

DVD

AYLIK YAYINDIR
ISSN:1300-9419
112415 • YIL:13
2009/01 6.25 TL

Dizüstü satın alma danışmanı

En yeni trendler ve netbook alırken dikkat etmeniz gerekenler 56

Kıbrıs fiyatı: 7.50 TL
9 771300 941003 0 1

240 TL Değerinde 4 Tam Sürüm Yazılım Hediye!

CHIP

01/2009

www.chip.com.tr

TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ

İnternet ahtapot
sitelerle dolu!Verilerinize el
uzatan sitelerden
korunmanın yollarını
açıkıyoruz! 122

Tam istediğiniz gibi bir Windows için en iyi XP ve Vista ipuçları

XP-Gizli Dosyalar

En güncel problemlerin üstesinden gelin, sistemin
ömrünü uzatın! Tüm gerekli araçlar CHIP DVD'de 42

Hangisi en iyisi? CD, DVD, sabit disk, web ya da ağ disk

Verilerinizi sonsuza
kadar saklayınUzun dönemli arşivleme için en
uygun saklama ortamları hangileri 64

CHIP EKONOMİK PC 2009

Enerji tasarrufu artık çok önemli. CHIP'in özel konfigürasyonu
yarı güç sarfiyatına üst düzey performans sunabiliyor 48

3 DEV TEST

Netbook: En ekonomik ve en
hafif mini dizüstüler mercek altında 58Dijital SLR: Kamera almadan
önce bu teste mutlaka göz atın 72

CPU/GPU: Toplam 100 işlemci testte 84

Ayrıca ASHAMPOO WINOPTIMIZER VE 1-ABC.NET
PASSWORD ORGANIZER: Detaylar kartonda

+++En iyi online depolama servisleri+++CHIP Hacker konferansı DEFCON'daydı+++

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL ONLINE YENİLENDİ!

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi LEVEL'in web sitesi LEVEL Online (www.level.com.tr) baştan aşağı yenilendi; LEVEL Online artık bağımsız ve güçlü bir oyun sitesi.

Türkiye'nin en uzman kadrosu tarafından hazırlanan LEVEL Online her gün güncelleniyor ve bu sayede okurlar, oyun dünyasıyla ilgili gelişmelerden anında haberdar oluyor.

Peki, yeni LEVEL Online'da neler var?

Aslında, oyun dünyasıyla ilgili her şey... Videolar, hileler, tam çözümler, ilk bakışlar ve incelemeler, oyun çıkış tarihlerinin listelendiği Geri Sayım bölümü, Donanım bölümü, En Çok Satan Oyunlar bölümü, dosyalar, röportajlar ve fazlası... Tüm bu bölümler düzenli olarak güncelleniyor. Üstelik site, LEVEL'in içeriğiyle de destekleniyor.

Bir diğer önemli konu ise bazı yazıların Türkiye'de ilk defa LEVEL Online'da yayınlanması. Bu yazılar, üstlerindeki "İLK DEFA LEVEL ONLINE'DA" ibaresiyle ayırt edilebiliyor.

Site günbegün gelişmeye devam ediyor.

"Mekanik Türk"ün ardındaki yüzler

E-ticaret devi Amazon, ürün tedarikinin yanında var gücüyle ikinci bir alanda çalışıyor: İhtiyaç duyulduğunda işlem performansı ve bant genişliği talep eden IT firmaları için en büyük hizmet sağlayıcı olmak istiyor. Amazon'un IT imparatorluğundaki en heyecan verici hizmet ise bilgisayarlardan çok insanlarla ilgili. "Mechanical Turk" adını verdikleri hizmet, 1769'da Wolfgang von Kempelen'in icat ettiği "satranç oynayan Türk" otomatından esinlenilerek hayata geçirilmiş. Kempelen, önde gelen satranç oyuncularına kafa tutan bu otomatik satranç makinesine insani bir görüntü verebilmek için, kafasına sarık sarılmış bir ahşap mankeni satranç tahtasının kenarına yerleştirmişti. Ancak izleyicilerin bilmediği bir şey vardı: Otomatın içinde makineyi kumanda eden, küçük boyutlarda gerçek bir satranç ustası insan vardı ve "Türk"ün otomatikmiş gibi görünen hamlelerini aslında o yapıyordu.

Mekanik Türk'ün dijital versiyonunun çalışma prensibi de aynı: Burada işleri insanlar yerine getiriyor, ancak dışarıdan bakıldığında bir bilgisayar tarafından yapılıyor gibi görünüyor. Bilgisayar insanlara görevleri veriyor, insanlar bunları yerine getiriyor ve sonuçları tekrar bilgisayarın okuyabileceği bir formatta gönderiyor.

Mekanik Türk'ün çalışma prensibini Amazon'un mobil internet alışverişi için ücretsiz olarak sunduğu bir yazılımla denemek de mümkün. Yazılım ABD'de Apple iPhone'lar üzerinde çalışıyor. Yazılımla bir yerde gördüğünüz bir nesnenin fotoğrafını çektiğinizde, hemen Mechanical Turk'teki online işçilere bir iş çıkmış oluyor.

Bu işçilerin görevi fotoğrafı çekilen ürünün Amazon.com sitesinde satılıp satılmadığını ortaya çıkarmak ve mümkünse, ilgili kişiye bir satın alma linki göndermek. Normalde bu iş birkaç dakika içinde hallediliyor. Aynı işi bir bilgisayar ancak çok büyük bir teknolojik zahmetle yapabiliirdi. Deneyimli bir insan ise bunun için sadece birkaç dakikaya ihtiyaç duyuyor, zira fotoğrafı çekilen nesneyi algılaması çok daha kolay.

Mechanical Turk, günümüzde Amazon'un internet üzerinden görev verdiği binlerce çalışana ulaşabiliyor. Bu işçiler isterlerse, parça başına ödeme aldıkları yeni işlere talip olabiliyorlar. Amazon, tam olarak kaç mekanik Türk'ü olduğunu açıklamıyor. İnternet uzmanı Andy Baio bu yüzden siteye "Fotoğrafını çek ve neden Mechanical Turk'te çalıştığını yaz!" adında bir görev vermiş ve nereden geldiklerini öğrenmeye çalışmış (bakınız: http://waxy.org/2008/11/the_faces_of_mechanical_turk/). Ev kadını Amerikalıların yanında, küçük ödeme miktarlarının bile çok yardımcı olduğu Bangladeş gibi gelişmekte olan ülkelerden çok sayıda öğrenciyle karşılaşmış.

Ancak Mechanical Turk ile zengin olmak mümkün değil: Amazon jargonunda "HIT" olarak ifade edilen her bir iş için bir ABD Cent'i ile bir Dolar arasında bir para kazanmak mümkün. Bu bağlamda Baio'nun sorusuna sadece "canım sıkıldığı" için diye cevap verenler de var. Bir bilgisayarın güç bela yapabileceği bir işi, sıkıntı gideren bir iş olarak insanların önüne koymak mı? Görünen o ki, bu işin geleceği parlak.

**CHIP Kasım 2008
net satışı:**

25,239

Kaynak: DPP A.Ş.

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

KAPAK KONUSU

- 42 WINDOWS TUNING**
Hayalinizdeki gibi bir işletim sistemine sahip olabilirsiniz

GÜNCEL

- 10 3G İHALESİ**
"3G hala geliyor"
- 12 GÜNCEL HABERLER**
- 26 TEKNİK SÖZLÜK**
Resim sensörleri
- 34 ODAK NOKTASI**
Gereksiz elektrik tüketimi
- 36 GÜVENLİK RAPORU**
- 38 COOL TECH**
- 40 CHIP FİYAT BAROMETRESİ**
Fiyat gelişimleri, PC ve dizüstü satın alma rehberi

TEST + TEKNOLOJİ

- 48 ENERJİ TASARRUFLU PC**
Performanstan ödün vermeyen, tutumlu CHIP PC
- 52 VİDEO MONTAJ YAZILIMLARI**
Videolarınızı ve filmleri düzenlemek için en iyi yazılımlar testte
- 56 NETBOOK TESTİ**
Piyasadaki en yeni mini dizüstü PC'ler hakkında bilmeniz gerekenler
- 64 VERİ YEDEKLEME**
Arşivleme için en ideal medyalar, ipuçları ve araçlar
- 68 GÜVENLİK PAKETLERİ**
Yeni internet güvenliği yazılımları karşılaştırmalı testte
- 72 TEST: SLR FOTOĞRAF MAKİNELERİ**
Uygun fiyatlı SLR makinelerle profesyoneller gibi fotoğraf çekebilirsiniz
- 76 CHIP ZAMAN TÜNELİ**
Yön bulmanın tarihçesi
- 78 ÇEVİRİMİÇİ DEPOLAMA**
Verilerinizi internet üzerinde kaydetmek için en iyi siteler
- 82 GELECEĞİN GİRİŞ AYGITLARI**
Fareler emekliye ayrılıyor
- 84 CPU VE GPU REHBERİ**
Piyasadaki tüm işlemciler ve ekran kartlarına genel bakış

42 KAPAK KONUSU XP İÇİNDEKİ GİZLİ DOSYALAR

Servis paketleri sistemi geliştirip ona yeni özellikler katmalı. Ancak Microsoft'un XP'ye en son hediyesi için aynı şeyleri söylemek pek mümkün değil gibi.

48 TEST + TEKNOLOJİ EKO PC 2009

PC'de enerji tasarrufu neredeyse her zaman performanstan ödün vermek anlamına gelir. Yeni CHIP enerji tasarrufu PC'siyle durum tamamen değişiyor.

56 TEST + TEKNOLOJİ A'DAN Z'YE NETBOOK'LAR

Küçük, becerikli ve 500 dolar'dan ucuz. Peki, netbook aldığınız vakit elinize geçen sizi memnun edecek mi? CHIP, piyasadaki en yeni netbook'ları test ediyor.

TEST + TEKNOLOJİ

- 88 KORSANLAR İŞBAŞINDA**
Hacker'ların en son yöntemleri
- 92 YENİ ÜRÜNLER**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri testte
- 106 DONANIM GÜNLÜĞÜ**
- 108 CHIP TOP10 TESTLERİ**
En iyi donanımlar

PRATİK

- 112 KİTAP ALIŞVERİŞ SİTELERİ**
Kitap satın alabileceğiniz online sahaflar
- 114 PHOTOSHOP ELEMENTS**
Daha mükemmel fotoğraflar için profesyonel ipuçları
- 118 PC'DE GÜVENLİK**
Mükemmel koruma sağlayan araçlar
- 122 AHTAPOT GOOGLE**
Veri hırsızlarına karşı önleminizi alın
- 126 SABİT DİSK CHECK-UP**
Disk bölümlerinizi yönetmek ve kurtarmak için en iyi yazılımlar
- 130 CHIP E-AKADEMİ**
Çizgi Tagem işbirliği ile dev eğitim dizisi devam ediyor
- 132 YAZILIM GÜNLÜĞÜ**
Yazılım dünyasındaki ilginç gelişmeler
- 134 EN İYİ FREEWARE'LER**
Ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılımlar
- 138 İPUÇLARI**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet
- 144 AYIN WEB SİTELERİ**
- 146 OCAK 2009 DVD İÇERİĞİ:**
DVD'de yer alan ve göze çarpan yazılımlar
- 148 TAM SÜRÜMLER**
eCHIP'teki tam sürüm programların pratik kullanımı

DİĞERLERİ

- 4 SEYİR DEFTERİ**
- 8 OKUR YORUMLARI**
- 152 ABONE FORMU**
- 156 RAPOR: 2009'DA DİZÜSTÜ PC TRENDLERİ**
- 161 KÜNYE**
- 162 GELECEK SAYIDA CHIP**

122 SONSUZA UZANAN VERİLER

Yedek dediğiniz sağlam olmalı. Öyle ki, verileriniz 100 yıl sonra bile okunmalı

72 YENİ YILA BİR DSLR'LA GİRİN

Şüphesiz fotoğraf tutkunları için en ideal hediye DSLR fotoğraf makinesi.

Yanma tehlikesi

Yanmalara ve ciddi tehlikelere neden olabilen dizüstü PC'ler hakkındaki raporunuz, okunması heyecanlı olduğu kadar, eğlenceli bir dille de kaleme alınmıştı. Aslında dizüstü üreticilerini insan vücuduna zarar verdikleri için dava etmek lazım. Firmaların birkaç dolar tasarruf edebilmek için insan sağlığını ve doğayı hiçe saymaları inanılmaz bir durum.

RAPOR, CHIP 12/2008 - SAYFA 170, ORHAN YENAL TOK

DVD içeriği

Merhaba CHIP dergisi, derginizi uzun zamandan beri takip ediyorum artık alışkanlık oldu diyebilirim, verdiğiniz programları ve eğitim bölümlerini çok beğeniyorum ama uzun süredir derginizi takip ettiğimden fark ettim ki bu programların çoğunu kullanmıyorum tabi gene de elimizin altında olması güzel bir şey. Yalnız son sayınızda dikkat ettim ki eskiden verdiğiniz eğlence içeriği bu ayki sayınızda yok, daha önceleri komik film flash oyunlar animasyonlar vs veriyordunuz ve bu şekilde de DVD'lerden daha çok faydalanıyorduk. Yani bu benim düşüncem, herkesin farklı beklentileri olduğu için sadece program vermektense, program eğlence vs içeriğini biraz dengelemeniz daha güzel olur. 8 GB'lık bir içeriğin sadece programlardan oluşması bence sadece belli bir kısım okuyucunuzu memnun edecektir. Özellikle derginizi okuyanları sadece bilgisayar işiyle uğraşanlar ya da bilgisayar mühendisleri gibi düşünmemiz ya-nılıcı olabilir. DVD'lerinizde eğitimle birlikte eğlence, ilginç videolar, yasal MP3'ler, filmler, diziler, belgeseller ve oyunlar koyarsanız sevinirim. Özellikle Youtube bölümü açabilirsiniz, bizler için en ilginç videoları toplarsanız sevinirim.

MESUT YAPMIŞ

CHIP: DVD'mizde mümkün olduğunca eğlenceli içeriklere de yer vermeye çalışıyoruz. Mesela bu sayımızda Big Mutha Truckers oyununu bulabilirsiniz. DVD'de öncelikli olarak internette bulamayacağınız eğitim setleri gibi

içeriklere yer vermeyi tercih ediyoruz.

CHIP

Video eğitimleri

Derginizin Eylül sayısını aldım, Harvard University Extension School'u daha önce bilgisayarımda görüntülü seyredebiliyordum, şimdi sadece ses var, görüntü yok. Seyredemiyorum. Yardımcı olursanız sevinirim. Selamlar

SÜLEYMAN ALTINTAŞ

CHIP: Eğitim videolarını izlemek için DVD'mizde "Basic Kit" bölümünde de bulabileceğiniz VLC Player yazılımını kullanabilirsiniz.

CHIP

Sertifikalar

Merhaba Derginiz ile beraber verilen DVD'lerde Ekim 2008'de "HARVARD UNIVERSITY EXTENSION SCHOOL" ve Kasım ayında verilen "CompTIA A+" eğitimleri mevcut. Bu eğitimleri tamamlayanlar bu eğitimini sunduğunuz hizmetin sertifikasına da nasıl sahip olabiliyor? İyi Çalışmalar

KORAY KOCAMAN

CHIP: Bu eğitimlerin sertifikalarına sahip olabilmek için ilgili kurumların yaptığı sınavlara katılmanız ve başarılı olmanız gerekiyor. Biz DVD'de sadece sertifik eğitim programlarına yer verebiliyoruz.

CHIP

Tam sürümler

Aralık 2008 derginizi aldım. Ashampoo Photo Commander tam sürüm olduğu belirtilmiş. Yükle dim tam sürüm için kayıt yaptım ama e-mail adresim geçersiz diye mesaj geldi. Tam sürüm Ashampoo almak istiyorum, ne yapmam gerek. Bilgi verir misiniz? Şu an deneme sürümünü kullanıyorum, 4 gün sonra süresi bitecek.

ŞAFAK ELMAŞ

CHIP: E-mail adresinizi yanlış girmiş olabilirsiniz. Şifre almak için Gmail, Hotmail ve benzeri uzantılı bir e-mail adresi kullanmanızı öneriyoruz.

CHIP

DVD arabirimi

Trustport antivirüs yazılımını yüklemek istedim. Derginin 180. sayfasında CHIP DVD arabirimindeki özel kodu kullanarak siteyi ziyaret edip tam sürüm şifrenizi alabilirsiniz denmiş. Arabirim diyerek ne kastedildiğini anlamadım yardımcı olursanız sevinirim. Biraz acemiylim kusura bakmayın.

MURAT VURAL

CHIP: Arabirimden kastedilen DVD'yi açarken karşınıza çıkan kullanıcı arayüzü. Burada "Tam Sürüm" düğmesine tıklamanız gerekiyor.

CHIP

Fotoğraf kaosuna son

Fotoğraf araçlarıyla ilgili ilginç yazınız için teşekkür ederim. Artık tahmini 10.000'i bulan fotoğ-

raf arşivimi çok daha iyi sıralayabiliyorum ve istediğim fotoğrafı daha kolay bulabiliyorum. Ancak yine de bir sorum olacaktı: Yazınızın "doğru sunum" bölümünde internet için de fotoğraf galerisi oluşturabileceğim bir programdan bahsediyorsunuz. Maalesef web alanım yok. Bana ücretsiz ve güvenilir bir web alanı sunucusu tavsiye edebilir misiniz?

HÜSEYİN ERİŞ

CHIP: Online depolama hizmeti sunan servisleri karşılaştırdığımız 78. sayfadaki testimizde ihtiyacınıza uygun bir sunucu bulabilirsiniz.

CHIP

BİLGİ

OKUR MEKTUPLARI

CHIP YAZI İŞLERİ

Hürriyet Medya Towers 34212
Güneşli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

TEKNİK SORULAR

yardim@chip.com.tr

DERGİ VE DVD İLE

İLGİLİ SORULAR

okurhizmetleri@doganburda.com

ABONELİK, ESKİ SAYI

SİPARİŞİ VE ÖZEL SAYILAR

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri
Künye'de bulabilirsiniz.

(► S. 161)

3G beklerken sabır taşı olmak

2007 Eylül'ünde yapılan ve sonrasında yeterli katılım olmadığı için iptal edilen 3G ihalesinden bir yıldan uzun süre geçtikten sonra nihayet bir **İHALE YAPILDI** ama...

CEM ŞANCI

Ama ihale yapmakla iş bitmiyor. 2007 Eylül'ünde, dünya 4G'yi konuşmaya başlamışken devamlı geç geç geç ve geç kalan bir ülke olarak, yine feza-ya giden toplumların arkasından şaşkın şaşkın bakıp 3G teknolojileriyle nihayet tanışacağımızı düşünürken, operatörlerin kavgaları ve siyasilerin isteksizliği nedeniyle 3G treninin yine kalkmadığını gördük. İhale iptal edildikten sonra, bugün yarın denilerek bir seneden uzun zaman harcandı ve nihayetinde o ihale kasım ayının

sonunda yapılabildi.

Turkcell'in A tipi lisans, Avea'nın B tipi lisans ve Vodafone'un C tipi lisans aldığı ihale sonuçlandı aslında ama henüz resmileşmedi. Zira ihale sonucunun pek çok bürokratik incelemeden ve onaydan geçmesi gerekiyor ki, o onayların çıkmasının ardından gerekli testler ve kurulumlar için de gerekli zamanı ekleyince, yaz aylarının ortasında veya sonunda ilk 3G görüşmelerinin yapılabileceği tahmin ediliyor. Ve CHIP olarak, yıllardır telekomünikasyon sektöründen edin-

diğimiz deneyime dayanarak söyleyebiliriz ki, bu sektörde değil tahmini tarihler, kesin tarihler bile 3 ay rötarlı geldiği için, dergi olarak 2009 sonundan önce 3G görebileceğimizi düşünmüyoruz. Acı ama gerçek, bu sefer okurumuzu heyecanlandırıp, yıllardır altında ezildiğimiz ağır bürokrasinin ve birbirleriyle kavga etmekten hizmet etmeyi unutan operatörlerle dolu, adeta "rahatın battığı şaka gibi" piyasanın yanıltıcı haberlerine itibar etmemizi tavsiye ediyoruz.

3G ne vaat ediyor?

İki ileri bir geri adım atan Meh-ter Takımı misali telekomünikasyon piyasamızdaki engeller bir bir aşılabılır, kararlar onanır, kurulumlar gerçekleşir, testler olumlu sonuçlanırsa, kullanıcılar bundan sonra, minik bir sim kartının takılı olduğu küçük bir USB bellek boyu-

tundaki USB modem ile isterse evlerinde, isterse sokakta, bayırda, çayırdaki, çimende, metroda, yaylada, denizde, kumsalda, çatıda, depoda, istedikleri her yerde 7 ila 11 Mbps hızında kablolu internet erişimine sahip olabilecekler. Yani, bugün evlerimizde bulunan sabit ve standart kablolu ADSL servisinden 7 veya 11 kat daha hızlı internet hizmetini, yaklaşık aynı fiyatlara alabiliyor olacaklar. Tabi fiyat konusunda baz aldığımız nokta Avrupa ülkelerindeki ortalamalar. Ama hepimizin korkusu, başlangıçta, karı çok seven ve trilyon dolarlarca kar et-seler de bir türlü doymayan telekomünikasyon şirketlerimizin ülkemizin şartlarına göre "lüks" kaçan fiyatlarda hizmet sunmaya kalkışması ki, bu noktada 7 Mbps hızındaki 3G bağlantılar için ayda 150-250 lira ücret istenmesi sürpriz olmayacak. Oysa bu ücretin ayda 40-

Beklemeye devam 3G ihalesi yapılmış olsa da yüksek hızlı internet için daha çok bekleyeceğiz.

50'lırardan fazla olmaması gerekiyor ki, aslında buna bir de sim kart alındığı için ekstra hat ve sabit ücret fiyatlarının da ekleneceğini düşünüp, korkmaktan kendimizi alamıyoruz.

Aynı Türk Telekom'un ADSL hizmeti kullanmak isteyenlere telefon hizmeti almayı şart koşması ve konuşma için belki de hiç kullanılmayan hatlardan her ay sabit görüşme ücreti almaya kalkışması gibi –ki biliyorsunuz bir mahkeme bu uygulama aleyhinde bir karar aldı- halka hizmet için yanıp tutuşan 3G operatörlerimizin de kullanıcılara, sen “sim kart aldın benden o zaman senden sabit görüşme ücreti de keseceğim,” diyerek, karambolde telefon hizmeti de satmaya çalışacağını tahmin etmek için kahin olmak gerekmiyor. 3G hizmetinin başlamasından sonra, numara taşınabilirliği için olduğu gibi, bir iki sene de bunun kav-

gasını seyredeceğimizi tahmin edebilirsiniz.

VDSL 2 Faktörü

Aslında 3G'nin kullanıcılara sağlayacağı faydanın büyüğü,

rekabetten kaynaklanan bir başka fırsatta yatıyor. Mevcut ADSL hatlarının 4Mbps maksimum hızıyla, ucuz, pratik ve hızlı 3G servislerinin karşısında rekabet gücü bulamayacak

Türk Telekom, ADSL hizmetinin yerine VDSL2 servisini hizmete sokup, 30-70 Mbps karasal bağlantı hızına ulaşacak. Bu sayede Türk kullanıcıları niha yet yüksek hızda video izleme, gerçek dijital yayın platformlarına sahip olma şansına kavuşacak. TTNET'in mevcut TTNNet-Video sitesinde bu ay ilk internet dizilerini yayına sokup, internet üzerinden televizyon yayıncılığına başladığını hatırlarsanız, VDSL2 hizmeti başladığında, artık dizi film seyretmek için televizyonlarına reyting cihazı takılı ve sosyal ekonomik durumları muamma olan, haliyle neden devamlı ucuz, basit ve yavan kadın programlarını izleyip de örneğin bilimkurguya hiç yüz vermedikleri anlaşılamayan reyting ölçüm deneklerinin terörüne mahkum kalmadan, internet üzerinden yayınlanan dizilerin kaç kez, nerede, kimler tarafından izlendiğini santimi santimine tespit etmek mümkün olacak.

Şu anda yayında olan, Okan Bayülgen'in yapımcılığını üstlendiği ve Gürgen Öz'ün başrolünü oynadığı ilk internet dizisi, alışıldık kadın programları ve beyaz atlı prensle evlenen fakir genç kız temalı baş belası dizileri seyreden kitlenin hiç ilgi göstermeyeceği bir konsepti, dünyaca ünlü Lost dizisini konu alan mizahi bir yapım olarak karşımıza çıkıyor. Daha çok insan internete daha yüksek hızlarla ulaştığında, bunun gibi daha çok yapımın kültürel hayatımıza nüfuz ederek bizi evlilik sorunlarını anlatan dizilerle dolu “kezban” formatlı televizyonların teröründen kurtaracağını umuyoruz.

Ve evet, maalesef tüm bu ekonomik, teknolojik ve sosyal değişimlerin hayatımıza etkileyip, yaşam kalitemizi arttırması için 3G'ye ihtiyacımız var ki, ne hikmetse, onun da hayata geçmemesi için sanki özellikle çalışan birileri varmış gibi hissediyoruz.

cemsanci@chip.com.tr

AMD NEREYE?

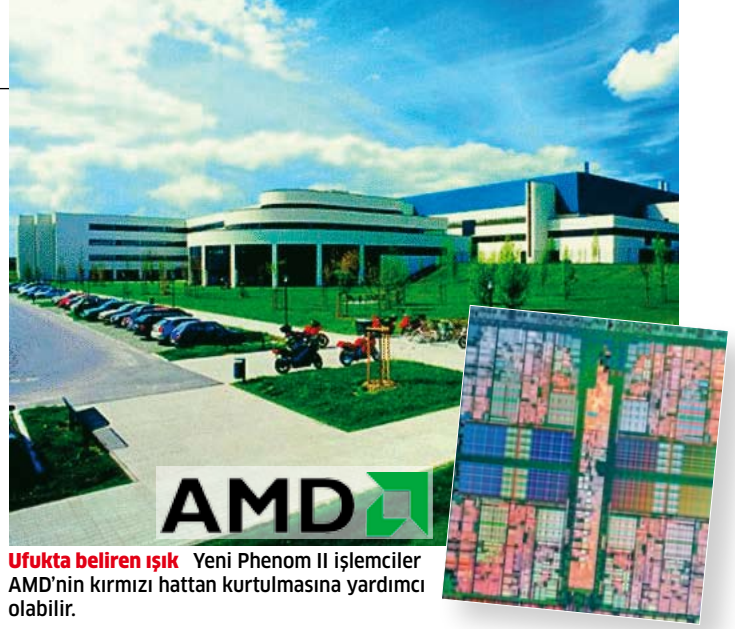
Fiyaskolar, kötü şans ve aksilikler: İşte AMD'nin kaçış planı

AMD 90'ların sonundan bu yana işlemci piyasasında kurumsallaşmış bir marka. Athlon işlemciler ilk kez 1 GHz sınırını aşmış ve oyuncular arasında oldukça popüler hale gelmiş gayet mantıklı bir Pentium alternatifiydi. Ne var ki iki yıl önce düşüş başladı. İki yıl öncesinin piyasa lideri bugün işlemci piyasasında sadece %18,7'lik pastaya sahip. Bunun birkaç nedeni var: Athlon işlemcilerin halefi Phenom işlemciler başlangıçta bazı hatalarla çıktığından sunucu sürümü Opteron piyasadan çekilmek durumunda kaldı. Hatta Intel'in Centrino'sunu telaşa düşüren Puma platformu yeterince iyi çalışmıyordu. Elektrik tasarruflu

entegre ekran kartları kullanmak-tansa, işlemleri daha kısa bir sürede gerçekleştirmek için harici ekran kartları tercih ediliyordu

İşlemci akını: 2009'dan sonra Intel'i ciddi bir yarış bekliyor

Netbook işlemcisi Huron ve çift çekirdekli yonga Conesus daha yeni tanıtıldı; dolayısıyla AMD'nin ayakları üzerinde durması giderek güçleşiyor. Intel'in piyasayı domine ettiği gerçeği bir yana yeni işlemcilerin Atom işlemciden daha az elektrik tüketeceği rivayeti ortalıkta dolaşıyor. Bununla birlikte tünelin ucunda bir ışık görünmüyor değil: Şüphesiz AMD hanesine 67 milyon dolar zarar yazmış ola-

Ufukta beliren ışık Yeni Phenom II işlemciler AMD'nin kırmızı hattan kurtulmasına yardımcı olabilir.

bilir ancak toplamda cirosu 1.78 milyar dolara ulaşmış durumda. Bunda 2006 yılından sonra ATI'nın şirket bünyesine dahil olmasıyla ekran kartlarından doğan kazanç da önemli rol oynuyor. Hali hazırda ekran kartı piyasasında %40'lık paya sahip olan şirketi AMD, 2009 yılı itibarıyla %10 büyümeyi düşünüyor. Ne var ki şirketin Intel tarafından domine edilmiş işlemcilerden yana ününü tekrar piyasaya yerleştirmesi gerekiyor. 2009 yılında rekabetin netbooklar, masaüstleri, sunucular ve mo-

bil platformlarda yaşanacağı şüphesiz ki ancak böyle olması durumunda Puma fiyaskosu kötü bir anı olarak belleklerde yer edinebilsin. Pumanın halefinin ise Tigris olarak adlandırılacağı ve yeni işlemcilerle birleştirilerek 25 watt elektrik tüketeceği tahmin ediliyor. AMD'nin masaüstü piyasaya da saldırmaya hazırlandığı biliniyor. Özellikle de 3 GHz'lik saat çarpan hızıyla ve dört çekirdekli Phenom II işlemcilerle Intel'in yeni Core i7'sine rakip olacak **BİLGİ İÇİN: www.amd.com**

BLU-RAY

Yine kırıldı

Doom9.org video topluluğu BD+ kopya medyalarına yaptıkları bir dizi operasyonla kopya koruma prosedürlerini aşmayı başardı. Hacker'lar ayrıca kaynak kodları internette kullanıma açmış bulunuyor. Oldukça karmaşık olan BD+ biçimi şimdiye değin ancak Almanya'a ticari olarak satışa sunulan AnyDVD HD yazılımı sayesinde kırılıyordu. Fakat yayınlanan bu kod sayesinde artık kullanıcılar sadece bedava kopyalama araçlarına kavuşmuş olmayacak aynı zamanda yazılımcılar Blu-ray oynatıcıları Linux ve MacOS için de gelecekte uyarlayabilecekler.

BİLGİ İÇİN: www.doom9.org

YENİ STANDART

USB 3.0 burada

USB Implementers forumu, SuperSpeed USB olarak da bilinen USB 3.0'ın nihai sürümünü duyurdu. Görünürdeki en büyük yenilik USB 2.0'daki 480 Mbit/s'lik aktarım hızının USB 3.0'da tam 5 Gbit/s'ye yükseliyor olması. Bu aktarım hızının gerçekleşebilmesi için iki çiftten oluşan yeni kabloların kullanılması gerekiyor. Önceki sürümünden farklı olarak yeni sürüm gönderme ve alma hızlarını tam yükte çalıştırabiliyor. Eski tip A girişlerinden farklı olarak yeni bağlantı tipinde beş yeni giriş bulunuyor. Yeni USB araçları ve kabloları, mavi renkli girişleriyle ayırt ediliyor. Her ne kadar henüz kesinleşmemiş olsa da Intel, AMD ya da nVidia'nın USB 3.0 uyumlu yonga setleri 2010 yılında hazır olacak. Eski aygıtlar da yeni bağlantı noktasında kendi standardının en yüksek aktarım hızlarında çalışabilecek. Microsoft USB 3.0 desteğini Windows 7'de kullanmanın yanı sıra, yayınlacağı bir yamayla hali hazırdaki Vista işletim sistemini de uyumlu hale getirecek

BİLGİ İÇİN: www.usb.org

İLÜSTRASYON: HARALD FLUGHSLOCH

MICROSOFT MORRO

Ücretsiz virüs tarayıcı

Microsoft özel kullanıcıları için önümüzdeki yıl kendi geliştirdiği bir ücretsiz anti virüs yazılımının hazırlıklarıyla meşgul. "Morro" olarak adlandırılan araç, Microsoft'un Live OneCare (ücretli) güvenlik paketiyle aynı teknoloji üzerine kurulu. Şirket yeni aracıyla, virüslere, spyware'lere, rootkit'lere ve Truva atlarına karşı tam bir koruma vaat ediyor. Ancak, bedava çözüm performans optimizasyonu ve ağ yönetimi gibi işlevlerden yoksun. Bunun bahanesi olarak da sistem kaynaklarının gereksiz yere tüketilmemesi gösteriliyor. Şirket ayrıca bir dereceye kadar başarılı olduğu gözlemlenen Live OneCare ürününü yayınlamayı Haziran 2009'da sona erdirecek. Ürün satın alan kullanıcılar, anlaşma süreleri boyunca güncellemeleri almayı sürdürebilecek.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

MICROSOFT

3B fotoğraflarla harita hizmeti

The Live Maps hizmeti artık fotoğrafları 3B olarak gösteriyor. Photosynth ile yapılan ortaklaşa çalışma sayesinde geliştirilen araç 3B fotoğrafları görüntülemeye yarıyor. Merak ettiğiniz mekanın harita üzerinde tespit ettikten sonra »Collections« menüsüne girdin ve »Explore Collections«ı seçtin. Karşınıza çıkacak liste tüm müsait Photosynthpictures'ı gösterecektir. Eğer resimlerden birini açarsanız Photosynth Viewer uygulaması başlayacak ve görseller üç boyutlu olarak karşınızda bilecek. Ayrıca haritada sembollerle işaretlenen Photosynth fotoğrafları yön bulmanıza da yardımcı olacak. Belirtmeden geçmeyelim, tüm fotoğraflar kullanıcılar tarafından sağlanıyor ve bu işlev sadece Live Maps'in İngilizce sürümünde kullanılabiliyor.

BİLGİ İÇİN: maps.live.com

XBMC ATLANTIS

Ücretsiz Mediaplayer

Atlantis olarak da bilinen ücretsiz XBMC Mediacenter artık nihai sürümü 8.1 ile huzurlarınızda. Yazılım filmleri, fotoğrafları ve müzikleri oynatmaya yardımcı oluyor. Yazılım herhangi bir medyayı oynatmadan önce, bilgi çubukları, film afişleri ya da oyuncu profilleri gibi kullanışlı önizlemelerle size yardımcı oluyor. Dahası internet ya da fotoğraf slayt gösterilerinin akışları bir araç sayesinde işlenebiliyor. Yetinmeyip size hava durumu tahminlerini de sunuyor. Yazılım ayrıca en yaygın biçim ve codec'leri de destekliyor. Ancak nihai sürüm donanımsal hızlandırmaya destek vermiyor. Bundan ötürü yüksek çözünürlüklü H.264 videolar yüksek işlemci gücü gerektiriyor. Yazılım aslında Microsoft Xbox için geliştirilmiş ama artık Windows, Linux ve MacOS X altında da çalışıyor.

BİLGİ İÇİN: www.xbmc.org

YENİ GELİŞMELER

Ücretsiz ve yasal: İnternette film izleyin

Microsoft trend'leri belirlemeyi sürdürüyor. Şirket MSN movies ile Almanya'da internet üzerinden ücretsiz film gösterimine başladı. MSN internet sayesinde 100 film ve TV dizisini izleyicileriyle buluşturuyor. Kayıt tamamen ücretsiz ve filmlerdeki reklamlarla finanse ediliyor. Ücretsiz filmler arasında "American History X" ya da aksiyon severlerin gözdesi "Blade" gibi iyi Hollywood filmleri bulunuyor. Microsoft kendini bunlarla sınırlayacağı benzemiyor. MSN Almanya'nın yöneticisi Marc Adam, kullanıcıların beğenisine yönelik yayınların arkasının geleceğini söylüyor.

Video library 2.0: Değişik ülkelerden binlerce film

İnternette film indirme çılgınlığının artık DRM koruması gibi uygulamaları gölgede bırakacak boyutlara ulaştığı bir gerçek. Film severlerin adeta çılgınca internette film indirmeleri Amerika'daki sektörü derinden etkilemiş durumda. Yaklaşık 50 kadar film stüdyosu ve TV kanalı Amazon'un ünlü web sitelerinden IMDB ile ücretsiz yayın konusunda anlaşma yoluna gitmiş. Hatta Google da işin içinde, ünlü TV dizilerinden "Star Trek" YouTube'da gösteriliyor. Ünlü film stüdyolarından MGM tüm filmlerini YouTube'da

Öncü Microsoft artık "Blast from the past" gibi uzun metrajlı filmleri ücretsiz olarak MSN movies'de gösterecek

gösterime açmak üzere. Ancak Alman internet kullanıcıları henüz dikkate alınmış değil. Google'ın sözcüsü Stefan Keuchel CHIP'e yaptığı açıklamada "Şu sıralar filmleri sadece Amerikalı kullanıcılara gösteriyoruz" diyor. Bunun altında ise konuyu enine boyuna tartışmanızı gerektiren diğer şirketlerin yayın yetkileri yatıyor. "Doğal olarak biz de teklifleri

dünya çapında kabul edilebilir biçimde yapmak istiyoruz" diyor Keuchel. Ama görünürlerde henüz bir yayıncıyla randevu alınmış değil. Tabii Amerikan sunuculara ulaşmanın pratik yöntemleri de yok değil: Ücretsiz bir araç olan Hotspot Shield, tarayıcınızı doğrudan A.B.D.'deki sunuculara yönlendiriyor.

BİLGİ İÇİN: movies.msn.com

HEPSİ BİR ARADA

Asus yeni nettop'ını sunar

Neredeyse hemen her dizüstü üreticisinin en az bir netbook modeli çıkartmasının ardından masaüstü PC'lerin enerji tasarruflu biçimi olan nettop'lara ilgi arttı. Asus da ET 1602 ve ET 1603 isimli monitör dahil iki modelini duyurdu. Her iki üründe de 1.366 x 768 piksel çözünürlüklü 15,6 inç dokunmatik ekran bulunuyor. Intel'in tek çekirdekli Atom Core N270 işlemcisi ise 1 GB bellekle desteklenmiş. Veri yedeklemek için 160 GB'lık sabit diskin yanı sıra kablosuz veri alışı için n-WLAN kullanılmış. Üründe ayrıca 4 watt'lık hoparlörler ve 1.3 MP'lik bir kamera monitöre yerleştirilmiş. Asus kablosuz haberleşme için ET1603'te batarya desteği sunarken ekran kartında da ATI'nın Radeon HD3450 taşınabilir ekran kartına yer vermiş. ET1602 modeli 500 Euro'ya satılırken, daha büyük aygıt yaklaşık 600 Euro'ya satılıyor.

BİLGİ İÇİN: www.asus.com

ARAMA MOTORU

Google grike karşı

Birleşik Devletler'de yaşanan grip salgınlarının ulaştığı boyutlar arama kriterlerine fazlasıyla yansdığından Google grike karşı "Flu Trends Online" adında bir erken uyarı sistemi geliştirdi. Resmi toplum sağlık örgütü CDC'nin iki haftalık gecikmelerine karşın, arama motorunun aracı grip salgınına gerçek zamanlı olarak gösterebiliyor. Ancak bu hizmet sadece A.B.D. ile sınırlı. Bununla birlikte dünya çapında diğer salgınlar için bir araç geliştirilmesi de gündemde.

BİLGİ İÇİN: www.google.org/flutrends

KISA KISA

YOUTUBE'DAN NOKTA ATIŞI

YouTube şimdilerde kullanıcıların izledikleri videolarda herhangi bir noktayı izleyebilmelerine izin veriyor. Bunun için URL'ye tam gün ve zamanı dakika, saniye biçiminde eklemeniz gerekiyor. Örneğin Britney Spear's'ın "Womanizer" video'sundaki Nokia'nın dokunmatik ekranlı cep telefonu XpressMusic 5800'ü görebilmek için, URL'ye "#t=1m26s" kodunu eklemelisiniz.

BİLGİ İÇİN: www.youtube.com

FIREFOX 3 YAKINDA

Mozilla ilk kez geliştirilmekte olan Firefox 3 sürümüne özel tarayıcıya ait özel bir koruma sistemine sahip olacak tarayıcı, çerez ya da geçici dosyalar gibi geride izler bırakmayacak. Yeni sürümün bu özelliği sahip sunumunun son tarihi henüz keşinleşmiş değil.

BİLGİ İÇİN: www.mozilla.org

DNS CHANGER

Güvenlik uzmanları ağa bağlı olan tüm bilgisayar ve diğer donanımlara bulaşma imkânı olan yeni bir trojan'ın varlığını tespit ettiklerini açıkladılar. Trojan DNS kayıtları ile oynayarak bilgisayarları ve diğer aygıtları aslında gerçekte var olmayan, sadece kötü niyetli kodları enjekte etmek için hazırlanmış taklit web sitelerine yönlendiriyor.

BİLGİ İÇİN: www.kaspersky.com.tr

YENİ BLUETOOTH

Bluetooth'un 2.2 sürümü 2009'un ortalarında hazır olacak. Halefi sürümlere göre Bluetooth 2.2 daha hızlı bir bağlantı sunacak ve transfer hızını artıracak. Bluetooth'u geliştirmek için kurulan SIG (Bluetooth Special Interest Group)'ün yaptığı açıklamaya göre yeni sürüm Bluetooth yüksek hızlar için USB ve WLAN teknolojilerini kullanacak ve Bluetooth 10x ve Bluetooth 100x olarak adlandırılacak. Bu yeni teknolojinin kablosuz video izleme ve çıktı alma konusunda şimdiki teknolojiyi bir adım daha ileri götürmesi bekleniyor. Bu teknolojinin çalışması için cep telefonunuzun WLAN veya UWB(Ultra-Wideband) teknolojisine sahip olması gerekecek. İlk olarak Bluetooth 10x adı verilen teknolojinin kullanılacağı açıklandı.

BİLGİ İÇİN: www.bluetooth.com

GİZLİ LİSTE

Nokia'nın 2009 model akıllı telefonları mı geliyor?

Şu sıralar bir düzine internet sitesi henüz satış reyollarında yerini almamış Nokia modellerinin tanıtımını yapıyor. Klasik iş aygıtlarından farklı olarak bazı dokunmatik ekranlı telefonlar cezbedici özelliklerle gösteriliyor. Örneğin IPO8 kodlu akıllı telefon oynar bir QWERTY klavyenin yanı sıra geniş ekrana sahip olacak. Ayrıca hassas dokunmatik bir yuvarlama tekeri de bulunacak. Dahası 5 megapikselli bir dijital fotoğraf makinesiyle gelmesi beklenen aygıt barındırdığı A-GPS sayesinde yön bulmaya yarayacak, TV çıkışı alınacak ve WLAN bağlantısı yapılacak. Telefona UKW radyosu da dahil edilmiş. IPO8, 3,5 inçlik ekrana ve 32 GB hafızaya da sahip olacak. Üreticinin seçenekleri arasında 8 megapikselli bir kamera yerleştirilmesi de plan dahilinde. 8 GB'lık hafıza, HSDPA, A-GPS ve WLAN gibi özellikler bu cihazın spesifikasyonundaki genişliğe delalet ediyor. Bu kabarık listeye karşın cihaz sportif görünümünden yoksun çünkü tüm özellikler dokunmatik olarak tasarlanmış. Fakat tüm bu saydıklarımız arasında belki de en ilginç olan nokta cihazın USB bağlantısıyla şarj edilebilecek olması. Ne var ki Nokia henüz bu özellikleri onaylamış değil.

Tasarım çalışması Nokia'nın yeni cep telefonunun taslağı az çok bu resimde görüldüğü gibi olacak

BİLGİ İÇİN: www.nokia.com

FUJITSU SIEMENS

Siemens bilgisayar sektöründen çekiliyor

Siemens, Fujitsu ile olan mace-rasından çekilmeyi tercih etti. Her iki şirket geçtiğimiz Kasım ayında yaptıkları bir duyuruyla bunu doğruladılar. CHIP, Fujitsu Siemens Bilgisayarları'nın yöneticisi Stefan Müller'e şirketin pozisyonu hakkında yönelttiği sorular üzerine Müller, "Bilgisayar üretmeye devam edeceğiz. Siemens'in çekilmesi bizim bilgisayar üretimimizi engellemiyor" diye yanıt verdi. Ayrıca Fujitsu'nun Almanya'da yaptığı araştırmaların artarak devam ettiğini kaydeden Müller, Yasal garanti süresinin halen yürürlükte olduğunu ve Nisan 2009'da başlayacak protokoller görüşmelerine kadar da süreceğini belirtti.

BİLGİ İÇİN: www.fujitsu-siemens.com

YENİ STANDART

HDMI artık 3B filmlere de uygun

Ev sineması kablo standardı olan HDMI, artık 3B video verilerini de ekrana yansıtmaya hazırlanıyor. Bu, özellikle Birleşik Devletler'de giderek yaygınlaşan 3B filmleri evde izleme modasının kaçınılmaz bir sonucu. Tüketici Elektronikleri Derneği CEA bir süredir uygun kablo standartlarının geliştirilmesi üzerinde çalışıyor. Ağustos ayında Blu-ray disk derneği (BDA) gelecek 3B Blu-ray standartlarındaki uygulamaları zaten deklare etmişti. CEA'nın gösterdiği biçimiyle HDMI çözümünün getireceği yardım sayesinde basit bir firmware güncellemesiyle neredeyse tüm BD oynatıcıların HDMI 1.3 port'u sayesinde 3B uyumluluğa sahip olacağı bekleniyor. Bununla birlikte ev sineması tutkunlarına henüz duyurulmuş alternatif bir TV sistemi bulunmuyor.

BİLGİ İÇİN: www.ce.org

SKETCHUP 7

Google'dan ücretsiz 3B yazılım

Google 3B modelleme aracı SketchUp 7'nin son sürümünü duyurdu. SketchUp sayesinde amatör kullanıcılar dahi üç boyutlu olarak makine, mobilya, bina tasarımlarını kolaylıkla yapabilecek. Kullanıcı kılavuzu, yeni sürümde oldukça basitleştirilmiş. Dahası yazılımcılar düzenleme işlevlerinin etkinliğini arttıracak bir dizi geliştirmeye gitmiş. Böylelikle sayısız model indirip entegre 3D Warehouse sayesinde düzenlemeler yapabiliyorsunuz; ayrıca modellerinizi internete de yüklemeniz mümkün oluyor. 3B tasarımlarınız Google Earth sayesinde dünyanın herhangi bir yerine yüklenebiliyor. Yazılım Windows ve Mac uyumlu.

BİLGİ İÇİN: www.google.com

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU, mkars@chip.com.tr

İpin ucunu kaçırmayın

Teknolojiyi yılda bir değil her ay düzenli olarak en doğru kaynaktan takip etmeniz gerekir...

■ Teknoloji ve bilgisayarla ilgili konular takıntılı olmaya gelmeyecek kadar hızlı değişiyor. Bu duruma adapte olmak kolay değil biliyorum ama yine de ön yargılı olmamakta fayda var diye düşünüyorum. Neredeyse her konuda benzer bir durum söz konusu. Dolayısıyla sürekli olarak en yeni gelişmelerden sizleri haberdar etmek için elimizden geleni yapıyoruz.

Özellikle yaptığımız testler ve değerlendirmelerde tarafsız olmaya çok fazla özen gösterdiğimizden ve teknolojiler de birbirlerine göre zaman içinde farklı şekilde üstünlükler sağladıkları için her zaman aynı sonucun çıkması elbette mümkün değil. Bir ürün birinciyken yeni sürümde yapılan küçücük bir hata onu sonlara itebiliyor. Ancak uzun süreler liderliği elinde tutan teknoloji ve markaların durumlarının değişmesi biraz fazla duygusal ve tutucu olan toplumumuz için ne yazık ki çok çabuk kabul lenilebilir de değil.

Desteklediğimiz şey ne olursa olsun birazcık da körü körüne bağlı olduğumuzdan, fanatizm, çoğu kez gerçeği görmemizi engelliyor. Biraz da psikolojik olarak yanlış seçim yapmış olma korkusu, insanları kendi seçiminin en iyisi olduğuna inanmaya zorluyor ve aksini söyleyeni de dokuz köyden kovuyoruz. Bu yüzden zaman zaman CHIP olarak biz de tepkiler almıyor değiliz. Özellikle de konu her iki tarafa da kolaylıkla çekilebilir türden olduğunda tartışmalar bitmek bilmiyor.

Profesyonel anlamda dijital fotoğrafçılıkla uğraşanlar daha iyi bilirler. Çok az kullanılan Faveon teknolojisini saymazsanız CMOS ve CCD teknolojileri arasında olduğu kadar bu teknolojilerin kullanıcıları arasındaki çekişme de yıllardır sürüyor. Yakın zamana kadar daha yeni bir teknoloji olan CCD'nin üstünlüğü tartışılmazken bugün CMOS teknolojisi onu geride bırakmış durumda. Teknolojiyi yakından takip eden ve CCD algılayıcıya sahip bir

fotoğraf makinesi kullanıcısının makinesini yenilemek istediğini düşünün. CMOS'a geçiş yapar mıydı dersiniz? Bunca zaman CCD'yi savunmuş biri ise hiç sanmıyorum.

Örnekler sıralamakla bitmez. Intel mi, AMD mi? ATI mi, GeForce mu? Canon mu, Nikon mu? LCD mi, plazma mı? Masaüstü PC mi, notebook mu ya da netbook mu? Aslında sorunun cevabı o an hangisi iyiye o olmalı! Ama olmuyor işte. Geçen ay da benzer bir konudan bahsetmiştim. Toplumun moda baskısı olduğu kadar takıntılar da doğru olanı seçmemizde hep önümüze barikatlar kuruyor.

Geçtiğimiz aylarda dergimizde tanıttığımız Intel'in işlemcisi çok iyi bir seçim olabilir ya da ATI karşınıza çok uygun fiyata muhteşem oyun grafikleri sunabilecek bir kart ile çıkmıştır. Eğer o dönem bilgisayar aldığınız en doğru seçim onlardır. Ama bu ay için dergide belki de AMD'li, Nvidia'lı farklı

bir yapılandırma yer alıyor. Bu yanlış seçim yaptığınızın değil, sadece teknolojinin ve fırsatların değiştiğini gösterir. Bu noktada yapacağınız asıl yanlış teknolojiyi yakından takip etmeyip kendi doğrularınıza takılmak olacaktır.

Teknolojik ürünler salonunuza aldığınız koltuk

takımına benzemez. Eskimesi için yıllanmalarına gerek yoktur. Bu yüzden teknolojiyi yılda bir değil her ay düzenli olarak takip etmeniz sizin için en doğrusu olacaktır. Tabii bunu yaparken de yine takıntıları olmayan tarafsız ve uzman bir kaynağa danışmak gerekiyor ki yine başladığınız yere dönmeyin. CHIP Dergisi olarak on dördüncü yılımıza girmeye hazırlandığımız bu ayda sizler için elimizden geldiğince en güvenilir kaynak olmak için çalışmaya devam ediyoruz ve edeceğiz. Bizi en çok satan ve okunan bilgisayar dergisi yapan okurlarımıza teşekkür ederiz. Teknolojiyi bizimle takip etmeye devam edin.

YOUTUBE SENFONİ ORKESTRASI

Dünyanın ilk sanal orkestrası

YouTube sanal bir senfoni orkestrası ile dünya çapındaki müzisyenleri internet ortamında bir araya getirmeyi amaçlıyor. YouTube'un yeni Senfoni Orkestrası (YouTube Symphony Orchestra), dünya genelindeki klasik müzisyenlerin sektörün önde gelen isimleriyle birlikte internet ortamında kendilerini gösterebilmesine olanak sağlayacak.

Müzisyenleri internet ortamına taşımayı öngören YouTube, dünya genelindeki müzisyenleri davet ederek kendilerine ait iki şarkılık demo videolarını göndermesini istiyor. Kazanan müzisyenler ise Dun ve San Francisco Senfonisi'nin orkestra şefi Michael Tilson Thomas ile birlikte çalışabilme fırsatına sahip olacak. Bunun yanında dünyanın önde gelen piyanistlerinden Lang Lang ve Londra Senfoni Orkestrası'nın üyeleri de provalarda müzisyenlere eşlik edecek.

Dünya genelindeki profesyonel müzisyenler, kendi bölgelerinden yarışa katılan yarı-finalistlerin seçimine yardım ederken, yapılacak online oylama ile Senfoni Orkestrası'nın finale kalan üyeleri belirlenmiş olacak. Video göndermek isteyenler için son tarih 28 Ocak 2009 olarak belirlenmiş. Türkiye'de durmaksızın yasaklanan YouTube'un orkestrasında Türk müzisyenlerin bulunması ise, sansürcü politikalarla karşı ironik ve güzel bir cevap olabilir.

BİLGİ İÇİN: www.youtube.com

ABİT'TEN ŞOK KARAR
Bir marka daha gitti

1989'dan beri anakart üreten ve uzun süre bu konuda en popüler üreticilerden biri olan Abit, 20. kuruluş yılını kutlayamayabilir. Abit markasının sahibi USI, masraf kesintileri planları dahilinde Abit'in yeni yılda ana kart üretmemesine karar verdi. Abit şimdilik üretmiş olduğu ana kartlar için destek vermeyi ve anakart dışında farklı ürünleri sürdürecektir.

BİLGİ İÇİN: www.abit.com

YOUTUBE TARTIŞMASI Türkiye yasakçı değil

Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım, gazetecilerin Youtube'a ilişkin soruları üzerine, bu konuda Türk kamuoyunda bir kafa karışıklığı yaşandığını söyledi. "Ortada yasaların yorumlanmasından kaynaklanan yanlışlıklar da var. Bir içerik suç teşkil ediyorsa, örneğin Atatürk'ün kişiliğine hakaret veya çocuk pornografisi, bunları çıkarmak isterken bütün sitede bir kapatılma kararı veriliyor. Buna itiraz ediyorlar haklı olarak, ama takdir edersiniz ki bizim yargıçlarımızın, mahkemelerimizin henüz bilimsel ilgili bir uzmanlığı yok. Zaman içerisinde gelişecek ve böylece suçun kapsamıyla orantılı cezalar da verilecek." AB İlerleme Raporu'nda, bu konuda Türkiye'nin "Yasakçı" ilan edilmediğini ifade eden Bakan Yıldırım, "Ben raporu okudum. Diyor ki; 'internet suçlarına karşı verilen cezalar orantısız'. Orantısızdan kastı, bir içeriğin çıkarılması gerekirken sitenin tamamının kapatılması kararı veriliyor" dedi.

DİZDEN LCD'YE ÇIKIŞ TTAF USB2.0 -DVI Adaptörü

Artık HDMI ya da DVI çıkışı olmayan dizüstü bilgisayarınızı LCD TV'nize bağlayarak HD kalitesinde film izleyebilmek mümkün hale geliyor. TTAF'ın yeni ürünü olan USB2.0 - DVI adaptörünün bir ucunu Notebook ya da PC'nizin USB2.0 portuna, diğer ucunu ise LCD /Plazma TV'nizin HDMI ya da DVI girişine bağlayarak TV'nize 1680x1050 piksel çözünürlüğe kadar yüksek kaliteli görüntü aktarabilirsiniz. Cihazın marifetleri bununla da sınırlı değil; bu cihazı kullanarak monitör çoklayabilmek ve her monitörde farklı bir uygulama çalıştırabilmek mümkün.

BİLGİ İÇİN: www.ttaf.com.tr

TEK EKRANDAN İKİ GÖRÜNTÜ

Mercedes'te ekran devrimi

Ülkemizde halen ön paneldeki ekran yardımıyla video görüntüsü imkânı sunan araçlar çok yaygın değilken, Mercedes bir adım daha öteye geçerek tek ekrandan kişiye özel görüntü özelliği sunuyor. Mercedes'in yeni S sınıfı araçlarında yer alacak 8 inçlik ekran, yan yana oturan sürücü ve yolcuya farklı video görüntülerini birbirine karışmadan gösterebilecek. Yakın zamanda kullanıcı elektroniği fuarlarında birkaç kez sergilenen teknoloji, kendine has filtreleme sistemi sayesinde sadece ekrana bakan kişinin bakış açısına özel görüntü yayınlama imkânı sunuyor. Bu sayede aralarında sadece birkaç santim mesafe bulunan sürücü ve yolcu, farklı bakış açılarından, sadece kendilerine özel gösterilen görüntüleri izleyebiliyor. Bu teknolojinin yaygınlaşması ve ucuzlaması halinde, evde kumanda kavgalarının da sonu gelecek ve eşler, aynı televizyon ekranına farklı açılardan bakarak, aynı odada, aynı televizyon üzerinden, kendi istedikleri kanalı izleyebilecekler. Elbette iki ayrı kulaklık gerekecek.

BİLGİ İÇİN: www.mercedes.com

ANDROID İSTİLASI

Sony Ericsson da Android'e geçiş yapıyor

Sony Ericsson piyasaları şaşırtan bir karar alarak, cep telefonlarında yeni bir işletim sistemi kullanmak için Open Handset Alliance (OHA) birliğine katıldığını açıkladı. Open Handset Alliance, cep telefonu için açık kaynak kodlu yazılım geliştirilmesini hızlandırmak isteyen firmalardan oluşan bir topluluk. HTC, T-Mobile, LG, Samsung ve Google bu topluluğun diğer üyeleri arasında yer alıyor. Sony Ericsson başkanı yardımcısı Rikko Sakaguchi bu kapsamda yeni bir akıllı telefon planları yaptıklarını da açıkladı: "Android platformunu temel alan bir cep telefonu üretmeye niyetli olduğumuzu da doğrulayabilirim." Böylece Sony Ericsson ilerde üç işletim sistemi için de cep telefonu üretmiş olacak: Windows Mobile (örneğin Xperia X1), Symbian (örneğin P1i) ve Android.

BİLGİ İÇİN: www.sonyericsson.com.tr

WEB KÜTÜPHANESİ

Avrupa kütüphanesi: Kültürel hazineler internette

AB, milyonlarca Avrupa kültürel mirasına bir internet kütüphanesi aracılığıyla ulaşılmasından yana. Projenin adı ise Europeana. Yeni portal sadece metin değil aynı zamanda ses, fotoğraf ve video arşivlerine de yer verecek. AB, 2010 yılına kadar yaklaşık 10 milyon çalışmayı portal'a yerleştirmeyi hesaplıyor. Sayfalara sadece İngilizce olarak değil diğer Avrupa dillerinde de ulaşılabilir. Ne var ki portal henüz yayına girmiş değil. Tahmini olarak saatte 10 milyon ziyaretçinin kaldırılabilmesi için daha çok çalışması gerekiyor. Site yöneticileri gerekli yazılımın bu ayın ortalarına kadar tamamlanabileceğini söylüyorlar.

BİLGİ İÇİN: www.europeana.eu

FLICKR ARTIK CEPTE

Dünyanın fotoğrafı cebinizde

Avrupa'nın en büyük Fotoğraf topluluğu Flickr.com sunduğu hizmeti cep telefonları için genişletiyor. Cep tarayıcıları için özel olarak optimize edilmiş m.flickr.com yeni özellikler sunuyor ve artık video içeriklerini de destekliyor. Opera Mini veya Fennec gibi modern bir cep tarayıcısı kullananlar artık mobil Flickr sitesine girip fotoğraflar hakkında yorum yazıp değerlendirme yapabilir. Video fonksiyonu şu an için sadece iPhone, iPod-Touch ve Android kullanıcılarına sunuluyor. Kısa bir süre sonra diğer tüm mobil web tarayıcılarına da destek sunulacağı açıklandı.

BİLGİ İÇİN: www.flickr.com

KISA KISA

**YENİ DIVX PLUS HD
DESTEKLİ, DIVX PLAYER 7.0**

DivX ekibi, DivXPlayer 7'nin beta sürümünü açıkladı. Üretici, yeni beta sürümünün DivX Plus HD desteği sayesinde, H.264 codec'li ve AAC ses desteğine sahip MKV dosyası biçimindeki video'ların, önceki sürüme göre çevresel seste ve görüntüde daha kaliteli olduğu iddiasında. DivX videolar ayrıca diğer video yazılımlarında da gösterilebiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.divx.com

**SAMSUNG'UN BLU-RAY
OYNATICILARI BD-LIVE'İ
DESTEKLİYOR**

Yapılan bir yazılım güncellemeyle Samsung'un Blu-ray oynatıcıları BD P1500 ve BD P2500, artık BD-Live özelliğini destekliyor. Ethernet arayüzü sayesinde oynatıcılar ek görüntülere online olarak ulaşıp, örneğin video klipleri izleme fırsatı yakalıyor. Bunun yanı sıra, söz konusu araçlar artık DivX biçimindeki filmleri de gösterebiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com

**MICROSOFT'TAN ONLINE
YAZILIM MAĞAZASI**

Microsoft, Apple'ın App Store'u gibi online bir yazılım mağazası kurmayı kararlaştırdı. Yazılım devinin CEO'su Steve Ballmer, konun üzerine çalışmaların halen sürdüğünü söyledi. Hazırlıklar doğrultusunda akıllı telefonlar için Windows Mobile'in online mağazalardan sağlanabilmesi hedeflenmiş. Benzer biçimde Google da Android yazılımı için online piyasasına açılıyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

**ADOBE LIGHTROOM'A
EKLENTİ**

Şimdiye kadar fotoğrafçılar, fotoğraflarına GPS verilerini tıklarak elle girmek durumundaydılar. Ancak artık buna gerek kalmıyor; Adobe Lightroom'un yeni eklentisini kullanılarak otomatik olarak gerçekleştirilecek. Eklenti GPS metin verisini okuyor ve görseli mekan bilgisiyle birlikte değerlendiriyor. Eklenti-yi geliştiren ise Jeffrey Friedl adında bir fotoğrafçı. Yazılımı ücretsiz olarak diğer kullanıcıların hizmetine detaylı bir kurma bilgisiyle sunmuş.

BİLGİ İÇİN: <http://regex.info>

TOSHIBA**Üç grafik işlemcili ilk dizüstüler**

Dizüstüler uzun bir süredir ekonomik dâhili ve etkili harici ekran kartlarıyla satılıyordu. Ancak Toshiba, şimdi üç GPU'ya sahip dizüstülerle piyasaya açılmaya hazırlanıyor. İşletim sırasında performans gereksiniminden bakacak olursak Qosimo X305-Q708 ve X305-Q706, tümleşik nVidia GeForce 9400M ve SLI sistemde çalışan iki adet GeForce 9800M GTS'e denk olacak. Dört kg ağırlığında olan dizüstüler, adeta PC'nin yerini geçecek. Her iki dizüstünde de 1.680 X 1.050 çözünürlükte 17 inçlik LCD ekran bulunuyor. Ayrıca Q706'ya 2.26 GHz (P8400) Core 2 Duo, ana işlemci olarak dâhil edilmişken, Intel'in dizüstüler için ilk Core 2 Quad işlemcisi 2.53 GHz hızındaki QX9300, Q708 modelinde kullanılmış. Qosimos'larda 320 GB'lık sabit diskler genel depolama çözümü sunarken, Q708 modelinde ayrıca 128 GB'lık bir SSD de bulunuyor. Her iki üründe de 4 GB bellek, DVD yazıcı, WLAN; Bluetooth ve subwoofer'lı Harman Kadron ses sistemi bulunuyor. Vista işletim sistemiyle gelen Q706'nın A.B.D.'deki satış fiyatı 2.000 dolar; Q 708 ise iki katı fiyatla kullanıcılara sunuluyor.

BİLGİ İÇİN: www.toshiba.com

10 milyon tarihi fotoğraf

2000 yılında görücüye çıkan Amerika menşeli "Life Magazine" ile Google önümüzdeki günlerde 10 milyon adet tarihi fotoğrafı internete arşivlerinde göstermek istiyor. İnternette yapacağınız basit bir taramayla bu fotoğrafların iki milyonuna şu an ulaşmanız mümkün. Geriye kalan sekiz milyon fotoğraf ise gelecek ay sunuculara yüklenecek. "Life" dergisinin belirttiğine göre, söz konusu fotoğrafların %97'si bugüne kadar hiç görücüye çıkmamış ve mahzen arşivlerinde karanlığa terk edilmiş. Görülmeye değer resimler, ilüstrasyonlar ve fotoğrafların tarihi 19. yüzyıla kadar gidiyor. "People", "Places" ya da "Events" kategorilerinin altında Jacky Kennedy, Times Meydanı ya da Vietnam savaşından bir kareye ulaşmanız mümkün. Ayrıca bu sistemde on yıllık aramalar yapmanız da mümkün; örneğin 1860'lardan 1970'lere kadar. Fotoğraflar profesyoneller tarafından çekilmiş olduğundan mükemmel kalitedeler.

BİLGİ İÇİN: images.google.com/hosted/life

ADOBE FLASH PLAYER 10**Yakında cep telefonlarında**

Flash Player 10 yakında cep telefonlarında da çalıştırılabilir. İşlemcilerin mobil cihazlarda çalıştırılabilmesi için ARM tasarımı üzerine kurulmasından bu yana Adobe, proje üzerinde çalışıyordu. Görünen o ki, yazılım ARM mimarisi üzerine kurulu işlemcilerde Flash bileşenlerini çalıştırmak üzerine tasarlanmış. Aynı zamanda oynatıcı, video içeriğini çalıştırmak için donanımsal destekten de yararlanıyor. nVidia ya da Samsung bundan karlı çıkacağı benziyor. Yapılan açıklamalarda Adobe'un, Flash Player 10'u, 2009'un ikinci yarısından itibaren, ortaklarına ücretsiz olarak dağıtılmaya başlayacağı belirtiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.adobe.com

**FIREFOX'UNUZU MODAYA
UYDURUN****Firefox için "App
store" açıldı**

Firefox için binlerce eklenti olduğu bir gerçek. Kullanıcılar bu ormanda yollarını kaybettiğinden, Mozilla modayı yakından takip etmeniz için bir mağazayla geliyor. 5.000'in üzerinde uygulama, kategorilere ayrılmış biçimde düzenlenmiş. Örneğin News Junkie'nin altında RSSReader bulunuyor. Media Player gibi müzikle ilgili eklentiler ise Rock Star sütununun altında yer alıyor. İstenilen eklentiler işaretlenebiliyor ve tıpkı Microsoft Windows'un güncellemesinde olduğu gibi tek bir tıkla yüklenebiliyor. Tabii web sitesinden yararlanabilmeniz için Firefox 3 kullanıyor olmanız şart.

BİLGİ İÇİN: addons.mozilla.org/fashionyourfirefox

MINİ OPERA**Video gösterimli
mobil tarayıcı**

El tarayıcıları için en son ücretsiz beta sürümü Opera Mini 4.2 ile üretici opera artık web'deki video'ları da destekliyor. Yeni Nokia ya da Sony-Ericsson mobil telefonlara sahip kullanıcılar artık tarayıcılarında YouTube gibi web sitelerini açabilecek. Beta sürümünde yeni olan başka bir özellikse dilediğiniz tema ile uygulamayı çalıştırabilmeniz. Ayrıca masaüstü uygulamasıyla senkronize hale getirilerek, mobil tarayıcıyla çalışmalarınızı sürdürmeniz de mümkün kılınmış. Opera Mini 4.2 beta sürümü bir Java yazılımı olarak pek çok mobil modelde kullanılabildiği gibi BlackBerry'lere ve PDA'lere de uygun hale getirilmiş. Ne var ki Apple diğer alternatif tarayıcıları ürününde desteklemediğinden tarayıcının iPhone'a özgü hali geliştirilmemiş.

BİLGİ: www.opera.com

HABERİNİZ OLSUN

CEM ŞANCI, cemsanci@chip.com.tr

Kriz fırsatı

Ekonomik kriz ve 3G ihalesi gölgesinde bir Aralık ayı, arkasında söylenecek bir kaç küçük ama önemli söz bıraktı.

■ Ekonomik krizlerde hep dile gelen bir ifade vardır: "Krizi fırsata dönüştürmek" Çoğu kişinin umursamadan dinleyip geçtiği bu beylik beyanatlar aslında önemli ipuçları verir. Krizleri gerçekten de fırsata dönüştürmek mümkündür. Pek çok mal ve hizmetin fiyatı düşer, dolayısıyla, ihtiyaçlarınızı çok daha ucuza karşılayabilirsiniz. Elbette bu ihtiyaçlar, çok talep görmeyen, hayati olmayan ihtiyaçlar veya mallardır. Yani yeni bir ev almak için en uygun zaman kriz zamanıdır, yeni bir otomobil almak için en uygun zaman, fiyatların taş gibi düştüğü kriz zamanlarıdır. Dolayısıyla, bilgisayar kullanıcıları için de şu anda piyasada güzel bir fırsat yatıyor. Bilgisayarınızı güncellemek şu sıralar her zamankinden ucuza mal olabilir. Eğer hesaplarınızı doğru yaparsanız ve elinizde hala temel ihtiyaçlarınızın dışında harcayacak bütçeniz varsa, örneğin ekran kartı artık eskidiği için oyun oynatmayan bilgisayarınıza biraz ram ve yeni bir ekran kartı almanın zamanıdır. Ya da bütçeniz hala yetiyorsa yeni bir bilgisayar, yeni bir dizüstü...

Değiştirmek istediğiniz telefon, telefonunuza almak istediğiniz yeni hafıza kartı... Biraz araştırmayla ve reklamları karıştırarak, ihtiyacınız olan ürünleri doğru fiyatlarla bulabilirsiniz.

Bir de VDSL vardı ne oldu ona?

3G servislerinin devreye gireceğinin

anlaşılmasıyla beraber, şimdi gözler yeniden Türk Telekom'a çevrildi. TTNET Video portalı üzerinden profesyonel dizi filmler çektiler yayınlatmaya başlayan, hatta ilk dizisini Okan Bayülgen'in ekibine çektiler ve Lost'u ti'ye alan Göl isimli bir diziyle ilk İnternet dizimize hayat veren Türk Telekom, uzun vadeli bir internet medya devi olma planını yürürlüğe sokabilmek için ADSL'den daha hızlı bir servise ihtiyaç duyuyor ADSL'den yedi kat hızlı ve çok daha avantajlı 3G ortada yokken, üstelik herkesin mecbur olduğu ADSL'den güzel paralar kazanırken başka servise ihtiyacı yoksa da 3G'nin hizmete gireceği yaz ayları ile birlikte müşteri kaybetmemek için Türk Telekom'un da VDSL servislerini hizmete sokması gerekecek. Dolayısıyla önümüzdeki birkaç ay içinde ilk VDSL testlerinin gerçekleşip, hızla kullanıcılara sunulacağını düşünmek istiyorum ki, 3G rüzgârında herkesin unuttuğu VDSL hakkında yaşanan gelişmeleri size duyurmaya devam edeceğiz.

YENİ BİR ÖZELLİK

GMail için görev planlayıcı

Google, eposta hizmeti Gmail için yeni bir özellik duyurdu: Görev planlayıcısı.

Bu özellik Google Mail'deki "Labs" bölümünden etkinleştiriliyor. Planlayıcının açık hale gelmesi için öncelikle e-posta hesabı İngilizce diline çevrilmeli. Bunu yaptıktan sonra "Labs" bölümüne erişim elde edilebiliyor ve özellik etkinleştirilebiliyor. Tüm bu işlemler bittikten sonra dil ayarları istenilen şekilde değiştirilebiliyor. Özellik etkin hale geldiğinde buna navigasyon bölümünden ulaşılabilir. Açılan pop-up penceresine görevler doğrudan kaydedilebiliyor.

Google, bir süredir Labs bölümünü e-posta hizmetine eklemeyi düşündüğü özellikleri denemek için kullanıyor. Görev planlayıcısı sayesinde kullanıcı istediği tarih ve saatlerde otomatik olarak e-posta gönderip, alarm çalıştırabiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.gmail.com

REKABET KULLANICIYA YARADI

Ücretsiz MS Office paketi!

Microsoft'un Google ile rekabeti kullanıcıya yaradı. Google'ın daha önce Microsoft'un en önemli gelir kaynaklarından Office satışlarını vurmak için bedava online ofis paketi çıkarması Microsoft'u da harekete geçirdi. Microsoft, Word ve Excel'in de yer aldığı ana Office uygulamalarını kullanıcılara ücretsiz olarak sunmaya hazırlanıyor. Google Docs ve OpenOffice.org'un artan kullanıcı sayısını sonunda ciddiye alan ve bu yönde adımlar atmaya başlayan Microsoft, yakın gelecekte Office uygulamalarını kullanıcılara internet üzerinden ücretsiz olarak ulaştırmayı hedefliyor. Microsoft'un online Office üzerinde ciddi bir çalışma yürüttüğü açıklanırken, Word, Excel ve Power Point gibi bugün için kullanıcıların ücretli olarak sahip olabildiği uygulamaları da kullanıcıların yakın gelecekte ücretsiz olarak sunacaklarının altı çizildi. Şimdilik online Office'in hayata geçirilmesi konusunda kesin bir tarih vermekten kaçınan Microsoft, 2009 yılında bu konuda çok önemli gelişmelerin yaşanabileceğini belirtiyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

KASPERSKY TÜRKİYE'DE

Kaspersky Türkiye Ofisi açıldı

Anti-virüs yazılım devi Kaspersky Lab dünyadaki 21. ofisini Türkiye'de açtı. Türkiye Ofisi ile kullanıcıya daha yakın olmayı hedefleyen Kaspersky Lab Türkiye'nin Genel Müdürlüğü görevine deneyimli IT uzmanı Murat Göçe getirildi. Profesyonel iş hayatına bilişim sektöründe teknik mühendis olarak başlayan Göçe, 1980'den itibaren sektörde teknik, satış ve proje yönetimi gibi çeşitli yönetici pozisyonlarında çalıştı. 1990'lardan itibaren internet devrimine tanık olan Göçe, büyük projelerde yer aldı.

BİLGİ İÇİN: www.kaspersky.com.tr

Yeni algılayıcılar, capcanlı renkler

Dijital fotoğraf makinesi cepesinde yepyeni bir hareketlenme var: Daha büyük ve **DAHA İYİ ALGILAYICILAR** sayesinde bu alanda büyük bir çığır açılıyor. CHIP bu gelişimin temellerini ve ucuz fotoğraf makinelerine nasıl yansıtacağını ele alıyor.

BARİŞ EMRE ALKİM / AS

Söylemekten bizim dilimizde tüy bitti, ama herhalde yüksek megapiksel değerinin tek başına bir işe yaramadığını bilmeyen kalmamıştır. Kötü ışık koşulları altında çekilen fotoğraflarda görünen kirlilik, en başarılı şipşak fotoğrafı bile berbat edebiliyor. Nedeniyse ortada: Günümüzde, en küçük fotoğraf makinelerinde bile 14 megapiksel çözünürlüğe varan algılayıcılar (sensörler) kullanılıyor ki, çoğu yarı profesyonel DSLR makinenin, örneğin Nikon D300'ün çözünürlüğü de bu düzeyde. Nikon harika görüntü kalitesiyle herkesi etkilerken, kompakt fotoğraf makinelerindeki görüntü kirliliği, rahatsız edici grenlere yol açıyor. Bu da özellikle yüksek ISO hızlarında renkleri bozuyor, fotoğrafların keskinliğini olumsuz yönde etkiliyor.

Sorunun ana sebebi, gereğinden fazla pikselin yer aldığı aşırı küçük görüntü algılayıcılar. CHIP bu sorunun arkasında yatan teknik ilkeleri açıklıyor ve iyi fotoğraflar için ipuçları veriyor.

Görüntü algılayıcılar: Sayısal fotoğrafçılığın teknik ilkeleri

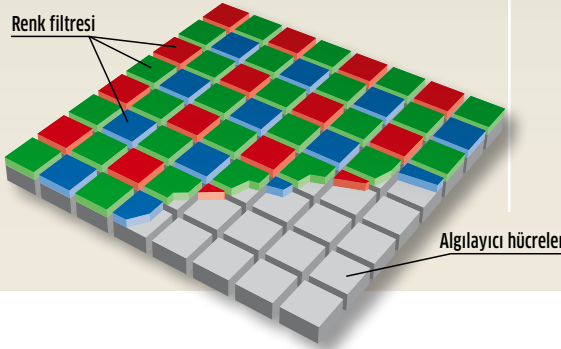
Kompakt fotoğraf makinelerinde genelde CCD (yükten bağlaşıklık aygıtı) türü algılayıcılar kullanılıyor. Bu teknikte, algılayıcı hücreler sırayla okunuyor. Canon ve Nikon'un DSLR'ları ise her pikselin satır satır okuna-

BİLGİ

Dijital fotoğraf makinelerindeki algılayıcılar

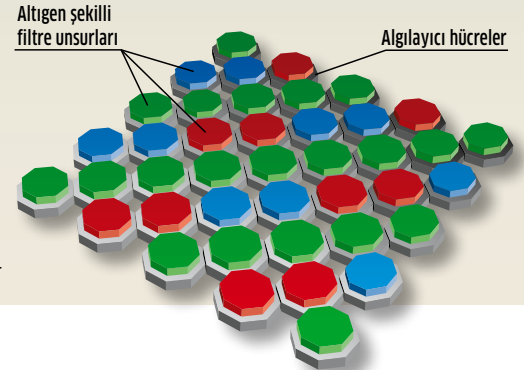
NEREDEYSE HEPSİ CCD / CMOS

Dijital fotoğraf makinelerindeki algılayıcılarda, „Bayern deseni“ denilen, ana renklerin (mavi, kırmızı, yeşil) satranç tahtasındaki gibi yan yana dizildiği renk filtreleri kullanılıyor. CCD ve CMOS algılayıcılar farklı boyutlarda üretiliyor. Aynı sayıda piksel söz konusuysa, yüzey alanı geniş olan, daha az kirli görüntüler sunuyor.

SUPER CCD EXR: DAHA DA İYİSİ

Normal CCD algılayıcıların geliştirilmiş hali olan Fujifilm Super CCD EXR'da, hücreler araların pektekilerindeki gibi altıgen. Kırmızı ve mavi hücreler çiftler halinde yer alıyor ve bu da, eğer aynı renkli pikseller yan yana olduğunda kirliliğin azalmasını sağlıyor. Super CCD EXR kullanan ilk modeller sene başında piyasaya çıkacak.

bildiği CMOS algılayıcıları tercih ediyor.

Bu da ardı ardına daha hızlı görüntü kaydetmeyi mümkün kılıyor. Parlaklık bilgisinin sayısallaştırılması için kullanılan transistörler, CMOS algılayıcılarda CCD'lerin aksine doğrudan algılayıcı hücrelerde. Transistörlerin nispeten geniş bir algılayıcı yüzeyi gerektirdiği eski günlerde bu bir dezavantajdı.

Daha fazla görüntü bilgisi alabilen yüzeyin bu yüzden kü-

çülmesi gerekiyordu. Bu yüzden de CMOS algılayıcılar uzun zamandan beri ucuz ve kalitesiz olarak biliniyor.

Yıllar geçtikçe, transistörler küçüldü ve dezavantajları giderek azaldı. Şu anda çağdaş CMOS algılayıcılar, yıllar boyu süren CCD – CMOS rekabetinde bir adım önde.

Herkesin bildiği gibi, CCD ve CMOS teknolojileri, algılayıcıların büyük kısmını oluşturuyor. Ama bunlar dışında, teknik bakımdan normal CCD'lere çok

benzeyen Fujifilm Super CCD ya da sadece Sigma modellerinde kullanılan katman yapılı Foveon X3 gibi farklı yöntemler de var.

Pratikte, algılayıcı tasarımından çok algılayıcı yüzeyin boyutu önem taşıyor. Bu, her bir pikselin boyutunu ve pikseller arası mesafeyi belirliyor. Daha basitçe ifade edecek olursak, bir piksel ne kadar küçükse o kadar az ışık alıyor. Pikseller birbirine yaklaştıkça da, fiziksel nedenlerden ötürü görüntüde-

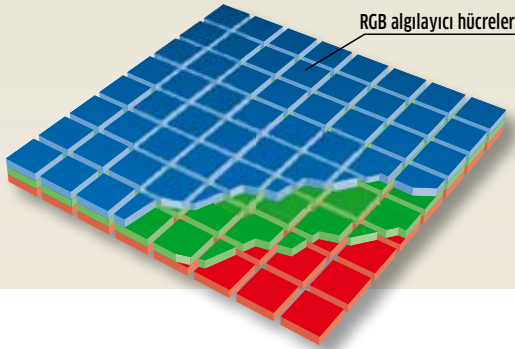
İLÜSTRASYON: HARALD FUCHSLOCH

Algılayıcı canavarı
Tam format algılayıcılardan %56 daha büyük bir algılayıcı kullanan Leica S2, 37,5 megapiksel çözünürlüğe ve 25 bin Euro fiyata sahip.

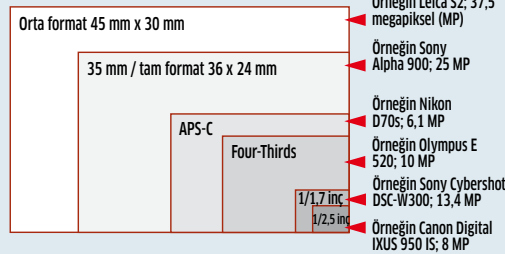
FOVEON X3: DAHİ YABANCI

Sadece Sigma marka fotoğraf makinelerinde (DP1 ve SD14) kullanılan Foveon X3 algılayıcısı, üst üste konmuş üç katman halinde (mavi, yeşil, kırmızı) piksellere sahip. Bu katmanlar mavi, yeşil ve kırmızı ışığa eşit derecede hassas. Bu teknoloji, farklı dalga boylarının algılayıcının farklı derinliklerine inmesi ilkesinden yararlanıyor.

DAHA BÜYÜK ALGILAYICILAR

Büyük algılayıcılar, algılama hücrelerine daha fazla alan sunuyor ve bu yüzden piksel değerleri yüksek. Yine de, örneklerimizden anlaşılacağı gibi, piksel sayısına bakarak algılayıcı boyutunu tahmin etmek mümkün değil. Piksel sayısındaki artış, ancak algılayıcı yüzeyinde de benzer bir artış gerçekleştiği takdirde daha iyi görüntü sunuyor.

Olumlu artış Tam format algılayıcıların (36 x 24 mm) çıkışı, hatırı sayılır piksel sayılarında çok daha iyi görüntü kalitesi sağlıyor.

mel görüntü kalitesi sunan bu algılayıcılarda, görüntü kirliliği bir sorun değil.

“Four-thirds” tabir edilen format ise sadece Olympus ve Panasonic DSLR’larda karşımıza çıkıyor ve 10 megapiksel çözünürlük sağlayan 18 x 13,5 mm’lik boyutuyla aynı bir sınıf oluşturuyor. Bu boyutta bile algılayıcı herhangi bir kirlilik sorunu olmadan çalışabiliyor. Son zamanlarda, bu standardın biraz daha küçük boyutlusu olan “micro four thirds” duyuruldu.

Bununla birlikte, algılayıcı boyutu çok daha küçük olan kompakt makinelerde görüntüdeki kirlilikle mücadele etmek çok zor. Aynı piksel çözünürlüğüne sahip algılayıcılara kıyasla görüntü alanı kırk, hatta seksen kat küçük olan kompakt algılayıcılarda, bu fark açık havada çekilen fotoğraflarda kendini belli etmiyor.

Açık hava ışık koşullarında fotoğraf makineleri ISO 100 gibi düşük hızlarda çalışıyor. Ama ışık azaldı mı manzara değişiyor. Kompakt makinelerin büyük kısmında ISO 400’den itibaren kirlilikte bariz bir artış oluyor. Hatta bazı modellerde ISO 200 ve üstünde görüntüde bozulma başlıyor. DSLR’lardaysa kirliliğin göze çarpması için ISO 800 ve üstü hızlar gerekiyor.

Kompaktlar hızla yetişiyor: Kirliliğe karşı büyük algılayıcılar

Günümüzde kullanılan 12 ila 14 megapikselli kompakt makinelerde 1/1,7 inçlik algılayıcılar yer alıyor.

Örneğin Sony’nin 13,4 megapikselli Cyber-shot DSC-W300 modeli bu boyuttaki algılayıcıyla kabul edilebilir kirlilik değerleri sunuyor. Ancak arada hala büyük bir uçurum var ve bunun nedenlerinden biri de DSLR’larda daha iyi CMOS algılayıcılar kullanılırken, kompakt makinelerin hala CCD kullanıyor olması.

balkim@chip.com.tr

KARAR

Nihayet fotoğraf makinesi üreticileri de megapiksel sayısını artırmanın bir işe yaradığını anlamışa benziyor. Fotoğrafçıların karnı pazarlama hilelerine tok artık.

Kompakt makinelerin ne zaman başarılı kirlilik değerleri sunacağı merak konusu. Bu sağlandığında, olumsuz ışık koşullarında bile güzel fotoğraflar çekmek için, ağır ve hantal DSLR’lara gerek kalmayacak.

ki kirlilik (noise) artıyor. Kirliliği gidermek için, fotoğraf makinesinin görüntü işlemcisine kirlilik giderme özelliği eklemek gerekiyor.

Ne var ki bu da görüntü kalitesini, özellikle de keskinliği olumsuz etkiliyor.

Algılayıcı boyutları: Tam formatta pikseller daha serbest

Şu anda, en son çıkan orta format algılayıcılar (45 x 30 mm) bu aygıtların en büyükleri. Yaklaşık 25.000 Euro etiketle

satılacak olan Leica S2’de de bu tür bir algılayıcı var. Tam format denilen algılayıcılar ise profesyonel DSLR’ların birçoğunda kullanımda. 35 milimetrelilik bir negatifle aynı boyutta (36 x 24 mm) olan bu algılayıcılarda herhangi bir sorun yaşanmıyor. APS-C formatı ise orta sınıf DSLR’larda kullanılıyor ve tam formattan biraz daha küçük.

Yine de 24 x 16 mm alanıyla 6 ila 14 milyon piksel için yeterince yere sahip. Mükem-

ONLİNE ALIŞVERİŞTE YENİ VERGİ DÜZENİ VE YENİ DÖNEM

E-ticaretin önemi fark edildi mi?

Elektronik ticareti geliştirmek için fiyatlardan KDV kaldırılıyor. Açık arttırma ve ikinci el sitelerine vergi indirimi geliyor.

İnternet üzerinden yapılan alışverişlerde ve özellikle ikinci el ya da açık arttırma sitelerindeki vergilendirme uzun süredir şikâyetlere konu oluyordu.

Maliye Bakanlığı, sanal ortamda yapılan satışlara yönelik özel bir katma değer vergisi düzenlemesine gittiğini açıkladı. Gelir İdaresi Başkanlığı ile Gelir Politikaları Genel Müdürlüğünün üzerinde çalıştığı model ile "hemal-hemsat.com" ve "gittigidiyor.com" gibi sanal ortamda alışveriş yapılan sitelerin önü açılıyor. Yeni model ile bu sitelerde alışveriş yapan alıcı veya satıcılar, daha adil bir vergilendirme sistemi ile karşılaşacak.

İnternet ortamındaki elektronik ticareti yeni esaslara bağlayacak düzenlemeyle satılan eşyayla ilgili "ticari olan" ve "ticari olmayan" şeklinde ikili bir tanımlamaya gidilecek. Avrupa Birliği'ne (AB) uyum çalışmaları da dikkate alınarak gerçekleştirilecek düzenlemede ticari olmayan eşyalar KDV kapsamından çıkarılacak. Bu durumda eşya yerine sadece sitenin elde ettiği komisyona KDV uygulanacak. Yeni sistemde satılan eşyaya "eski-

yeni" ayrımı da gelecek. Vergilemede satışı yapan kişinin ticari şirket veya şahıs olması da belirleyici olacak. Maliye yetkilisi, getirilecek yeni düzenlemeye ilişkin çalışmanın yılsonuna kadar tamamlanacağını da belirtti.

E-ticaret yaygınlaşmalı

Bu arada konuyla ilgili bilgi veren bir Maliye yetkilisi, İngiltere'de sanal ortamdaki satışlar konusunda son derece iyi işleyen bir sistem kurulduğunu, bu ülkede ticari şirketlere KDV uygulandığını, şahısların ise KDV kapsamı dışında bırakıldığını dikkat çekerek, "Bizim KDV kanunumuzda müzayede mahallinde yapılan satışların tümü KDV'ye tabi. Burada ne satıldığı önemli değil" dedi.

Satıcıdan KDV alınmayacak

Türkiye'de internet ortamında iki türlü satış yapıldığına dikkat çeken Maliye yetkilisi, şu bilgileri verdi: "Birinde şirketler kendi ürünlerini elektronik ortamda pazarlıyor.

Diğerinde ise 'gittigidiyor.com', 'hepsiburada.com' gibi sanal siteler satış yapıyor. Mevcut sistem-

de internet ortamındaki bütün satışlar KDV'ye tabi. Arabasını satan kişiye KDV yok ama eşyasını satana KDV var. Yeni sistemde buna bir ayırım getireceğiz. Sanal ortamda satılan ve ticari olmayan eşyaları KDV kapsamından çıkaracağız. Burada sadece sitenin komisyonu KDV'ye tabi olacak. Böylece ticarete engel olma, tam tersine ticareti geliştirme amacı güdüyoruz."

E-alışveriş hacmi 400 milyona çıkacak

Türkiye'de her yıl yüzde 80 büyüyen elektronik ticaret sektörünün, bu yılsonunda 400 milyon dolarlık büyüklüğe ulaşması bekleniyor. Türkiye'de internet üzerinden satışların yüzde 90'ında taksit yapılıyor. e-Ticaret satışları hala elektronik ağırlıklı ama spor

malzemeleri ve kozmetikte de ciddi cirolar yapılıyor.

İkinci el ve açık arttırma sitelerini kapsıyor

Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği (ETİD) Başkanı Kaan Dönmez, çıkarılması düşünülen bu yasanın ikinci el ürün satan ve açık arttırma siteleri için geçerli olduğunu belirterek, şu görüşleri dile getirdi: "Sitelerde bir kere için eşyasını satanlara KDV uygulanmıyor zaten. Birden fazla ürün satan kişilerin ise siteler tarafından Maliye'ye bildirilmesi gerekiyor. Ama bunların ne kadar sattığıyla ilgili doğru ya da yanlış bulan bir kontrol mekanizması yok. Bu yasa sıfır ürün satanlarda bir şeyi değiştirmeyecek. Tam içeriğini tebliği görünce yorumlayabiliriz."

BİLGİ İÇİN: www.maliye.gov.tr

ŞARJ DİRDİ OLMAYAN BİLGİSAYAR

Güneş ışığı ve vücut ısısı

Günümüzde üretilen dizüstülerin büyük bir kısmının batarya ömrü eski diz üstü bilgisayarlara oranla nazaran daha uzun. Ancak bunun en önemli nedeni gelişen batarya teknolojilerinden ziyade dizüstü bilgisayarlarında yer alan işlemci ve SSD gibi donanımların daha az güç tüketiyor olması denebilir. İşin cid-

diyetinin farkında olan Intel, mobil telefon gibi cihazların şarj olmadan sürekli kullanılabilmesi için bir takım çalışmalar yürüttüğünü duyurdu. Intel, şarj sorununa kökten çözüm getirmek için bazı ufak sensörler üzerinde çalışıyor. Güneş ışığı ve vücut ısısı gibi kaynaklardan enerji toplayabilen bu ufak sensörler, gelecekte

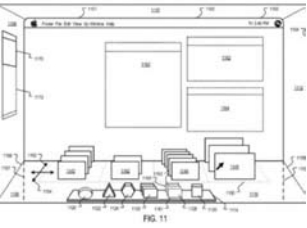
mobil cihazların enerji problemi tarihini tozlu sayfalarına karıştırılabilir. Bunun yanında cep telefonlarının trackball'arının hareket ettirilmesi suretiyle de şarj olabilmesi için çalışmalarını sürdüren Intel, aynı zamanda TV ya da telefon sinyalleriyle de telefonların şarj olabileceğini öngörüyor. Atmosferde serbest halde dolaşan TV ve telefon dalgaları, doğru bir teknolojiyle elektrik enerjisi-ne çevrilebilecekler.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com.tr

APPLE 3D

Apple 3 boyutlu sistem geliştiriyor

Apple'dan sızan çizimler Apple'ın 3 boyutlu bir işletim sistemi geliştirdiğini ortaya koydu. Sızan çizimler de işletim sisteminde 3. Boyutun ne şekilde kullanılacağını ilk tasarımları. Bir yandan Windows Vista, diğer yandan OS X, 3 boyutlu tarzlarıyla dikkat çekmişlerdi. Fakat her ikisinin de 3 boyut özelliği işlevden çok görüntüye

yönelik bir özellikti. Apple'dan sızan yeni işletim sisteminin ilk şemaları, firmanın işlevsel olarak da üçüncü boyutu kullanabilecek bir sistem üzerinde çalıştığını gösteriyor. Dolayısıyla burada bahsettiğimiz, bir pencerenin açılırken sanki yaklaşmış gibi izlenimi vermesi gibi bir şey değil. Dosya ve klasörlerin masaüstünde gerçekten daha uzak veya yakına koyulabilecek olması. Masaüstünün derinliğe sahip olması, bazı dosya ve klasörleri daha arkaya yerleştirme-nize olanak verecek. Böylece örneğin dilerseniz masaüstünde ilgili dosyaları birbirlerinin arkasına yerleştirerek sıralayabileceksiniz.

BİLGİ İÇİN: www.apple.com.tr

TÜRK BİLİM ADAMINDAN İNSANLIĞA

Ceple AIDS testi

ABD'deki California Üniversitesi'nde görev yapan Türk bilim adamı Dr. Aydoğan Özcan, kan testinin normal bir cep telefonu üzerine eklenmiş ufak bir modifiye ile gerçekleştirilmesini sağladı. Bu taşınabilir test cihazı HIV, sıtma ve benzeri pek çok hastalığı çok pratik bir şekilde tespit edebiliyor.

RÜYALAR OKUNABİLECEK

Japonlar rüyaları kaydetti

İnsanın gördüğü rüyaları dijital bir görüntüye dönüştürüp ekrana yansıtmak ve kaydetmek bir bilimkurgu konusuydu ancak Japon bilim adamları dâhice bir yöntemle, bu bilimkurgu fantezisini gerçeğe dönüştürmenin kapısını açtılar.

Dünyada ilk kez beyin aktivitelerinin incelenmesi sonucunda, dalgaların ifade ettikleri görüntüler bilgisayar ortamına aktarıldı. Merkezi Kyoto şehrinde bulunan ATR Computational Neuroscience Laboratuvarları 6 denek üzerinde gerçekleştirdiği çalışmada, düşüncelerin görüntüsünü başarılı bir şekilde PC monitörü üzerinde yeniden oluşturabildiler.

Deneklerin tümüne 6 farklı harf gösterildi. Gösterilen harfler nöron kelimesinin İngilizcesi olan

"neuron" sözcüğünü oluşturuyordu. Deneklerin bağlı oldukları cihazlar bu sırada her birinin beyindeki görsel korteks bölgesindeki aktiviteyi takip ediyordu. Bu harflerin sırayla tüm deneklerin beyinde canlandığını tespit etti ve canlanan harf görüntülerini bilgisayara aktarabildiler.

ATR yaptığı açıklamada, bu ilk kez kullanılan yöntemin geliştiri-

lerek bir gün insanların rüyalarının bile kaydedilmesine ve sonradan tekrar izlenebilmesine olanak tanıyacağını iddia ediyor.

Beyin aktivitelerinin hangi imajlara hangi tepkileri verdiğinin genişçe bir çözümü yapıldığında, kişilerin gördükleri rüyaları düzgün bir biçimde çözüp, dijital ekranda görüntülemek mümkün olacak.

BAMBULU DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

ASUS Bamboo Serisi Notebook

ASUS Bamboo serisi, hem ASUS hem de tüm bilişim sektörü için önemli bir dönüm noktası oluşturuyor, ürün bize çevreci teknolojiler kullanarak gelecekte tasarlanacak ürünler hakkında bilgi veriyor. Bu model, aynı zamanda ASUS'un sürekli geliştirdiği ve tüm üretiminde göz önünde bulundurduğu YEŞİL ASUS konseptinin de her yönüyle hayata geçirilmiş bir ürün olması açısından da önemli. Bamboo Notebook, aynı zamanda, donanım üreten firmaların çevre bilinci ile üretim yaptıklarında modern teknoloji taleplerini yerine getirirken yaşadığı dünyaya da saygılı ürünler üretebileceğinin bir sembolü. ASUS Bamboo Serisi notebooka sanatsal bir değer katan en ilgi çekici özellik gerçek bambu el işçiliğindeki özene ve inceliğe sahip Moso bambu yüzey kaplaması. Bambunun organik yüzeyine dokunma hissi, ferahlatıcı kokusu ve minimalist estetiği, ASUS Bamboo Serisi notebooklara, manevi bir hava, sıcaklık ve sentetik, soğuk metal madde-lerin taklit edemediği bir eski dünyaya ait bir çekicilik duygusu katıyor. Bambu kaplama yüzeye dokunduğunuzda oluşan his tıpkı eski masif mobilya yüzeylere dokunduğunuzda aldığınız o tanıdık hissi uyandırıyor. Aynı his tuşlara dokunduğunuzda da devam ediyor çünkü tuş paneli bambu iplikçiklerle kaplı.

BİLGİ İÇİN: www.asus.com.tr

BÜYÜME

Kont Bilişim'de kriz yok

Kont bilişim 2008 yılında giriş yaptığı güvenlik sektöründe hızlı adımlarla ilerliyor. Halen Samsung Techwin, Crea, Smartsec markalarının dağıtımını yapan Kont Bilişim, Kore ve Tayvan'daki üretici anlamında sektör lideri markaları da 2009 yılında portföyüne katarak sektörde lider konuma gelmek istiyor. Konuyla ilgili Kont Bilişim İş Geliştirme Müdürü Süleyman Soğuktaş şunları söyledi: "Marka sayımızı arttırmamızdaki amaç sektörde referans dağıtıcı olup, firmaların tüm proje ihtiyaçlarını tek bir noktadan en avantajlı şekilde temin etmesini sağlamak. 120M usd olarak gerçekleşeceğini tahmin ettiğimiz 2008 yılı CCTV güvenlik pazarı, 2009'da 150M USD'lik bir pazar haline dönüşüyor olacak. Bu pazardan ancak doğru marka-satış-servis yapılanması ile hedeflediğimiz payı alabiliriz.

BİLGİ İÇİN: www.kont.com.tr

**İNTERNETTE
3G ZAMANI GELİYOR**

ZyXEL ile kablosuz bağlantı

ZyXEL'in bireysel kullanıcılar için geliştirdiği NBG410W3G'nin dâhili 3G/EDGE/GPRS modülü sayesinde sadece SIM kart takarak GSM şe-

bekesi üzerinden internete erişmek mümkün oluyor. Cihaz ayın zamanda 802.11b/g "Access Point" özelliği sayesinde kablosuz alnan internet bağlantısının yine kablosuz olarak yerel ağda paylaşılmasını sağlıyor. İnternet bağlantısının WAN portu üzerinden yapıldığı durumlarda, NBG410W3G'nin gelişmiş özellikleri sayesinde 3G üzerinden yedek bağlantı yapılabilir. Böylece WAN üzerinden internet erişiminde bir sorun yaşandığı takdirde, 3G teknolojisiyle bağlanılarak kesintisiz internet erişimi sağlanıyor. 3G servisler hizmete girdiğinde kullanıcıların ihtiyacı olacak bir ürün.

BİLGİ İÇİN: www.zyxel.com.tr

**SANALİKA'DA HEM OYUN
HEM SOHBET**

Sohbetin böylesi görülmedi

Yeni internet projelerine imza atmak üzere "Oyun Stüdyosu" çatısında bir araya gelen sektörün tecrübeli isimleri, son olarak "Sanalika" projesi ile karşımızda. Sanalika, bildiğimiz sosyal ağ ortamının ve bildiğimiz 2,5D grafiklerin daha önce hiç denenmemiş, kendine özgü, yepyeni bir anlayışla yorumlanmış hali.

Sanalika, kullanıcıların özgün olarak tasarlanmış mekânlarda gezinebildikleri, bu mekânlar içerisinde karşılıklı (multiplayer) oyunlar oynayabildikleri, sohbet edip sosyal iletişim kurabildikleri sanal bir dünya. Daha ilk girişte fark edilen, grafiklerdeki özen ve ışıltı, projenin tümüne işlemiş görünüyor. Görünüş olarak diğer 2,5D dünyaları andırırsa da ardında yatan teknoloji ve dünya içerisindeki olanaklar, bunların çok dışında.

Günden güne büyüyen ve gelişen bu eğlenceli dünyada birbirinden renkli mekânlar, kişiye özel karakterler, odalar ile bilardo, okey, tavla, pong vb. birçok oyun kullanıcıların beğenisine sunulmuş durumda.

Sanalika'nın her bir kullanıcısı, bu dünya içindeki bir bireyi, dahası "kendini" temsil ediyor. Her kullanıcı, Sanalika'ya giriş yapmadan önce zengin aksesuar çeşitlerini kullanarak kişilik özelliklerini yansıtan ya da arzu ettiği bir karakter oluşturabiliyor. Bu karakter, kullanıcı girişi yapıldıktan sonra Sanalika dünyasında görünür ve çeşitli hareket ve işlem yeteneklerine sahip oluyor. Mekân değiştirmek, diğer karakterler ile iletişim kurmak, arkadaş olmak, birlikte RockBar'a "takılmak", kahveye gidip okey-tavla oynamak vb. pek çok hareket, tamamen kullanıcının iradesine kalmış durumda. İşin en güzel yanı, etrafınızda sizin gibi düşünen ve hisseden gerçek insanlarla dolup taşıyor olması... Dolup taşıyor derken, özel konuşmalarınız için kendi odanıza gidebilir, sohbeti-

nize burada baş başa devam edebilirsiniz. Ya da duvarları kendi istediğiniz renklere boyayabilir, kendi müziklerinizi çalarak bir parti bile verebilirsiniz.

Sanalika'nın en vurucu özelliklerinden biri de mekân işletmeciliği... Sanalika kullanıcıları, Sanalika cadelerinin herhangi bir tanesinde, diledikleri tarzda, diledikleri hizmeti veren bir mekân (kafe, bar, tiyatro, aksesuarci, muhallebici) açıp, bu mekânı işletme yetkisine sahip olabiliyorlar. Üstelik bu işletme kavramı eleman alma/çıkarma ve sosyal etkinlik düzenleme gibi aktiviteleri de içerebiliyor. Elbette ki Sanalika'nın bu geniş ve çok katımlı yapısı -ortam her ne kadar sanal olsa da- huzuru sağlayacak otoritenin kurulması ihtiyacını getirmiş. "Sanalika polisleri" çoğu İnternet topluluğundan aşına olduğunuz "moderator" yetkilerine sahipler.

BİLGİ İÇİN: www.sanalika.com

YENİ WINDOWS LIVE

Microsoft'tan Live tanıtımı

Microsoft yetkilileri, CHIP ve CHIP Online için çok özel bir Windows Live dosyası hazırladı. Buna göre, yeni Windows Live PC, cep telefonu ve web'i bir araya getiren ve birbirleriyle eşgüdümü çalışan bir dizi servis ve uygulamayla yaşamı kolaylaştırırken, bireylere de kendi online yaşam tarzları için gereken servisleri istedikleri kalitede, arzu ettikleri yerden ve istedikleri an sağlayabilecekleri bir esneklik avantajı sunuyor. Online etkinlikleri daha kolay, daha bütünleşmiş ve daha yenilikçi bir şekilde sunacak olan Windows Live'in yeni sürümü <http://www.windowslive.com> adresinde yerini aldı. Yeni Windows Live, Microsoft'un işbirliği yaptığı üçüncü parti siteleriyle bağlantılı bilgi besleme özelliğiyle arkadaşlarınız ve ailenizle sürekli bağlantıda kalmanızı sağlamakta ve Flickr, Pandora, Photobucket, Twitter, WordPress ve Yelp gibi dünyanın en ünlü çevrimiçi siteleriyle bağlantılı olarak birçok hizmet sunmakta. Tüm bu servisler, tüketicilerin çevrimiçi platformlarda, bağlantılı ve organize olmalarına yönelik tasarlandı.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com.tr

KONUŞAN İNTERNET ZAMANI

IBM'den "Konuşan Web"

IBM İnterneti kullanmakta zorluk yaşayan insanlar için "Konuşan Web" teknolojisini geliştiriyor. Konuşan Web, cep telefonu üzerinden ses etkileşimi aracılığıyla, insanların bilgiye erişmesini ve işlem yapmasını sağlıyor. Konuşan Web hayata geçtiğinde, insanlar otomobil kullanırken, telefonla gitmek istediği yerin tarifini dinleyebilecek veya yakın çevredeki restoranlardan birinde rezervasyon yapıp, mekanla ilgili eleştirileri öğrenebilecek. Yemek yaparken en sevdiği yemeğin tarifini bulup, fırın sıcaklığını ya da eksik malzemeleri kontrol edebilecek. En sık kullandığı arkadaşlık sitesini veya web günlüğünü kolayca güncelleyebilecek. İşten eve dönerken, ihtiyaçlarını sesli olarak sayıp, İnternet üzerinden markete sipariş verebilecek. Üstelik tüm bu taleplerinin cevabını web üzerinden sesli olarak alabilecek.

Günümüzde, dünya nüfusunun sadece %17'si İnternet erişimine sahip bulunuyor. Geriye kalan %83, fakirlik, okuma yazma bilmeme, bilgisayar kullanmayı bilmeme veya bilgisayar alacak maddi güce sahip olmama gibi nedenlerle İnternete erişemiyor ancak telefon kullanımı çok daha yaygın ve basit. "Sesli Site"lerin (VoiceSites) yaygınlaşmasıyla, bir bilgisayara sahip olmayan, İnternete erişemeyen ya da okuma-yazma olmayan kişiler de web'in sunduğu tüm avantajlardan yararlanabilecek.

BİLGİ İÇİN: www.ibm.com

Odak noktası: Güç tüketimi Stand-by tehdidi

Elekt ronik cihazlarınızın stand-by mod'unda **NE KADAR ELEKTRİK** harcadığına dikkat etmemiş olabilirsiniz. Oysa AB sırf bunun üzerine yeni düzenlemeler getiriyor.

YİĞİT US

A lmanya'da dört kişilik bir hanenin yıllık elektrik faturalarına ödediği ücret ortalama 900 Euro; tabii bu da iyi bir sözleşmeye sahipseniz geçerli. Bu fatura kullanmadığınız tüketimin yansımaması halinde çok daha düşük olabilirdi.

Almanya'daki haneler ve bürolarda bulunan sayısız miktardaki televizyon, PC, çamaşır makinesi, mikro dalga fırınlar ve fark edilmeyen daha pek çok bileşen ihtiyaç olmadığı halde elektriği sömürmeye aralıksız devam ediyor. Avrupa Birliği bu stand-by tüketimine savaş açmış durumda ve çıkartmış olduğu yasayla ekonomik tasarımlı cihazların üretilmesi koşulunu getiriyor.

AB Enerji Komisyonu Üyesi Andris Piebalgs, "Tüm Avrupa çapında 35 milyar kW saat enerjiden tasarruf edilmiş olacak" diye konuya yaklaşımını sergiliyor. Sadece Almanya'da yılda altı milyar kW saat enerji tasarrufu sağlanacak

Üreticiler AB'yi solladı bile

Üreticiler AB'den bir adım önde

Federal Çevre Örgütü'nün yaptığı araştırmalara göre, tasarruf tüketicilere 1.2 milyar Euro'luk kazanç sağlayacak. Tabii şimdilik bu teori aşamasında: Güç tasarruflarının elektrik santrallerindeki miktar olarak karşılığı sadece iyi niyetli temennileri beraberinde getiriyor çünkü enerji tüketiminin her geçen yıl arttığı gözlemlenen bir olgu.

AB düzenlemesi: Stand-by kayıpları 1 watt'la sınırlanacak

AB 2010'dan itibaren stand-by konumundaki enerji tüketimine sınırlama getiriyor: Ev hanesi ve işyerlerindeki cihazlara bu tarih itibarıyla stand-by konumunda ancak 1 watt

enerji sarfiyatına izin verilecek; ekranlı cihazlar isen en fazla 2 watt enerji tüketebilecek. Üç yıl sonra, bu değerler yarı yarıya indirilecek. Bunlar sadece eğlence alanındaki elektronik ve IT cihazlarını değil aynı zamanda çamaşır, bulaşık makinesi ya da tam otomatik kahve makineleri gibi beyaz eşyaları da kapsıyor.

Düzenlemeye karşı olanlar ise tamamen farklı bir yaklaşımdan yana: Mevcut en iyi uygulamanın Japonya'da yürürlükte olduğunu savunuyorlar. Kurallar Japonya'da açık: En etkili enerji tasarrufu sağlayan aygıt, sınıfının standartlarını oluşturuyor. Tüm diğer rakip ürünler bu standarda sekiz yıl içinde ulaşmak zorunda. Eski Federal Çevre Bakanı Jürgen Trittin inandırıcı biçimde "Bu tür düzenlemeler yeni buluşların sürekliliğini sağlıyor" şeklinde konuya bir açıklama getiriyor. Enerji komisyonundan Piebalgs ise farklı görüşte: Uygulamanın getireceği avantajlara katılsa da ekotasarım politikasını tercih ediyor (Bk. sağ-

GÜÇ TÜKETİM EĞRİSİ

Avrupa'daki bazı akıllı elektrik sayaçları bir evdeki günlük güç tüketimini bu şekilde bir eğriyle gösteriyor. Sürekli mevcut olan temel tüketim (özellikle stand-by'dan kaynaklanan), kolayca görünüyor.

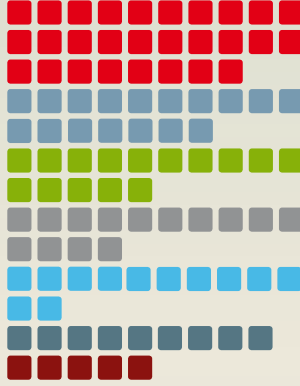
Aç uykucular

Pek çok aygıt türü stand-by konumunda farklı oranlarda enerji harcıyor.

Ses sistemi
2 ila 24 Watt

STAND-BY KAYIPLARI

Federal Çevre Örgütü yaptığı analizde ev hanesine düşen kayıpları ölçtü: %28'lik aslan payıyla televizyonlar birinci sırada. TV'leri ise %17'lik payla ses sistemleri takip ediyor. Bina hizmetleri ise listenin en altında yer alıyor

%28 TELEVİZYON VE VIDEO
%17 SES SİSTEMLERİ
%15 IT TEKNOLOJİLERİ
%14 SICAK SU
%12 EV ALETLERİ
%9 TELEKOMÜNİKASYON
%5 BİNA HİZMETLERİ

KAYNAK: FEDERAL ÇEVRE ÖRGÜTÜ

RÖPORTAJ

“Ucuz maliyetler her şeyden önde”

Andris Piebalgs,
AB Enerji Komisyonu

AB'nin yeni stand-by düzenlemesi neleri zorunlu kılıyor?

Düzenleme aslında Eko-tasarım politikasının bir parçası ve tüm evler ve işyerlerindeki örneğin TV'leri, bilgisayarları hatta mikro dalga fırınları bile kapsıyor.

2010'dan itibaren bu araçlar stand-by modunda en çok 1 ya da 2 watt haralayabilecek. Bu günümüz teknolojisiyle başarılması zor bir uygulama değil.

Düzenleme sizi tatmin etti mi?

Ben yeterince ikna oldum. Özellikle de düzenlemenin yakın bir zamanda belirli bir enerji tasarrufu sağlayacağını öğrendikten sonra.

En etkin enerji tasarrufu sağlayan cihazların, sınıfındaki diğer aygıtların enerji tüketimini belirlemesine ne diyorsunuz?

Uygulamanın kendine göre avantajları var ve ayrıca yüksek teknolojinin karmaşıklığını da barındırıyor, pahalı olması da cabası. Bizim yaklaşımımızda birçok ekolojik çeşit, düşük fiyatlarla uyum içinde sağlanıyor. Bunun bahsettiğiniz kriterlerle gerçekleştirilmesi pek olası değil.

Evinizde tüm cihazları fişten çekiyor musunuz?

Evet, yapmaya çalışıyorum. Evde olmadığım da ya da kullanmaya gerek duymadığımda fişten çekiyorum.

daki röportaj). Piebalgs'a göre üst düzey cihazlar ileri teknoloji karmaşıklığı ve çok yüksek maliyetler getiriyor. Üstelik eko-tasarım gibi tamamen çevre dostu oldukları söylenemez.

Elektrik faturaları: Hane başına beklenen yıllık tasarruf 80 Euro

Her yıl 80 Euro tasarruf etmek ve bunu sadece elektrik canavarı cihazları kapatmakla mümkün kılmak, tüketicilerin kulağına hoş geliyor. Hatta bazı çalışmalar bu tasarruf eğilimini istatistiklerine yansıttı bile. Bununla birlikte Federal Çevre Örgütü'nden Christoph Mordziol gibi uzmanlar farklı bir bakış açısında: “Bu nicel değerleri ortaya koymak neredeyse imkansız.” diyor ve ekliyor: “Nihayetinde bu, bir hanede kaç elektronik cihaz olduğuna ve ne kadar enerji tükettiğine bağlı” Aslında pek çok tüketici bu kaybın ayırında de-

ğil. Baden Württemberg'den enerji şirketi EnBW'nin yöneticisi Jörn Kröpelin “Bu gibi durumlarda elektrik tasarrufu daha kolay oluyor” görüşünü savunuyor. Geçtiğimiz Ekim'in ortalarından itibaren akıllı elektrikmetreler kullanıcıların hizmetine sunuldu: Artık elektrik tüketim durumları PC başında internetten dahi öğrenilebiliyor. Proje yöneticisi bu durumu “Böylelikle merak eden biri stand-by kayıplarını önleyebilir. Örneğin bir kahve makinesinin ne kadar elektrik tükettiğini apaçık görebilir” şeklinde değerlendiriyor. Yeni düzenleme endüstriye açılmış bir savaş değil. Zaten geçtiğimiz yıllar içerisinde üreticiler enerji tasarruflu ürünler üretmeye kendiliğinden yöneldi. Bugün pek çok televizyon, monitör ve hatta DVD kaydedicisi stand-by mod'unda 0,1 watt'tan daha az elektrik tüketiyor ki bu düzenlemenin getirdiği kıstasların çok altında. Ve hala yeterince işlevsel konfor da sunabiliyorlar. ☐

yigitus@chip.com.tr

Öğle yemeği

Akşam yemeği

Televizyon ve İnternet

Konut ısıtma

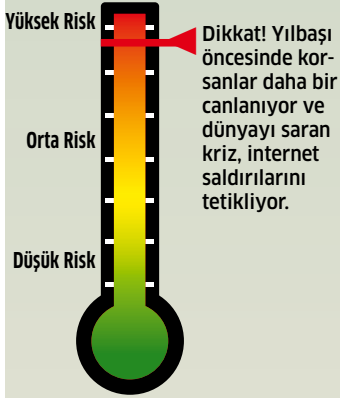
Temel tüketim

(Yönlendirici, buzdolabı, kalorifer, ...)

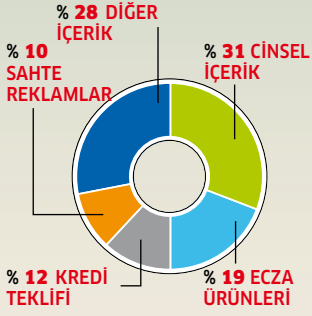
Saat 12:00 Saat 13:00 Saat 14:00 Saat 15:00 Saat 16:00 Saat 17:00 Saat 18:00 Saat 19:00 Saat 20:00 Saat 21:00 Saat 22:00 Saat 23:00

GERÇEKLER

Tehlike barometresi Ocak ayında:

İstenmeyen postalar

Sürü postalar en çok ilaç ve porno reklamı yapıyor.

Güvensiz eklentiler

% 25	1. Java
% 20	2. Flash
% 14	3. Shockwave
% 12	4. QuickTime
% 11	5. MediaPlayer
% 10	6. Adobe PDF
% 5	7. Internet Explorer
% 3	8. Firefox

Kaynak: Desine

Bu araçlar PC'lerde güvenlik açığına sebep oluyor.

Ayın sayısı:

330.000

Kaynak: Panda

Her gün tüm dünyaya sürü posta gönderen yeni zombi PC sayısı.

Dijital ve sahte pasaportlar

Basit donanımlar ve birkaç fare tıklamasıyla sahte bir e-pasaport oluşturulup havaalanı güvenlik kapılarından geçilebiliyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / DH

Elvis Presley yaşıyor! En azından, geçenlerde Amsterdam Schiphol Havaalanı'ndaydı ve hiç dikkat çekmeden tüm güvenlik noktalarından geçebildi. Yüzünü saklamamıştı, ama yetkililerden onu tanıyan ve imza isteyen çıkmadı. Üzerinde yongalı e-pasaportu olduğu için Pasaport Tanıtma Terminali'nden, yani dijital pasaportlar için yapılmış otomatik tarama aygıtından kolayca geçti. Artık bu aygıtların başında her-

hangi bir görevli beklemiyor.

Kral'ın hayranlarını belki üzeceğiz, ama elbette ki bu kişi gerçek Elvis değildi. Hatta onun taklitlerinden biri bile değildi. Güvenlik uzmanı Jeroen van Beek'ti. Van Beek, bir Elvis taklitleri yarışmasında sonuncu olabilir ama onun profesyonel becerisi başka bir konuda ve Almanyada dahil kimi Avrupa ülkelerinde daha büyük güvenlik sağlayacağı umuduyla geçilen e-pasaport sistemini kırmasını

sağlıyor. Ne yazık ki bu pasaport sistemi başarısız oldu. Pasaportların üzerinde oynanabileceği bir sır değil elbette; ama uzmanın bunu yapış kolaylığı çok rahatsız edici. Van Beek, her yerde bulabileceğiniz ücretsiz araçlarla kendine yeni bir kimlik yaratıp fotoğrafı değiştirebiliyor. Hatta gösteri için, bir ülke icat edip belgelerine kaydetmiş ve pasaportta Elvis'in "Lummerland" diye bir yerde yaşadığı yazılı. Buna rağmen pasaport tarayıcı itiraz etmiyor. Bir diğer konu daha var: Uzmanımız, pasaportunu bir akıllı karta değil de, her yerde bulabileceğiniz sıradan beyaz bir boş kartın üstüne basmış. Karta gözle bakan herkes sahtekarlığı anlayabilir. Böylece, bilgisayarın başarısız olduğu yerde insan faktörü bu zaafı giderebilir. Ama bunun gibi güvenlik açıklarıyla dolu sistemler, korsanların ekmeğine yağ sürüyor.

Dolandırıcılık çocuk oyuncuğu: Yeni kimlik oluşturmak çok kolay

Teröristlerin istediği ülkeye girip çıkmasını sağlayabilecek kullanım kılavuzları ve yazılımlar zaten internette geziniyor. Sahtekarlar boş karta bir CAB dosyası yerleştiriyor ve e-pasaport emülasyonu yapıyorlar. Bir diğer araçla da mevcut bir kartı okuyup ayrıntılarını değiştirmek ve bir de yeni fotoğraf eklemek mümkün. Sonuç şoke edici: E-pasaportlar daha Avrupa'da yaygın kazanmadan önemini yitiriyor. Bu yüzden, biz de karmaşık check-in prosedürünü yeğliyoruz.

BİLGİ İÇİN: www.thc.org

E-pasaportun anatomisi

ANTİVİRÜS'TEN DE VİRÜS BULAŞTI

Güvendiğiniz dağlara kar yağıyor

Danimarkalı bir güvenlik firması olan Secunia, online antivirüs çözümlerinin de hacker'ların hedefi olabileceğini ortaya koyan bir hata keşfetti. Hata, Trend Micro'nun internet üzerinden bilgisayarları virüs ve benzeri zararlı yazılım taramak için kullanılabilecekleri ücretsiz hizmeti üzerinde bulundu. Firmanın raporuna göre site üzerindeki Ac-

tiveX tabanlı bir güvenlik açığını kullanan hacker'lar, Internet Explorer kullanıcılarını bir internet sayfasına yönlendirdikten sonra bilgisayarın kontrolünü ele geçirebilecekleri ifade edildi. Trend Micro bahsi geçen hatayı hızla düzeltti ve yazılımının güncellemesini bu düzeltme ile 6.5'ten 6.6 sürümüne yükseltti. Şu an için Trend Micro'nun ü-

cretsiz servisini kullananlar bu sorundan etkilenmeyecekler fakat asıl gündeme gelen problem, hacker'ların bu tip hataları kovalayarak PC'leri anti virüs yazılımları üzerinden vurabileceklerinin ortaya çıkmış olması.

BİLGİ İÇİN: www.trendmicro.com

BİLGİ

Yeni güvenlik riskleri

GOOGLE CHROME

Mountain View'da yapılan tarayıcıda, yemleme saldırıları için kullanılabilecek bir açık tespit edildi. Hata, Google'ın yazdığı bir koddan ve Web Kit motorundaki bir hatadan kaynaklanıyor.

► **Çözüm:** Chrome'un kurulmasını önerdiği 0.3.154.9 sürümünde açık giderilmiş

BİLGİ İÇİN: www.google.com/chrome

OPENOFFICE

OpenOffice 2.4.1 sürümü ve ataları zaten iki kritik açığa sahip. Böylece bir yığın taşması yoluyla zararlı kodlar çalıştırılabilir.

► **Çözüm:** OpenOffice 3.0'a terfi edin

BİLGİ İÇİN: <http://openoffice.org>

WINDOWS

Windows'un RPC servisi solucanlara açık kapı bırakan bir güvenlik zaafı barındırıyor. Bu sayede bazı zararlı kodlar, sunuculara şifreli veri gönderebiliyor. Bu veri paketlerinin içeriği henüz belli değil.

► **Çözüm:** Microsoft'un sunduğu KB958644 güvenlik güncellemesini mutlaka kurun.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

GOOGLE ANDROID

Mobil virüsler

Google işletim sistemi Android daha tüm Avrupa pazarına duyurulmadan bazı operatörlerle uyumsuz olduğu ortaya çıktı; örneğin Alman G1 ile. Ancak arama motoru devi, HTC marka aygıtlar için çıkardığı bir güncellemeyle durumu düzeltti.

Ürünün 2008 güzünden beri piyasada olduğu ABD'de ise bazı siteler Android kullanan cep telefonlarında otomatikman çalıştırılan zararlı kodlar yayıyor. Ancak en fazla bir web tarayıcının kadar erişim hakkı elde edebilen virüsler, aygıtı tümüyle ele geçiremiyor.

Google, güvenlik gerekçesiyle işletim sistemini, her programın kendine ait bir "kum havuzunda" çalışacak şekilde tasarlamış. Yine de korsanlar internet bankacılığı verilerini bu yolla ele geçirebilir ya da kişisel e-postalarınıza erişim sağlayabilirler.

BİLGİ İÇİN: www.google.com

FARUK KEKEVİ
farukk@impeks.com

Bilişim ve güvenliği

Güvenli internet gezintisi

■ İnternetin, bence içinde bulunduğumuz çağa adını vermesi gerekiyor, yani İnternet Çağındayız. Ama buna tarihçiler karar verecek. Birçok konuda anketler ve oylamalar yapılıyor. Bu konuda da yapılması lazım.

Bilgi, en değerli varlıktır. İnternet sayesinde ucu-bucağı olamayan bilgi deryası elimizin altında. Hem de en az zahmet ve en büyük hızla ulaşıyoruz. Bu nimetten yararlanırken, güvenliği ihmal etmemek gerekiyor. İnternet göz atıcı (browser) ile gezinirken (surf), tıkladığımız her bir link için, bilgisayarımızın bir kapısı (port), dışarıya açılıyor. Sayfanın ekranımızda görünmesi için, dışarıdan bilgisayarımıza dosya trafiği yaşanıyor. İşte bu noktada güvenlik riski var, korsanlar bu teknik gerekliliği amaçları uğrunda kullanmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Yaygın olarak kullanılan MS İnternet Explorer'ın 17.12.2008 tarihinde ciddi bir güvenlik açığı olduğu duyuruldu. Üretici Microsoft, bu açığı 24 saat içinde kapatacağını ve bu süre içinde Explorer'ın kullanılmaması tavsiyesini duyurdu. Korsanların işi, programların açığını bulmak, Explorer'daki bu açık ne ilk, ne de son olacaktır. Bilgisayarımızdaki her tür bilginin çok değerli olduğunu, bir bedelle alınıp-satıldığını akıldan çıkarmamak gerekiyor. Yapmamız gereken şey, bilgisayarda Antivirüs+Antispyware+Firewall üçlüsünü kesinlikle bulundurmak, lisanslı olmasına ve güncel tutulmasına dikkat etmektir. Bu üçlü bizi büyük oranda koruyacaktır, gerisi için de biraz bilgi ve biraz dikkat gerekiyor.

Güvenli günler ve görüşmek dilekleriyle...

OPERA'NIN GÜVENLİK AÇIĞI KAPATILDI

Tarayıcı güvenliği

Açık Kaynak kodlu tarayıcı Opera'nın üreticileri, 9.62 sürümüyle bazı güvenlik açıklarını kapattılar. Bunlara, arama işlevini etkileyen çok ciddi bir çapraz site betiği (CSS) hatası da dahil.

Bu hata, arama satırından herhangi bir kodun işletilebilmesine izin veriyor ve saldırganlar bu sayede PC'de kurulu programları çalıştırabiliyor.

Mesela FTP komutuna erişen korsanlar, bilgisayara başka Truva atları ya da virüsler indirebiliyor. Bu açık, tarayıcı uzmanı Aviv Raff tarafından keşfedildi ve yakın zamanda duyuruldu. Opera, web sitesinde bulunan yeni sürümün derhal indirilmesi uyarısında bulunuyor.

BİLGİ İÇİN: www.opera.com

3 MİLYON BANKA HESABI TEHLİKEDE

Truva atı saldırısı

İnternette üç yıldır kol gezen ve son altı aydır bir türlü önü alınamayan, niyeti belirli bir solucan var: Banka hesap bilgilerini ele geçiren Truva atı Sinowal (ya da diğer adıyla Torpig). Torpig'in şimdiye kadar 1 milyon kişinin bilgisayara girip 3 milyon civarı hesabın bilgilerini web'deki bir veritabanına gönderdiği tahmin ediliyor. Bu bilgilere banka hesap numaraları, kredi kartı numaraları ve FTP hesapları dahil. Bu, Amerikan RSA FraudAction Araştırma Laboratuvarı tarafından duyuruldu. Antivirüs üreticisi Kaspersky'nin demecine göre, solucan son derece ustaca planlanmış. Truva atı, enfekte olmuş bir web sitesinden bilgisayara geçtiğinde, Root kit teknolojisi kullanarak kendini sistemin derinliklerine gizliyor.

Kendini sabit diskin ana önyüklemeye kaydına (MBR) yazdığı için de açılış sırasında etkinleşiyor. Kullanıcı ne zaman bir bankacılık sitesine erişecek olsa, Truva atı araya girip sahte oturum penceresi açıyor. Bu numaradan 2.700 uluslararası banka sitesinin etkilendiği söyleniyor.

BİLGİ İÇİN: www.rsa.com **Oturum açma** Orijinal mi, sahte mi?

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Dijital Alkolmetre

Yola çıkmadan önce emin olun

Otomobilinizin anahtarı için kullanacağınız en uygun anahtarlık nedir diye düşündünüz mü? Üzerinde otomobilinizin arması bulunan fiyakalı bir anahtarlık değil, aksine işe yarayacak ve hayat kurtaracak bir anahtarlık olmalı. Yani dijital, pratik bir alkolmetre. Eğlenmeye çıktığınız bir akşamın sonunda sadece bir kadeh şarap içmiş olabilirsiniz ama reflekslerinizin araç kullanmak için yeterli olup olmadığını tahmin etme işini siz yine bilgisayarlara bırakın ve arabayla mı taksiyle mi dönmeye karar vermeden önce anahtarlığınızdaki dijital alkol metreye küçük bir nefes üfleyin. Alkolmetre üç saniye içinde, kanınızdaki alkolün araç kullanmak için güvenli seviyede olup olmadığını ekranındaki dijital yüz resmiyle size anlatacaktır.

Fiyatı: 10 dolar

Bilgi için: www.gadgetshop.com

Total Meltdown

Kırmızı kablo mu mavi mi?

Patlamak üzere olan bombaların son saniyede etkisiz hale getirildiği filmleri izleyip de o maceraya özenip bomba etkisizleştirmeye özendiyseniz, öncelikle ruh sağlığınız hakkında endişelenmeniz gerektiğini hatırlatmak isteriz ama burada amacımız ve görevimiz psikologculuk oynamak olmadığı için, size bu garip eğlence arzunuzda yardımcı olacak bir oyuncak tanıtmak isteriz: patlamadan önce etkisiz hale getirmeniz gereken bir oyuncak bomba. Elbette bu oyuncak gerçekten patlamıyor ama arkadaşınızın hazırladığı şifreli düzeneği zamanında çözüp bombayı etkisiz hale getirmek, heyecanlı bir oyun haline dönüşebilir. Doğru kabloları kesmeyi başaramazsanız, bombacıyı zevkten dört köşe eden bir ses çıktığını da ekleyelim.

Fiyatı: 40 dolar

Bilgi için: www.gadgetshop.com

Suyla çalışan saat

Otomobiller de su yakınsın

Otomobillerin su yakacağı günler uzak değil. Petrol kartellerinden, dünyayı yöneten simbiyotik enerji şirketlerinden kurtulacağımız gün elbette suyun etkili bir enerji kaynağı olarak kullanılabileceği gün olacaktır ki, biliyorsunuz hidrojen üzerinden enerji elde etmek artık mümkün ve bunu geliştirmek üzere tüm dünyada çalışmalar yapılıyor. İşte bu saat, özel pilinin içine döktüğünüz birazcık su ile aylarca çalışıyor ve otomobillerin suyla çalışacağı, ocakların suyla yanacağı, kaloriferlerin suyla ısıtacağı, enerjinin gökyüzünden bedava yağacağı günü beklerken umudumuzu kaybetmememizi hatırlatıyor. Çocuklar için çok harika bir hediye değil de nedir?

Fiyatı: 30 dolar Bilgi için: www.gadgetshop.com

iBird

Hezarfen'i anlamak

Kanat çırparak uçan dijital bir kuşunuz olsun ister miydiniz? Asırlardır kuşları inceleyip kanat çırpışlarını taklit etmeye çalışan hayalperest bilim insanlarının hayalleri nihayet gerçek oldu ve teknoloji insanları gerçekten kanat çırparak uçan, dijital bir kuş yaratmayı başardılar ki, bu teknoloji artık çocuk oyuncakları kategorisine kadar düştü. İster evinizde, ister dışarıda, uzaktan kumandanızı alıp kuşunuzu uçurmak için tek yapmanız gereken gideceği yönü ve çıkacağı yüksekliği seçmek. Ardından iBird, sizin için kanat çırparak istediklerinizi yapıyor.

Fiyatı: 50 dolar

Bilgi için: www.gadgetshop.com

Sessiz çamaşır

Çeyiz alışverişini durdurun

Müstakbel kocacıklarıyla, bütün dost, ahbab, akraba ve komşularını kıskançlıktan çatlatırcasına peri masalı gibi bir düşünle evlenip, evinin kadını, çocuklarının anneciği olmak hayalini gerçekleştirecek kızcağızlarımızı yerinden sıçratan bir ürün geliştirildi: Sessiz çamaşır makinesi. Titreşimi Azaltan VRT Teknolojisi ve Direct Drive Inverter Motoru ile Samsung Venüs ile gürültü problemine son veriyor. Venüs serisinde kullanılan bu sistemde, tamburun ön ve arka kısmında toplam 28 adet paslanmaz çelik bilye, yıkama yönünün tersi yönünde hareket ederek titreşimi dengeliyor ve aynı zamanda gürültüyü de azaltıyor. Ben

hayallerindeki prensle evlenmek üzere olan tertemiz bir hanım kızcağız olsam ve müstakbel kocamdan düşün hediyesi olarak bu makineyi istesem de almasa, aşkımdan şüphe ederdim.

Fiyatı: Belli değil

Bilgi için: www.samsung.com.tr

USB Davul Kiti

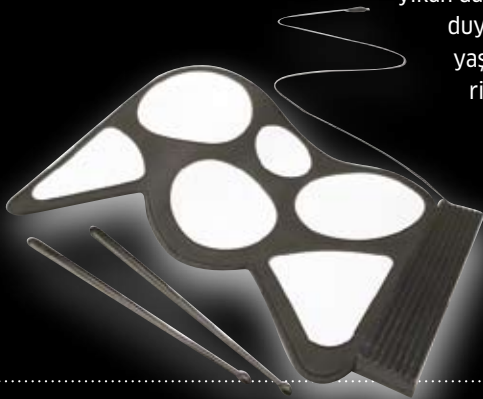
Vurmalı çalgıların tadı

Hiç nota bilmeseniz bile elinizde iki bagetle bir davulu döverek tutturdüğunuz ritimden büyük keyif alabilir ve stres atabilirsiniz. Ancak ne var ki burada en büyük problem, bu şekilde stres atmaya kalkıştığımızda kapınıza dayanacak komşulardan uzakta, dev bir çiftliğin içindeki büyük bir malikanede oturmayan zavallı bir fakir olmamızdır. Ancak teknoloji insanları sağ olsunlar, biz fakirleri de düşünmüşler ve USB davul kiti üretmişler. Bu cihazı ve kulaklığınızı bilgisayarınıza takıyorsunuz, ardından ortalığı

yıkan davul sololarınızı sadece siz duyuyorsunuz. Yaşasın ritm, yaşasın bağrından ritimleriyle düşmana korku dosta güven salan Mehter Takımı gibi bir cevher çıkarmış halkımız.

Fiyat: 40 dolar

Bilgi için: www.gadgetshop.com

Şarj derdi

Pil Vitamini

Pil Vitamini, cep telefonu pillerinin ömrünü ve performansını arttıran özel bir kaplama. Çıkartma şeklinde satılıyor ve pil ile telefonun arasına yapıştırılıyor. PDA, 3. nesil telefonlar ve dizüstü bilgisayarlar için üretilen modelleri de Aralık ayından beri satışta. Pil vitamini, bataryanın kullanım süresini %35 artırırken, ömrünü 2 katına çıkarıyor.

Nanoteknolojinin son harikası pil vitamini, şarj edilebilen tüm bataryalarda kullanılabilir. CHIP'in tercihi tüm dizüstülerin kapağına güneş enerjisi panelleri döşemek ama insanlığı feza taşıyan bilim insanları ile bilgisayar üreticileri bunu akıl edene kadar pil vitamini de işimizi görür.

Fiyat: 8-20 YTL Bilgi için: www.pilvitamini.com

CHIP fiyat barometresi

AYIN EN İYİ FIRSATLARI: Şimdi almalı mı yoksa en iyisi beklemeli mi? CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz yedi aygıt sınıfı için fiyat tahminleri yayınlıyor. Bu ay ayrıca üç fiyat kategorisindeki en sıcak dizüstü tavsiyelerine yer veriyoruz.

DONANIM REHBERİ

Dizüstü satın alma danışmanı

Her amaca uygun taşınabilir PC'ler: Hayalinizdeki dizüstünün nasıl olabileceğini açıklıyoruz.

GİRİŞ SEVİYESİ

	800 dolar	Adı	Toshiba Satellite L300-12P
		İşlemci	Core 2 Duo T2390 (2 x 1,86 GHz)
		RAM	1 GB (maksimum 4 GByte)
		Grafik yongası	Intel GMA X3100
		Ekran	15,4", 1.280 x 800 piksel
		İşletim sistemi	Vista Home Premium
		Sabit disk	160 GByte
		Pil süresi*	1:16/2:29 saat

GENEL ÇÖZÜM

	1.400 dolar	Adı	Samsung NP-R 560AS02TR
		İşlemci	Core 2 Duo P8600 (2 x 2,4 GHz)
		RAM	3 GB (maksimum 4 GB)
		Grafik yongası	nVidia GeForce 9600M GT
		Ekran	15,4", 1.280 x 800 piksel
		İşletim sistemi	Vista Home Premium
		Sabit disk	320 GB
		Pil süresi*	1:25/4:40 saat

MULTİMEDYA

	2.000 dolar	Adı	Acer Aspire Gemstone Blue AS8930G
		İşlemci	Core 2 Duo P8400 (2 x 2,26 GHz)
		RAM	4 GB (maksimum 4 GB)
		Grafik yongası	nVidia GeForce 9600M GT
		Ekran	18,4", 1.920 x 1080 piksel
		İşletim sistemi	Vista Home Premium
		Sabit disk	320 GB
		Pil süresi*	0:58/3:11 saat

* Tam yükte/Office

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATAN DİZÜSTÜLER

1	LENOVO 3000 N500 T5800 2GHZ 1024MB 250GB	599,00 USD + KDV
2	TOSHIBA SATELLITE L300-170 T2410 2Ghz 2GB 250GB	699,00 USD + KDV
3	HP PAVILLION DV5-1120 T3400 2Ghz 3GB 250GB	899,00 USD + KDV
4	MSI GX630 AMD X2 ZM-80 2.1Ghz 4096MB 250GB	999,00 USD + KDV
5	DELL STUDIO 1535 T5850 2.1Ghz 2GB 250GB 585F2	839,00 USD + KDV
6	HP PRESARIO CQ60-125 AMD 64 X2 ZM-80 3072MB 160GB	899,00 USD + KDV
7	MSI S262-679TR T2450 2GHZ 2048MB 120GB 12.1" EKRAN	899,00 USD + KDV

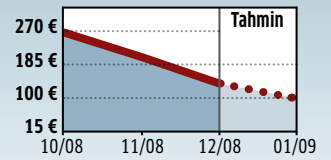
Fiyat gelişimleri

Hemen satın mı almalı yoksa beklemeli mi? Fiyat tahminlerimiz satın alma kararınızda yardımcı olacak.

Navigasyon sistemi

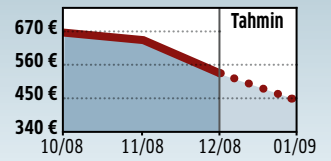
Sony NV-U71T

Televizyon (LCD, 32 inç)

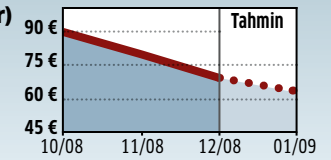
LG 32LG6000

Harici sabit disk (2,5 inç kadar)

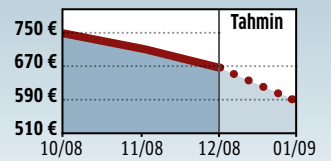
Verbatim Smart Disk Portable (320 GB)

HD dijital video kamera

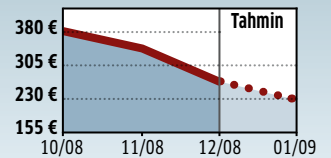
Canon HF100

Yazıcı (renkli lazer)

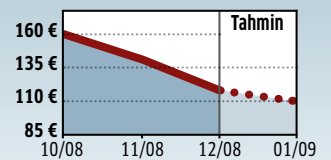
Oki C3300n

LCD ekran (19 inç)

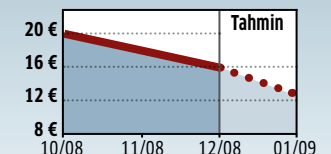
Acer P193W

USB bellek

Corsair Voyager Mini (8 GB)

OFİS PC'Sİ

**Yaklaşık
350 \$**

Kasa	250 watt ATX
Anakart	nVidia Nforce 7050
İşlemci	Intel E1200
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	Tümleşik
Sabit disk	160 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista Home Basic

EKONOMİK OYUN PC'Sİ

**Yaklaşık
900 \$**

Kasa	450 watt ATX
Anakart	Intel P45
İşlemci	Intel E7300
Bellek	2 x 2 GB DDR2-800
Ekran kartı	AMD Radeon HD 4850
Sabit disk	320 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

GENEL AMAÇLI PC

**Yaklaşık
700 \$**

Kasa	350 watt ATX
Anakart	Intel P45
İşlemci	Intel E5200
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	AMD Radeon HD 4830
Sabit disk	320 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista Home Premium

ÜST SEVİYE OYUN PC'Sİ

**Yaklaşık
1.200 \$**

Kasa	550 watt ATX
Anakart	Intel P45
İşlemci	Intel E8400
Bellek	2 x 2 GB DDR2-1066
Ekran kartı	AMD Radeon HD 4870
Sabit disk	640 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

EV SİNEMASI PC'Sİ

**Yaklaşık
700 \$**

Kasa	250 watt Micro ATX
Anakart	AMD 780G
İşlemci	AMD ATHLON 64 X2 4850+
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	Tümleşik
Sabit disk	640 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Analog + Dijital melez TV kartı
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

PROFESYONEL PC

**Yaklaşık
2.500 \$**

Kasa	750 watt ATX
Anakart	Intel X48
İşlemci	Intel Q9550
Bellek	4 x 1 GB DDR3-1333
Ekran kartı	Radeon HD 4870X2
Sabit disk	2 x 640 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı-Blu-ray kombo sürücü
TV kartı	Analog + Dijital melez TV kartı
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATILAN NETBOOKLAR

ASUS EEE PC 1000H INTEL ATOM N270 1.6GHz 1GB 160GB	539,00 USD + KDV
DATRON MOBEE N011-FFD INTEL ATOM N270 1.6GHz 2GB 160GB	524,00 USD + KDV
DATRON MOBEE N011-8FVS INTEL ATOM N270 1.6GHz 1GB 160GB	524,00 USD + KDV
ASUS EEE PC 900 20G INTEL MOBILE 1024MB 20GB FLASH DISK	448,99 USD + KDV
DATRON MOBEE IL1-86VS VIA MOBILE 1GB 60GB	315,00 USD + KDV
HP 2133 VIA C7-M 1.6GHz 2GB 120GB FU351EA	795,80 USD + KDV
MSI WINBOOK U100X INTEL ATOM N270 1.6GHz 1GB 80GB	449,00 USD + KDV

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATAN MASAÜSTÜ BİLGİSAYARLAR

AKAI QUICK 5000-6534 AMD ATHLON 64 X2 5000+ 2.6GHz 4GB 500GB 19" LCD	499,00 USD + KDV
TECHNO PC WOM 2005 AMD ATHLON 64 X2 4600+ 2.4GHz 1GB 160GB	263,00 USD + KDV
DENTE DM2012-2 AMD SEMPRON LE1250 2.2GHz 1GB 160GB DVD-RW	255,00 USD + KDV
DENTE DM4350-2 INTEL DUAL CORE E2200 2.2GHz 1GB 250GB DVD-RW	295,00 USD + KDV
DENTE DM5000 AMD ATHLON 64 X2 5000+ 2.6GHz 3GB 320GB 22" LCD	549,00 USD + KDV
PRO2000 P2D1169 AMD ATHLON 64 X2 4200+ 2.2GHz 1GB 160GB 19" LCD	439,00 USD + KDV
PRO2000 P2D1168 AMD ATHLON 64 X3 8400+ 2.1GHz 2GB 320GB 22" LCD	599,00 USD + KDV

XP içindeki gizli dosyalar

Servis paketleri sistemi geliştirip ona yeni özellikler katmalı. Ancak Microsoft'un XP'ye en son hediyesi için aynı şeyleri söylemek pek mümkün değil gibi. Bu konuda CHIP yardımınıza koşuyor. **WINDOWS'UN İSTEDİĞİNİZ GİBİ OLMASI İÇİN** bu yazıya mutlaka göz atın!

MAHMUT KARSLIOĞLU / MH

Bir gece, Microsoft'un merkezinde siyah takım elbiseli iki adam kısık sesle tartışıyorlardı: "Bir şeyler yapmamız gerekiyor Bill. Vista kutuları raflarda tozlanıyor". "Biliyorum, hissedarlar da bir yandan bana sürekli zorluk çıkarıyorlar. Ne yapmamız gerekiyor?". Steve cevapladı: "En iyisi XP içinde sorunlu bir güncelleme çıkartalım. Eninde sonunda insanların XP'ye olan ilgisi azalacaktır.". Bill gülümsedi. Bu bir çıkış noktası olabilir miydi?

Tabii ki bu diyalog gerçek değil. Ancak gerçek hayatta yaşananlar bu uydurma senaryonun bile gerçek olup olmayacağı konusunda kafaları karıştırıyor. Service Pack 3, içinde gerçekten birçok sorun barındırıyor. Ancak çözüm de yok değil. En iyisi SP3'ü göz ardı edin ve Vista'ya geçiş yapın. İstemiyorsanız da CHIP'in ipuçları ve araçları ile Vista özelliklerini XP'ye kazandırabilir ve oluşan diğer hataları da giderebilirsiniz.

Service Pack 3: Güncelleme oyunu

Bir süre sonra Bill'in yüzü yine asıldı: "Steve, sence bunu gerçekten yapmak zorunda mıyız?". "Çok fazla duygusal olma: zor zamanlar zor çözümler gerektirir" dedi Steve ve büyük kırmızı düğmeye bastı. Service Pack 3, tüm dünya bilgisayarlarına doğru yola çıktı. Windows güncellemeleri PC'lere yüklenmeye başladı. Kullanıcılar da sorunlarla boğuşmaya başladı. CHIP'in yaptığı bir ankete katılımcıların %38'i gerçekten

büyük problemlerle dönüş yaptı. Bunlar arasında %16.86 ile XP'sinin artık açılmadığını söyleyenler ile, %6.13 ile Lisans problemi yaşadığını söyleyenler en büyük payı alıyor. Eğer bu tür problemler ara sıra sizin bilgisayarınızda da görünüyorsa bilgi için Amazon'a geçiş yapan eski bir Microsoft çalışanı tarafından hazırlanan <http://msinfluentials.com/blogs/jesper/> adresindeki blog'a bir göz atabilirsiniz. Jesper Johannson SP3 içindeki birçok problem için çözümler sunuyor.

WINDOWS OEM YÜKLÜ AMD BİLGİSAYARLAR:

Birçok büyük PC üreticisi özellikle de HP, sistem kurulumlarında Microsoft sistem hazırlama aracı ile ürettikleri özel Windows OEM sürümünü kullanıyorlar. Bu sırada hem AMD hem de Intel için kullanılan sürücüler hedef bilgisayara kopyalanıyor. Intel PPM sürücüsü otomatik olarak aktif hale geldiğinde ise AMD PC'leri çökertiyor. Bunun için ilk olarak bilgisayarı güvenli modda açmak gerekiyor. Eğer bunu yapabiliyorsanız www.chip.com.tr/dvd adresinde bulabileceğiniz "removeIntelPPMonAMD.vbs" scriptini indirip çalıştırın. Bu ufak kod önce AMD işlemcinin varlığını kontrol edecek ve IntelPPM sürücülerini bilgisayarınızdan kaldı-

racaktır. Eğer PC'nizi güvenli modda da açamıyorsanız Windows kurulum DVD'sini kullanarak açmayı deneyin ve [R] tuşu ile güvenli kurtarma konsolunu açın. Burada aşağıdaki kodu girin:

Mükemmel klon Atölyeyi adım adım takip edip DirectX 10 grafik arabirimi ve başlat menüsü de dahil Vista'nın tüm özelliklerine sahip bir XP elde edebilirsiniz.

Disable intelppm

Bazı OEM sürümlerinde bu sorunu çözecektir. Olmuyorsa geriye tek bir çözüm kalıyor, o da baştan kurmak. (► S. 44).

GÜNLÜK DOSYALARI HATALARI GÖSTERİR:

Eğer XP'deki hasar büyük boyutlardaysa güncelleme günlük dosyasına bakmak iyi bir başlangıç noktası olabilir. Bunun için Notepad ile Windows klasöründeki "WindowsUpdate.log" dosyasını açın. Kurulum sırasında ortaya çıkan tüm problemler burada listelenmiştir. Burada SP3 ile ilgili tüm kayıtları yeni bir metin belgesi içine kopyalamak en iyi seçenek olacaktır. Bunları tarih ve saate göre kolayca ayırt edebilirsiniz. Yeni metin belgesini Notepad ya da Word ile açın ve "Düzenle | Bul" seçeneklerini kullanarak "Fatal" ve "Warning" kelimelerini tümünü aratın.

Ardından hatanın tanımını "Failed to synchronize, error = 0x8024000b" şeklinde kopyalayıp www.microsoft.com.tr site-

sinde aratın. Buradan bir destek ya da bir yamaya ulaşabilirsiniz. Windows'un update.log dosyasını anlamak ile ilgili daha fazla yardımcı ipucuna <http://support.microsoft.com/kb/902093/tr> adresini ziyaret ederek ulaşabilirsiniz.

ESKİ BIOS'MU? KÖTÜ ŞANS: A8N32-SLI Deluxe Asus anakart sahipleri de SP3 kurulumundan sonra sorun yaşayanlar arasında yer alıyor. Bilgisayarları nedensiz baştan başlayıp, "STOP: 0x000000A5" gibi mesajlarla kendinden geçebiliyor. Bunun nedeni ise uygunsuz BIOS sürümü nedeniyle ortaya çıkıyor. Advanced Configuration and Power interface (ACPI), SP3 ile uyumlu olmadığı için sürücü yönetiminde problemler çıkacaktır. Yeni bir sürücünün eklenmesi sorunu çözebilir. Bir USB stick takıp bunu değiştirilebilir sürücü olarak kullanabilirsiniz. Eğer XP'niz bu şekilde artık sorunsuz çalışıyorsa anakart üreticinizin web sitesinden BIOS'u güncellenmeniz gerekecektir.

SP3 BİR MALWARE'Mİ? Birçok zararlı yazı-

CHIP DVD İÇERİĞİ

XP için ek özellikler

AveDesk ► Fonksiyonu olan simgeler (desklets)

Desktop Sidebar ► Vista'nın sidebar'ı

Shock 4Way 3D ► Flip-3D simülasyon

TrueCrypt ► XP için BitLocker fonksiyonu

ViOrb Beta ► Windows XP için Vista Başlat tuşu

ViStart Beta ► Tüm fonksiyonları ile Vista Başlat menüsü

Visual ToolTip ► Görev çubuğunda ön izlemeler için

WinFlip ► Vista için Flip-3D efekti

XPScene ► XP için Vista'nın Dreamscene özelliği

 DVD'DE: Bu araçların tümünü DVD'de CHIP-Code **WINDOWS TUNING** ile bulabilirsiniz

lım kayıt defteri değerlerini siler ve oraya anlamsız bilgiler yazar. Peki SP3? Ne yazık ki o da aynısını yapıyor. Sonuç: Aygıt yöneticisi hiç bir aygıtı göstermez, ağ bağlantıları sorun çıkartır, Windows kayıt defteri "%&'()*+,-" ile başlayan binlerce kayıt ile dolar taşar.

Dolayısıyla güvenlik yazılımlarının SP3'ü tehlikeli bir yazılım olarak algılamasına da şaşmamak gerekiyor. Özellikle Norton Internet Security 2008'in, SP3'ü hemen kaldırmaya çalışması bunun en büyük örneği sayılabilir. Benzer bir durum Kaspersky ve Trend Micro için de geçerli. Microsoft'un sitesinde "KB953979" anahtar kelimesi ile yapılacak bir arama ile bu soruna uygun bir yamaya ulaşılabilir. Symantec de müşterileri için bir yama sunuyor. Eğer bu sorunlar sizin de başınıza geliyorsa "SymRegFix.exe" dosyasını indirin.

WGA: Test, masaüstünü yok ediyor

Bill ve Steve, yaptıklarının etkilerini merakla bekliyorlardı. "Bunun işe yarayacağına gerçekten inanıyor musun?" diye sordu Bill. "Şaka yapıyor olmalısın, hemen başlayalım! Artık Windows XP Professional'ın fişini çekebiliriz."

Microsoft'taki kıdemli ürün müdürlerinden Alex Kochis'e göre, çevrim içi olarak XP Professional'ın lisans doğruluğunu kontrol eden Windows aktivasyon sunucusuna hatalı test kodları kopyalanmış. Sonuç olarak sunucu artık yasal ve korsan Windows kopyalarını ayıramaz bir hale gelmişti. Hatta daha önce lisansını doğrulamış kullanıcılar bile lisanslı bir kopya edinme-

lerini söyleyen bir siyah masaüstü ile karşı karşıya kaldılar.

Bu arada sorunlu kodlar da silindi. Siyah masaüstü ile kalan kullanıcılar ise www.microsoft.com/genuine web sitesini ziyaret edip tekrar "Validate Windows" tuşuna tıklamak zorunda kaldılar. Ancak bundan sonra doğrulama yeniden yapıldı ve Windows'lar serbest kaldı. Eğer yasal Windows kullanıcısıysanız ve konu ile ilgili daha fazla bilgi almak istiyorsanız <http://www.microsoft.com/genuine/selfhelp/support.aspx?displaylang=tr> adresini ziyaret edebilirsiniz. Bu sayfadan sorunu gidermek için ipuçlarına ve Orjinal Windows Avantajları ile ilgili teknik desteğe ulaşabilirsiniz. Bu konuda internet üzerinde yer alan şüpheli WGA silme araçlarını kullanmanızı tavsiye etmiyoruz. Çünkü bu doğrulama aracı olmadan Microsoft'un sitesinden Windows Media Player gibi birçok önemli güncellemeyi edinmeniz mümkün olmayacaktır.

Gizli deney: Vista blöfü

Bill ve Steve görevlerini tamamlamışlardı. Destek eksikliği, çökmeler ve orjinallik kontrolü konusunda doğru olmayan şüpheler XP dostlarının hayatını kabaşa çevirmeye yetmişti. Ancak problem daha çözülmemişti: Kimse hala Vista almıyordu. Biraz zaman geçtikten sonra Steve tarihe geçecek bir fikir ile ortaya çıktı: Mojave blöfü.

Herşey bir anket ile başladı. Microsoft, a) Windows XP kullanan b) Vista ile hiç çalışmamış c) Vista'ya karşı güçlü şüpheleri olan müşterileri aradı ve uygun olanlar arasından ortalama 70 kişi çok gizli ve yeni bir Windows sürümünü denemeleri amacı ile San Francisco'ya davet edildi.

"Mojave" kod adlı bu işletim sistemi XP

Yeniden kurulum: Service Pack 3'ü sorunsuz ekleyin

Çılgınca ama doğru: Eğer bazı küçük ayrıntıları dikkate alarak SP3'ü XP kurulum CD'si içine entegre ederseniz, oluşabilecek bir çok problem de otomatik olarak çözülmüş olacaktır.

Windows'un "Integrate" komutu bu işlem için birincil önem taşır. Bu komut yardımı ile servis paketlerinin de eklendiği bir kurulum CD'si adım adım hazırlanabilir. Ancak Steve ve Bill bunu sizin için kolaylaştırmıyor. Bu komut Windows boot sektörünü doğru dürüst entegre etmediği için bunu kendiniz yapmanız gerekiyor.

HAZIRLIKLARI YAPMAK

Sürücünüze Windows kurulum CD'nizi takın ve Hoşgeldin ekranını kapatın. "Başlat | Tüm Programlar | Donatılar" altından Komut istemini çalıştırın ve aşağıdaki komut ile yeni bir klasör oluşturun:

```
mkdir c:\xpcd
```

Bir sonraki adımda ise şu komutu kullanın.

```
xcopy D:\*.*.C:\xpcd\ /E /H
```

Bu şekilde Windows kurulum CD'sinin tüm içeriğini yeni oluşturduğumuz klasör içine kopyalamış olacağız. Burada D: CD sürücü ismidir. Eğer sizinki farklı ise bunu uygun şekilde değiştirin.

SERVICE PACK 3'Ü DÂHİL ETMEK

Microsoft servis paketlerinin dağıtılmasına izin vermediği için ilk olarak SP3'ü internetten masaüstünüze indirmeniz gerekiyor. Şimdi komut satırına geri gidip cd komutu ile SP3'ün olduğu klasöre geçiş yapın. Örneğin:

kullanıcılarının tüm ihtiyaçlarını karşılayacak ancak Vista'da görüldüğü söylenen dezavantajları içermiyor olacaktı. Test müşterileri yeni Mojave'nin muhteşem olduğunu düşündüler. Ta ki Microsoft onlara gerçeği açıklayana kadar. Süper Windows aslında üzerindeki tüm logoların silindiği Vista'dan başka bir şey değildi.

Örtbas: XP çok yakında tamamen ücretsiz olacak

Suçluluk duygusu hala Bill'i rahatsız ediyordu. "Sence 8 Nisan 2014'de sadece etkin-

leştirme sunucusunu kapasak da yeterli olmayacak mıydı?" (bu tarihten sonra Windows XP için artık güncelleme desteği sunulmayacak). "Tabii ki olmayacaktı" dedi Steve. "Biz Vista'yı şimdi satmak istiyoruz, bundan bir kaç yıl sonra değil. "Ayrıca bir başka konu daha var" diye fısıldadı. Bill şaşkın bir şekilde bakarken Steve açıkladı: "www.microsoft.com/norge/piracy/activation_faq.aspx adresinde sayfanın ortasında bir yerde bir güncelleme ile etkinleştirme sunucusunu 2014 yılında kapatacağımızı zaten duyurmuştuk. Kullanıcılar

Başarılı aldatmaca Mojave deneyinde Microsoft XP kullanıcıları yeni bir Windows sürümü kullandıklarını düşünmeleri konusunda yanıltıldılar.

Zor zamanlar Microsoft özellikle de Windows XP Professional ürününde olmak üzere korsana olan savaşına hız verdi.

cd • "Documents • and • Settings\evpc\Desktop"

Artık aşağıdaki komutu kullanıp, Windows kurulum CD'nize SP3'ü dâhil edebilirsiniz.

WindowsXP-KB936929-sp3-x86-tr.exe /
integrate:c:\xpcd

Bu işlemin ardından komut satırı penceresini kapatın.

YENİ BİR XP KURULUM CD'Sİ OLUŞTURMAK

Bu adımı bitirebilmek için ücretsiz bir CD yazma yazılımı olan ImgBurn'e ihtiyacımız olacak. Yazılımı ve Türkçe dil paketini www.imgburn.com adresinden indirebilirsiniz. Yazılımı kurduktan sonra "turkish.zip" dosyasını açıp "turkish.lng" dosyasını "Program Files\ImgBurn\Languages" klasörü altına kopyalamayı unutmayın.

ImgBurn'ü çalıştırdıktan sonra "Tools | Settings | General | Language" menüsü altından dili "Türkçe" olarak değiştirin. Şimdi "Dosya / Klasörleri diske yaz" seçeneğini seçin ve "Gelişmiş" sekmesini açın. Burada "Önyüklenabilir Disk | Önyüklenabilir kalıp çıkart" ile XP kurulum CD'nizin olduğu sürü-

cüyü seçin. Ardından disket simgesine tıklayarak "Bootimage.ima" dosyasının kaydedileceği klasörü seçmeniz gerekiyor. Şimdi xpcd klasörüne girin ve tüm dosyaları ImgBurn penceresi içinden sürükleyerek "Kaynak" başlığı altındaki pencere içine kopyaladıktan sonra "Seçenekler" sekmesinde "Alt izinleri yinele", "Gizli dosyaları içersin" ve "Sistem dosyalarını içersin" seçeneklerini aktif hale getirin. "Gelişmiş | Önyüklenabilir Disk" altında ise "Kalıbı Önyüklenabilir Yap" seçeneğini işaretleyip "Benzetim Türü: Hiçbiri (özel)", "Yükleme Bölümü: 07C0" olacak şekilde seçin. Önceden hazırlamış olduğunuz "Bootimage.ima" dosyasının yerini belirlemek için "Önyükleme kalıbı" seçeneğini kullanabilirsiniz. "Kısıtlamalar" sekmesinde "Seviye X - 219 Karakter", "Ascii", "8 Dizin Seviyesinden Fazlasına İzin Ver", "Uzantısı Olmayan Dosyalara İzin Ver" ve "Dosyalara ;1" Sürüm Numarası ekleme" seçeneklerini aktif hale getirin. "Joliet" sekmesinde ise "Seviye X-110 Karakter" ve "Uzantısı Olmayan Dosyalara İzin Ver" seçeneklerini seçin ve sürücüyü boş bir CD koyun. Artık sadece sol altta bulunan Oluştur simgesine tıklayarak içinde dahili SP3 de olan yeni XP kurulum CD'nizi yazabilirsiniz.

Sadece Vista'da değil: DirectX 10 XP'de de çalışıyor

Aslında DX10 grafik arabirimi sadece Vista için hazırlanmış. Microsoft çok kararlı bir şekilde bu özelliği XP'ye dâhil etmek istemiyor. Dolayısıyla eğer "Crysis" gibi modern 3D oyunları oynamak istiyorsanız Vista satın almanız gerekiyor. Ancak eğer Google'da "dx10_xp.exe" yazarsanız Winfuture'dan resmi olmayan bir DirectX sürümüne ulaşmanız da mümkün. Sıkıştırılmış bir RAR dosyası olarak gelecek kurulumu açıp çalıştırdığınızda tüm adımlar tamamen otomatik olarak tamamlanacaktır. Bu şekilde sadece Vista içinde yer alan DLL dosyaları da bilgisayarınıza kopyalanacak.

Hemen sonra Dxdiag aracı ile kontrol ettiğinizde DirectX 10'un tanındığını göreceksiniz. Test etmek için Crysis'i çalıştırdığınızda sadece DirectX 10 olduğunda aktif hale gelen "Options | System Settings | Advanced | Change all Settings to | Very High" seçilebildiğini de görebilirsiniz. Bunun için bilgisayarınızda ATI Radeon 2000 serisi ya da GeForce 8000'den sonrası bir ekran kartı olması yeterli olacaktır.

Ancak Rusya menşeli bu DirectX'in henüz tam anlamı ile gelişmiş olmadığını da söylememiz gerekiyor. Dolayısıyla XP altında DirectX 10, Vista yüklü eşdeğer bir bilgisayardakine göre daha yavaş çalışacaktır.

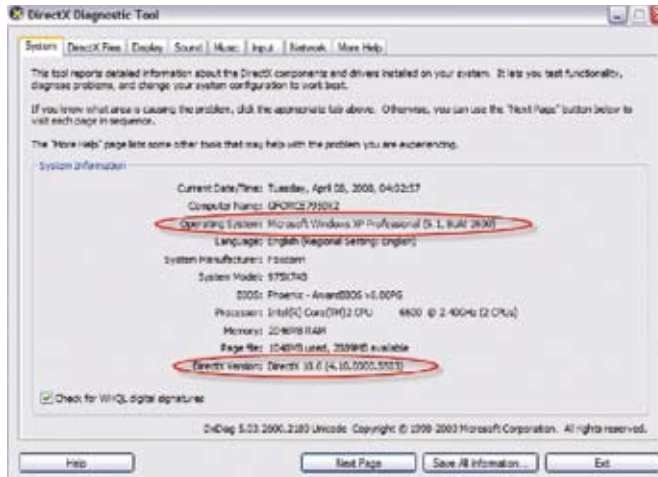
Muhteşem klon: XP'yi Vista'ya dönüştürün

Aynı DirectX 10'da olduğu gibi diğer Vista özelliklerini de çok hızlı ve basit bir şekilde XP'ye aktarabilirsiniz. Bunun için ilk adım olarak Vista'nın çeşitli özelliklerini emüle edecek bir kaç küçük aracı yüklemeniz gerekiyor. Bunun avantajı: Tüm sistemi değiştirmek istemiyorsanız sadece istediğiniz fonksiyonları ekleyebilirsiniz. Dönüştürme için CHIP DVD'den kurabileceğiniz aşağıdaki yazılımlara ihtiyacınız olacak:

- ▶ Vista Başlat tuşu için ViOrb
- ▶ Aero-Glass pencere efekti için TrueTransparency (www.crystalxp.net/galerie/en.id.5139-truetransparencylefreut-explorer-tools.htm adresinden indirebilirsiniz.)
- ▶ Vista Start menüsü için ViStart
- ▶ Görev çubuğunda küçük ön izlemeler için Visual Tooltip
- ▶ 3D pencere efekti için WinFlip (Not: DirectX 10! ile çalışmıyor)
- ▶ Masaüstü arka planı için Aurora XP (http://falsecut740.deviantart.com/art/Aurora-XP-63775559 adresinden indirebilirsiniz.)

daha sonra XP'yi aktivasyona gerek kalmadan kullanabilecekler." Bill şok olmuştu. "XP'yi tamamen ücretsiz mi yaptın! Aman tanrım bu açığa çıkar çıkmaz Vista tamamen ölecek". Evet belki hikayemiz kurgu olabilir ama içeriği doğru. 08.04.2014'den sonra XP'yi aktivasyon olmadan kullanmak mümkün olacak. Steve ekledi "Herşeye rağmen kullanıcıların XP'ye takılıp kalacağını sanmıyorum. Çünkü en iyi ve en yeni özellikler hep Vista'da olacak. Mesela DirectX 10'u düşünsene".

2014'de XP aktivasyonu sona erdirilecek

Daha güçlü grafikler Dxdiag test yazılımı XP Home kullanıcıları için de DirectX 10 arabirimini kullanılabiliyor.

► İçinde Widget'ların da olduğu Sidebar için Desktop Sidebar. Aero görünümünü "Sidebar

| Options | Display | Download more skins" menüsü altından ayarlayabilirsiniz. Üreticinin sitesinde "Aero" yazın ve bu kaplamayı indirin. Üzerine çift tıkladığınızda kullanmaya başlayabilirsiniz.

► Vista Ultimate-Extra Dreamscene için XPSscene. Bu aracı CHP DVD'den bilgisayarınıza yükleyebilirsiniz. www.dreamscene.org adresinden ise masaüstünüz için yüksek kalitede animasyon filmlere ulaşabilirsiniz.

► TrueCrypt bir başka Ultimate özelliğini XP'ye katıyor: Sabit disk şifrelemesi: BitLocker.

► AveDesk fare hareketlerine özel fonksiyonlar tanımlıyor. Bu aslında bir Apple OS X özelliği ama bize sadece XP'nin Vista'yı simüle edebileceğini de gösteriyor.

Eğer XP'nizi tamamen Vista'ya dönüştürmek istiyorsanız ilk olarak SP2, IE 7 ve Media Player'ın yüklü olduğundan emin olun. Tümünü www.microsoft.com.tr adresinden bilgisayarınıza indirebilirsiniz. Eğer mümkünse Windows Defender, Windows Mail ve Windows Live Photo Gallery gibi yazılımları da edinebilirsiniz.

Her şey hazır olduktan sonra artık Vista transformation pack (http://download.chip.eu/tr/Vista-Transformation-Pack-8.0.1_141072.html) yazılımını bilgisayarınıza indirebilirsiniz. Bu yazılım daha önce bahsi geçen küçük araçlarla büyük bir uyum içinde çalışacaktır. Kurulum sırasında sihirbazda "Set Windows X'shrine as default homepage" seçeneğini iptal edip "Install Vista Transformation Pack into the Windows OS"u işaretlemeyi unutmayın. Şimdi "Install Components" adımına gelece kadar ilerleyin. Burada her şeyi seçin. Transform'u seçtiğinizde Windows XP Vista'ya dönüşecektir. Bu işlem biraz za-

BİLGİ

Microsoft'un amacı: Komploteorileri

Bill Gates ateist mi?, Windows gizli servisler tarafından mı yönetiliyor? Microsoft hakkında internet üzerinde o kadar çok yalan yanlış dedikodular dolaşıyor ki bunlardan bazılarını sizlerle paylaşmadan edemedik.

SCIENTOLOGY DİSK BİRLEŞTİRME

Windows disk birleştirme aracı, diğer adıyla defrag.exe içinde bulunduğu düşünülen bir backdoor aracılığı ile PC'niz Scientology Kilisesi tarafından kontrol edilebiliyor. Ancak üzülmeye gerek yokmuş. Çünkü bu bilgi sadece Windows 2000 için geçerliymiş. Bizi tedirgin eden ise: defrag.exe hala Windows içinde mevcut ve haberin kaynağı da oldukça ciddi bir site. Daha fazla bilgi için: www.theregister.co.uk/2000/11/03/ms_helps_you_hack_scientology adresini ziyaret edebilirsiniz.

ATEİST BILL GATES

Bu asparagas haberde en büyük rolü sayılar oynuyor. Eğer Bill Gates isminde yer alan harflerin ASCII değerlerinin toplamını alırsanız karşınıza 666 sayısı çıkıyor. Revelations kitabına göre bu rakam Şeytanın bir simgesi olarak ifade ediliyor. Üstüne üstlük aynı hesabı Windows 95 ya da MS-DOS 6.21 ile yaptığınız zaman da yine aynı sonuç olan 666 elde ediliyor. Bu matematiksel mucize konusunda daha fazla

bilgiyi <http://egomania.nu/gates.html> adresinden alabilirsiniz.

GEORGE W. BUSH DELİLLERİ

SAKLİYOR

Bunu kendimiz de denedik: Hemen bir not defteri açın ve tırnaklar olmadan "Bush hid the facts" cümlesini yazın. Bunun Türkçe anlamı Bush delilleri saklıyor anlamına geliyor. Metin belgesini kaydedin ve çıkın. Tekrar açtığınızda bu metnin yerine garip karakterler ya da Çince yazılar göreceksiniz. Aslında buna bir çözüm bulduk. Not defteri içinde yer alan ANSI kodlama hatası bu politik fenomenin asıl kaynağını oluşturuyor. Daha fazla bilgi için: http://en.wikipedia.org/wiki/bush_hid_the_facts adresini ziyaret edebilirsiniz.

GİZLİ WINDOWS ŞİFRESİ

Windows içinde yer alan şifrelenmiş gizli ".NSAkey" dosyası Amerikan Gizli Servisi National Security Agency (NSA) tarafından kullanıcıları izlemek için kullanılıyormuş. Ancak biz NSA'nın kendi ismini dosyaya ekleyecek kadar acemi olacağını düşünmüyoruz. Yine de Hacker'ların tüm Hotmail hesaplarına bu NSAKey aracılığı ile erişebildiği de bir gerçek. BBC'nin haberi için: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/437967.stm> adresini ziyaret edebilirsiniz.

man alabilir ve bilgisayarınızı baştan başlatmanız gerekebilir.

Şimdi bir kaç küçük ayar yapmamız gerekecek. "Welcome Center" içinde "Configure User Account | Apply Current Configuration" seçeneğine tıklayın. Artık "Display properties" penceresi içinde "Windows Aero" stilini seçebilirsiniz. PC'nizi baştan başlattıktan sonra "Welcome

Center" penceresini kapatın ve AuroraXP'yi yükleyin. Burada "Başlat | Çalıştır" ile "msconfig" komutunu girerek uygulamayı çalıştırın ve "Boot.ini" sekmesinde "NOGUIBOOT" seçeneğini aktif hale getirin. Ardından Visual Tooltip yazılımını yükleyin. İhtiyaç duyarsanız ön izleme penceresinin boyutunu değiştirebilirsiniz. İlk iş olarak çok da kullanışlı

olmayan "Thoosje sidebar"ı "Desktop sidebar" ile değiştirmenizi tavsiye ederiz.

Eğer hala yeteri kadar işlemci gücünüz ve isteğiniz de varsa artık zevkinize göre 3D efektler için WinFlip gibi ya da http://www.chip.com.tr/konu/Windows-Search-4.0-Vista-ve-XP-icin-masaustu_6209.html adresinden yükleyebileceğiniz Windows Search for XP gibi eklentileri de kurabilirsiniz. Ancak Vista klonumuzun bir dezavantajı olduğunu da söylememiz gerekiyor. Sisteminiz bu şekilde İngilizce'ye dönecektir. Ancak eğer bu küçük ayrıntıyı göz ardı ederseniz baştan sistem kurma zahmetine katlanmadan her zamanki alıştığınız ayarlarla hemen kullanabileceğiniz bir Vista elde edebilirsiniz. Karşılaşabileceğiniz sorunları ve çözümleri eğlenceli ve abartılı komploteorileri eşliğinde anlatmaya çalıştık. Aslında görünen o ki XP gerçekten eski bir işletim sistemi konumuna erişmiş. Bu durumda aslında Vista'ya geçiş şu anda en ciddi alternatif olarak öne çıkıyor. □

mkars@chip.com.tr

Microsoft Orijinal Ürün Avantajı Tanı Sonuçları

Geçti	Active komut dizilerine izin veriliyor
Geçti	Görüntü resimleri etkin
Geçti	Bilgisayarın tarihi ve saati doğru
Geçti	Tanımlama bilgileri etkinleştirildi
Geçti	ActiveX etkin
Geçti	Windows doğrulama ActiveX denetimi yüklendi
Kaldı	Office doğrulama ActiveX denetimi yüklendi
Kaldı	Doğrulama kendi başına yardımcı ActiveX denetimi yüklendi

Mecburiyet riski doğuruyor Windows orijinal yazılım kontrolü script çalıştırmak istiyor. Hacker'lar da teşekkür ediyor.

Eko PC 2009

PC'de enerji tasarrufu neredeyse her zaman performanstan ödün vermek anlamına gelir. Yeni CHIP enerji tasarrufu PC'siyle durum tamamen değişiyor: CHIP'in özel konfigürasyonu ile **YARI GÜÇ SARFIYATINDA** tam performans almak mümkün.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU / GT

Eskiden, hızlı bir bilgisayarla tüm odayı ısıtmak mümkündü, zira bilgisayarlar o kadar çok güç harcıyordu. Üstelik bu gücü sadece çalışırken değil, boşa dururken de harcıyorlardı. Bilgisayarını video işleme veya oyun oynamak için kullananlar, bilgisayarının boşa çalışırken bile prizden en az 130 watt güç çekeceğini hesaba katmalıydı.

Neyse ki günümüzde her şey farklı: Artık, ihtiyaç du-

yulmadığında hemen hemen hiç güç tüketmeyen, performanslı bileşenler var. Ancak maalesef henüz hiçbir komple PC üreticisi, yeni seçeneklerden faydalanıp performanslı bir enerji tasarruflı PC'yi piyasaya sürmedi. CHIP te bu boşluğu doldurmak için kendi enerji tasarruflı PC'sini kendisi topladı ve test merkezinde enerji tasarruf özelliklerini kontrol etti.

Mükemmel PC'miz için sıra dışı ve pahalı bileşenler kullanmaktan kaçındık, bunlar yerine

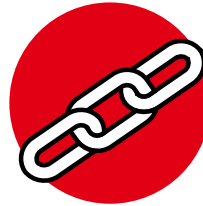
fiyat/performans oranı yüksek ve kolay bulunan parçaları tercih ettik. Aynı PC'yi bir sene önce toplamak isteseydik, büyük ihtimalle Via Epia Mini anakart tabanlı zayıf bir cihaz ortaya çıkardı. Bu sistem gerçi boşta iken 20 watt'tan daha az güç harcardı (sadece açılmış halde, çalışan uygulama yokken), ancak performansı o kadar düşük olurdu ki, DivX formatındaki bir filmi bile oynatamaz halde olurdu.

Ancak bizim amacımız başkaydı: Blu-ray filmleri bile oynatabilen, çoğu PC oyu-

süper sessiz

geliştirilebilir

nunu düzgün bir şekilde çalıştırabilen ve bu sırada mümkün olduğunca az güç harcayan, oturma odasına uygun bir HTPC (ev sineması) toplamak istiyorduk.

MSI Wind: Atom masaüstü, enerji tasarruf PC'sine alternatif değil

Enerji tasarrufu söz konusu olduğunda hazır çözümler de var, mesela MSI'nın Wind PC'si. Tayvanlı üretici Intel'in yeni Atom işlemcisi temeline sahip küçük bir Office PC'sini piyasaya çıkardı. 4,7 litrelik siyah kasada, hazır yüklü Linux işletim sistemiyle iyi anlaşılan 1,6 GHz'lik bir Intel Atom işlemcisi bulunuyor. 1 GB RAM gerçi fazlasıyla yeterli, ancak 2 GB RAM de olabilirdi. Küçük kasa yüzünden Wind PC'de sadece 2,5 inçlik 320 GB kapasiteli bir sabit disk bulunuyor.

Wind PC'nin bileşenleri dizüstü PC dünyasından geldiği ve bu sisteme uygun küçük bir güç kaynağı kullanıldığı için, MSI Wind, enerji tüketimi konusunda oldukça iyi değerlere ulaşıyor: boştaiken 29 watt ve tam yük altında 31 watt.

Ancak performans konusunda büyük zaafılar söz konusu, tıpkı şu anda piyasada satılan diğer ticari enerji tasarruf PC'lerinde olduğu gibi. Bu açığı kapatmak için CHIP, iki tane enerji tasarruf PC'si birden topladı: biri Intel, diğeri de AMD platformuna sahip. Böylece test merkezimizde, hangi mimarinin güç tasarrufunda daha verimli olduğunu test edebildik ve gerçek enerji tasarruf PC'sini bu sayede taçlandırabiliyoruz.

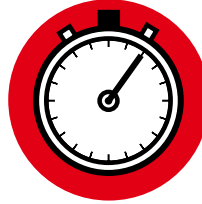
Kasa ve güç kaynağı: Antec Veris Micro Fusion 350 80 Plus güç kaynağı

Oturma odasına uyumlu demek, sık ve sessiz demektir. Bu kriterlere uyan bir HTPC kasayı Türkiye'de bulmak oldukça zor. Bizim önerimiz Antec Micro Fusion Remote 350 kasa ve 350 watt güç kaynağı. Bu güç kaynağı 80-Plus spesifikasyonuna (güç kaynağının enerji verimliliğinin %20'lik sistem yükünden itibaren en az %80 olmasını şart koşuyor) uygun, yani 70 watt'lık bir yükte 14

watt'tan fazla bir kayıp olmamasını garanti ediyor. CHIP Test Merkezinde yaptığımız testte güç kaynağının çok daha iyi olduğunu gördük: Üretici güç kaynağına „90+“ yazsaydı bile yalan söylememiş olurdu.

Kasaya monte edilmiş Tri-Cool fanların sesini duymak neredeyse imkânsız, ancak kasanın en iyi şekilde soğutulmasını sağlıyor. Kasayı oturma odası için mükemmel kılan özelliklerse kızılötesi (infrared) uzaktan kumanda ve büyük çok fonksiyonlu ekranı. Basit uzaktan kumanda Windows Media Center Edition ve Windows Vista uyumlu. Ekranı küçük bir araçla kendi ihtiyaçlarınıza göre özelleştirebiliyorsunuz. Böylece mesela hava durumu bilgilerini, o an oynatılan medya dosyasıyla ilgili bilgileri veya sadece saat ve tarih bilgilerini gösterebiliyor. Alternatif olarak daha kolay bulunabilen benzer özelliklerdeki Thermaltake Mozart SX (VC7001SNS) HTPC kasayı (yaklaşık 245 dolar) önerebiliriz. →

performanslı

enerji tasarruflu

oturma odası uyumlu

Anakart: Asus P5Q-EM, Gigabyte GA-MA78GM-S2H'e karşı

Güncel anakartlar çok verimli faz ayarlayıcılarına sahipler ve bu sayede sadece o anda ihtiyaç duyulan kadar güç sağlıyorlar. Burada anakartın daha az ayarlayıcıya sahip olması daha makbul, zira her parça aynı şekilde enerji harcıyor. Intel platformu için Asus P5Q-EM anakartı ve AMD tabanlı sistemimiz için de Gigabyte GA-MA78GM-S2H anakartı kullandık.

Asus'un anakartı Intel'in yeni, çok verimli G45 yongasetini temel alıyor. Tümleşik grafik yongasının adı GMA X4500HD ve özellikle multimedia uygulamaları ve HD videoların oynatılması için optimize edilmiş. Gigabyte'ın anakartı da HD uyumlu bir tümleşik grafik yongasına sahip: ATI Radeon HD3200 GPU, HD film oynatımının yanında oyunlar için de uygun. "Crysis"i en yüksek çözünürlükte ve kalite ayarlarında oynamak için yeterli olmasa da, „Counter-Strike:Source“ gibi oyunlar çok akıcı bir şekilde çalışıyor. Tüm sistemlere eşit şans vermek için, her iki konfigürasyonu Windows XP altında test ettik. Zira Vista'nın aksine XP için tüm yongaseti ve CPU sürücülerini mevcut.

İşlemci: Intel Core 2 Duo E7200, AMD Athlon X2 4050e'ye karşı

İki büyük CPU üreticisi enerji tasarrufu konusunda benzer bir düşünceye sahipler: Sistemin yapacak bir şeyi olmadığında işlemci frekansını ve çekirdek voltajını düşürüyorlar. Ancak AMD bu noktada, Intel'e göre çok daha radikal: Athlon işlemciler 1 GHz işlemci frekansına kadar düşebilirken, Intel'in Core 2 işlemcileri boşta en az 1,6 GHz ile çalışıyor. AMD, bu sayede Intel'e göre çok daha yüksek bir enerji tasarrufu sağlıyor. Ancak AMD'nin 65nm işlemcileri de biraz daha fazla güç harcıyorlar, böylece son karar anakartın üstüne kalıyor. Enerji tasarruflu PC'deki yerini almak için Intel Core 2 Duo E7200 ve AMD Athlon X2 4050e aday oldular. (► **S. 84'deki**) CPU rehberimizde de görebileceğiniz gibi, her iki işlemci aynı performans sınıfında değil: AMD'nin bu işlemcisi, Core 2 Duo işlemcisinin sadece %72 oranında performansına ulaşabiliyor. Yine de videolar ve fotoğraflar için olduğu gibi, Blu-ray disklerin oynatılması ve güncel oyunlar için de performansı yeterli seviyede.

Ülkemizde zor bulunan Athlon X2 4050e işlemcisine alternatif olarak, daha yüksek bir saat hızında çalışan (2500 MHz) 4850e modelini tavsiye edebiliriz. Bu mo-

CHIP EKO PC TESTTE

CHIP Eko PC 2009 tüketim ve performans olarak sınıfının en iyisini temel alıyor ve ideal bir güç-performans dengesi sunuyor

Karşılaştırma kriterleri	CHIP Eko PC 2009	MSI Wind	Acer Aspire X3200
CPU (saat frekansı)	Athlon X2 4050e (2,1 GHz)	Atom N270 (1,6 GHz)	Athlon X2 4.400+ (2,2 GHz)
Grafik çözümü	ATI Radeon 3200	Intel GMA950	nVidia GeForce 9300 GE
Güç tüketimi (Kapalı/Stand-by/boşta)	1,5/2,4/32 Watt	1,7/2,8/29 Watt	2,1/2,4/57 Watt
Güç tüketimi (video oynatma)	58 Watt	30 Watt	66 Watt
Güç tüketimi (tam yük)	66 Watt	31 Watt	109 Watt
PCMark 2005	4.316 Puan	1.781 Puan	4.302 Puan
3DMark 2006	1.552 Puan	90 Puan	1.911 Puan
Gürültü (DVD oynatma)	1,3 Sone	1,7 Sone	1,7 Sone
Fiyat (yaklaşık)	800 Dolar	350 Dolar	700 Dolar

del, 4050'e göre yaklaşık olarak %8 daha hızlı çalışıyor ve güç tüketimi biraz daha yüksek. Fiyatı ise 75 dolar civarında. MKV formatındaki ve 1080p çözünürlüğündeki filmlerin çoğunu akıcı bir şekilde oynatabilen bu işlemci, hız aşırma ile 2,8 GHz ve üzerine kolayca çıkabiliyor.

Son karar: AMD sistemi tasarrufta daha iyi

Önce Intel sistemi topladık. Sürücüler için enerji tüketimi de azaltmak için, karşılaştırmamız için 5400 rpm'lik 2,5 inçlik bir dizüstü PC sabit diskini kullandık (Seagate Momentus 5400.4, 250 GByte). Sistemimiz ileride Blu-ray oynatıcı olarak hizmet vereceği için, bir Blu-ray yazıcı tercih ettik: LG GGW-H20L. Artık gerçekle yüzleşme vakti: Test merkezimizdeki ölçüm cihazı boşta 35 watt'lık bir güç tüketimi gösteriyor. Bu oldukça iyi bir değer! Intel sistemimiz yük altında ise 59 watt harcıyor. Karşılaştırma için Acer'in hazır bir sistemini (Aspire-X3200) referans olarak kullandık. Bu sistem tam yükte 109 watt harcıyor. Üstelik işlemcisi (Athlon 64 X2 4.400+), bizim seçtiğimiz işlemciden biraz daha yavaş.

Şimdi sabit diske yakından bir göz atıyoruz: Dizüstü diskler düşük güç tüketimi için optimize edilmişler. Ancak küçük yapıları yüzünden 3,5 inç formatındaki diskler kadar yüksek kapasiteler sunamıyorlar. Intel konfigürasyonu Blu-ray oynatımında 47 watt güç harcıyor, kabul edilebilir bir değer bu. Seagate'in dizüstü sabit diskini 1 Terabyte'lık Samsung EcoGreen F1 ile değiştiriyoruz. Bu TB disk de 5400 rpm hızında dönüyor ve bu

sayede hem sessiz çalışıyor, hem de daha az güç tüketiyor.

Gerçekten de yeni diskle yaptığımız diskte boşta güç tüketiminin 37 watt, Blu-ray oynatmada 49 watt, tam yükte ise 67 watt olduğunu gördük. Bu yeni tüketim değerleri eskisine göre iki ve sekiz watt daha fazla. Ancak bilgisayarı video kaydedici olarak da kullanacağımız ve disk kapasitesinin mümkün olduğunca yüksek olması gerektiği için, bu tüketim artışını sineye çekiyoruz.

Bundan sonra sırada AMD sistemi var. 3,5 inçlik EcoGreen sabit diskimiz önceki testimizde sistemdeki yerini sağlamlaştırdığı için, testimiz de daha çabuk tamamlandı: boşta 32 watt, Blu-ray oynatmada 58 watt ve tam yükte 66 watt. AMD sistemi Blu-ray oynatmada Intel sisteme göre daha kötü görünse de, toplamda karşılaştırmalı testi açık bir şekilde kazanıyor. Her bilgisayar çoğu zamanını boşta geçirdiği için, buradaki güç tüketimi özellikle önemli ve AMD konfigürasyonu, Intel sistemine göre prizden beş watt daha az güç çekiyor. Böylece ideal enerji tasarruf PC'sinin konfigürasyonu da şekillenmiş oluyor: Antec Veris Micro-Fusion Remote 350 kasa, Gigabyte GA-MA78GM-S2H anakart, AMD Athlon X2-4050e işlemci, Samsung EcoGreen F1 1 Terabyte sabit disk ve LG GGW-H20L Blu-ray yazıcı. Enerji tüketimi açısından anabellek (RAM) pek de önemli değil. 1 GB'lık modüllerden oluşan bir 2 GB DDR2 bellek kitini bütçenize uygun olarak tercih edebilirsiniz. Performans ve güç tüketimi değeri olarak pek bir fark hissetmeyeceksiniz.

uyaman@chip.com.tr

Mükemmel video düzenleme

Yeni video biçimleri AVCHD ve Blu-ray sayesinde amatör filmciler bile kaliteli video görüntüleri çekebiliyor. Ancak bu biçimlerle çalışmanın anahtarı, uygun **DÜZENLEME YAZILIMLARINDAN** geçiyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / HF

Harika bir gün batımı, hayvanat bahçesinde yavrularını emziren bir kutup ayısı, balonların havada uçtuğu, gürültülü bir doğum günü partisi. Her gün her türden manzara video kameralar tarafından kaydediliyor. Peki, DV kaset ya da kameranın sabit diski dolduğu zaman ne oluyor dersiniz? Video düzenleme için hangi yazılım kullanılıyor? Hangi program DVD'den Blu-ray'e varıncaya değin tüm diskleri yazabiliyor? 100 Euro'dan başlayan fiyatlarla satılan yazılımlar gereksinimlere ayak uydurdukları ve geliştikleri için, üstünkörü bir özellik listesine bakarak aralarından seçim yapmak zor. Yeni yazılımlar DVB-T'den DVD'ye, internete kadar birçok kaynaktan veri alabiliyor, kamera ister DV kaset kullansın isterse sabit disk ya da bellek kartı, sorunsuzca çalışabiliyor. Bir zamanlar sadece CyberLink'in Power Director'üne ait bir özellik olan doğrudan YouTube'a video yükleme bile bugün birçok programın tek tıklamayla becerebildiği bir şey.

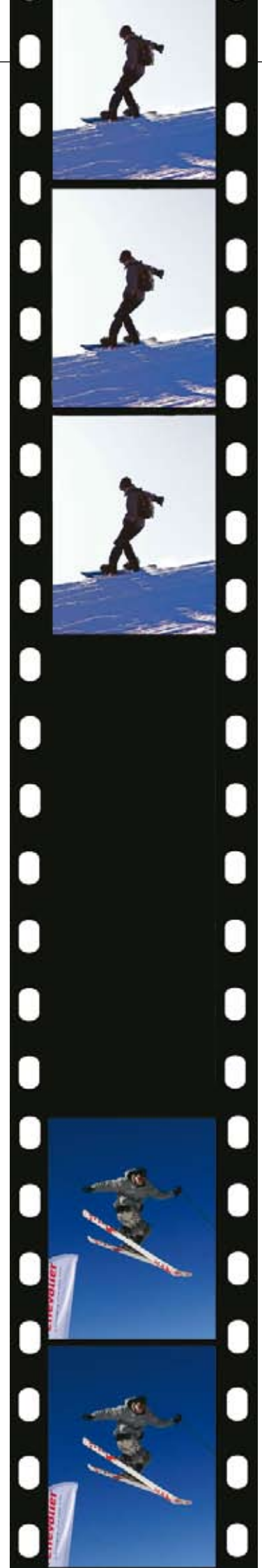
Ama testimizde altı programın farkları bariz şekilde ortaya çıktı, örneğin kurulum aşamasında. Adobe, Magix ve Pinnacle amatör filmcileri zahmetli bir kayıt prosedürüyle daha işin başında yıldırıyor. MPEG4 ve Dolby 5.1 özellikleri için gereken etkinleştirme kodlarının internetten sipa-

riş edilmesi ve tekrar yazılıma girilmesi gerekiyor.

Neyse ki üreticiler bu gibi özellikler için para istemeyi bırakmışlar. Bunun yerine, kullanıcıyı gereksiz programlara boğma yolunu seçmiş benziyorlar. Corel, istenirse ek araç olarak Corel DVD Copy 6'yı, Steinberg'in WaveLab LE6'sını ve DVD oynatmak için de WinDVD 9'u kurabiliyor. Cyberlink ise PhotoNow ve SmartSound'u sunuyor. Pinnacle da kendi ürününe üç eklenti katmış. Magix ise başlangıç paketinde 170 efekt, Photo Manager ve şarkıların tanınması için de Mufin MusicFinder Base uygulamalarını içeriyor.

İçe aktarma: Tek sorun AVCHD'de

Yazılımlara görüntü aktarmak için iki adet sabit diskli kamera kullandık. MPEG2 materyalleri için Sony DCR-SR210E, AVCHD içinse Panasonic'in HDC-SD09'u. İkisi de katılımcılara sorun çıkarmadı. Bununla birlikte, programlara veriyi USB bağlantısıyla doğrudan kameradan aktarmaya çalıştığımızda Pinnacle Studio'da dosya listesinin görüntülenmesi için uzunca süre beklememiz gerekti. Sony'nin Vegas Platinum'u ise kameranın sabit diskindeki menü yapısını gösterebildi ama klipleri aktarmadı. CyberLink ve Adobe ise videoları küçük resimler halinde gösterdiler ve bu

200'den fazla geçiş ve efekt

yazılımlarla seçim yapmak çocuk oyuncağıydı.

Bu aşamada sorun yaşayan çiçeği burnunda filmciler, ilk önce klipleri PC'nin sabit diskine atmayı denemeli. Bu yapıldığı takdirde her program verilere kolayca ve hızlıca erişilebiliyor. 16:9 biçimini tanımadı ve işlemede de hiçbir sorun çıkmıyor. Tek ilginçlik CyberLink'in PowerDirector'ünün metin penceresinde 4:3 oranından bahsetmesine rağmen görüntüyü geniş ekran olarak oynatmasıydı.

Aktarma konusunda kimse Pinnacle Studio 12'nin eline su dökemiyor. QuickTime'in MOV biçimi için ücretsiz bir güncelleme de içeren yazılım, akla gelen her ses ve video biçimini aktarabiliyor. Diğer programlar da neredeyse tüm dosya biçimleriyle başa çıkabiliyorlar ama genelde RealMedia göz ardı ediliyor ve DivX ancak önceden yüklenmiş kodikle kullanılabiliyor.

Düzenleme: Efektlerle dolup taşıyor

Yazılımların kat ettiği yolu görmek için düzenleme araçlarına bakmak yeterli. Bu hem kırpma (videonun baş ve son kısmını kesme) hem de bir klipi parçalarına bölme için geçerli. Dahası, her program en aşağı 200 geçiş ve efekt içeriyor. Bu sayı yeterli ama bu etkileri kararında kullanmaya dikkat etmeli. Testin galibi Magix'in »Effects« kısı-

mında bir dizi yüksek kaliteli ve kolay kullanımlı optimizasyon aracı yer alıyor. Parlaklık ve kontrast, renk doygunluğu, beyaz dengesi ve görüntü keskinliği kolayca ayarlanabiliyor. Üstelik bununla da kalmıyor, klipler kısmen görüntülenebiliyor, istenirse yakınlaştırılabilir, deforme edilebiliyor ya da çarpıtılabilir.

Üstelik düzenlemenin anlaşılabilirliğinden ödün vermeden. Zaman çizgisi ya da storyboard kullanımı kolay, geçişler rahatça ekleniyor. Seçeneklerin çokluğu ve uygulamalarındaki rahatlık Sony kullanıcılarının da hoşuna gidecektir. Kaydırma çubuklarıyla görüntülere canlı renkler ve kontrast kazandırmak mümkün. Ama Video FX'in görüntü düzenleme araçlarını Sony öyle bir gizlemiş ki, bulmak beceri gerektiriyor. Öte yandan Pinnacle Studio yalın tasarımıyla dikkat çekiyor. Bilmeye değer her

şey, örneğin dosya biçimi, çözünürlük ya da kare hızı, klip listesinde birkaç satırda gösteriliyor. Zaman çizgisine sağ tuşla tıklayarak klipin sabit diskte hangi klasörde yer aldığını öğrenebiliyorsunuz. Studio, daha derli toplu bir gösterim için aynı anda yedi video ve ses izi gösteriyor ama bundan başka izler de eklenebiliyor. Corel'in VideoStudio'sunun düzenleme işlevleri de kolayca kullanılabiliyor.

Görüntüleme penceresine bir klip yüklendiği anda menüler kullanılabilir hale geliyor. Ne yazık ki, diğer programlar gibi Corel de düzenleme sırasında çökebiliyor.

Adobe Premiere Elements ise görüntü sabitleme özelliği olmayan tek aday. Amatör yönetmenlere bunu telafi etmek için kaliteli araçlar sunulmuş. Ayar seçeneklerine baktığınız vakit, Adobe'nin aslında profesyonellere hitap eden bir video düzenleme programı hazırladığını görüyorsunuz.

Çıkış: Blu-ray'den YouTube'a

Test katılımcılarının hepsi farklı biçimlerdeki videoları oynatabiliyor. Sadece DivX, RealMedia ve FLV bazı programlardan üvey evlat muamelesi görüyor. MPEG4 biçiminde kaydetme, iPod ya da Sony PSP gibi aygıtlar için sorunsuzca çalışıyor. Hatta cep telefonu ve PDA'lar için 3GP biçimi de destekleniyor. Yine aynı şekilde, programların hepsi de yüksek çözünürlüklü AVCHD'yi

KARAR

Video programları artık belli bir düzeye erişti ve çok sayıda dosya desteğini destekleyerek, eklentiler ve güçlü özellikler sunarak kullanıcı çekiyorlar. Bir önceki sürümlerin aksine, artık AVCHD biçimi de sorun olmaktan çıkıyor. Birincilik ipini Magix göğüslerken hemen ardından kullanıcıyı güzelce yönlendiren Pinnacle geliyor.

bir Blu-ray'e kaydedebiliyor. Ek olarak, DVD'ler, CD'ler ve kasetler için tanımları gösteriyor, internetten, özellikle de YouTube'dan video yükleyebiliyorlar. CyberLink'in PowerDirector'ı hepsinin arasında kullanması en kolay olanı. Düğmeler büyük ve anlaşılır. Daha önce hiç kullanmamışlar bile zorluk çekmiyor. AVCHD aktarımındaysa program nedense Blu-ray'e filmleri 720 x 576 çözünürlükte kaydetmek istiyor. Halbuki biz orijinal HD çözünürlüğün kullanmasını yeğliyoruz.

Sorun ancak bir güncellemeyle giderilebilir. Birçok kullanıcının, hatta Pinnacle ve Magix'in bile seve seve güncelleme çıkarması dikkat çekici. Ücretsiz güncellemelerin yüklenmesini öneriyoruz, çünkü üreticiler genellikle rötuşları bu şekilde yapıyor. Buna hiç şaşmamak lazım zira Blu-ray ve AVCHD standartları henüz yerine oturmuş değil. Pinnacle, film yapımı kısmında da etkileyici. Önce çıkış ortamını, bir başka pencerede ise ayarları belirliyorsunuz. Oysa Adobe'de "H.264 1440x1080i 25" gibi tanımların ne ifade ettiğini bilmek zorundasınız. Premiere Elements'i test ederken bir tuhaflıkla daha karşılaştık: Kliplerden biri negatife dönüştü. Premiere Elements'in Video CD ve SVCD hazırlama özellikleri de var, ama bu biçimleri kullanan kim kaldı?

Magix ise birbirinden çeşitli DVD menüleri sunuyor. Sony de DVD menülerini çok çeşitli yapılarla sunuyor ve menü / düğme sıralamalarının tepeden tırnağa değiştirilmesine izin veriyor.

Test katılımcılarının tümü de gayet iyi MPEG2 görüntü kalitesi sağlıyor. MPEG4 çıktısına gelince, bazı kısıtlamalar söz konusu. Bit oranını ve çözünürlüğü ihtiyaçlarınıza göre ayarlamazsanız karşınıza hareketli sahnelerde karelenmeler (Corel ve Pinnacle) ya da nesnelerin ardında kalan izler (Magix) görmeniz işten bile değil. Az sayıdaki profilin otomatik varsayılan ayarları bu programlar için tam olarak uygun değil. Örneğin, Pinnacle MPEG4-HD profili ni 2 MB bit oranına göre ayarlamış.

Çalışma: Hepsi acemilere hitap etmiyor

CyberLink'ten PowerDirector, kullanıcı arabirimi ve menülerde gezinti bakımından ideal. Bu işe yeni adım atanlara, teknik seçeneklere korkuyla yaklaşanlara ve en az zahmetle uğraşarak film hazırlamayı isteyenlere yönelik. Tek tıklamayla internetten yeni efektler, sesler ve geçişler indirebiliyorsunuz. Bununla birlikte, test katılımcıları arasında açık arayla en iyi ergonomiye sahip olan program Pinnacle Studio. St-

dio kesinlikle çok net bir arabirime sahip. Filmin çekilmesi, düzenlenmesi ve hazırlanması arasında kesin çizgiler var ve tüm düzenleme araçları net bir şekilde görüntüleniyor. Magix'le kıyaslandığında tek zafı işlevselliği.

Magix'in sorunu, programın çok düzenli bir yapıya sahip olması. Düzenleme seçeneklerinde en fazla ayrıntıyı görüntüleyen Magix, bu yüzden karmaşık bir programa dönüşüyor ve alt menüler dallandıkça dalanıyor. İstedığınız efekti bulana kadar bir

Çalışır durumda En çok efekti, test birincisi Magix sağlıyor.

SIRA	1. SIRA	2. SIRA
Ürün	Video deluxe 15 Plus	Studio 12 Ultimate
Üretici	Magix	Pinnacle
İnternet	www.magix.com	www.pinnaclesys.com
Fiyat (yaklaşık)	100 Euro	130 Euro
Toplam puan	88	86
İçe aktarma / kodekler (%10)	90	91
Video düzenleme (%30)	97	82
Çıkış / kalite (%30)	88	88
Ergonomi / performans (%30)	77	85
Fiyat / performans	İyi	Orta
İçe aktarma / kodekler		
Film: AVI / DivX / MPEG 1/2/4	● / ●* / ● / ● / ●	● / ● / ● / ● / ●
Web: MOV / WMV / RM / FLV	● / ● / - / ●	● (ücretsiz güncelleme) / ● / ● / ●
Ses: WAV / MP3 / CDA	● / ● / ●	● / ● / ●
Toplu video yakalama	●	-
Tanımlama	Sorunsuz	Sorunsuz
Video düzenleme		
İzler (ses ve video)	99	7
Tanımlama MPEG2 / AVCHD	● / ●	● / ●
Geçişler ve efektler	327	266
Görüntü sabitleme / anahtar kareler	● / ●	● / ●
Zaman çizelgesi / storyboard	● / ●	● / ●
Insert-Montaj / Proxy-HD montaj	● / -	● / -
Akıllı Okuma / Titreşim giderici		
Çıkış / kalite	● / ●	● / ●
AVI / DivX / MPEG1/2/4	● / - / ● / ● / ●	● / ● / ● / ● / ●
MOV/WMV/RM/FLV	● / ● / ● / ●	● (ücretsiz güncelleme) / ● / ● / ●
Dolby 5.1 Çevresel Ses	●	●
DVD şablonları	126	46
DVD / CD / teyp / web / Blu-ray	● / ● / ● / ● / ●	● / ● / ● / ● / ●
iPod / PSP çıkışı	● / ●	● / ●
MPEG2 kalitesi	İyi	İyi
MPEG4 kalitesi (öntanımlı HD profilinde)	Kaba kareler ve izler	Hızlı hareketlerde hafif karelenme
Ergonomi / performans		
Arabirim / kullanım	Açık, birçok seçeneği bulmak zor	Çok açık, çoğu seçenek kolayca bulunuyor
Çift çekirdekli işlemcilerde çekirdek kullanımı	% 60-75	% 55-70
Rendering sırasında önizleme	Kesik kesik	Kesik kesik
1 dakika MPEG2 render'ı için süre***	0:08 dakika	1:10 dakika
1 dakika MPEG4 render'ı*** / çıkış dosyasının boyutu	2:41 dakika / 16 MB	2:10 dakika / 28 MB

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75)
 ● Orta sınıf (74-45) ○ Tavsiye edilmez (44-0)
 Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

● var
 - yok

A'dan Z'ye Netbook'lar

Küçük, becerikli ve 500 dolar'dan ucuz. Peki, netbook aldığınız vakit elinize geçen sizi memnun edecek mi? CHIP, netbook almaya kararlı herkesin mutlaka okuması gereken 10 sorunun yanıtını veriyor.

BARİŞ EMRE ALKİM / ŞAHİN EKŞİOĞLU

1 Netbook ile diğer dizüstü bilgisayarlar arasında ne fark var?

Şurası açık ki, belli bir boyutun altındaki dizüstüleri birbirinden ayırmak pek kolay değil. Bununla birlikte, "sub-notebook" denilen küçük dizüstü bilgisayarların fiyatları 2.000 dolar civarında seyrederken, netbook'ları 300 dolar'a bile bulabiliyorsunuz.

Bunun nedeni, sub-notebook'ların, küçük boyutta olmasına rağmen yüksek teknoloji içeren, performansında ve donanımında kısıtlamaya gidilmemiş, sadece ağırlığı ve boyutu küçültülmüş bilgisayarlar olması. Bunun aksine, netbook'lar ise düşük performanslı ve ucuz bileşenlerin bir karışımı. Bu yüzden ekranları küçük ve düşük çözünürlüklü, bağlantı noktaları sayıca az, işlem güçleri yetersiz.

2 Netbook'lar kime göre?

Bu tür bilgisayarların asıl amacı e-posta ve mektup yazmak, açık artırma-lara katılmak, TV izlerken bir yandan Wikipedia'dan bir şeyler araştırmak. Eğer bundan fazlasına ihtiyacınız varsa, belirli bir masaüstü boyutu, bellek, sabit disk hızı ve yüksek işlem gücü arıyorsanız netbook'ları aklınızdan çıkarın.

3 Netbook'lar için hangi aksesuarlar uygun? Ek donanımlarla netbook'u geliştirmek mümkün mü?

Netbook'ların kısıtlamalarının birçoğunu aksesuarlarla telafi edebilirsiniz. Örneğin, harici bir USB sabit disk, depolama sorununu çözecektir. USB'den bağlanan bir DVD yazıcı hem disklerinizi yazmaya hem de eksik olan optik sürücü rolünü üstlenmeye yarayacaktır. Eğer dizüstü bilgisayarınızı her yere götürü-

yorsanız, USB UMTS bağdaştırıcısı ile DSL hızında kablosuz bağlantı sağlayabilirsiniz. Ancak düşük işlem gücü ve küçük ekran gibi sorunların üstesinden gelmek mümkün değil. Netbook'lar zaten bu yüzden bu kadar ucuz.

4 Peki, netbook ne işe yarar? Performans sınırları nelerdir?

Netbook'lar güçlü makineler değildir. Eğer fotoğraf ya da video düzenlemeye niyetleniyorsanız bunu baştan bilin. Çalışma belleği ve işlemcisi küçük ve zayıftır. Bu yüzden, büyük boyutlu bir resim ya da karmaşık bir animasyon yüklerseniz, PowerPoint gibi genelde

sorunsuz ofis uygulamaları bile sendelemeye başlayabilir.

O yüzden, netbook'ların her gün dizüstü bilgisayarla çalışanlara değil, birkaç günde bir açacağı yedek bilgisayar arayanlara göre olduğunu söyleyebiliriz.

5 Netbook'larda kesintisiz internet bağlantısı var mı?

Aslında bu aygıtlar sürekli internete bağlı olmadıkları için netbook sözcüğü biraz amacından şaşıyor. İsim, Intel'in e-posta alışverişi, sörf ve sohbet gibi internet uygulamalarını yerine getirebilen düşük donanımlı bilgisayarları sınıflandırmakta kullandığı bir sözcükten geliyor.

Bu makinelerde işlem ve grafik gücü önemli olmadığından, bu uygulamalarla uğraşan kullanıcı bilgisayarın zayıflıklarını fark etmiyor. Ama bu aygıtlar yine de bir Apple iPhone ya da BlackBerry gibi sürekli bağlantı sunmuyorlar.

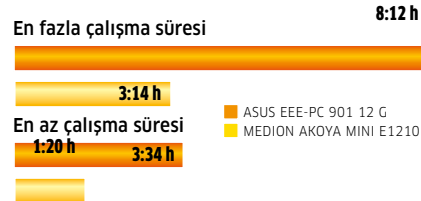
Eğer internete netbook'unuzla bağlanmak istiyorsanız, bulunduğunuz ülkeye göre UMTS ya da HSDPA bağdaştırıcısı almanız gerekebilir. Avrupa'da kimi servis sağlayıcılar, HSDPA aboneliği karşısında netbook'ları bedava veriyor.

7 Netbook için en ideal işlemci hangisi?

Şu anda, netbook'larda dört farklı işlemci kullanılıyor. Intel Celeron, Intel Atom, Via C7 ve Nano. Celeron işlemcili netbook'lardan uzak durun. İşlemcileri hem yavaş hem de çok güç harcıyor. Aynısı C7 için de geçerli. C7'nin pil ömrü de düşük; bu da tüketim / performans oranını kötü etkiliyor. Geriye kalan Atom'la Nano'ya bakalım. Atom az güç harcıyor ama performansı düşük. Nano ise tam tersi. Nano'lu netbook'lar çok güç harcıyor ama performansları çok iyi. Aralarından HD videoları 720p çözünürlüğünde görüntüleyenler bile var.

8 Netbook'ların pil ömrü ne kadar?

Netbook'ların pil ömrü göreceli ve bu yüzden de kolayca genelleme yapmak mümkün değil. Yine de CHIP Test laboratuvarında yaptığımız ölçümlere dayalı kabaca birkaç rakam sunabiliriz. Asus'un uzun ömürlü Eee PC 901 12 G'sini (yaklaşık 380 Euro) kısa soluklu Medion Akoya mini E1210'la karşılaştırdık:

6 Netbook'larda video izlenebilir mi? Bu aletlerde film seyretmek keyifli mi?

Tahmin edersiniz ki boyutu 7 ila 10 inç arasında değişen bir ekranda sinema tadı almak zor. Ama ona bakarsanız cep telefonu ekranında film izleyenler de var. Böyle bir ekranla karşılaştırıldığında, 7 inçlik ekran bile sinema gibi kalır.

Çoğu durumda, ekran boyutu ya da çözünürlükle ilgili tartışmalar havada kalıyor çünkü daha en başta, aygıtın işlemcisi ve grafik motoru video akışını çözebilecek beceride değil. Yine de, piyasadaki hemen her netbook MPEG 2 videolarını (DVD) USB bellekten oynatabilecek beceride.

MPEG4, yani DivX ve Xvid devreye girince işler değişiyor. Dizüstülerin kimi bun-

ları oynatabilirken, kimi de veri aktarım oranına ya da çözünürlüğe bağlı şekilde, oynatabiliyor.

H.264 kodlamalı filmler daha da kötü: İster PAL çözünürlüğünde olsun ister HD, bu kodek tüm netbook'ları dize getiriyor. Ama tek sorun filmler değil. Son zamanlarda, yüksek işlem gücü gerektiren kodeklerle sıkıştırılmış Flash animasyonları moda.

Netbook'lar bunu da beceremiyor ve böylesi animasyonları görüntüleyemiyor. O yüzden, arada bir film izlemeye niyetliyseniz netbook'ları en baştan elemekte fayda var.

9 Hangisi iyi: Windows mu, Linux mu?

Eğer yepyeni bir Windows'unuz varsa bile, kabul etmeli ki üzerinde oynanmış bir Linux, Windows XP'ye kıyasla daha az kaynak kullanıyor. Üstelik Linux'ta karşılığı olmayan ve birbirine tıpatıp benzemeyen hiçbir Windows aracı kalmadı desek yeridir. Eğer sisteminiz yavaş ve zayıfsa, o zaman Windows'a değil de Linux'a yönelmeniz daha hayırlı olur. Zira Windows'u USB bellek ya da harici disk üzerinden kurmak bir hayli zor. Hem Linux'lu sistemler Windows'lu olanlardan ucuz.

Linux'un kullanımının güç olduğuna dair şikayetler ise bu durumda geçerli değil. Çünkü test merkezimize gelen Linux'lu dizüstülerin hepsi de kolayca anlaşılır grafiksel arabirime sahip. Ama eğer her işinizi komutlarla görmek istiyorsanız o zaman bu konuda bilgi gerekiyor.

10 Ekran, sabit disk, SSD?

Netbook alıcılarının çok zengin olmadığı ortada. Yoksa neden 500 dolar'dan ucuza minik bir dizüstü alsınlar ki? Ama her şey fiyatla alakalı değil. Bir netbook'tan keyif almak için belirli bir ekran boyutu gerekiyor. 7 inçlik modellerin ekranı çok küçük. O yüzden size en az 1.024 x 600 piksel çözünürlük sağlayan, 8,9 inç ve yukarısı ekranları tavsiye ediyoruz. Bu da yeterli gelmediğinde, çoğu kullanıcı F11 gibi tarayıcıyı tam ekran yapan tuşları kullanabilir.

"Geleneksel sabit disk mi, SSD mi?" Yanıt çok kolay değil. Netbook'lardaki Flash disklerle Intel'in ya da Samsung'un sunduğu pahalı SSD'ler arasında dağlar kadar fark var. Netbook'lardakiler o kadar yavaş ki, Windows kurulumu sırasında sorun bile çıkabiliyor. Windows'un kesintisiz disk kullanımı, sistemi yavaşlatmakla kalmıyor, felce de uğratabiliyor. Bu yüzden, SSD'li bir netbook'a Windows kurmak çok akıllı kârı değil. Ama iş Linux'a gelince her şey farklı. Linux, sabit diske çok daha az eriştiği için SSD'li ve Linux'lu netbook'lar akıcı bir çalışma sunuyor. O yüzden depolama birimini seçerken şu püf noktasını unutmayın: İşletim sistemi Linux ise SSD iyi, Windows ise sabit disk kullanın.

Kral öldü yaşasın prens!

Kullanıcılar masaüstü PC'lerden yavaş yavaş **DİZÜSTÜ PC'LERE GEÇERKEN**, taşınabilirliği ön planda tutan kullanıcılar son zamanlarda netbook'lara yönelmeye başladı.

ŞAHİN EKŞİOĞLU

Küçük dizüstü PC'lerden intikam alma zamanı geldi. 3000 dolara kadar çıkan fiyatlarıyla (benzer modeller hala var) yakın zamana kadar taşınabilirliğin pahalı olduğunu anlatan küçük dizüstü PC'ler için artık avuç avuç para ödemek ya da vitrinlere bakıp iç geçirmek durumunda değilsiniz. Intel'in Atom işlemcisiyle başlayan yeni bir dalga çığ gibi büyüyor. VIA da kervana katıldı. AMD'nin netbook çözümü ise 2009 içinde görücüye çıkıyor. Artan rekabetle netbook'ların geleceği oldukça parlak gibi. Üreticiler başta netbook üretimi konusunda çekingen davranıyorsa da Asus ve ardından gelen MSI'nin netbook arenasının yegane hâkimi olmalarına razı gelmeleri düşünülemezdi. Dolayısıyla şu anda piyasada irili ufaklı pek çok marka altında netbook görmek mümkün.

Çift çekirdekli Atom'un eli kulağında

Zaman içinde netbook'ları notebook'lardan ayıran çizgi gittikçe inceliyor. Sözelimi dizüstünde bir ExpressCard yuvası, daha büyük klavye ve touchpad gibi özellikler, artık netbook'larda görebildiğimiz yeniliklerden sadece bazıları.

2009 içinde çıkacak çift çekirdekli Intel Atom işlemcisi ise netbook'ları Windows Vista ya da Windows 7 için ideal cihazlar haline getirerek Windows XP'nin bu alandaki hükümrancılığına son verebilir.

Aslına bakarsanız önceleri Intel dâhil üreticilerin çoğu netbook'ların bu kadar ilgi göreceğini beklemiyordu. Fakat uygun fiyat başta olmak üzere cazip özelliklere sahip olmaları yüzünden netbook'lar, çoğu kullanıcının satın alma listesinde ilk sıralarda bulunur oldu.

Bir netbook'la neler yapamazsınız

Her şeyin bir bedeli olduğunu biliyorsunuz. Öyleyse 499 dolara aldığınız netbook'la Crysis oynamaya çalışmamalısınız. Gelişmiş 3B grafiklere sahip oyunlar netbook'ların donanım kapasitesini aşıyor. Kaldı ki 10" ekran yüzünden göremeyeceğiniz grafikler için ekrana kısıp gözlerle bakmak da çok mantıklı değil. Benzer şekilde genelde 1024 x 600 çözünürlüğe sahip olan 10" netbook ekranında 1080p film izlemek dalgıç kıyafetiyle karada yürümekten farklı değil. Tabii netbook'u uygun bir TV'ye ya da monitöre bağlarsanız durum değişir. Fakat bu durumda da CPU yetersiz kalacaktır. Kısaca netbook'larla yüksek CPU, bellek ya da ekran kartı gerektiren uygulamaları verimli bir şekilde çalıştırmamız genelde mümkün değildir. →

Zengin özellikler HP'nin Mini'si VIA donanımıyla gelmesini saymazsak gerçekten de etkileyici özelliklere sahip.

TOSHIBA NB100: Testteki en küçük boyutlara sahip olan Toshiba NB100'un en hoşumuza giden özelliği 8,9" ekranının etrafında boşluk bulunmaması sayesinde gayet kompakt bir yapıya sahip olmasıydı. Klavye ve touchpad ne yazık ki bu küçük boyutlardan nasibini alsada üründe kullanılan malzemenin yüksek kaliteli oluşu kolayca fark ediliyor. Ekran parlaklığı konusunda ortalama bir tablo çizen ürünün pil süresi ise oldukça başarılı. Basit bir örnekle, Toshiba NB100, ekran ışığı maksimumdayken size iki adet 100'er dakikalık filmi kesintisiz izlettirebiliyor.

DATRON MOBEE NO11-8FVS: Ekran parlaklığı konusundaki başarısı takdire değer olan 10" ekrana sahip Datron Mobee NO11-8FVS, Atom işlemcisi üzerine kuruluysa da işletim sistemi olarak Vista Starter'ın seçilmesi yüzünden pratikte performans açısından çok da parlak bir tablo çizemiyor. Öte yandan ürün, yüksek kapasiteli piliyle (biraz da Vista'nın sağladığı avantajla) düşük pil tüketimi konusunda üst sıralara oynamayı başarıyor. Klasik bir tasarıma sahip olan ürün, beyaz rengi sayesinde benzerlerinden kolayca ayrılıyor.

LENOVO S9: Testte ExpressCard yuvası olan iki katılımcıdan biri olan Lenovo S9'un bu özelliğini takdir ettik. Hoş bir tasarıma sahip olan ürünü açtığımızda sistem disk bölümünün FAT32 olarak formatlandığını görünce biraz şaşırdık. Zira sürücülerin bulunduğu 2. Disk bölümü NTFS olarak biçimlendirilmişti. Kir tutmayan klavye (Lenovo klavyenin antibakteriyel olduğunu belirtiyor) ve (boyutları büyük olmasa da) touchpad ile çalışmak keyifli. Ürünle birlikte gelen ve tamamen Türkçe olan Onekey Recovery yazılımı tek kelimeyle mükemmel. Bu yazılımla sistemi tamamen disk kurtarma bölümüne yedekleyebiliyor ya da kurtarma diski oluşturabiliyorsunuz. Pil testlerinde etkileyici bir tablo çizemese de Lenovo S9'un tasarımı çok beğendik.

MEDION AKOYA E1210: Basit fakat pratik tasarımıyla öne çıkan 10" ekranlı Medion Akoya E1210'un güç kaynağı üzerinde açma kapama düğmesi bulunması hoşumuza gitti doğrusu. Bluetooth desteğini ürünle gelen (çok küçük) bir USB dongle ile sağlayan Akoya, pil süresi testlerinde başarılı olamadıysa da ekran parlaklığı açısından beğenimizi kazandı. Ürünle ilgili bir diğer hoşumuza giden özellik de 802.11n desteği oldu.

CREA MINIC J100: Crea Minic J100'un touchpad'ine tek kelimeyle bayıldık. Geniş touchpad yüzeyi ve tuşları (tuşların sertliği de ideal) sizi fare taşımaktan kurtaracak kadar iyi. Gel gelelim klavye konusunda ürün testteki zayıf katılımcılar arasında. 10"lik bir netbook olmasına rağmen klavye tuşlarının bu kadar küçük olmasını bir miktar yadırgadık doğrusu.

SAMSUNG NC10: 6 hücreli ve 3 hücreli ol-

mak üzere 2 versiyonu olan 10,2" ekrana sahip Samsung NC10'un Test Merkezi'mize ulaşan modeli 3 hücreliydi. Tasarım ve donanım özellikleri açısından beğenimizi kazanan ürün, pil süresi testlerine takılınca genel toplamda etkileyici bir sırada yer almadı. Antibakteriyel klavye ile çalışmak kolaysa da touchpad biraz daha geniş olabilirdi. Beyaz renkli kasasıyla dikkat çeken Samsung NC10 kasasının ön kısmını çepçevre gezen aynalı bandıyla ve zarif tasarımıyla, görünümüne önem veren kullanıcıların dikkatini hemen çekecektir zaten.

ASUS EEEPC 904HD: CeleronM ULV 353 (900MHz) işlemcili bu 8,9" netbook'ta testteki diğer pek çok modelin aksine 1 GB değil 2 GB bellek bulunuyor. Test birincisi EeePC ile benzer tasarımı kullanan ürün, performans açısından Atom işlemcili modellerin gerisinde kalıyorsa da durum VIA işlemcili modellerdeki kadar dramatik değil.

TEST SONUCU NETBOOKLAR

TEST BİRİNCİSİ

ASUS EEEPC 1000H Dört başı mamur başarılı bir netbook

Pil süresi konusundaki inanılmaz başarısı sayesinde 11 netbook'un katıldığı testimizde birincilik ipini göğüslemeyi başaran Asus EeePC 1000H, 10.2"lik geniş bir görüş açısına sahip parlak ekranıyla kesinlikle etkileyici bir tablo çizdi. Ürünün klavyesiyle çalışırken zorluk çekmiyorsunuz. Ayrıca touchpad alanı da yeterince geniş. Touchpad'in genel tasarımı iyiyse de tuşları biraz daha yumuşak olabilirdi doğrusu. 802.11n kablosuz bağlantıyla donatılmış olan Asus EeePC 1000H, piyano siyahı parlak dış yüzeye ve ince bir zevkin ürünü tasarıma sahip. Ürünle birlikte oldukça şık bir taşıma kılıfı da geliyor. Tüm bu zengin özelliklerine rağmen makul bir fiyatla satışa sunulmuş olan ürünün fiyat / performans oranını beğendik.

ÖZELLİKLER

CHIP puanı	★★★★
Ekran	10,2" 1024 x 600
İşlemci	Intel Atom N270 1.6 Hz
Bellek	1 GB
Yongaseti	Intel 945GME
Sabit disk	ST9160827AS - 160 GB
Kablosuz bağlantı	802.11n
İşletim sistemi	WinXP Home SP3 Türkçe
Fiyat	539 \$ + KDV

UYGUN FİYAT

DATRON MOBEE IL1C-86VS Mükemmel pil süresinin avantajı

Hem testteki en uygun fiyatlı katılımcı olup, hem de pil konusunda tüm rakiplerini rahatça geride bırakınca Datron Mobee IL1C-86VS'nin Test Merkezi'mizden ödül alması kaçınılmaz oldu. Ekran parlaklığı konusunda da etkileyici bir tablo çizmeyi başaran ürün, ne yazık ki Windows XP yerine Vista Starter ile geliyor. Dolayısıyla ürünün VIA donanımı yüzünden, performans testlerinden aldığı nispeten düşük puanlara ek olarak işletim sistemi içinde çalışırken de Atom platformunu mumla arıyorsunuz ne yazık ki. Boyutlar açısından testteki bir diğer ufak katılımcı olan Toshiba NB100 ile yarışan Datron Mobee IL1C, küçük ve taşınabilirliği yüksek bir netbook arayan kullanıcılar için ideal görünüyor.

ÖZELLİKLER

CHIP puanı	★★★
Ekran	8,9" 1024 x 600
İşlemci	VIA C7 - M 1,2 GHz
Bellek	1 GB
Yongaseti	VIA VX800
Sabit disk	HS06THB - 60 GB
Kablosuz bağlantı	802.11g
İşletim sistemi	Vista Starter Türkçe
Fiyat	399 \$ + KDV

Şık bir taşıma kılıfıyla satışa sunulmuş olan üründe başarılı bir klavye/ touchpad kombinasyonu buluyor.

CASPER MINIBOOK: Klasik bir tasarıma sahip olan Casper Minibook, donanım özellikleri ve performans açısından başarılı bir tablo çizse de aynı durum pil süresi için geçerli değil ne yazık ki. 10" ekrana sahip olan Minibook, Atom donanımı ve 160 GB kapasiteli sabit diskine ek olarak yüklü gelen Nero 7 Essentials yazılımıyla dikkat çekiyor. Ürünle birlikte taşıma çantası da geldiğini belirtelim.

HP MINI NOTE 2133: Bu kadar uçlarda bir ürüne rastlamak her zaman kısmet olmuyor. HP Mini ilk bakışta sizi tam 12'den vuracak kadar başarılı ve şık bir tasarıma sahip. Sağlam alüminyum gövde ve yuvarlak hatların cazibesine kapılmamak elde değil. 2 GB bellek ve 8,9" olmasına rağmen 1280 x 768'e kadar çıkabilen ekran, ürünün artıları arasında. Tabii, ExpressCard yuvası ve gerçek boyutlardaki tuşlarla donatılmış mükemmel klavyeyi de unutmayalım. Özellikle belirtmekte fayda var; HP Mini'nin klavyesiyle yazmak gerçek bir keyif. Öte yandan bu netbook'un ciddi handi-

kapları var. Her şeyden önce VIA yongaseti ve işlemcisi, ürünle gelen Vista Business'i çalıştırmakta zorlanıyor. Sadece ek uygulamalara ait performanstan değil direkt işletim sistemi içindeki pencereler arası geçişte bile hissedilen bir yavaşlıktan söz ediyoruz. Bir diğer dezavantaj da touchpad. Sınırlı tasarımcılar ürünü harici bir fare kullanılacağı göz önüne alınarak tasarlamış. Zira var olan touchpad ile çalışmak ciddi zor ve çalışma verimini düşürüyor. Yüksek kapasiteli piliyle testlerden alınmış akıyla çıkan HP Mini, Windows XP ile harikalar yaratabilecek bir ürün.

balkim@chip.com.tr
esahin@chip.com.tr

TEST SONUCU

Netbook konseptinin babası sayılabilecek Asus, EeePC 1000H modeliyle genel toplamda birinciliği alırken başarılı sayılabilecek bir fiyat / performans oranı da ortaya koyuyor. İkinci sıradaki Toshiba NB100 eğer 8,9" size yeterliyse dikkate almanız gereken modellerin başında geliyor. Toshiba kalitesini yansıtan bu ürünün fiyatının nispeten yüksek olduğunu hatırlatalım. 4. sıradaki Lenovo S9 ve 5. sıradaki Medion Akoya, pil süresini saymazsak derli toplu bir tablo çizip üstelik bunu 500 doların altında bir fiyata yapıyorlar. Lenovo'nun bu ürünle sunduğu fiyat / performans oranına dikkat. Lenovo S9'daki ExpressCard yuvasının daha sonra tüm üreticilere örnek olması dileğiyle. 7. Sıradaki Samsung NC10, sıralamada etkileyici bir konumda değil belki fakat başta tasarım olmak üzere beğenimizi kazanan pek çok özellik ortaya koydu. 10. Sıradaki Datron Mobee'nin uygun fiyatına kapılmamak elde değil. Son sıradaki HP Mini ise sıralamadaki durumu bir yana ilginç ve dikkate değer bir ürün aslında.

CHIP KILAVUZ NETBOOKLAR

SATIN ALIRKEN

PERFORMANS

Atom işlemcisi dışındaki çözümler, performans açısından şu anda çok efektif değil ne yazık ki. Ayrıca bazı modellerde başarılı güç yönetim özellikleri yüzünden Windows XP yerine Vista Starter görüyoruz. Bu netbook'ların performans açısından cizip bir tablo çizemediğini vurgulamak gerek. Pil konusundaysa ekran ışığı maksimumdayken en az 2 saatlik bir filmi kesintisiz izleyebilmelisiniz.

TASARIM

Üreticiler genelde benzer donanımları kullandığı için tasarıma ayıracak daha fazla

kaynak bulabiliyorlar. İşin güzel tarafıysa artık ağırlık ve boyutlar sorun olmaktan çıkmış durumda. Fakat küçük ekranlı bir sisteme mümkün oldukça büyük bir klavye ve touchpad koymak kolay değil. Öte yandan artık standart klavye boyutlarına yakın netbook klavyelerinin seçim sırasında önemli rol oynadığı da aşikâr.

DONANIM ÖZELLİKLERİ

En başta 8,9" ekran size yeterli mi yoksa ille de 10" mi istiyorsunuz buna karar vermeniz şart. Ayrıca dosya indirmeyi seviyorsanız tercihen 160 GB kapasiteli modellerle ilgilenmeniz yerinde olacaktır. 1 GB bellek Windows XP için yeterli. Ayrıca (neyse ki) web cam ve kart okuyucu standart hale geldiyse de bazı netbook'larda Bluetooth olmayabiliyor aklınızda bulunsun.

NASIL TEST ETTİK

Netbook'ları test ederken PassMark Performance Test yazılımını kullandık. Bu yazılım farklı kullanıcı senaryolarıyla CPU, 2B / 3B grafik, bellek ve sabit disk bileşenlerine ait skorları ölçüyor (%30 ağırlık). Pil tüketimi içinse hem Battery Eater adlı yazılımı hem de özel olarak hazırladığımız 6 saatlik bir divx video dosyasını kullandık (%30 ağırlık). Donanım özellikleri kategorisinde ekran parlaklığı, kablosuz bağlantı, BlueTooth, sabit disk kapasitesi ve bellek miktarı gibi özellikleri puanlarken (%20 ağırlık), Ergonomi kategorisinde genel tasarım, klavye ve touchpad boyutları dikkate alındı (%10 ağırlık). Birlikte gelenler kategorisi ise toplam puana %10 ağırlıkla etki.

BİRİNCİLER

PERFORMANS BİRİNCİSİ

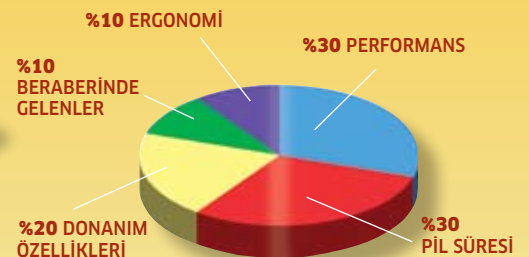
ASUS EEEPC 1000H: Bir netbook'ta ihtiyaç duyabileceğiniz özellikleri bünyesinde toplayan bu ürün, ayrıca 802.11n ve Dolby Sound Room gibi ekstralara da sahip. Asus EeePC 1000H pil konusunda sizi yarı yolda bırakmayacak.

UYGUN FİYAT BİRİNCİSİ

DATRON MOBEE IL1C-86VS:

İlginç bir tasarıma ve yüksek kapasiteli pile sahip olan Datron Mobee IL1C-86VS, klavye ve touchpad boyutları açısından elleri büyük okuyucularımız için bir miktar problem oluştursa da uygun fiyatıyla bunu telafi ediyor.

SIRALAMA	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	
Model	Asus EeePC 1000H	Toshiba NB100	Datron Mobee N011-8FVS	Lenovo S9	Medion Akoya E1210	
Firma	Boğaziçi: (212) 331 10 00 Index: (212) 331 21 21 Mersa: (212) 454 99 00	TNB Bilgisayar: 444 TOSH	Datron: (212) 336 61 00	Boğaziçi: (212) 331 10 00 Index: (212) 331 21 21	Anatech: (212) 471 91 99	
İnternet adresi	asus.com.tr	toshibatr.com	datron.com.tr	lenovo.com.tr	medion.com.tr	
Fiyat (\$ + KDV)	539	599	539	499	499	
Toplam Puan	87	85	80	79	79	
	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	
Performans (%30)	93	95	74	97	97	
Pil süresi puanı (%30)	87	79	84	57	52	
Donanım Özellikleri (%20)	90	79	92	91	91	
Ergonomi (%10)	83	77	72	78	72	
Birlikte gelenler (%10)	70	90	70	65	85	
Fiyat / Performans puanı	87	76	80	85	85	
Teknik özellikler						
Ekran ve çözünürlük	10,2" 1024 x 600	8,9" 1024 x 600	10" 1024 x 600	8,9" 1024 x 600	10" 1024 x 600	
İşlemci	Intel Atom N270 1.6 GHz	Intel Atom N270 1.6 GHz	Intel Atom N270 1.6 GHz	Intel Atom N270 1.6 GHz	Intel Atom N270 1.6 GHz	
Bellek	1 GB	1 GB	1 GB	1 GB	1 GB	
Yongaseti	Intel 945GME	Intel 945GME	Intel 945GME	Intel 945GME	Intel 945GME	
Sabit Disk	ST9160827AS - 160 GB	MK1652GSX - 160 GB	MHZ2160BH - 160 GB	WD1600BEVT - 160 GB	WD1600BEVT - 160 GB	
Kablosuz bağlantı	802.11n	802.11g	802.11g	802.11g	802.11n	
Ekran yongası	Intel GMA 950	Intel GMA 950	Intel GMA 950	Intel GMA 950	Intel GMA 950	
Web kamerası / Bluetooth	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ● (mini dongle)	
VGA çıkışı / Kart okuyucu	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	
Kurtarma disk bölümü / Kısasol tuşu	- / 4	- / -	- / -	● / 2	● / -	
USB / ExpressCard	3 / -	3 / -	3 / -	2 / ●	3 / -	
Touchpad boyutları	67 x 37	46 x 32	50 x 38	55 x 25	50 x 39	
Boyutlar	188 x 265 x 38	190 x 230 x 30	180 x 260 x 40	184 x 250 x 30	180 x 280 x 35	
Ağırlık	1.43	1.05	1.25	1.16	1.13	
İşletim Sistemi	Win XP Home SP3 Türkçe	Win XP Home SP3 Türkçe	Vista Starter Türkçe	Win XP Home SP3 Türkçe	Win XP Home SP3 Türkçe	
Birlikte gelenler	El kitabı, kurtarma DVD'si, taşıma kılıfı, WinDVD, Asus yazılım paketi.	Detaylı elkitabı, kurtarma diski, Toshiba Disc Creator, DVD player, McAfee Security Center	Elkitabı, Taşıma kılıfı, Vista DVD'si, Norton Internet Security, Sürücü CD'si.	Detaylı elkitabı, Lenovo Energy Management, OneKey Recovery, Norton Internet Security.	Detaylı elkitabı, taşıma kılıfı, WordPerfect Office X3, kurtarma diski, Medion Home Cinema, BullGuard Internet Security.	
Test sonuçları						
PassMark CPU	254.9	251.8	238.8	251.2	252.6	
PassMark 2D Grafik	160.2	160.8	84.8	158.9	155.2	
PassMark 3D Grafik	81.6	82.8	61.6	82.8	77.8	
PassMark Bellek	226	223.3	190.3	220.9	224.6	
PassMark Sabit Disk	347	392.5	328.8	446.6	467.8	
Pil Performansı Reader's Test (dk)	265	253	288	173	174	
Pil Performansı OpenGL demo (dk)	160	144	140	108	88	
Pil Performansı Video (dk)	224	200	196	121	104	
Ekran parlaklığı (cd/dm²)	235	212	273	230	247	

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● Orta sınıf (74-45) ○ Tavsiye edilmez (44-0) ● var - yok En iyi En kötü değer

6. SIRA	7. SIRA	8. SIRA	9. SIRA	10. SIRA	11. SIRA
Crea Minic J100	Samsung NC10	Asus EeePC 904HD	Casper Minibook	Datron Mobee IL1C-86VS	HP 2133 Mini Note
Crea Bilişim: (216) 444 27 32	Kont: (216) 581 55 00 Koyuncu: (216) 528 88 88	Boğaziçi: (212) 331 10 00 Index: (212) 331 21 21 Mersa: (212) 454 99 00	Casper Bilgisayar: (0216) 528 66 66	Datron: (212) 336 61 00	HP Türkiye: (212) 444 71 71
crea.com.tr	samsung.com.tr	asus.com.tr	casper.com.tr	datron.com.tr	hp.com.tr
499	549	499	499	399	699
77	77	77	75	74	72
■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
98	95	82	96	46	60
52	54	76	48	100	84
88	89	71	87	83	86
82	86	82	72	68	85
65	60	70	70	70	35
83	76	83	81	100	56
10" 1024 x 600	10,2" 1024 x 600	8,9" 1024 x 600	10" 1024 x 600	8,9" 1024 x 600	8,9" 1280 x 768
Intel Atom N270 1.6 GHz	Intel Atom N270 1.6 GHz	CeleronM ULV 353 900MHz	Intel Atom N270 1.6 GHz	VIA C7 - M 1,2 GHz	VIA C7 M764 1.6 GHz
1 GB	1 GB	2 GB	1 GB	1 GB	2 GB
Intel 945GME	Intel 945GME	Intel 910GML	Intel 945GME	VIA VX800	VIA VN896 / VT8237S
MK1652GSX 160 GB	HM160HI - 160 GB	ST980811AS - 80 GB	ST9160310AS - 160GB	HS06THB - 60 GB	ST9120817AS - 120 GB
802.11g	802.11g	802.11g	802.11g	802.11g	802.11g
Intel GMA 950	Intel GMA 950	Intel 910GML	Intel GMA 950	VIA Chrome9	VIA Chrome9
● / -	● / ●	● / -	● / -	● / -	● / ●
● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●
● / -	● / -	- / 4	sadece sürücüler / -	- / -	● / 2
3 / -	3 / -	3 / -	3 / -	2 / -	2 / ●
64 x 38	60 x 29	67 x 37	50 x 39	44 x 28	58 x 31
190 x 255 x 28	185 x 260 x 30	188 x 265 x 38	176 x 270 x 33	170 x 242 x 40	166 x 260 x 50
1.29	1.17	1.40	1.11	1.12	1.45
Win XP Home SP3 Türkçe	Win XP Home SP3 Türkçe	Win XP Home SP3 Türkçe	Win XP Home SP3 Türkçe	Vista Starter Türkçe	Vista Business Türkçe
El kitabı, Sürücü CD'si, NOD32, taşıma kılıfı.	Elkitabı, kurtarma CD'si, Samsung Recovery, Magic doctor, Update plus.	El kitabı, kurtarma DVD'si, taşıma kılıfı, WinDVD, Asus yazılım paketi.	El kitabı, kurtarma DVD'si, taşıma kılıfı, Power DVD, Nero7 Essentials.	Elkitabı, Taşıma kılıfı, Vista DVD'si, Norton Internet Security, Sürücü CD'si.	HP System check, HP update.
251.4	252.9	236.1	250.9	137.7	179.3
167.9	160.3	143.9	155	93.6	70.4
81.4	83.4	72.4	77.8	37.5	37.3
226.1	224.6	184.1	227.4	93.3	134
442.8	377.9	300.8	458	161.7	393.9
150	185	232	150	313	284
105	87	144	85	181	139
127	107	195	102	212	195
248	230	169	255	274	212

Sonsuza uzanan veriler

Yedek dediğiniz sağlam olmalı. Öyle ki, verileriniz **100 YIL SONRA** bile okunabilmeli. CHIP, hangi ortamların uzun dönemli arşivleme için uygun olduğunu araştırdı.

BARIŞ EMRE ALKIM / TL

İster yazışmalar, belgeler olsun isterse diplomaların arşivlendiği karton ya da plastik dosyalar, herhangi bir sorun çıkarmadan onlarca yıl saklanabiliyor. Peki, biz 100 yıl sonraki nesillere ne bırakmayı umuyoruz? Dijital çağda tüm verilerimiz PC'mizde yer alıyor ve donanım bir hasara uğradığında tüm belgeler uçup gidiyor. O yüzden sıkça yedek almak gerekiyor.

Bu yazımızda, kişisel verilerinizi mümkün olan en uzun süre saklamak için neler yapabileceğinize değiniyoruz. DVD'de, sabit diskte, ağda ya da bu iş için tasarlanmış özel ortamlarda yedekleme yöntemlerine bir bakış atıyoruz.

Bilgi edinin: Yedeklerin uzun ömürlü olması buna bağlı

2007 yılında her insan ortalama 50 GB veri biriktirdi. 2011'de bu rakamın kişi başı ortalama 300 GB'a erişeceği tahmin ediliyor. Bu veri yığınıyla başa çıkabilmek için, veri kaydı sırasında seçici davranmak gerekiyor; özellikle de yedekler söz konusuysa. Elbette kaydedilmiş verilere istediğiniz an ulaşabilmeniz büyük önem taşıyor.

Bu yüzden, yedeklemeye başlamadan önce tüm veritabanınızı düzenlemeniz ve verilerinizi yazdırırken gelecekte de bu düzene uymanız gerekiyor. Bunun için en uygun yöntem, sabit diskinizde bir klasörü bu işe ayırmak ve alt klasörler kullanarak

STRATEJİ 1 DVD'YE YEDEKLEME	
PC'nizde zamanla biriken az miktarda önemli veriyi depolayacaksanız, kaliteli disklerle ayda bir yedek almanız yeterli.	
Ömür	15 yıl
Veri kapasitesi	5 GB
Bedel	Yaklaşık 1 dolar
Güvenlik	%60

STRATEJİ 2 SABİT DİSKE YEDEKLEME	
Eğer yedekleme miktarı 20 GB'ı geçiyorsa ve doğru şekilde saklayabilecekseniz, sabit diskler uygun. Haftalık yedekleme şart.	
Ömür	10 yıldan az
Veri kapasitesi	500 GB
Bedel	Yaklaşık 100 dolar
Güvenlik	%60

● Zirve sınıfı ● Üst sınıf ● Orta sınıf ● Tavsiye edilmez

her şeyi, tıpkı Windows'un Belgelerim klasöründeki gibi sınıflandırmak.

Dosyalarınıza anlamlı isimler vermeniz çok önemli. Dijital fotoğraflar için, hiç değilse klasör adları anlaşılır olmalı. İrfan-View gibi bedava araçların (dergiyle gelen DVD'de mevcut) topluca isimlendirme özelliği burada işinize yarayacaktır. Ayrıca sabit diskinizde birden çok kopyası olan dosyaları araştırmanız da yedeklenecek veri miktarını azaltabilir. AntiTwin adlı ücretsiz yazılımın (dergi DVD'sinde) 1.8 sürümü, ismi farklı içeriği aynı olan dosyaları bulmanıza yardım ediyor.

Biçimler: PDF ile gelecek garantisi

Düzeni sağlamak savaşın yarısıysa, diğer yarısı için doğru dosya biçimini seçmek diyebiliriz. Burası çok önemli: Dosyalarınızı klasik Microsoft Office dosya biçimleri olan DOC, XLS ya da PPTF'i kullanarak kaydetmeyin. Bu dosya yapılarının, bundan 20 ya da 30 yıl sonra onları okuyacak bir program kalmadığı için okunamaz hale gelebileceğini göz önünde bulundurmalısınız. Uzun dönemli yedekler için, PDF'in özel bir çeşidi olan, arşivleme için tasarlanmış PDF/A biçimini tercih edebilirsiniz. PDF/A biçiminde, dosyada kullanılan tüm yazı tipleri, resimler ve diğer gömülü veriler doğrudan kaydediliyor. PDF/A belgelerini Office 2007'nin »Save as PDF« eklentisiyle ya da OpenOffice'in 2,4 ve üstü sürümleriyle yaratabilirsiniz.

Ama dosyaları sadece okumak değil, düzenlemek de isterseniz, OpenOffice'in ODT biçimini yeğleyebilirsiniz. Bu açık kaynak kodlu yazılım son derece iyi belgelenmiş durumda. Bu yüzden de ODT biçimini taşıyan bir belge gelecekte de değerini yitirmeyecek. Aynıısı fotoğraflar ve resimler için de geçerli. TIFF ve PNG biçimleri belki en başarılı sıkıştırma oranlarını sunmuyor, ama yapıları açık standart olarak belirlendiğinden, onlar da gelecekte varlığını sürdürecektir dosya biçimlerinden.

Dikkate almanız gereken bir başka şey ise depolama ortamlarınızın zamana karşı koyup koyamayacağı. Bundan birkaç yıl sonra DVD'lerin modası geçecek ve onları okuyacak aygıt bulmak güçleşecek. Bu yüzden, vakti geldiğinde yedeklerinizi en güncel veri saklama ortamına aktarmalısınız.

Verilerinizi düzenledikten, anlaşılır isimler verdikten sonra yedeklemeye başlamanızın önünde hiçbir engel yok. Bununla birlikte, asla unutmayın ki yedek, verilerinizi güvenceye almanızı sağlayan bir ek önlemdir, tek depolama konumu

STRATEJİ 3 AĞDA YEDEKLEME

Eğer yedeklerinize her yerden her an erişmek istiyorsanız NAS sabit disklerine ya da internete her gün yedek alın.

Ömür	 20 yıl
Veri kapasitesi	 1 TB
Bedel	 Yaklaşık 600 dolar
Güvenlik	 % 90

STRATEJİ 4 DAĞITIK YEDEKLEME

Eğer %100 güvenlik istiyorsanız birkaç dağıtık yedek en uygun çözüm. İnterneti ya da NAS disklerini kullanabilirsiniz.

Ömür	 50 yıldan çok
Veri kapasitesi	 1 TB
Bedel	 Yaklaşık 1000 dolar
Güvenlik	 % 100

olmamalıdır. Bu yüzden, yedeklediğiniz verilerin aslını PC'nizden hiçbir zaman silmeyin!

Strateji 1: DVD'ye yedek alma

Şurası kesin: Yedekleme zahmetli bir iştir. Bilgilerinizin ne kadar güvende olmasını isterseniz, teknik ve maalesef finansal çabanız da o kadar fazla olmak zorunda. Hayatımızdaki veri artışını ve sayısallaşmayı göze alırsak, herkesin bir şekilde yedekleme yapması gerekliliği ortaya çıkıyor. PC'nizi arada bir kullanıyor, birkaç mektup ve resimden fazlasını saklamıyor olsanız da. Unutmayın ki sabit diskler kullanılmadıkları zaman bile bozulabilirler. Hiç değilse veri güvenliğinin en basit adımına uyun ve kişisel bilgilerin yer aldığı Belgelerim klasörünü haftada ya da en azından ayda bir, bir ya da birkaç DVD'ye yedekleyin.

"Ucuz etin yahnisi yavan olur" atasözünü aklınızdan çıkarmadan, disklerin kalitesine dikkat edin. Standart bir boş DVD, yazdığınız veriyi sadece beş yıl saklayabiliyor. Buna karşılık, Verbatim'in Archival Grade serisi boş DVD'leri, özel yansıtma katmanı ve yüzey sabitleyici sayesinde on yıl kullanım garantisiyle geliyor.

DVD'lerinizi orijinal kutularında, düşük nemli, kapalı bir dolapta saklayın. Bu önlem, disklerin çizilmesini de engelleyecektir.

Yedeklerinizi normal CD'lere asla

almayın. Her şeyden önce, depolama kapasitesi çok düşük ve yazılabilir CD'ler hem üst hem de alt taraftaki çiziklere karşı, yazılabilir DVD'lerden çok daha hassas. Ama DVD'lerin de mekanik zarar görebileceğini bilmelisiniz.

Bu yüzden, yedek DVD'lerinizi arada bir kontrol edin ve Verbatim Archival Grade'leri her on yılda bir, diğer markaları ise her üç yılda bir denetleyin. Nero CDDVD Speed

Sabit diskin ömrüne dikkat!

(www.cdspeed2000.com) adresinden ya da Nero paketinden elde edebilirsiniz) bu iş için uygun. Eğer program, diskleri okurken uyarı veriyorsa, tüm dosyaları başka bir optik veri taşıyıcıya aktarın.

Strateji 2: Yedekleri sabit diskte saklayın

DVD'ler ucuz olabilir; çok da yer kaplamıyorlar. Ama dezavantajları, depolama kapasitelerinin düşüklüğü. Eğer sizin de Belgelerim klasörünüzün boyutu çift rakamlı GB değerleriyle ifade ediliyorsa, DVD'ye yedek alırken ağaç olabilirsiniz.

niz. Buna ideal bir alternatif olarak, dahili ya da harici sabit diskleri gösterebiliriz. Eğer sürücü, PC'ye takılıysa haftada bir yedeklemek yeterli olacaktır. Yedekleme uygulamalarının büyük kısmı, yedekleme işleminin önceden belirlenmiş zamanlarda başlatılmasına izin veriyor.

Tıpkı DVD'ler gibi, sabit disklerde de hata aranabilir. S.M.A.R.T. (Kendini Gözlemleme, Çözümleme ve Raporlama Teknolojisi) sabit diskinizin ömrüne dair bilgi verebilir ve şu anki durumunu güvenilir şekilde açıklayabilir. Sabit disklerin S.M.A.R.T. değerlerini inceleyen ve olası hataları haber veren ücretsiz bir yazılım olarak HDD Health programını önerebiliriz (DVD'de mevcut).

Sabit disklerin ömrü DVD'lerden daha uzun değildir. Siz de sabit disklerdeki yedeklerinizi en fazla beş yıl tuttuktan sonra ya da S.M.A.R.T. değerleri alarm vermez başka ortamlara taşımalısınız. Eğer yedekleriniz dahili bir sabit diskte duruyorsa, diski beraberinde gelen anti-statik örtüye sarın. Bu plastik örtüler gerek elektriksel gerekse mekanik yüklere karşı diskleri koruyor. Paketlediğiniz sabit diski saklamanın en iyi yoluysa, ısı ve nem değerlerinin nispeten sabit kaldığı bir dolap. Diskinizde ya da DVD'lerinizde başkalarının çıkar sağlayabileceği bilgiler bulunuyorsa, bir kasa almayı da düşünebilirsiniz. Bu tarz kasalar, verilerinizi hırsızlığa ve yangına karşı koruyabiliyor.

Dikkat: Sabit diskleri düşürmemek gerekir. Düşüş, manyetik disklerin okuma – yazma kafalarına çoğu zaman hasar verir. Bu yüzden, kullanımda olmayan harici sabit diskleri mutlaka devre dışı bırakın.

Strateji 3: Ağda yedekleme

Şimdiye kadar saydığımız stratejiler, daha çok tek PC'li evler için geçerliydi. Eğer birden çok bilgisayar söz konusuysa, farklı bir yöntem uygulamanız gerekebilir: Ağ sabit diskleri (NAS, yani ağa bağlı depolama). Bu aygıtlar sıradan sabit disklerle kıyasla çok daha pahalı (hiç diski olmayan boş bir NAS kutusu yaklaşık 200 dolar) ama ağ sabit disklerinin en büyük avantajı, kendi S.M.A.R.T. değerlerini kendi başlarına kontrol edebilmeleri. Ayrıca yerel ağızdaki istediğiniz sayıda bilgisayar için yedekleme ortamı olarak kullanılabilirler. Dahası, internet bağlantısı kullanarak verinize ve yedeklerinize erişme imkanı veren birçok ağ diski var. Böylece, siz dünyanın diğer ucunda olsanız bile videolarınıza ve resimlerinize rahatça erişebilirsiniz.

CHIP DVD İÇERİĞİ

En iyi yedekleme ve arşiv araçları

Anti-Twin ► Aynı içeriğe sahip verileri bulur	● MHDD ► Sabit disk analizi ve tamiri	●
Cobian Backup ► Verileri güvenceye alıyor	● Object Fix Zip ► Bozuk ZIP arşivlerini onarıyor	●
DeepBurner ► Tıpkı Nero gibi CD / DVD yazma aracı	● PC Insp. File Rec. ► Silinen dosyaları geri almak için	●
Defraggler ► Dosya ve diskleri birleştirmek için	● PDF/A Quick Master ► Özel arşiv PDF'leri yaratıyor	●
DirSync ► Klasör senkronizasyonu	● Recuva ► Kazayla silinen verileri kurtarıyor	●
DiskDefrag ► Sabit disk temizliği için	● SiSoft Sandra 2009 ► Tüm sistemi analiz ediyor	●
DriveLED ► Sabit diske erişimi gösteriyor	● Smartmontools ► HDD ömrünü ölçüyor ve SMART bilgisini okuyor	●
Fresh Diagnose ► PC'nizin performansını ölçmek için	● Steganos 32 ► WAV ve BMP dosyalarına veri gizliyor	●
HDCleaner ► İstenmeyen verileri temizliyor	● TestDisk & PhotoRec ► Silinen disk bölümlerini kurtarmak için	●
HDclone ► Diskinizin bire bir kopyası	● Undelete Plus Portable ► Silinen dosyaları bulup kurtarıyor	●
HDD Health ► HDD statusünü gösteriyor	● Unstoppable Copier ► CD, DVD ve disklerdeki dosyaları kurtarıyor	●
HDiskPerf ► Sabit disk aktivitesini görmek için	● Z-Cron ► PC'de görevleri otomatikleştirmek için	●
HD Tune ► Sabit disk yönetimi ve optimizasyonu	● Z-DataDVD ► Klasörleri diske yazmak için	●
IrfanView ► 60'tan fazla görüntü biçimi destekliyor	● Z-DBackup ► Tek tıklamada 20 yedek	●
IsoPuzzle ► Hasarlı CD ve DVD'lerden veri kurtarma	●	

► DVD'DE: Yedekleme araçlarını CHIP-Code **ARŞİVLEME** altında bulabilirsiniz.

Çoğu ağ depolama birimi üreticisi, anında yedekleme işlevi de sunuyor. Bu yüzden aygıtlarla birlikte yedekleme araçları da geliyor. Yedekleme programını, yedeğin her gün ya da sistemin kapatıldığı vakit gerçekleşecek şekilde ayarlayabilirsiniz. Böylesi bir kullanım, ev içinde çok yüksek bir veri güvenliği sağlayacaktır.

Ağ sabit disklerinin ikinci büyük avantajıysa iki, dört ya da beş sabit diskli modeller sunması. Bu NAS kutularıyla diskleri RAID 0, RAID 1 ve RAID 5 düzenlerinde bir araya getirebiliyorsunuz. RAID 0'da, iki ya da daha çok sabit disk, tek bir büyük depolama birimine dönüşüyor ve veri,

eşzamanlı olarak tüm sabit disklerle bölüştürülüyor. Bunun etkisi, günümüzün yavaş ağları yüzünden asla %100 kullanamayacağınız büyük bir performans. RAID 1'de ise bir sabit diskteki veri, anında diğer diske de kopyalanıyor. Böylece, yedeğinizin bir yedeği NAS belleğinde oluşturuluyor ve verileriniz çifte güvenceye alınıyor.

Böylece, sabit disklerinizden biri çökse bile tek bit kaybetmiyorsunuz. RAID 5'te bile (performans gelişimi ile ek bilgi sayesinde korumanın bir bileşimi) tıpkı RAID 0 gibi, yani kağıt üzerindeki performans artışının asla yakalanamaması yüzünden çok mantıklı değil. NAS sabit diskleri günde 24 saat çalışabilir ve sabit disklerden kullanımda olmayanları, yükü düşürmek üzere kapatılabilir. Böylece, yedekleriniz daima el altında olacak ve kişisel verilerinize erişmek için dolap karıştırmanız ve sökülmüş bir sabit disk aramanız gerekemeyecek.

Strateji 4: Dağıtık yedekleme

Eğer verileriniz, söz gelimi şirketinizin geleceğini belirleyecek kadar önemliyse, sabit disk ya da NAS kutusunda bir RAID ağı bile yeterli gelmeyecektir. Çünkü yangın, su taşkını ya da hırsızlık gibi bir olayda tüm verilerinize elveda demeniz gerekebilir. Çözüm, verilerinizi dağıtmak. Dört sabit disk ya da CIBS intradisk sistemine sahip Synology, seri bağlanmış bir yedekleme işlevi sunuyor. Yani, ağ bağlantısı kullanarak birden çok diski senkronize edebiliyorsunuz. Böylece, verilerinizi dünyanın iki farklı ucunda bulunan iki NAS sunucusunda yedekleyebilirsiniz. Aygıtlardan biri yok olsa bile diğerinde tıpatıp aynı bilgiler bulunacaktır. Farklı konumlarda NAS sistemleriyle çalışamayanlar ya da bunu istemeyenler için de bir seçenek var: Çevrimiçi depolama hizmetlerinden faydalanmak. Burada, verilerinizin güvenliğinden hizmet veren şirket sorumlu oluyor.

Çevrimiçi depolama hizmetlerinin en büyük sorunu, kişisel bilgilerinizi başkalarına emanet etmek ve yetkisiz kişilerin eline geçip geçmeyeceğinden asla emin olamamanız. Bu yüzden, verilerinizi şifreleme imkanı ve 30 GB kapasite sunan humyo.com gibi bir hizmeti tercih edebilirsiniz. Daha çok depolama alanı sunanlar içinse www.carbonite-backup.com iyi bir seçim olabilir. Bu siteden 50 Euro karşılığında sonsuz veri kapasitesi satın alabiliyorsunuz ve veri, aktarımdan önce şifreleniyor.

balkim@chip.com.tr

BİLGİ

Sayısal depolama ortamlarının ömürleri

DİSKETLER

Eskiden tüm veriler disketteydi ve disket sürücüsü PC yoktu. Disketlerin ömrü beş yıl olduğu için günümüzde bulmak zor.

FLASH BELLEK

USB bellekler ve bellek kartları küçük, ucuz ve yüksek kapasiteli. Ama yedeklemeye uygun değil: Kontrol mekanizmaları yok ve çabuk bozuluyorlar. Tıpkı disketler gibi onların da ömrü 5 yıl.

OPTİK ORTAMLAR

CD'ler ve DVD'ler yedekleme için çok uygun. Ama arşiv amaçlı modelleri almanız ve doğru saklamanız koşuluyla. Yüzeyde çizikler seçilir seçilmez diskin ömrü sonuna gelmiş demektir. Eğer doğru markayı seçer, ideal koşullarda saklarsanız diskler 15 yıl dayanabilir.

SABİT DİSKLER

Şu anda paranızın karşılığında en çok kapasite sunan çözüm sabit diskler. Onların da ömrü 10 yıl. Eğer doğru şekilde saklanır ve mekanik basınca maruz bırakılmazsa, verileri yeni ortama rahatça taşıyabilirsiniz.

Soru 1
Ortak ilgi alanları teknoloji olan **50.000** kişiyi nerede bulabilirsiniz?

- a) konserde
- b) stadyumda
- c) mitingde
- d) CHIP Online forumlarında**
- e) diğer forumlarda

Sadece teknoloji çatısı altında bir araya gelen kullanıcıların her türlü konuyu rahatlıkla tartışabileceği Türkiye'deki en nezih forum CHIP Online'da olduğu için doğru cevap **(D)** şıkkı olmalıdır.

Soru 2
Adres satırındaki boşluğa **50.000** köşe yazarı olan bir web sitesi yazınız

www.chip.com.tr

Tamamen ücretsiz olarak siteye kayıt olup haber ve makalelere yorum yapan herkese özel bir web sayfası açan ve tüm yorumları tek bir sayfada görüntülemeye izin veren Türkiye'nin en iyi teknoloji sitesi chip olduğu için cevap da **CHIP** olmalıdır.

HEMEN KAYIT OLUN SİZ DE CHIP AİLESİ İÇİNDE YERİNİZİ ALIN

Windows'dan Linux'a, dijital fotoğraftan, cep telefonlarına, web tasarımından, programcılığa kadar onlarca etkili forum başlığı altında çocuklarınızın bile güvenle tartışabileceği kontrollü temiz forum

Tümü Türkiye'nin en iyi teknoloji sitesinde

www.chip.com.tr

İnternette güvenli sörf

Güvenlik paketleri, internetin tehlikelerine karşı kullanıcıları koruyor. Ama PC'leri de **KAĞNIYA ÇEVİRİYORLAR.** CHIP 2009'a girdiğimiz şu günlerde bu durumda bir değişiklik olup olmadığını ve paketlerin ne derece güvenlik sağladığını araştırdı.

BARIŞ EMRE ALKIM / FVK

İnternete sadece akşamları ve hafta sonları sörf yapmak için mi kullanıyorsunuz? Bundan zararlı çıkabilirsiniz zira dünyaca ünlü antivirüs test merkezi AV Test'e göre bazı üreticiler, örneğin F-Secure, hafta sonları virüslere karşı daha az koruma sunuyor. Hatta rakipleri Panda Security, sabahın erken saatleriyle kahvaltı vakti arasında hiçbir şekilde güncelleme yayınlamıyor (sağdaki grafiğe bakınız). Halbuki mevcut antivirüs kütüphaneleri PC'nizin zombiye dönüşmesini engelleyemeyebilir. Üreticiler, güncellemeler arasındaki boşluğu, bilinmeyen virüsleri davranışlarına bakarak enseleyen "davranış engelleme" teknolojisiyle doldurabileceklerini düşünüyorlar (sağdaki kutu).

Güvenlik paketlerinin sadece zararlı yazılımlara ve casuslara değil, korsanlara ve yemleme saldırılarına karşı da koruma sağlaması elzem. Bu yüzden de kompleks güvenlik paketleri birden çok bileşenden oluşuyor: virüs tarayıcı, güvenlik duvarı, sürü posta koruması. Bu da paketlerin önündeki en büyük zorluk zira PC'nin kaynaklarının boşa harcanmadan bu bileşenler arası tutarlığın sağlanması gerekiyor. Üstelik kullanımı bu işi hiç bilmeyenleri bile çaresiz bırakmayacak kadar kolay olmalı. Ne idiği

Güvenlik paketleri PC'yi koruyor ve yavaşlatıyor

KARAR

Test birincisi Norton en iyi yakalama oranına ve en dost canlısı arabirime sahip. Performans önceki sürüme göre bariz şekilde iyi ama daha iyi de olabilirdi. İkincilik ve üçüncülük kürsüsüne çıkan Kaspersky ile F-Secure hatırı sayılır oranda daha hızlı. Ama arabirim bakımından F-Secure ilk iki sıradaki ürünlerin ardından geliyor.

belirsiz hata mesajları görüntülenmemeli. Güvenlik paketlerinin yeni sürümlerini saptama, performans ve ergonomi kategorilerinde ateşten sınava tabi tuttuk ve hangilerinin kolay kullanımlı olduğunu, kor-sanlara karşı kusursuz koruma sağladığını gördük. 24X7 korumanın önemini ne kadar vurgulasak az, çünkü şu an günümüzde her 30 saniyede bir yepyeni bir zararlı kod dünyaya yayılıyor.

Saptama: %100 koruma diye bir şey yok

Testimizin en önemli etabı, zararlı kod tespit oranı ve üreticilerin yeni tehditlere tepki zamanına dayalıydı. Eğer bilinmeyen, zararlı bir yazılım tespit edilirse ürünler pek de işe yaramıyor. Neredeyse tüm yazılımlar %98'in üstünde tespit oranına sahipken bir tek Panda %91,8'de kalıyor. Casus yazılım deyince işler biraz değişiyor. Bu sefer %98'e ulaşan olmuyor. Symantec ve Panda %95'te 'alırken BitDefender %88'le tabiri caizse nal topluyor. Yeni tehditlere tepki gösterme süresi çoğu üretici için iki saatken, sadece Panda ve BitDefender'da bu süre dört saate kadar çıkıyor ve bu süre boyunca üreticiler sadece davranış temelli korumadan medet umuyor.

Bu önleyici (proaktif) saptama aslında hem F-Secure hem de G Data için tıkrında çalışıyor. İmzalar mevcut bir tehdidi açık seçik tespit ederse daha da iyi. Virüs imzaları ne kadar sık güncellenirse başarı o kadar artıyor. Test galibi Symantec bir ayda yaklaşık 6200 imza güncellemesi sunarken, Panda'da bu rakam 58, Avira'da ise sadece 126.

İster önlemeye yönelik isterse imza denetlemeli saptama kullanılsın, istenmeyen bir şey varsa o da hatalı tespittir. Test galibimiz, 2,5 milyon dosyanın taranması gereken testte tek bir dosyada bile yanılmadı. Bunu yapan başka tek bir program bile yok. En çok güçlük çekense Kaspersky oldu.

Hız: Hiçbir şey eskisi gibi değil

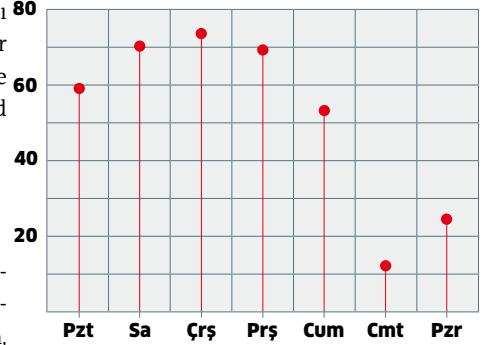
Güvenlik paketlerinin PC'lere gem vurma-dıklarını da kanıtlamaları gerekiyordu. Burada önemli ölçütlerden biri virüs gözetleme yazılımının bellek kullanımı. BitDefender 82 MB'ı kendine ayırırken Avira'da bu rakam 80 MB. Diğerleri ise 50 MB civarında geziniyor; bir tek Symantec 60 MB'a ulaşıyor. Bu da demek oluyor ki tüm üreticiler bu konuda aşama kaydetmiş. Bir zamanlar bu rakam 200 MB'lara ulaşırdı (F-Secure örneğinde olduğu gibi).

Bir büyük değişiklik de PC'nizin günlük çalışmasının artık güvenlik paketleri tara-

F-SECURE: HAFTANIN HER GÜNÜ GÜNCELLEME

Anlaşılan F-Secure çalışanları hafta sonu mesai yapmıyor.

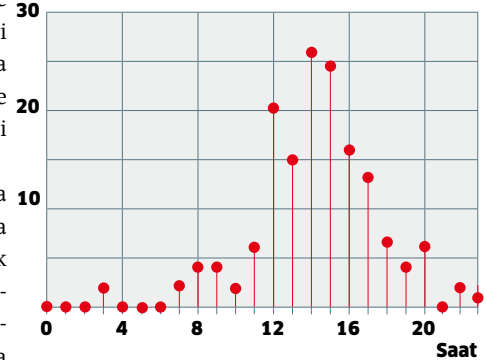
● GÜNCELLEME SAYISI

PANDA: SADECE GÜNDÜZLERİ GÜNCELLENİYOR

Panda güvenlik güncellemelerini sadece mesai saatleri içinde yayınlıyor.

● GÜNCELLEME SAYISI

BİLGİ

Davranış saptama

Korsanlarla antivirüs üreticileri arasındaki savaş birkaç saniye sürüyor. Eğer bir güvenlik açığı varsa saldırganlar bazen bundan o kadar çabuk yararlanıyorlar ki antivirüs üreticileri bununla gele-neksel yöntem olan imza güncellemesiyle başa çıkamıyor. İşte, davranış temelli zararlı kod saptama burada devreye giriyor. Antivirüs yazılımı, bellekteki dosyaları daha diske yazılmadan tarıyor ve birkaç milisaniye içinde korumalı bir bellek alanında şüpheli dosyaların davranışlarını inceliyor. Eğer şüpheli erişimler yakalarsa dosyayı karantinaya alıp kullanıcıyı haberdar ediyor. Antivirüs yazılımlarının tepki zamanları bu sayede bir dakikadan bir milisaniyeye inebiliyor. Ama davranış saptama, tek koruma yöntemi olarak yeterli değil.

CHIP DVD'DE

► DVD'DE: Güvenlik paketini CHIP-Code GÜVENLİK PAKETLERİ altında bulabilirsiniz.

findan kesintiye uğratılmaması. Gerçi bu konuda da farklı sonuçlar görmedik desek yalan olur. Test galibi Symantec bilgisayarı tepeden tırnağa taramak için sadece 33 dakika isterken, Panda 97 dakikayla testin en yavaşydı.

Kaspersky, irili ufaklı EXE dosyaları ve DLL'lerden oluşan yarım GB veriyi kopyalamak için 38 saniye isterken bu sürenin G Data'da 99 saniyeye çıktığına şahit olduk. 370 MB verinin indirilmesi aşamasındaysa paketler çok işe yaramadılar, sadece Avira rakiplerinden daha uzun süre gerektirdi. Tüm test senaryoları ve ölçüm değerleri bir araya getirildiğinde Kaspersky ve F-secure en iyi performansa imza attılar.

Yardım: Paketten pakete büyük uçurum

Kullanıcının huzurunu bozma konusunda da her paketin başarısı farklıydı. "Jumper22.dll'e UDP 2355'ten saldırı" mesajıyla karşılaşmak sizin için yeterince açıklayıcı mı? Ergonomi kategorisinde puan almak istiyorsanız güvenlik durumunu anlaşılır bir dille ifade etmek zorundasınız. Ne dediği anlaşılmayan bir güvenlik paketi bu durumda hiçbir çözüm sağlamıyor.

BitDefender'ın özelliiksiz sihirbazı sayılmazsa, paketlerin hiçbirinde yardımsever sihirbazlar bulunmuyor. Ürünler bu açıklarını anlaşılır ve kolay kullanımlı arabirim-

Asayiş berkemal Test galibi Symantec güvenlik durumunu bir bakışta ortaya koyuyor.

SIRA 1-7	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA
Ürün	Norton Internet Security 2009	Kaspersky Internet Security 2009	F-Secure Internet Security 2009	G DATA Internet Security 2009	BitDefender Internet Security 2009
Fiyat (yaklaşık)	40 Euro	40 Euro	40 Euro	40 Euro	40 Euro
Üretici	www.symantec.com	www.kaspersky.com	www.f-secure.com	www.gdata.com	www.bitdefender.com
Lisans sayısı	1	1	1	1	1
Toplam puan	89	88	86	84	75
Saptama (%40)	89	78	81	88	79
Performans (%35)	87	96	95	76	67
Ergonomi (%25)	92	91	83	88	81
Fiyat / performans	İyi	Çok iyi	İyi	İyi	Orta
Saptama					
Zararlı kod saptama oranı (1.164.662 çeşit)	% 98,7	% 98,4	% 99,2	% 99,8	% 97,6
Casus saptama oranı (94.291 çeşit)	% 95,4	% 98,3	% 99,6	% 99,8	% 88,0
Yanlış alarm (2,5 milyon dosyada)	Hiç yok	En çok 4 adet	En çok 2 adet	En çok 2 adet	En çok 2 adet
Bilinmeyen zararlılara karşı koruma	İyi	İyi	Çok iyi	Çok iyi	Çok iyi
Üreticinin yeni tehditlere tepki süresi	max. 2 Saat	max. 2 Saat	max. 2 Saat	max. 2 Saat	max. 4 Saat
Güncelleme sayısı (1-28 Ağustos 2008)	6.202	696	145	543	424
Yemlemeye karşı koruma / tarayıcı eklentisi	● / IE ve Firefox	● / IE ve Firefox	● / -	● / IE ve Firefox	● / IE ve Firefox
Performans					
Tarama süresi (temiz sistem, 24 GB)	33 Dakika	37 Dakika	38 Dakika	49 Dakika	34 Dakika
Kullanılan bellek alanı	61 MByte	53 MByte	49 MByte	51 MByte	82 MByte
İnternette 370 MB indirme süresi	34 Saniye	31 Saniye	31 Saniye	35 Saniye	32 Saniye
2100 dosyanın kopyalanma süresi (500 MB)	54 Saniye	38 Saniye	52 Saniye	99 Saniye	70 Saniye
Ergonomi					
Arabirim	Anlaşılması çok kolay, renkle kodlanmış uyarılar hemen anlaşılıyor	Anlaşılması çok kolay, renkle kodlanmış uyarılar hemen anlaşılıyor	Anlaşılır, renk kodu var ama uyarılar çok küçük	Anlaşılır, renk kodu var ama uyarılar çok küçük	Çok fazla yazı var, bir bakışta anlaşılıyor
Yardım / sihirbazlar	Çok ayrıntılı yardım / sihirbaz yok	Çok ayrıntılı yardım / sihirbaz yok	Temel yardım / sihirbaz yok	Ayrıntılı yardım / sihirbaz yok	Ayrıntılı yardım / yeni başlayanlar için sihirbaz
İstenmeyen programları önleyen güvenlik duvarı	Otomatik, elle ayarlanabilir	Otomatik, elle ayarlanabilir	Başarısız, elle ayarlanabilir	Otomatik, elle ayarlanabilir	Başarısız, elle ayarlanabilir
Açılış CD'si / Güncellenebiliyor mu?	●/●	●/●	●/●	●/●	●/●

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● Orta sınıf (74-45) ○ Tavsiye edilmez (44-0) ● var ● En iyi En iyi değer
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100) ● yok ● En kötü En kötü değer

YÜKLÜ Avira güvenlik paketinin kullanıcı arabirimi gereğinden fazla dolu.

lerle kapatmaya çalışıyorlar. Symantec bu kategoriden galip çıkıyor. Her şey kullanıcının eli altında. İmzaların güncel olup olmadığı, paketin ne kadar kaynak kullandığı dahil. Kaspersky paketi ise mevcut durumu renklerle kodlanmış bir şekilde gösteriyor ve önemli seçeneklere sekmelerle erişim sağlıyor. Terazinin öbür kefesindeyse Avira var. Programın arabirimi adeta bir metin çorbası: Bilgi istiyorsanız önce doğru bağlantıları ayıklamalısınız. Diğer programların da optimizasyona ihtiyacı var. Panda'da güncellemelere ilişkin hiçbir şey yok ve programın verdiği mesajlar öyle karmaşık ki, profesyonellerin bile eli kolu bağlanıyor. Bu yüzden programı güncellemek için bir

Panda çalışanından yardım istemek gerekebiliyor. Bu programı kesinlikle acemi kullanıcılara tavsiye etmiyoruz. Eğer başa çıkamazsanız, telefon yardım hattını arayabilirsiniz.

Paketlerin hemen hepsinde sistemi acil durumlarda açmak için bir CD bulunuyor ve güncellemelerden o da nasibini alıyor. Panda'da ise bir acil durum diskinin ne kadar absürt olduğunu vurgulamak istercesine, güncelleme işlevi bulunmuyor. Avira ise böyle bir CD vermiyor. Eğer halihazırda ihtiyacınız yoksa ve üretici firma her saat başı güncelleme yapıyorsa, disk olmasa da oluyor.

balkim@chip.com.tr

6. SIRA	7. SIRA
Panda Internet Security 2009	Avira AntiVir Premium Security Suite 2008
35 Euro	40 Euro
www.pandasecurity.com	www.avira.com
1	1
71	65
71	77
73	63
69	48
Orta	Orta
% 91,8	% 99,8
% 95,6	% 99,0
En çok 2 adet	En çok 2 adet
Çok iyi	İyi
max. 4 Saat	max. 2 Saat
58	126
● / -	● / -
97 Dakika	38 Dakika
54 MByte	80 MByte
34 Saniye	43 Saniye
41 Saniye	55 Saniye
Çok fazla yazı var, bir bakışta anlaşılmıyor	Çok fazla yazı var, bir bakışta anlaşılmıyor
Ayrıntılı yardım / sihirbaz yok	Az yardım / sihirbaz yok
Otomatik, elle ayarlanabilir	Otomatik, elle ayarlanabilir
● / -	- / -

CHIP KILAVUZ: GÜVENLİK PAKETLERİ

KONTROL LİSTESİ

GÜVENLİK

İmzalar bilinmeyen yeni zararlılara karşı koruma sağlamıyor. O yüzden güvenlik paketinde yeni tehditleri davranışlarından yakalayan bir davranış saptama teknolojisi arayın. Tarayıcı kullanıcıyı hata mesajlarıyla rahatsız etmemeli.

SİSTEM YÜKÜ

Eğer hızlı bir çift çekirdekli işlemciniz yoksa, güvenlik paketinin kaynak kullanımına bir bakmakta fayda var. Yoksa uzun tarama süreleri PC'nizi felç edebilir, işinize ya da internette gezintinize engel olabilir.

ANLAŞILIRLIK

Eğer güvenlik uzmanı değilseniz, program arabirimi sizi şifreli mesajlar ve terimler karşısında çaresiz bırakacak şekilde olmamalı.

TEST GALİBİ

SYMANTEC INTERNET SECURITY

Symantec'in güvenlik çözümü test sahasındaki en iyi tespit oranına, geliştirilmiş performansa ve iyi düşünülmüş bir kullanıcı arabirimine sahip.

FİYAT: 40 Euro

EN HIZLI

KASPERSKY INTERNET SECURITY

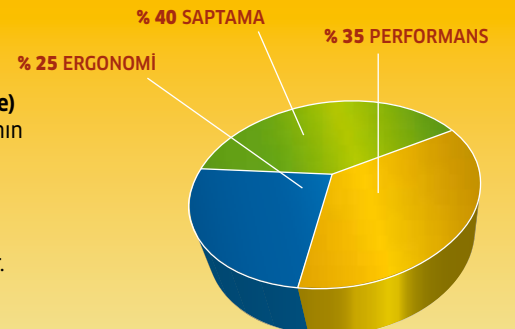
Saptama kategorisinde test galibinin hemen arkasında yer alan bu paket aynı derecede anlaşılır bir arabirime ve daha yüksek hızla sahip.

FİYAT: 40 Euro

NASIL TEST ETTİK

Test sonuçları bize virüs test laboratuvarı AV-Test (www.av-test.de) tarafından ulaştırıldı. Virüs taramasının yanı sıra hatalı alarmlar, önleyici koruma ve güncellemeler de önem taşıyor. Ayrıca düşük RAM kullanımı, hızlı dosya tarama ve açık seçik arabirim de değerlendirmeye ediyor. Satın alma bedelleri de aynı, ama bir fiyat / performans galibimiz yok.

Yeni yıla bir DSLR'la girin

Şüphesiz fotoğraf tutkunları için en ideal hediye DSLR fotoğraf makineleridir. Artık iyi bir aygıtın cebinizi yakması da gerekmiyor. En son 14 model arasında yaptığımız testimiz gösteriyor ki **EN YÜKSEK KALİTE** 1.000 Euro'nun altındaki fiyatlarla edinilebiliyor.

K. YIĞIT US/TL

Sevdiklerine yeni yıl hediyesi olarak bir DSLR (Digital Single-Lens Reflex; tek lensli dijital refleks fotoğraf makineleri) fotoğraf makinesi almaya karar verenler cüzdanlarının boşaltma çağının farkındadırlar. Ne var ki bu yıl Noel Baba, DSLR piyasasındaki uygun fiyatlar, etkileyici özellikler ve müthiş işlevselliklerden nedeniyle biraz insaflı. Açıkçası avantajlı koşullar amatör fotoğrafçıların bile ilgisini çekiyor.

Herkesin doğru hediyeye kavuşması için CHIP 330-870 Euro aralığındaki en güncel 14 DSLR fotoğraf makinesini test etti. Bahsettiğimiz rakamlar, makinenin gövdesi (body) için geçerli yani lens fiyatları teste dâhil edilmedi. Test sonuçlarımızı o cihaz için en uygun lenslerimizi kullanarak oluşturduğumuzu da belirtelim.

Ancak istisnasız kuralın olmadığı da bir gerçek: Katılımcılarımızdan Panasonic Lumix DMC-G1 modeli lenssiz gelmediğinden,

testimize gövde ve lensiyle dâhil oldu. Dolayısıyla bu durumun fiyatının yükselmesine yansıdığını da göz önünde bulundurmamız gerekiyor. Her halükarda test alanımızda Lumix'in özel bir yere sahip olduğunu belirtmeliyiz. DMC-G1 klasik tek lensli bir refleks fotoğraf makinesi değil çünkü vizör aynası bulunmuyor.

SONUÇ

Günümüzde bir DSLR fotoğraf makinesi iyi bir kompakt fotoğraf makinesinden daha pahalı değil. Eğer sizin için kaliteli fotoğraflar ve sayısız işlev özelliği vazgeçilmezse DSLR testimiz size yardımcı olacaktır. Yeni yıl ağacınızın altında en üst seviyede çalışan bir fotoğraf makinesi istiyorsanız, ilk opsiyonunuz Nikon D90 (yaklaşık 870 Euro) olmalı. Satın alması daha kolay olan kaliteli hediye ise yaklaşık 350 Euro'luk fiyatıyla Sony Alpha 200.

Bununla birlikte, bıraktığı yüzey hissi ve değiştirilebilir lens yapısına sahip olduğundan testimizde DSLR kategorisinde yer aldı.

Fotoğraf kalitesi: DSLR'ların güçlü zayıf ışık koşullarında ortaya çıkıyor

Bir DSLR fotoğraf makinesini, sıradan kompakt fotoğraf makinelerinden ayıran en temel özellik fotoğraf kalitesidir. Bunun nedeni ise sadece daha iyi lenslere sahip olmaları değil aynı zamanda çok daha büyük görüntü algılayıcılarına (sensör) sahip olmalarıdır. Böylelikle çok daha düşük kumlanma (noise) oranları sağlanıyor. Özellikle de diğer sıradan kompakt makinelerle yapılan reklâm çekimlerinin ışık koşullarında.

Her ne kadar testimizin tüm katılımcıları iyi görüntü kaliteleri sunsalar da, aralarında bariz farklar olduğu da su götürmez. Hemen tüm adaylar şu genel yasağı takip etti: Daha fazla para, daha fazla görüntü kalitesi.

Sadece dijital fotoğraf makinesi gövdele-
rinin yarıştığı testimizin galibi yaklaşık 870
Euro'luk fiyatıyla Nikon D90 oldu. Fiyatının
karşılığını yüksek detay çözünürlüğü ve çok
düşük gürültü oranlarıyla veren cihaz, an-
cak çok yüksek ISO değerlerindeki fotoğraflar-
larda kumlanma yapıyor. Durum Panasonic
Lumix DMC-G1 sahnesinde ise daha farklı.
Hem gövde hem de lense 750 Euro karşılı-
ğında sahip olabiliyorsunuz. Ancak bu size,
zayıf ışık koşullarında yüksek kumlanma
değerleriyle geri dönüyor.

Ucuz satın alma rakamlarıyla görüntü
kalitesinden taviz vermek istemeyen kulla-
nıcılar, ucuz ve ufak yapılı modellere sırtla-
rını çevirmemeli. Çoğu zaman eski modeller
çok daha iyi sonuçlar sunuyor. Sony'nin
Alpha serisi özellikle kolay satın alınabiliyor
ve görüntü kalitesi de gayet iyi. 350 Euro'ya
satılan Alpha 200, testimizde fiyat/perfor-
mans birincisi oldu; tek eksiği ise Live View
özelligi.

Ekrana yansıtılarak çekimi kolaylaştırılan
hareketli fotoğrafları kaçırmak istemiyorsa-
nız Alpha serisinden önerebileceğimiz baş-
ka bir model daha var. Live View'süz yap-
mam diyenlere Sony Alpha 300 modeli 410
Euro'luk makul satış fiyatıyla yeni bir seçe-
nek sunuyor.

Özellikler: Live View çoktan standart oldu. Sıra HD video'da

Söz konusu özellikler olduğunda, DSLR fo-
toğraf makinelerle kompakt makineler ara-
sında bir uçurum vardır. Özellikle de görün-
tü seçeneklerindeki diyafram seçimi, perde
hızı ve ISO ayarlarında. Tabii ki özel çekimler
ve ayar özellikleri bakımından ön tasarımlı
çekim mod'larını da yabana atmamak gere-
kior. Ne var ki şu ana değin kompakt fotoğ-
raf makinelerinin iki savunma kalesi bulu-
nuyordu: Video çekebilmeleri ve deklanşöre
basmadan önce hareketli nesneleri ekranda
yansıtılabilmeleri. Bu bakımdan şimdiye de-

ğin pek çok kompakt fotoğraf makinesi kul-
lanıcısının söz konusu özelliklerden feragat
etmede isteksiz olmalarını anlayışla karşıla-
mak gerekiyordu.

Ancak bu dezavantaj şimdilerde DSLR
dünyasını yavaş yavaş terk ediyor. Live View
işlevi nedeniyle uçuk fiyatlara satılan ilk
SLR'ın piyasa sürülmesinden bu yana henüz
birkaç yıl geçmesine karşın, söz konusu
özellik çoktan standart haline geldi. Günü-
müzde hemen her makine bu özellikle do-
natılmış durumda; sadece daha eski olarak
nitelendirebileceğimiz testimizdeki dört
model bu işlevden yoksun.

Görüntünün sadece vizör'de değil de ek-
randa da izlenebilmesi büyük kolaylık sağlı-
yor. Böylelikle fotoğrafçının, makineyi gö-
züne dayamadan çok farklı açılardan fotoğ-
raf çekilebilmesi sağlanıyor. Hatta Sony
Alpha serisi ya da Panasonic'in yeni DMC-

“En iyi seçim: 350 Euro'ya en iyi fotoğraflar”

G1'i gibi birkaç model size ekranı döndürme
şansını da tanıyor. Nihayet DSLR makineler-
le de video çekebilmek mümkün. Testimizin
muzaffer DSLR'ı Nikon D90, 720p biçimin-
deki HD videoları çekebilme yeteneğine sa-
hip. Ancak bu özelliğin birkaç ufak açmazı
var. Video kaydı sırasında otomatik netleme
özelligi çalışmıyor ve zum sadece manuel
olarak gerçekleştirilebiliyor. Titreşimlerden
kurtulmak içinse bir üçayak (tripod) kulla-
manız şart. Bununla birlikte video mod'u
gerçekten ilgi çekici. Bu aksaklıklar giderilir
giderilmez DSLR fotoğraf makinelerinin
kompakt makineler karşısında nihai üstün-
lüğü ilan edeceği şüphesiz. Tabii ebatları-
nı bir kenara bırakırsak.

Hız: DSLR'ların hızda rakibi yok

Söz konusu hızlı başlama ve art arda çekim
hızı olduğunda DSLR'ların liderliği tartışıl-
maz. Olympus'un E-520 ve daha tıknaz
olan E-420 modelleri hız kategorisinde
özellikle hızlı açılış süresi, çabuk art arda
çekimlerde başarılı sonuçlar elde ediyor.
Pentax K20D'nin çekime hazır hale gelme-
sindeki becerisi ise rakipsiz. Diyeceğimiz o
ki, boynunda büyük bir gövde taşımaktan
utanmayan ve o mükemmel anı kaçırmak
istemeyenlerin vazgeçilmez adresi DSLR
fotoğraf makineleri.

yigitus@chip.com.tr

SIRA 1-8	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA
Ürün	Nikon D90	Pentax K20D	Samsung GX-20	Sony Alpha 350	Canon EOS 450D	Sony Alpha 300
Fiyat (Euro)	870 Euro	700 Euro	830 Euro	510 Euro	470 Euro	410 Euro
Toplam puan	87 Puan ■■■■■	83 Puan ■■■■■	83 Puan ■■■■■	82 Puan ■■■■■	81 Puan ■■■■■	80 Puan ■■■■■
Fotoğraf kullanım kalitesi (%40)	88	74	74	84	86	76
Özellikler / Gövde (%40)	94	97	96	87	78	87
Hız (%15)	70	73	71	62	73	72
Dokümantasyon / Servis (%5)	77	77	77	86	86	86
Fiyat/Performans	orta	orta	orta	iyi	iyi	iyi
Teknik özellikler						
Etkin piksel sayısı (Megapiksel)	12,2 Megapiksel	14,5 Megapiksel	14,5 Megapiksel	14,0 Megapiksel	12,2 Megapiksel	10,0 Megapiksel
Ekran boyutu (inç) / Live View / Açılabilir	3,0 inç / ●/—	2,7 inç / ●/—	2,7 inç / ●/—	2,7 inç / ●/●	3,0 inç / ●/—	2,7 inç / ●/●
ISO aralığı	100-6.400	100-6.400	100-6.400	100-3.200	100-1.600	100-3.200
Kayıt medyası	SD kart	SD kart	SD kart	CompactFlash I/II, MD	SD kart	CompactFlash I/II, MD
Değerler						
Çözünürlük (ISO 12233 standardında) Min. ISO / ISO 400 / ISO 800	2.481 x 2.453/2.403 x 2.400/2.410 x 2.410	2.431 x 2.351/2.469 x 2.414/2.328 x 2.337	2.354 x 2.206/2.316 x 2.430/2.272 x 2.306	2.633 x 2.694/2.613 x 2.694/2.553 x 2.502	2.281 x 2.252/2.106 x 2.141/2.120 x 2.199	2.155 x 2.176/2.131 x 2.017/2.091 x 1.977
Kullanma (ISO15739 standardında) Min. ISO / ISO 400 / ISO 800	126/191/255	152/252/352	135/240/285	155/252/368	109/202/279	131/221/305
Deklanşör gecikmesi / Çekime hazır hale gelme (Saniye)	0,5 s/1 s	0,3 s/0,5 s	0,5 s/0,9 s	0,4 s/1,4 s	0,3 s/0,7 s	0,2 s/0,8 s
Seri çekim özelliği RAW / JPEG	2,9/4,5 foto/s	2,2/2,7 foto/s	2,8/2,9 foto/s	2,3/2,4 foto/s	3,4/3,5 foto/s	2,8/2,8 foto/s
Tam şarjla çekim (Min. / Max. / Live View)	1.250/1.850/440	730/1.580/650	830/1.440/630	570/970/560	730/1.510/560	720/1.180/750
Test lensi / Yaklaşık fiyatı (Euro)	Nikkor AF 50 mm 1.4D/280€	smc DA 18-55 mm AL II/150€	D-XENON 18-55 mm/160€	AF 18-70 mm 3.5-5.6DT/180€	EF 50 mm 1.4 USM/300€	AF 18-70 mm 3.5-5.6DT/180€

SIRA 9-14	9. SIRA	10. SIRA	11. SIRA	12. SIRA	13. SIRA	14. SIRA
Ürün	Olympus E-520	Panasonic DMC-G1	Olympus E-420	Nikon D60	Pentax K200D	Pentax K-m
Fiyat (Euro)	490 Euro	750 Euro*	330 Euro	410 Euro	450 Euro	450 Euro
Toplam puan	79 Puan ■■■■■	76 Puan ■■■■■	75 Puan ■■■■■	71 Puan ■■■■■	71 Puan ■■■■■	70 Puan ■■■■■
Fotoğraf kullanım kalitesi (%40)	73	72	72	73	61	61
Özellikler / Gövde (%40)	84	82	73	70	86	82
Hız (%15)	76	71	78	65	58	59
Dokümantasyon / Servis (%5)	94	80	100	77	77	86
Fiyat/Performans	orta	—*	iyi	orta	orta	orta
Teknik özellikler						
Etkin piksel sayısı (Megapiksel)	10,0 Megapiksel	12,0 Megapiksel	10,0 Megapiksel	10,0 Megapiksel	10,0 Megapiksel	10,0 Megapiksel
Ekran boyutu (inç) / Live View / Açılabilir	2,7 inç / ●/—	3,0 inç / ●/●	2,7 inç / ●/—	2,5 inç / —/—	2,7 inç / —/—	2,7 inç / —/—
ISO aralığı	100-1.600	100-3.200	100-1.600	100-3.200	100-1.600	100-3.200
Kayıt medyası	CompactFlash I/II, MD, xD	SD kart	CompactFlash I/II, MD, xD	SD kart	SD kart	SD kart
Değerler						
Çözünürlük (ISO 12233 standardında) Min. ISO / ISO 400 / ISO 800	2.273 x 2.174/2.084 x 2.105/2.007 x 2.057	2.411 x 2.383/2.296 x 2.374/2.365 x 2.346	2.187 x 2.165/2.137 x 2.156/2.028 x 2.083	2.116 x 2.122/2.103 x 2.049/2.022 x 2.114	2.017 x 2.092/1.996 x 2.089/2.002 x 2.107	2.156 x 2.185/2.079 x 2.114/2.008 x 2.098
Kullanma (ISO15739 standardında) Min. ISO / ISO 400 / ISO 800	203/251/249	207/373/480	183/237/248	131/217/184	170/285/330	184/314/356
Deklanşör gecikmesi / Çekime hazır hale gelme (Saniye)	0,4 s/1,1 s	0,4 s/1 s	0,3 s/1,3 s	0,4 s/0,7 s	0,4 s/0,4 s	0,7 s/0,6 s
Seri çekim özelliği RAW / JPEG	3,4/3,4 foto/s	3,0/3,0 foto/s	3,4/3,4 foto/s	3,0/3,0 foto/s	2,3/1,2 foto/s	3,2/3,2 foto/s
Tam şarjla çekim (Min. / Max. / Live View)	580/1.290/640	330/680/610	410/1.040/500	710/1.260/—	780/2.200/—	1.140/2.020/—
Test lensi / Yaklaşık fiyatı (Euro)	Zuiko digi.ED 50 mm 2.0/480€	14-55 mm 3.5-5.6/—*	Zuiko digi.ED 25 mm 2.8/250€	Nikkor AF 50 mm 1.4D/280€	smc DA 18-55 mm AL II/150€	smc FA 43 mm 1.9/500€

* Foto body + lens olarak verilmiştir, zira bu model sadece kit olarak satılıyor. Bu yüzden Fiyat/Performans puanı vermiyoruz. ● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● Orta sınıf (74-45)

7. SIRA	8. SIRA
Sony Alpha 200	Canon EOS 1000D
350 Euro	380 Euro
79 Puan	79 Puan
75	88
84	77
72	63
86	77
çok iyi	çok iyi
10,0 Megapiksel	10,1 Megapiksel
2,7 inç /-/-	2,5 inç /-/-
100-3.200	100-1.600
CompactFlash I/II, MD	SD kart
2.112 x 2.189/2.043 x 2.102/2.014 x 2.067	2.190 x 2.151/2.194 x 1.999/2.072 x 1.992
129/227/327	85/176/221
0,2 s/1,5 s	0,3 s/0,5 s
2,8/2,8 foto/s	1,5/3 foto/s
750/1.200/-	710/1.500/550
AF 18-70 mm 3.5-5.6/DT/180 €	EF 50 mm 1.4 USM/300 €

KARŞILAŞTIRMA: 2005 GİRİŞ SEVİYESİ DSLR

Canon EOS 350D	İkinci el fiyat: Mağazalarda 350D'yi bulmak pek mümkün olmasa da, ikinci el ürün satan sitelerde bu modeli kolayca bulabilirsiniz
350 Euro	
66 Puan	
71	
65	
53	
77	
orta	
8.0 Megapiksel	
1,8 inç /-/-	
100-1.600	
CompactFlash I/II, MD	
1.696 x 1.899/1.682 x 1.818/1.685 x 1.744	
117/232/312	
0,4 s/1,0 s	
3,0/3,0 foto/s	
270/590/-	
EF-S 18-55 mm 3.5-5.6/120 €	

Başarılı: Yaşına rağmen EOS 350D halen oldukça iyi bir fiyat-performans oranına sahip

Performans: Canon EOS 350D fotoğraf kalitesinde ve hız olarak güncel modellerin çok da gerisinde kalmıyor

Zayıf: 350D'nin pil süresi günümüzün koşullarında güncel teknolojinin oldukça gerisinde kalıyor

○ Tavsiye edilmez (44-0) ● var - yok

KILAVUZ DSLR FOTOĞRAF MAKİNELERİ

KONTROL LİSTESİ

✓ VIDEO İŞLEVİLİ DSLR

Nikon D90 modeli artık video çekimini başlattı. Yine de bu özellik yeni olduğundan eksiklere sahip. Kayıt esnasında netleme ve zum sıkıntıları yaşamamız keyfinizi kaçırabilir. Sırf video kaydı için fazladan para ödemeyi iki kez düşünmelisiniz. Aslında video çekimi için en sağlıklı bir video kamera almaktır.

✓ LENS SORUNU

Testimizdeki hemen her DSLR fotoğraf makinesi sadece gövdeyle değil aynı zamanda bir ya da birden çok lensle geliyor. Bu paketler DSLR dünyasına girerken müthiş bir fiyat/performans başarısı gösteriyor. Ancak tutkulu fotoğraf düşkünlerinin bu lenslerle yetinmeyeceği aşikar.

✓ SÜREKLİ KARŞILAŞTIRIN

Üreticilerin sürekli yeni model arzıyla piyasada tüketimi tetikledikleri bir gerçek. Fakat bu yeni çıkan modellerin eskilerinden daha başarılı olduğu anlamına gelmiyor. Fiyatları online dükkanlardan takip etmeniz yararınıza: Fiyatı düşen eski model bir makine yenisiyle aynı beceriye sahip olabilir.

✓ GÖRÜNTÜ SABİTLEYİCİ

Pek çok modelde görüntü sabitleyici entegre halde sunuluyor. Görüntü sabitleyicisi olmayan daha ucuz bir model satın almadan önce, yetersiz ışık koşullarında çekim yapıp yapmayacağınızı bir kez daha gözden geçirin. Böylesi titrek fotoğraflar elde etmekte keskin ağızını açmanızda yarar var.

KAZANANLAR

NIKON D90

Nikon'un bu uzun süredir beklenen modeli giriş seviyesi kullanıcılardan diğer tüm kategorilere kadar hayli ilgi uyandırdı. Müthiş derecede düşük kumlanma değerleri ve yüksek görsel çözünürlüğü ile en üst seviyede fotoğraflar çekebiliyorsunuz. Neyse ki cihaz gayet uygun bir pil ömrüne de sahip, yeniden şarj etmeye ihtiyaç duymadan 1.000'in üzerinde fotoğraf çekmeniz mümkün.

Makul satın alma fiyatıyla artık HD videolar da çekmeyi olanaklı kılıyor

FIYAT: Yaklaşık 870 Euro

SONY ALPHA 200

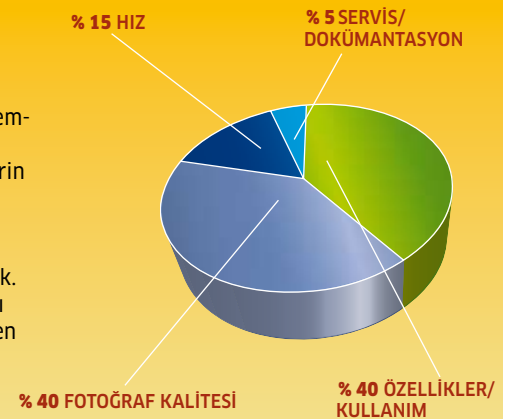
Şimdilerde eski olarak tabir edilen Sony Alpha serisinin bu en ufak modeli yeni yıl hediyesi için tezgahlarda zor bulunur türden. İyi fotoğraf kalitesi ve özellikleri Alpha 200'ü ideal bir giriş seviye DSLR'i yapıyor. Kullanıcının tek eksiği Live View özelliği. 1 saniyeden uzun süren çekime hazır hale gelmesi açılış için uzun bir süre olsa da 0,2 saniyelik deklanşör gecikme süresi etkiliyici.

FIYAT: Yaklaşık 350 Euro

NASIL TEST ETTİK?

DSLR fotoğraf makinelerindeki en önemli kriter fotoğraf kalitesi, kullanım kolaylığı ve özelliklerdir. Her iki kriterin testimizdeki belirleyiciliği toplamda %80'lik payıyla gayet net. Olası en iyi lensle en kaliteli ölçümleri (görüntü kumlanması ve çözünürlük gibi) yaptık. Ağırlık ve boyut, bağlantılar, algılayıcı temizleme, Live View gibi özelliklerden sonra gelen kriterler oldu. ✓

CHIP Kronoloji: Yön bulma

Günümüzde birçok arabanın ön konsolunu süsleyen yön bulucu aygıtlar, şoförlere yol gösteriyor. Halbuki navigasyon, yani yön bulma bu aşamaya gelinceye kadar 6.000 yılı geride bıraktı.

İşte **NAVİGASYON KRONOLOJİSİ**.

BARIŞ EMRE ALKIM

İnsanoğlunun tarihinin büyük kısmında, yolcular sadece dağları, ağaçları ve nehirleri yön bulmak için kullandılar.

Elbette bu, uzun mesafeler için sağlıklı değildi. Böylelikle gelişkin uygarlıklardan Hindistan ve Mısır'da geliştirilen ilk bi-

limsel yöntemler (M.Ö. 4000 civarı) yön bulma tarihinde önem taşıyor.

Bunlar sayesinde, elinde belirli mihenk taşı olmayan tüccarlar, kaşifler ve istilacılar bile yollarını bulabildiler. İlk başta bu yöntemler sadece yıldızlarla ve rotayı aşağı yukarı kestirmeye yardımcı olan rüzgar veya su derinliği gibi ölçütlerle sınırlıydı. Fenikeliler bu sayede tüm Akdeniz'i, Avrupa'nın neredeyse tamamını ve Afrika'nın büyük kısmını keşfettiler. Modern çağların başlangıcında bu gelişmeler ivme kazandı. Usturlap ve bu gibi ganyometri (açı ölçme) aletleriyle Portekizliler, Hollandalılar, İspanyollar ve İngilizler 15. yüzyılda dünyanın büyük kısmını keşfettiler. Ama bu ölçümler sırasında boylamı sadece tahmini olarak ölçebiliyorlardı.

18. yüzyılda sekstantların ve krono-

Yön bulmanın tarihçesi

Astro navigasyon

İlk yön bulma sistemleri Hindistan ve Mısır'da geliştirildi. Akıntı, derinlik, rüzgar, hız ve güneşin konumu gibi parametrelerle yer ve kıyı şekilleri bir arada kullanıldı.

Yıldızlarla yön bulma

Kullanılan aletlerle enlem derecesini bulmak mümkün olsa da, Doğu-Batı yönü (boylam derecesi) sadece tahmin edilebiliyordu.

Oktant

İngiliz astronom ve matematikçi John Hadley, sekstantın atası sayılan oktantı icat etti. Böylelikle enlem derecesini birkaç kilometrelik hata payıyla saptamak mümkün oldu.

MÖ 4000 civarı MS 1000 civarı 1100 1200 1300 1400 1420 1500 1600 1700 1731 1735 1800

Kuzey Amerika'da ilk Avrupalı

İzlandalı Viking Leif Erikson, Kuzey Amerika'ya yıldız navigasyonu ile ayak basan ilk Avrupalı oldu.

Pusula

Bu tarihte Avrupa'da ilk pusulalar görüldü. Pusulanın Çin'den mi geldiği yoksa bir icat mı olduğu hala tartışılıyor.

Yön bulma bilime dönüşüyor

Portekiz kraliyet ailesinden denizci Heinrich, Escola Nautica'nın, yani Avrupa'daki ilk seyrüsefer okulunun kurucusu oldu.

Kronometre

İngiliz John Harrison yola çıkılan limanın vaktini hassas bir şekilde ölçen ve böylelikle zaman kaydırma yöntemiyle boylam derecesini hesaplayabilen ilk dört saati icat etti.

metrenin icadıyla yön bulma daha duyarlı bir hal aldı. 20. yüzyıl başlarında telsiz navigasyonu geliştirildi. Böylelikle, kişilerin konumlarını farklı radyo istasyonlarına göre belirlemeleri mümkün oldu.

Uydu navigasyonu: Akıl hastanesine düşen Alman mucit

Alman uzay araştırmacısı Karl Hans Janke uydulara dayalı bir yön bulma sistemi fikrini ortaya atan kişidir. 11 Mayıs 1939'da Berlin'de başvurduğu "Uçaklar için konum belirleme" konulu patent, 11 Kasım 1943'te onaylandı. Bu patent, kesintisiz olarak elektromanyetik sinyal yollayan iki uyduyla yön bulmaya dayalıydı.

Karl Hans Janke "hayali buluşlara" ve benzer sorunlara yol açan şizofreni yüzünden Doğu Almanya'da akıl hasta-

nesine yatırıldı ve 1988'de bir psikiyatri koğuşunda öldü.

Ama fikirleri başka coğrafyalarda geliştirildi ve 1978'de ABD, sayısı bugün 50 olan yön bulma uydularından ilkinin uzaya yolculuğu. İlk başta tümüyle askeri olan bu proje, 1983'te Pentagon tarafından halka açıldı. Bunu tetikleyen, Sovyet hava sahasında kaybolan bir Kore uçağının düşürülmesiydi.

Böylelikle küresel konumlama sistemi, yani GPS hizmete girmiş oldu. Avrupa'da bir GPS sistemi fikri ise 90'ların sonunda ortaya atıldı ve AB'nin Galileo adını verdiği Avrupa uydu yön bulma programı 2001'de başlatıldı.

Bu arada yön bulma sistemleri pazarı

akıl almaz bir gelişme gösterdi. Bunun sebeplerinden biri de ABD ordusunun, GPS sistemine kasıtlı olarak eklenmiş yapay duyarsızlığı Mayıs 2000'de kaldırmasıydı. 2005'ten bu yana, PNA tabir edilen ufak, taşınabilir yön bulma yardımcılarının çıkışıyla neredeyse yeni bir çığır açıldı. SiRF gibi yonga üreticileri ile TomTom, Navigon ya da Garmin gibi aygıt üreticileri bu pazarın önde gelen oyuncuları.

Günümüzde yön bulma, bu sistemlerin temel özelliklerinden sadece biri. Tüm üreticiler ek hizmetlerle kullanıcı çekmeye çalışıyor. Gelecek ise LBS denilen konum tabanlı hizmetlerin olacak. Kişisel yön bulma temeline dayalı bu hizmetler, GSM, Wi-Fi ve UMTS gibi diğer teknolojilerle de iç içe olacak.

balkim@chip.com.tr

Galileo için start veriliyor

Avrupa Birliği, 2013 yılında tamamlanacak ayrı bir uydu yön bulma sistemi geliştiriyor. Galileo GPS'le büyük oranda uyumlu.

Otomobillerde GPS ile yön bulma

Mitsubishi ve Pioneer birbirlerinden bağımsız olarak Dünya çapında" yön bulabilen sistemleri geliştirdi.

Ataletsel yön bulma

Alman bilim adamı Sigfried Reisch, ivmeden hareketle bağlı konum değişimini hesaplayan ataletsel yön bulmanın temellerini attı.

Taşınabilir yön bulma sistemleri

PDA'lar ve dizüstüler için GPS'li farelerin ardından, tek amacı navigasyon olan ürünler de piyasada görünüyor.

GELECEK

Konum Tabanlı Hizmetler

Sadece konum belirlemek yetmiyor. Önemli olan, bunu satışa dönüştürebilmek. TMC ve TMC Pro gibi örnekleri olan bu sistem, konumuza göre kültür, sanat ve ticaret ürünlerini sunuyor.

İlk GPS uydusu fırlatıldı

NAVSTAR projesi ABD Savunma Bakanlığı'nın askeri projelerinden biriyken sonradan GPS adını aldı ve sivil amaçlarla kullanılmaya başlandı.

2006

TomTom One

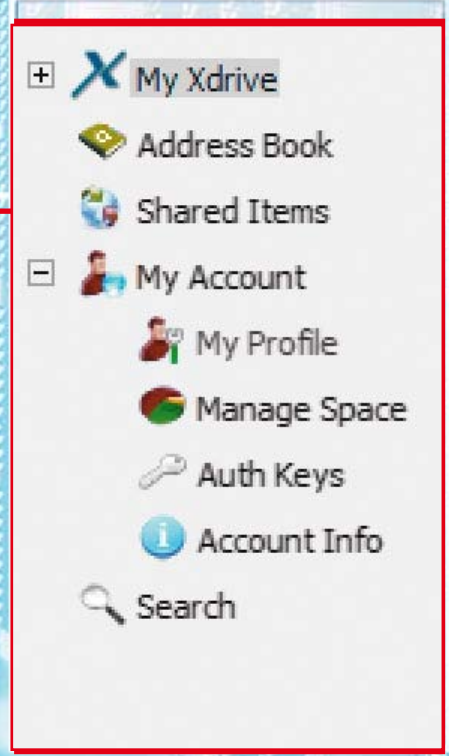
TOPLAM PUAN:	95
Yonga seti:	SiRF III
Kart kapsamı:	Avrupa
Kart üreticisi:	Teleatlas
İlk sabitleme:	36 saniye
Kart yuvası:	SD kartı
Ekran:	320 x 240 piksel
Renkler:	4.036

Cep telefonundan yön bulma

Nokia N95 ile cep telefonundan yön bulmak mümkün oluyor. GPS işlevine sahip cep telefonları daha önce de vardı ancak halka yayılmasını sağlayan Nokia oldu.

Çevrimiçi sabit diskler: Verilerinizi internette saklayın

Yeni internet hizmetleri **DOSYALARINIZ İÇİN 50 GB'A VARAN** kapasiteler sunuyor, üstelik tek kuruş istemeden! Peki, bu hizmetlere emanet ettiğiniz belgeleriniz, fotoğraflarınız WWW'de gerçekten güvende mi? CHIP çevrimiçi depolama alanı sunan yedi hizmeti test ediyor.

BARİŞ EMRE ALKİM / MS

Günümüz PC'lerinde 500 GB'ı aşan kapasitede sabit diskler artık sıkça rastlanır bir hal aldı. Böyle bir alana tüm kişisel verileri, fotoğrafların, müzik ve videoları sığdırmak mümkün. Ama diskin başına bir şey geldiği anda her şey uçup gidiyor. Çevrimiçi sabit diskler ise böyle önemli verileri yedeklemek için birebir. Üstelik bu verilere dünyanın dört bir köşesinden erişme avantajı da cabası.

Bununla beraber, kişisel verilerini güvenceye almak için böylesi çözümlerden faydalananların sayısı hala çok az. Bunun da altında, özel bilgilerin istenmeyen kişilerin eline geçebileceği endişesi yatıyor. Bu sefer de parola korumalı, şifrelenmiş çevrimiçi arşivler devreye giriyor ve verileri meraklı bakışlardan gizliyor. Peki, ya göz ardı edilen bir risk olan veri aktarımı aşamasına ne demeli?

İşte bu sebeplerden ötürü, yedi farklı çevrimiçi sabit disk hizmetini sadece kapasite ve kullanıcı dostu tasarım kategorilerinde değil, şifrelenmiş bağlantı yönünden de değerlendirdik. Katılımcılardan yedekleme dışında, çevrimiçi diskin sabit diskler arasında görüntülenmesini sağlayan bir entegrasyon da bekliyoruz. Bellek boyutu en az 1 GB olmalı. Bu, en önemli belgeleri çevrimiçi olarak saklamak için ucu ucuna yeterli. Dergi CD / DVD'siyle birlikte, verilerinizi sıkıştırmak, şifrelemek ve yedeklemek için gerekli araçları da sunuyoruz. Böylelikle bu çevrimiçi disklerden tam kapasiteyle faydalanabileceksiniz.

Kapasite: Test galibi 30 GB sunuyor

Test ölçütlerimizin en önde geleni depolama alanı. Zira sadece üç beş dosya koyabildikten sonra en iyi ücretsiz hizmet bile bir işe yaramıyor.

Katılımcılarımızın kapasiteleri büyük farklılık sergiliyor. ADrive kullanıcılarına tamı tamına 50 GB gibi devasa bir alan sunarken, testin galibi humyo sadece 30 GB sağlıyor. Ancak humyo bu çevrimiçi belleği de çoklu ortam için 25, diğer biçimler için 5 GB olmak üzere ikiye bölüyor. Bu da demek oluyor ki, verilerinizi şifreli bir arşiv halinde saklayacaksanız bu kapasitenin sadece 5

SONUÇ

Mükemmel çözüm arayışımızda henüz aradığımızı bulabilmiş değiliz. Ama test galibi humyo işlevsellikle konforun dengeli bir bileşimini sunuyor. Genel olarak bakıldığında ücretsiz hizmetlerin bu konuda dengesiz olduğunu söylemek mümkün. Gelecekte hem güvenli yedeklemeye hem de başarılı dosya yönetimine izin veren bir hizmet bulmayı diliyoruz.

GB'ından yararlanabileceksiniz.

Diğer hizmetler daha da azını vaat ediyor ve kapasiteleri 1 ile 5 GB arasında değişiyor. Dikkate almanız gereken bambaşka bir husus da azami dosya boyutu. Örneğin ADrive ve Xdrive hizmetleri, sırasıyla 2 ve 2,5 GB dosya sınırını koyuyor. Ama bundan çok daha fazlasını vaat eden başka hizmetler varken bunlarla yetinmek zorunda değilsiniz.

En sinir bozucu olan ise DriveHQ'nun dosya başına 50 MB sınırı. Daha büyük bir dosya yüklemeye kalktığınız anda açılan bir pencere, paralı üyelik gerektiren terfi seçeneklerini sıralıyor. Üstelik bu pencereyi engellerseniz hizmetten yararlanamıyorsunuz.

Kullanıcıları böylesine zorlayan bir uy-

gulama, zaten 1 GB alan söz konusuysa gerçekten saçma. Kendini sadece yedekleme çözümü olarak gören mozy, IDrive ve Gigabank, kullanıcıya verilerin ne şekilde saklanacağını sormuyor bile. Bunun yerine, tüm veriyi bir arşiv dosyası halinde sunucuda tutuyorlar. Sadece Gigabank bir kullanıcının tek tek dosya yüklemesine izin veriyor. Ancak firmanın ücretsiz sürümde pek de anlam taşımayan tuhaf bir güvenlik politikası var: Sunucularına yüklediğiniz veri geri dönüşsüz şekilde tam beş yıl saklanıyor ve hiçbir şekilde silemiyorsunuz.

Kendini yedekleme kavramına adanmış olan hizmetler verilerinizi istediğiniz gibi kullanmanıza izin veriyor ve klasör kullanımı gibi ek özellikler sunuyor. Örneğin Xdrive'da kullanıcı sadece birkaç tıklamayla klasörlerin görünümünü belirleyebiliyor. Bu şekilde, örneğin arkadaşlarınızın belli klasörleri görmesi, hatta bazı dosyaları düzenlemesi mümkün oluyor. Tek şart, paralı üyelik. ADrive daha hızlı dosya paylaşımı sağlıyor. Kullanıcı bir bağlantıya tıklayıp indirme adresini e-postayla gönderebiliyor. Bu tek tek dosyalar için pratik olsa da, birden çok dosya söz konusuysa önce sıkıştırılmış bir arşiv oluşturmak daha mantıklı.

Bağlantı: Yüksek hızlı bağlantı tercih sebebi

Çevrimiçi sabit diskinizi sürekli güncel tutmak ve hızla veri indirebilmek için hızlı dosya indirme / yükleme hızı çok önemli bir etken. Kullanıcıların yedeklemeden kaçınmasının sebeplerinden biri uzun sürmesidir. Bunu göz önüne alarak, tüm hizmetlerin 300 MB'lık bir paketi ne kadar sürede depolayabildiğini ölçtük. ADrive örneğinde verilerimizin çevrimiçi olmasına kadar geçen süre tam 160 dakikaydı. DriveHQ'da da benzer bir durumla karşılaştık. Bu boyutta bir klasör için 130 dakika kabul edilemeyecek kadar uzun. Humyo bu görev için sadece 14 dakikaya gereksinim duydu. Verinin 7,5 dakika ters yönde iletilmesi de çok başarılı bir değer. Veriyi yerel sabit diske aktarma konusunda sadece Xdrive ve Gigabank daha başarılıydı; onlar da dörder dakikada bu işlemi tamamladılar.

Gerçi verilerin üçte biri başkaları tarafından okunabildikten sonra aktarım hızı

BİLGİ

Daha fazla çevrimiçi bellek

SUNUCULAR

Eğer bir sunucuda ara sıra bilgi saklama ihtiyacı duyuyorsanız, o zaman aslında bir çevrimiçi sabit diske ihtiyacınız olmayabilir. Birçok sağlayıcı yeteri kadar alan sağlıyor. GMX (www.gmx.com) müşterilerine 1 GB kapasiteli bir medya merkezi sunuyor ve bu alan başka kullanıcılarla da paylaşılabilir. Google ise (www.google.com) sadece tek bir e-posta hesabı veriyor ama yaklaşık 3 GB kapasite sunuyor. İşin iyi yanı, Gmail Drive kullanarak bunu bir çevrimiçi sabit diske dönüştürebilirsiniz. Google, müşterilerine sunduğu tüm hizmetlerden yararlanma imkanı da sunuyor.

ÜCRETLİ HİZMETLER

Test ettiğimiz tüm ücretsiz hizmetler ayda birkaç Euro karşılığında daha kapsamlı hizmetler de sunuyor. Bununla birlikte, daha en başından bu konuda uzmanlaşan firmalar da var: Carbonite (www.carbonite.com) ve Online Backup 24 (www.onlinebackup24.de) gibi hizmetler sırf yedekleme çözümü sunuyor. Eğer bir web barındırma (hosting) şirketiyle anlaşmanız varsa, web için size ayrılan alanı dostlarınızla paylaşabileceğiniz bir disk olarak da kullanabilirsiniz. Paralı hizmetler ücretsiz rakiplere kıyasla çoğu zaman daha iyi destek ve güvenlik sunuyor.

CHIP DVD İÇERİĞİ

7-Zip ► Farklı sıkıştırma yöntemlerini destekliyor ve paketleri sıkıştırıyor.

AxCrypt ► Tek tıklamayla veri şifreliyor ve bağlam menüsüne ekleniyor.

Blowfish Advanced CS ► Aes, tDes ve Blowfish gibi farklı şifreleme algoritmaları sunuyor.

Enigmail ► Bu Thunderbird eklentisi, e-postaları meraklı gözlerden koruyor

Personal Backup ► Yerel sabit disklerde veya ağlarda güvenlik kopyası alıyor

Stegano32 ► Verileri şifreleyip resimlerin arkasında gizliyor

TrueCrypt ► Kişisel verilerinizi, klasörlerinizi, hatta disk bölümlerinizi şifreliyor.

► **DVD'DE: çevrimiçi sabit disk araçlarını CHIP-Code ONLINE DEPOLAMA altında bulabilirsiniz.**

olmuş, olmamış pek bir anlamı yok. Hizmet sağlayıcının görevi, aynı zamanda aktarımın güvenli şekilde gerçekleşmesi. Teste katılan adayların beşi SSL şifrelemesini destekliyor. Ne yazık ki Humyo'da ve ADrive'da bu özellik kapalı. Kullanıcının bu güvenlikten faydalanabilmesi için ayrıca bir şifreleme aracı kullanması gerekiyor. Böylelikle kullanıcı hiç değilse verilerin yabancılar tarafından okunmasını engelleyebiliyor. Ama ADrive'da ve XDrive'da bağlantının kararlı olmadığını, sunucu bağlantısının arada bir kesintiye uğradığını ve web sitelerinin yüklenmesinin kimi durumlar-
da bir dakika sürdüğünü gördük.

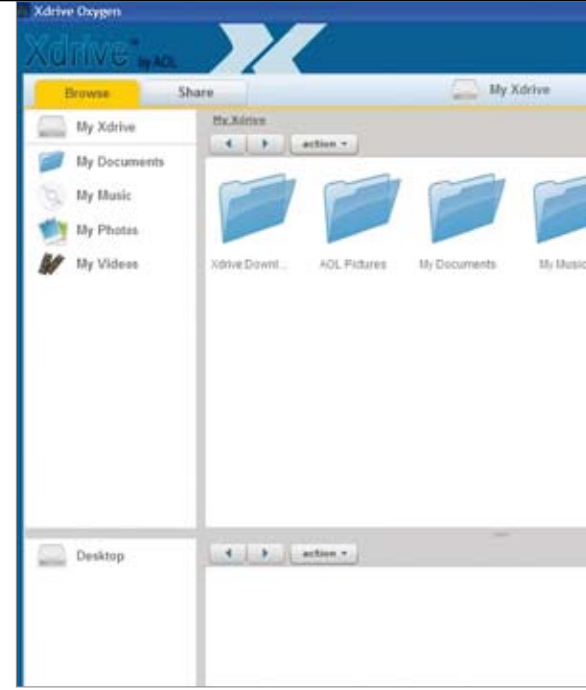
Çalışma: Çok ihtişamlı bir şeye gerek yok

PC ile sunucu arasında veri aktarımının gerçekleşmesi için bir istemci yazılımı şart. Eğer çevrimiçi bellek normal sürücülerin

arasına ekleniyorsa, o zaman kullanıcı rahatça veri aktarımı yapabiliyor.

Ne var ki bu uygulamayı kabul etmeyen bazı hizmetler var: Mozy ve Gigabank da sürücülerin entegre olmasını destekliyor, ama sadece veri okuma için, iki yönlü veri aktarımı için değil. Humyo, kusursuz bir istemci yazılımının nasıl çalışması gerektiği konusunda rakiplerine ibret oluyor. Program sadece sürücüyü entegre etmekle kalmıyor, istenirse bilgisayarınızdan indirdiğiniz tüm dosyaları otomatikman internetteki alanınızda depoluyor.

Hizmetlerin sunduğu yedekleme seçenekleri arasında da dağlar kadar fark var. Humyo, web sitesinde "en yüksek güvenlik" ve "senkronize PC" gibi tabirler kullanmayı sevse de, herhangi bir yedekleme imkanı sunmuyor. Sadece kullanıcı kafasına estikçe verilerini humyo'ya taşıyabiliyor. Kullanıcı çevrimdışıysa istemci verileri yerel

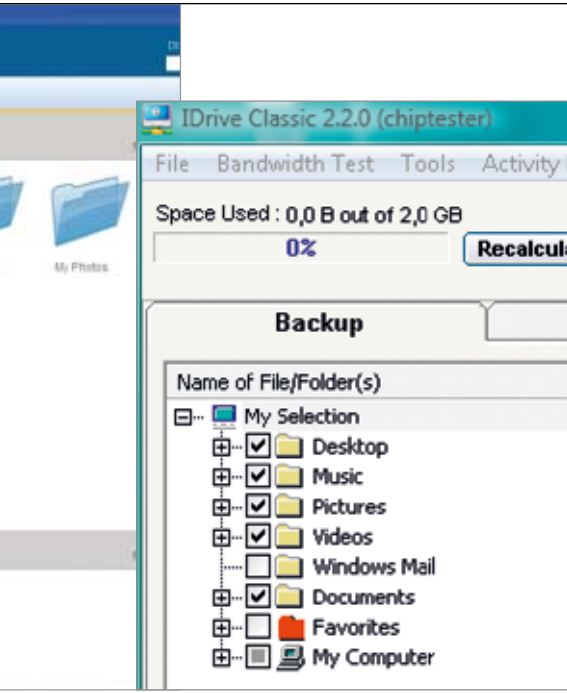

Web arabirimi Xdrive'in geniş seçenekleri multimedya koleksiyonundan adres yönetimine kadar uzanıyor.

SIRALAMA	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	
Ürün	humyo	Xdrive	ADrive	IDrive	Gigabank	
Sunucu	humyo.com Ltd	Xdrive LLC (AOL)	ADrive LLC	Pro Softnet	Fast LTA	
İnternet adresi	www.humyo.com	www.xdrive.com	www.adrive.com	www.idrive.com	www.gigabank.com	
Toplam puan	81	76	68	66	66	
	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	
Kapasite (%40)	90	76	92	52	48	
Bağlantı (%37)	78	85	44	88	97	
İşleyiş (%23)	69	60	66	59	46	
Kapasite (%40)						
Toplam boyut	30 GB	5 GB	50 GB	2 GB	1 GB	
Dosya boyu sınırlaması	-	2,5 GB	2 GB	-	-	
Klasör kullanımı	●	●	● (sadece tek dosyalar için)	-	-	
Bağlantı (%37)						
300 MB yükleme süresi	Yaklaşık 14 dakika	Yaklaşık 17 dakika	Yaklaşık 160 dakika	Yaklaşık 35 dakika	Yaklaşık 16 dakika	
300 MB indirme süresi	Yaklaşık 7,5 dakika	Yaklaşık 4 dakika	Yaklaşık 75 dakika	Yaklaşık 15 dakika	Yaklaşık 4 dakika	
Erişilebilirlik	Çok kararlı	Bazı bağlantı sorunları	Bazı bağlantı sorunları	Çok kararlı	Çok kararlı	
Şifreli veri aktarımı (SSL)	- Sadece paralı terfiden sonra	●	- Sadece paralı terfiden sonra	●	●	
İşleyiş (%23)						
İstemci yazılımı	Çok iyi	Ortalama (bağlantı ve kurulum sorunları)	Kötü (sadece veri kurtarma yedekleri)	Çok kötü (sadece görüntüleme)	Çok kötü (sadece görüntüleme)	
Otomatik yedekleme çözümü	-	Kapsamlı	Kapsamlı	Kapsamlı	Az özellik	
Çoklu dosya indirme (istemci / tarayıcı)	Sınırsız / sadece tek dosya	Sınırsız / sınırsız	Sadece yedekler / sınırsız	Sadece yedekler / sadece yedekler	Sadece yedekler / tek tek dosya ve yedekler	
Kayıt	İsim, ülke, e-posta, parola	İsim, telefon, posta kodu, e-posta, doğum tarihi, cinsiyet	İsim, spota kodu, ülke, e-posta	İsim, kullanıcı ismi, e-posta	İsim, sokak, posta kodu, e-posta, cinsiyet	
Web arabirimi	Çok anlaşılır ve kapsamlı	Çok anlaşılır, kapsamlı ve hata açıklamalı	Açık ama sade, site çok yavaş yükleniyor	Açık ama çok sade	Açık ama çok sade	
Arama işlevi / sıralama	Basit arama maskesi	Basit arama maskesi	Basit arama maskesi	Basit arama maskesi	-	
Terfi imkanı	3,12 Euro (ayda 75 GB ve daha çok özellik)	9,95 dolar (ayda 45 GB ve daha çok özellik)	6,95 dolar (daha çok özellik)	4,95 dolar (ayda +148 GB)	29,95 Euro (ayda +3 GB, beş yıl süreli saklama)	

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● Orta sınıf (74-45) ○ Tavsiye edilmez (44-0) ● var - yok

Hızlı IDrive'in yedekleme aracıyla güvenlik yedekleri alma çok kolay ve tamamen ücretsiz.

olarak saklıyor, internet bağlantısı kurulur kurulmaz da sunucuya taşıyor.

Diğer üreticiler ise klasik yedekleme çözümünü tercih etmişler. Mozy anında yedekleme için önceden tanımlanmış klasörlerden faydalıyor, internet bağlantınızı test ediyor ve güvenlik önceliklerini ne şekilde belirleyeceğinizi size soruyor. Mesela biz, otomatik yedeklemenin bilgisayarda başka programlar çalışmıyorken yapılması gerektiğini tercih edebildik.

Ama istemi yazılımı, sadece ev PC'leri için mantıklı bir çözüm. Eğer kullanıcı sık sık iş gezisine çıkıyorsa, bir web arabirimi ne tarayıcı üzerinden bağlanması daha büyük öncelik taşıyor.

DriveHQ bu alanda öne çıkıyor. Kopyalama, silme, kesme gibi tüm önemli işlevler bir araç çubuğunda açık seçik belirtilmiş. Klasörler ağaç yapısında ve küçültülmüş görüntü halinde gösteriliyor. Ayrıca çoklu

ortam dosyaları için slayt şov ve ortam oynatıcısı da bulunuyor.

En iyi dosya indirme yöneticisi, ADrive'a ait. Kullanıcı istediği dosyaları seçiyor ve kopyalayacağı yere tıklıyor, hepsi bu. Xdrive'da işler biraz daha karışık. Eğer birkaç dosya birden indirecekseniz hizmet hepsini sıkıştırıp bir arşive dönüştürüyor. Test galibi humyo ise ağırlığı çoklu ortam dosyalarına veriyor. Fotoğrafların, müziklerin ve filmlerin otomatikman veri türü, albüm ya da sanatçı bilgilerine göre sıralanmasına izin veriyor ve hepsini tarayıcı penceresinde oynatabiliyor.

Hizmetin tek olumsuz yanı, kısmen karmaşık olan dosya indirme işlevi. Kullanıcı web arabirimi üzerinden aynı anda tek bir dosya indirebiliyor. Fakat istemci yazılımını kullanırsanız bu sınırlamayla karşılaşmıyorsunuz.

balkim@chip.com.tr

6. SIRA	7. SIRA
DriveHQ	mozy
Drive Headquarters	Mozy
www.drivehq.com	http://mozy.com
65	60
46	52
70	76
90	48
1 GB	2 GB
50 MB	-
Yaklaşık 130 dakika	Yaklaşık 54 dakika
Yaklaşık 65 dakika	Yaklaşık 84 dakika
Çok kararlı	Çok kararlı
İyi	Kötü (sadece yedekten geri alma)
Kapsamlı	Çok kapsamlı
Sınırsız / sadece tek dosyalar	Sadece yedekler / sadece yedekler
Kullanıcı adı, e-posta	İsim, posta kodu, e-posta, ülke, meslek, cinsiyet, yaş
Çok açık ve kapsamlı	Açık ama çok sade
Konforlu arama maskesi	-
2.99 dolar (ayda + 1 GB ve daha çok özellik)	4.95 dolar (sınırsız veri alanı)

KILAVUZ _ KONTROL LİSTESİ

KONTROL LİSTESİ

✓ TERFİ

Sürekli çevrimiçi disk kullanıyorsanız ve çok veri alışverişi yapıyorsanız ayda birkaç dolar ya da Euro ödeyip kayıtlı müşteri olmaya değer. Birçok servis bu durumda daha fazla bellek, daha iyi işlevler ve SSL şifrelemesi sunuyor (► bakınız tablo).

✓ VERİ GÜVENLİĞİ

Sağlayıcı "en yüksek güvenlik" dese de inanmayın. Asla vergi bilgilerinizi, parolalarınızı ya da diğer hassas bilgilerinizi korumasız bırakmayın; kendi yerel diskinizde bile. CHIP code ONLINE DEPOLAMA ile ulaşabileceğiniz CHIP araçlarından faydalananın.

TEST BİRİNCİSİ

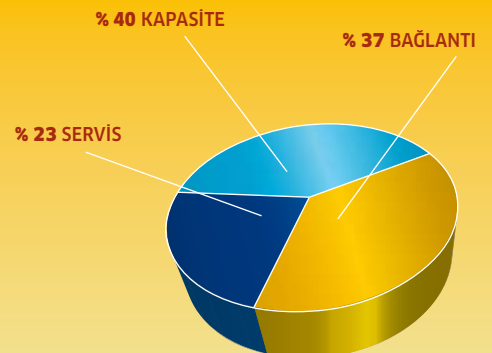

HUMYO

30 GB kapasite, hızlı ve kararlı bağlantı, dengeli işlevler. Humyo bunlar sayesinde birincilik ipini göğüsledi. Web arabirimi çok kullanışlı ve multi-medya oynatıcı gibi ek özelliklerle donatılmış. Sürücü entegrasyonu da mükemmel çalışıyor. Tek eksik yedekleme aracı ve SSL şifrelemesi. **FİYAT: Ücretsiz**

NASIL TEST ETTİK

Test katılımcılarının, kullanıcıların sürekli veri değiş tokuşunu kaldırarak kadar alan sağlaması şart. Elbette bu alana koyulabilecek dosyaların türü ya da boyutu sınırlıysa bu bir eksi yön. Sunucu bağlantısı güvenilir ve kararlı olmalı. Ayrıca ADSL bağlantıdan faydalanabilen hızlı dosya yükleme ve indirme de şart. Web arabirimi ve başarılı dosya entegrasyonu da elzem özelliklerden. Böylelikle, kullanıcı disk alanını esnek bir şekilde kullanabiliyor.

Farelere veda

Gelecekte internette el hareketleriyle gezinmek, bilgisayara düşünce gücüyle hükmetmek mümkün olacak. Fare ya da benzeri aygıtlar olmadan **SEZGİSEL KULLANIMA** izin veren geleceğin girdi yöntemlerine ışık tutuyoruz.

BARIŞ EMRE ALKIM / FVK

MICROSOFT SURFACE

Touchpad yerine parmak

Aslında kullanımı iPhone'la aynı ama bu sefer hareketleri saptayan bir kamera var. Surface adlı ürünün avantajı, masanın üzerine bir fotoğraf makinesi ya da cep telefonu koarsanız aygıt otomatikman kablosuz iletişim kurup bunları görüntüleyebiliyor.

Fiyat: Yaklaşık 10.000 Euro

CANON EOS

Gözle otomatik netleme

Söylentiler doğrusa dijital fotoğraf makinesi üreticisi Canon yepyeni bir otomatik netleme işlevi geliştiriyor. Makine, kullanıcının vizöre dayadığı gözünün resmin hangi noktasına baktığını tespit edip, lensi o noktaya odaklıyor. Bu teknolojinin hangi modelle görücüye çıkacağı henüz belirsiz. Fiyatı: Belirsiz.

NTT DOCOMO

Akıllı kulaklık

Bu prototip kulaklıklarda, MP3 oynatıcılara verilen komutları gözlerinizden okuyan bir kamera var. Örneğin, baktığınız yönü değiştirerek sesi açıp kapatabilir ya da bir sonraki şarkıya geçebilirsiniz. Geliştirme Şefi Masaaki Fukumoto, aygıtın birkaç yıl içinde piyasada olmasını planlıyor. Neyse ki tasarımın o güne kadar değişeceği söyleniyor. Fiyatı: Henüz belirsiz

OCZ NIA

Beyin gücü

Nöral İmpuls Aktüatörü anlamına gelen NIA, beyin gücüyle geleneksel ve basit oyunları yönlendirmeye yarıyor. Aygıt, beyin dalgalarını okuyor ve bunları kontrol komutlarına dönüştürüyor. Ancak, örneğin Photoshop gibi grafik uygulamaları için karmaşık ve hızlı fare kontrolü henüz mümkün değil.

Fiyatı: Yaklaşık 120 Euro

IPHONE

Cepteki dokunmatik

iPhone'u Multi-touch özelliği sayesinde kullanabiliyorsunuz. Apple'ın bu teknolojiyi geliştirerek ev pazarına yönelik bir internet sörf PC'si yapmayı planladığı söyleniyor. Bu tasarım, ev PC'lerinin tahtına soyunan aygıtın beklenen görüntüsü.

Fiyatı: Henüz belirsiz

ART.LEBEDEV OPTIMUS MAXIMUS KEYBOARD

Kişilik sahibi klavye

Her bir tuşun üzerindeki küçük OLED ekran sayesinde, klavye her program için ayrı bir tuş dizilimi görüntülüyor. Örneğin, kullandığınız dili değiştirirseniz klavye de ona göre değişiyor.

Fiyatı: Yaklaşık 1.240 Euro

MICROSOFT PALETTE

Resmin geleceği

Bu sayısal resim paleti bilgisayarla kablosuz iletişim kuruyor ve dokunmatik bir ekrana benziyor. Renkleri dilediğiniz gibi karıştırmanın yanı sıra, algılayıcısı sayesinde çevrenizdeki renkleri de kaydedebiliyor.

Fiyatı: Henüz belirsiz

balkim@chip.com.tr

CHIP CPU ve GPU rehberi

Yeni bir masaüstü PC veya dizüstü bilgisayar satın almayı mı planlıyorsunuz? Sisteminizi terfi ettirmek mi istiyorsunuz? Pazarda satılan işlemcilerle ilgili performans bilgilerini **CHIP CPU REHBERİNDE** bulabilirsiniz.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU / AV

Yeni yıl, yeni işlemci nesli: Yılbaşına sayılı günler kala Intel, üç adet yeni Core i7 (kod adı Nehalem) işlemcisini CHIP Test Merkezi'ne gönderdi. Yeni yılla birlikte bu işlemcilerin piyasada olması bekleniyor.

Nehalem ile birlikte her şey değişiyor: Intel, Core 2 mimarisini emekliye sevk ediyor ve sadece dört işlemci çekirdeğine odaklanıyor. Hatta bu çekirdekler, açılıp kapatılabilen Hyperthreading sayesinde işletim sistemine sekiz tane sanal işlemci gibi görünebiliyor.

Socket 775 de emekliye ayrılıyor ve yerini Core i7'lerin takılabilirdiği LGA 1366 alıyor. Elbette bu yeni soket yapısı nedeniyle yeni anakartlar gerekiyor: Nehalem'ler için yeni yongasetinin adı X58 ve sadece DDR3 bellekleri destekliyor, DDR2'lere de böylece ufukta emeklilik yolu göründü. Dört numaralı emekli ise Frontside Bus (FSB). Nehalem yongaları üç tane bellek kanalına sahipler ve bellek denetleyicileri bunlar üzerinden DDR3 belleklerle iletişim kuruyorlar. Aynı şekilde bellek denetleyicilerinin yonganın içine entegre edilmiş olması ve artık anakart üzerinde bulunmaması da bir başka yenilik.

Pahalı ve süper hızlı: Intel önce üst modelleri çıkarıyor

Top 50 işlemci listemize Core i7 965 XE, zirveden giriyor: Özellikle Cinebench'te yeni

işlemcinin daha önceki birinci olan Core 2 Extreme QX 9770'e karşı üstünlüğü bariz şekilde ortaya çıkıyor. Testteki diğer iki Nehalem işlemcisi de (Core i7 940 ve Core i7 920) özellikle render işlemlerindeki başarılarıyla dikkat çekti.

965 XE 1100 dolar, Core i7 940 570 dolar ve 920 de 300 dolar civarında bir fiyat etkiyle ABD'de satışa sunulmuş durumda. Türkiye'deki ilk satış fiyatları biraz daha yüksek olacaktır ve bu yüzden bu işlemciler henüz Top 50 listemizde bir "satın alma tavsiyesi" elde edemiyorlar. Bunda Nehalem'lerin daha düşük bir güç tüketimi sağlamayı amaçlayan entegre Power Control Unit'i (PCU, güç kontrol ünitesi) de bir değişiklik sağlamıyor. Bu ayın satın alma tavsiyesini Top 50'nin diğer tarafından bir işlemci elde ediyor: AMD Athlon 64 X2 5000+ 65 dolar'lık fiyatıyla oldukça cazip bir çift çekirdekli işlemci. Tümleşik grafik yongası DirectX 10 destekleyen AMD 780G yongasetli bir anakart için bu çift çekirdekli Athlon 64 işlemci ideal bir partner. HD filmler ve düşük kalite ayarlarıyla çalıştırılan oyunlar bu hesaplı kombinasyon için hiç problem değil.

Masaüstü işlemcilerle karşılaştırıldığın-

da, dizüstü işlemcilerde pek bir hareketlilik yok. AMD'nin pek de ses getirmeyen Puma işlemcilerinin çıkışından sonra neredeyse hiçbir yenilik olmadı. Bu yüzden Intel Core 2 Duo P8400 bir kez daha satın alma tavsiyesi ödülünü aldı. Tek değişiklikse Dolar'ın aşırı değer kazanması nedeniyle YTL fiyatlarının bir anda çok fazla artması oldu.

Tasarruf: Ev sineması ve oyun PC'si için ucuz Radeon'lar

Top 50 GPU listesinde ise ilk bakışta listeye yeni giren çok sayıda ürün olduğunu görüyoruz. Ancak aslında gerçekten de yeni modellerin sayısı o kadar çok değil, diğer kartlar saat hızları diğerlerinden farklı olan modeller.

AMD'nin yeni ATI Radeon HD 4550 grafik yongası özellikle ev sineması PC'leri için ilginç bir ürün. Maksimum güç tüketimi sadece 25 watt olan 4550, bu sayede pasif soğutmayla yetiniyor. Bu sayede sıralamanın en tasarruflu olduğu kadar, aynı zamanda en sessiz GPU'su. Bu ayın diğer yeniliği ise aynı zamanda satın alma tavsiyesi: ATI Radeon HD 4830 yaklaşık 150 dolar karşılığında performanslı 4800 model ailesine (HD 4850 ve HD 4870'in tüm özellikleri mevcut) çok hesaplı bir giriş sunuyor. 4830 aynı şekilde 256 bitlik bellek bağlantısına, HDMI üzerinden sekiz kanal ses ve DirectX 10.1 desteğine sahip.

Tavsiye: Sapphire, bu uygun fiyatlı oyuncu ekran kartını oldukça cazip bir fiyatla satışa sundu.

uyaman@chip.com.tr

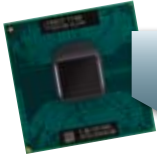
İpucu: Ayın satın alma tavsiyeleri

Masaüstü CPU

ATHLON 64 X2 5000+

Oldukça uygun fiyatlı bu çift çekirdekli işlemcinin performansı çoğu uygulama için yeterli
Fiyat: 65 dolar
BİLGİ İÇİN: www.amd.com

Mobil CPU

INTEL CORE 2 DUO P8400

Hızlı ve ucuz, yeni Centrino 2 işlemcisi en iyi fiyat-performans oranına sahip
Fiyat: 220 dolar
BİLGİ İÇİN: www.intel.com

Grafik yongası

ATI RADEON HD 4830

Oyunlarda yeterince hızlı olan bu kart, nVidia GeForce 9800 GT'nin pabucunu dama attı
Fiyat: 150 dolar
BİLGİ İÇİN: www.amd.com

Genel bakış Masaüstü işlemciler

Bu tablo en önemli 50 işlemciyi içeren tüm pazarı yansıtır. Sıralama, 45 dolar'lık ucuz ve ofis PC'lerinden, 1.300 dolar'lık oyun bilgisayarlarına ve profesyonel iş istasyonlarına kadar uzanıyor. Hangi işlemcinin sizin için uygun olduğu, kullanım amacına, performans ihtiyacına ve bütçenize bağlı. Office işlemleri

ve internet için 50'lik bir performans endeksi yeterli, ev sineması PC'lerinde ideal olarak 50 ile 70 arasında bir endekse sahip işlemciler bulunuyor. Oyun ve video fanatikleri ise tablonun üçte birlik üst kısmını tercih etmelidir. Bu işlemciler pahalı olsa da oldukça hızlılar.

BİLGİ

Fiyat/Performans endeksi

İşlemciler performansları arttıkça çoğunlukla orantısız bir şekilde daha pahalı oluyor. Bu tablodaki yeşil çubuk ne kadar uzunsa, ilgili masaüstü işlemcinin fiyat/performance oranı da o kadar iyi demektir.

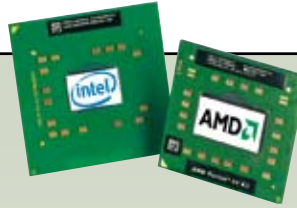
Sıra															İşlemci															Yakıt fiyatı (\$ + KDV)															Çekirdek kodu															Yakıt frekansı (MHz)															L2 önbellek (KB)															Front Side Bus (MHz)															Transistor sayısı (Milyar)															Maks. güç tüketimi (Watt)															PCMark05 CPU (Puan)															Doom 3 1024 x 768 (FPS)															Video encode (Sanir)															Cinebench 2013 maks. CPU (Sanir)															Performans puanı															FİYAT/PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
Sıra															İşlemci															Yakıt fiyatı (\$ + KDV)															Çekirdek kodu															Yakıt frekansı (MHz)															L2 önbellek (KB)															Front Side Bus (MHz)															Transistor sayısı (Milyar)															Maks. güç tüketimi (Watt)															PCMark05 CPU (Puan)															Doom 3 1024 x 768 (FPS)															Video encode (Sanir)															Cinebench 2013 maks. CPU (Sanir)															Performans puanı															FİYAT/PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
YENİ	1	Intel Core i7 965 XE	Bloomfield	1300	1.366	4	3.200	1.024	QPI6400	45	731	130	8.897	123,8	206	11,1	1300	100,0	28,1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													

* Güncel eBay fiyatı

Genel bakış Mobil işlemciler

Bazı mobil işlemciler, terfi bileşeni olarak satın alınabilir de, bunları genelde bir dizüstü bilgisayarın içine paketlenmiş olarak görüyoruz. Bu yüzden bu tabloyu dizüstü satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Subnotebook'larda ve giriş seviyesi modellerde çoğunlukla alttaki iki bölümdeki işlemci

tiplerini bulacaksınız. 3B oyunlara ve resim düzenlemeye uygun olan tipik genel çözüm dizüstüler, tablonun ortasında yer alıyor. Taşınabilir oyun makineleri ve multimedya desktop replacement'ler ise üst kısımdaki güçlü işlemlere sahip, ancak bunlar çoğunlukla pil süresini dikkate almıyor.

Fiyat/Performans endeksi

İşlemciler performansları arttıkça çoğunlukla orantısız bir şekilde daha pahalı oluyorlar. Bu tablodaki yeşil çubuk ne kadar uzunsa, ilgili mobil işlemcinin fiyat-performans oranı da o kadar iyi demektir.

Sistem Özellikleri														Performans Puanı						
Sıra	İşlemci	Yakıt. kodu	Sistem saat frekansı (MHz)	Çekirdek sayısı	L2 önbellek (MB)	Önbellek (KB)	Pil süresi (saat)	Yakıt. hızı (MHz)	Çekirdek hızı (MHz)	3DMark05 CPU (genel)	3DMark05 Onboard grafik	3DMark05 (default) GeForce Go 7400	3DMark05 (default) GeForce Go 8400M GT	Fiyat	Fiyat/Performans Puanı (100 üzerinden)					
1	Intel Core 2 Extreme X9000	Penryn	800	2	2.800	6.144	FSB800	44	123	6.993	504	855	10.812	1.050	4.200	6.200	800	100,0	42,1	
2	Intel Core 2 Duo T9600	Penryn	570	2	2.800	6.144	FSB1066	35	154	6.564	481	873	10.756	1.600	4.150	6.150	570	97,7	55,5	
3	Intel Core 2 Extreme X7900	Merom	750	2	2.800	4.096	FSB800	44	123	7.054	466	837	10.213	1.020	4.100	6.100	750	96,4	40,4	
4	Intel Core 2 Duo P9500	Penryn	375	2	2.533	6.144	FSB1066	25	216	6.514	467	854	10.631	1.550	4.000	6.000	375	96,0	79,8	
5	Intel Core 2 Duo T9500	Penryn	515	2	2.600	6.144	FSB800	35	154	6.867	472	840	9.812	930	3.900	5.900	515	95,2	56,7	
6	Intel Core 2 Duo T9400	Penryn	345	2	2.533	6.144	FSB1066	35	154	6.435	454	834	10.623	1.500	4.000	5.950	345	94,4	83,0	
7	Intel Core 2 Duo T9300	Penryn	330	2	2.500	6.144	FSB800	35	154	6.455	451	827	9.355	960	4.000	6.000	330	91,2	77,2	
8	Intel Core 2 Extreme X7800	Merom	590	2	2.600	4.096	FSB800	44	123	6.487	424	768	9.238	910	3.800	5.800	590	88,0	39,1	
9	Intel Core 2 Duo T7800	Merom	460	2	2.600	4.096	FSB800	35	154	6.455	423	767	9.223	910	3.800	5.800	460	87,7	49,5	
10	Intel Core 2 Duo P8600	Penryn	260	2	2.400	3.072	FSB1066	25	216	5.793	423	755	10.006	1.400	3.900	5.900	260	86,8	86,0	
11	Intel Core 2 Duo P8400	Penryn	215	2	2.266	3.072	FSB1066	25	216	5.745	405	735	10.360	1.350	3.900	5.900	215	85,9	100,0	
12	Intel Core 2 Duo T8300	Penryn	260	2	2.400	3.072	FSB800	35	154	5.805	437	810	8.533	960	4.000	6.000	260	85,6	82,5	
13	Intel Core 2 Duo T7700	Merom	330	2	2.400	4.096	FSB800	35	154	5.942	415	744	8.136	890	3.500	5.500	330	82,3	56,7	
14	Intel Core 2 Duo T8100	Penryn	215	2	2.100	3.072	FSB800	35	154	5.433	402	753	8.261	960	4.000	6.000	215	80,4	82,0	
15	Intel Core 2 Duo T7500	Merom	260	2	2.200	4.096	FSB800	35	154	5.420	377	670	7.464	870	3.200	5.200	260	74,8	55,0	
16	Intel Core 2 Duo T7300	Merom	270	2	2.000	4.096	FSB800	35	154	5.325	354	622	6.992	850	3.000	5.000	270	70,8	44,8	
17	AMD Turion X2 Ultra ZM-86	Griffin	215	2	2.400	2.048	HT1800	35	154	4.300	342	609	8.750	920	3.200	5.200	215	70,0	54,1	
18	Intel Core 2 Duo T7600	Merom	675	2	2.333	4.096	FSB667	34	159	5.382	373	676	5.203	550	2.300	4.100	675	68,2	15,9	
19	AMD Turion X2 Ultra ZM-82	Griffin	160	2	2.200	2.048	HT1800	35	154	4.200	322	581	8.500	900	3.000	5.000	160	67,3	64,1	
20	Intel Core 2 Duo T7250	Merom	180	2	2.000	2.048	FSB800	35	154	5.070	328	603	6.366	830	2.800	4.800	180	66,5	54,6	
21	AMD Turion X2 Ultra ZM-80	Griffin	130	2	2.100	2.048	HT1800	32	169	4.100	303	570	8.171	880	2.800	4.800	130	64,9	71,9	
22	Intel Core 2 Duo T7100	Merom	130	2	1.800	2.048	FSB800	35	154	4.673	315	558	6.420	830	2.800	4.800	130	63,4	67,0	
23	Intel Core 2 Duo T7400	Merom	320	2	2.166	4.096	FSB667	34	159	5.231	332	605	4.833	540	2.200	4.000	320	62,8	26,1	
24	Intel Core Duo T2700	Yonah	320	2	2.333	2.048	FSB667	31	174	4.896	327	601	4.889	480	2.300	4.100	320	61,6	24,6	
25	Intel Core Duo T2600	Yonah	270	2	2.166	2.048	FSB667	31	174	4.818	319	590	4.803	470	2.200	4.000	270	60,5	27,9	
26	Intel Core 2 Duo T7200	Merom	160	2	2.000	4.096	FSB667	34	159	4.755	309	566	4.621	530	2.100	3.900	160	58,6	42,3	
27	Intel Core Duo T2500	Yonah	215	2	2.000	2.048	FSB667	31	174	4.461	295	544	4.617	450	2.100	3.900	215	56,4	28,3	
28	Intel Core 2 Duo T5600	Merom	235	2	1.833	2.048	FSB667	34	159	4.337	287	521	4.305	520	2.000	3.800	235	54,1	22,7	
29	Intel Core 2 Duo T5500	Merom	225	2	1.666	2.048	FSB667	34	159	4.274	274	501	4.125	510	1.900	3.700	225	52,2	21,4	
30	Intel Core Duo T2400	Yonah	105	2	1.833	2.048	FSB667	31	174	4.085	271	498	4.359	430	2.000	3.800	105	52,1	44,6	
31	Intel Core 2 Duo L7500 (LV)	Merom	350	2	1.600	4.096	FSB667	17	318	3.682	261	431	5.352	780	—	—	350	51,1	13,0	
32	Intel Core 2 Duo L7300 (LV)	Merom	300	2	1.400	4.096	FSB800	17	318	3.581	247	418	5.189	770	—	—	300	49,3	13,5	
33	Intel Core Duo T2300	Yonah	95	2	1.666	2.048	FSB667	31	174	3.743	248	452	4.167	410	1.910	3.700	95	48,1	39,0	
34	AMD Athlon X2 RM-72	Griffin	160	2	2.100	1.024	HT1800	31	174	2.008	302	556	5.002	500	—	—	160	47,7	22,8	
35	Intel Core Duo L2400 (LV)	Yonah	270	2	1.666	2.048	FSB667	15	360	3.708	246	450	4.085	410	—	—	270	47,6	13,6	
36	AMD Athlon X2 RM-70	Griffin	130	2	2.000	1.024	HT1800	31	174	1.918	292	527	4.822	480	—	—	130	45,7	25,1	
37	Intel Core Duo L2300 (LV)	Yonah	235	2	1.500	2.048	FSB667	15	360	3.551	231	422	3.789	400	—	—	235	44,8	12,9	
38	Intel Core 2 Duo U7700 (ULV)	Merom	375	2	1.333	4.096	FSB533	10	540	3.309	223	409	3.512	395	—	—	375	42,5	6,9	
39	AMD Athlon X2 QL-62	Griffin	105	2	2.000	1.024	HT1800	35	154	1.600	240	531	4.912	450	—	—	105	41,9	23,2	
40	Intel Celeron M 550	Merom	90	1	2.000	1.024	FSB533	30	180	3.411	315	315	2.712	420	—	—	90	41,0	25,6	
41	AMD Athlon X2 QL-60	Griffin	85	2	1.900	1.024	HT1800	35	154	1.550	230	511	4.802	430	—	—	85	40,5	26,2	
42	Intel Core 2 Duo SL7500	Merom	430	2	1.600	2.048	FSB667	17	318	3.309	232	393	2.715	876	—	—	430	39,8	5,0	
43	Intel Celeron M 540	Merom	90	1	1.866	1.024	FSB533	30	180	3.308	300	300	2.634	420	—	—	90	39,4	22,7	
44	Intel Celeron M 530	Merom	95	1	1.733	1.024	FSB533	30	180	3.166	274	274	2.599	420	—	—	95	37,1	17,9	
45	Intel Core 2 Duo SL7100	Merom	375	2	1.200	2.048	FSB667	17	318	3.049	216	373	2.486	704	—	—	375	37,0	4,6	
46	Intel Celeron M 520	Merom	65	1	1.600	1.024	FSB533	30	180	2.974	268	268	2.555	420	—	—	65	36,0	24,5	
47	Intel Core 2 Duo U7600 (ULV)	Merom	300	2	1.200	4.096	FSB533	10	540	2.783	186	331	2.803	385	—	—	300	34,8	4,7	
48	Intel Core 2 Duo U7500 (ULV)	Merom	270	2	1.066	4.096	FSB533	10	540	2.559	172	307	2.687	380	—	—	270	32,5	4,3	
49	Intel Atom N270	Diamondville	45	2	1.600	512	FSB533	2,5	1080	1.491	90	135	1.071	174	—	—	45	15,6	3,0	
50	Intel A110	Dothan	55	1	800	512	FSB400	3	900	1.264	106	106	1.361	200	—	—	55	15,6	2,4	

KARŞILAŞTIRMA: 2005 YILININ EN İYİ MOBİL İŞLEMCİLERİ VE TEORİK SIRALARI

44	AMD Turion ML-37	Lancaster	55	1	2.000	1.024	HT1600	35	160	2.628	291	291	3.008	480	1.300	2.450
45	Intel Pentium M 750	Dothan	55	1	1.866	2.048	FSB533	27	211	2.787	263	263	3.323	220	1.240	2.340

¹ Çoğunlukla sadece bir dizüstü PC ile birlikte temin edilebilir ² Shared Memory grafikte çalışma süresi, hızlı grafik vongaları süresi %40'a kadar azaltılabilir

*Güncel eBay fiyatı

Genel bakış Grafik yongaları

Sadece oyuncular bir ekran kartına ihtiyaç duymazlar. Resim düzenlemeyle fotoğraf rötuşlayanlar da, güçlü bir grafik yongasından yararlanabilirler. Ancak bunun için 80 dolar'lık bir model yeterli. Ev sinema sistemleri için GeForce 8400/8500/8600, Radeon HD 2400/2600 ve özellikle de Radeon HD

3650/3850 ekran kartlarını öneriyoruz. Tüm bu kartlar HD video hızlandırmaya sahipler (Blu-ray, HD-DVD) ve sessizler. Saf 3B güç söz konusu olduğunda, tablonun orta sıralarındaki kartlardan itibaren keyif almaya başlayabilirsiniz. 24 inçlik bir ekranda DirectX10 için GeForce 8800 veya Radeon HD38xx şart.

BİLGİ

Fiyat/Performans endeksi

Yeşil çubuklar bir bakışta, hangi ekran kartının en ucuz 3B performansı sunduğunu gösteriyor. Çubuk ne kadar uzunsa, fiyat-performans oranı da o kadar iyi demektir, yani aynı paraya daha fazla fps.

Sıra															Grafik işlemci (GPU)															Bellek kapasitesi ve tipi															İşlemci frekansı (MHz)															Shader frekansı (MHz)															Bellek veri yolu (bit)															Bellek bağlantısı															Unified shader															Minimari (nm)															Maksimum çıkış tükümü (MWatt)															Unreal Tournament III (fps)															Crysis (fps)															World in Conflict (fps)															Company of Heroes (fps)															Performans puanı															FİYAT/PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)														
Sıra	Grafik işlemci (GPU)	Bellek kapasitesi ve tipi	İşlemci frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek veri yolu (bit)	Bellek bağlantısı	Unified shader	Minimari (nm)	Maksimum çıkış tükümü (MWatt)	Unreal Tournament III (fps)	Crysis (fps)	World in Conflict (fps)	Company of Heroes (fps)	Performans puanı	FİYAT/PERFORMANS PUANI (100 ÜZERİNDEN)																																																																																																																																																																																																																																
1	ATI Radeon HD 4870 X2	2 x 1.024/GDDR5	550	790	—	3.660	2 x 256	800	55	1.912	314	68	115	85	57	550	100,0	34,1																																																																																																																																																																																																																													
2	ATI Radeon HD 4870 X2	2 x 1.024/GDDR5	500	750	—	3.600	2 x 256	800	55	1.912	314	66	97	84	57	500	95,4	37,3																																																																																																																																																																																																																													
3	nVidia GeForce GTX 280	1.024/GDDR3	500	700	1.400	2.300	512	240	65	1.400	236	50	96	92	55	500	88,3	35,2																																																																																																																																																																																																																													
4	nVidia GeForce GTX 280	1.024/GDDR3	470	602	1.296	2.214	512	240	65	1.400	236	53	92	91	50	470	87,0	37,1																																																																																																																																																																																																																													
5	nVidia GeForce 9800 GX2	2 x 512/GDDR3	500	670	1.675	2.130	2 x 256	256	65	1.508	250	48	88	91	56	500	85,9	33,5																																																																																																																																																																																																																													
6	nVidia GeForce GTX 260	896/GDDR3	340	655	1.404	2.250	448	216	65	1.400	182	52	64	86	49	340	79,8	48,2																																																																																																																																																																																																																													
7	ATI Radeon HD 4870	512/GDDR5	290	800	—	4.400	256	800	55	956	157	50	79	78	50	290	79,7	53,3																																																																																																																																																																																																																													
8	nVidia GeForce 9800 GX2	2 x 512/GDDR3	390	600	1.500	2.000	2 x 256	256	65	1.508	250	38	87	92	53	390	79,5	43,8																																																																																																																																																																																																																													
9	nVidia GeForce GTX 260	896/GDDR3	320	575	1.242	1.998	448	216	65	1.400	182	46	57	84	45	320	73,4	57,3																																																																																																																																																																																																																													
10	ATI Radeon HD 4870	512/GDDR5	270	750	—	3.600	256	800	55	956	157	37	76	82	47	270	72,2	56,4																																																																																																																																																																																																																													
11	ATI Radeon HD 3870 X2	2 x 512/GDDR3	400	825	—	1.800	2 x 256	640	55	1.332	681	28	69	85	52	400	68,6	32,9																																																																																																																																																																																																																													
12	ATI Radeon HD 4850	512/GDDR3	220	685	—	2.200	256	800	55	956	114	38	62	77	46	220	68,5	67,5																																																																																																																																																																																																																													
13	nVidia GeForce 9800 GTX+	512/GDDR3	240	756	1.890	2.300	256	128	55	754	141	35	65	83	35	240	65,2	61,1																																																																																																																																																																																																																													
14	ATI Radeon HD 4850	1.024/GDDR3	180	625	—	1.986	256	800	55	956	114	34	62	73	43	180	64,2	66,9																																																																																																																																																																																																																													
15	ATI Radeon HD 4850	512/GDDR3	190	625	—	1.986	256	800	55	956	114	33	62	74	41	190	63,2	62,3																																																																																																																																																																																																																													
16	nVidia GeForce 9800 GTX+	512/GDDR3	220	740	1.836	2.200	256	128	55	754	141	32	62	81	34	220	62,0	64,6																																																																																																																																																																																																																													
17	nVidia GeForce 9800 GTX	512/GDDR3	200	755	1.840	2.350	256	128	65	754	156	32	41	82	33	200	58,2	54,5																																																																																																																																																																																																																													
18	nVidia GeForce 9800 GTX	512/GDDR3	200	780	1.900	2.360	256	128	65	754	156	30	40	81	36	200	58,0	37,5																																																																																																																																																																																																																													
19	nVidia GeForce 9800 GT	512/GDDR3	170	700	1.700	2.000	256	112	65	754	110	30	57	74	31	170	57,2	76,6																																																																																																																																																																																																																													
20	ATI Radeon HD 4830	512/GDDR3	140	575	—	1.800	256	640	55	956	110	31	52	67	37	140	57,1	82,3																																																																																																																																																																																																																													
21	nVidia GeForce 8800 GT	512/GDDR3	230	720	1.782	2.000	256	112	65	754	110	27	56	76	33	230	56,4	46,0																																																																																																																																																																																																																													
22	nVidia GeForce 8800 GTX	768/GDDR3	140	600	1.350	1.900	384	128	90	681	155	29	59	70	29	140	55,0	60,6																																																																																																																																																																																																																													
23	nVidia GeForce 9800 GT	512/GDDR3	150	660	1.625	1.900	256	112	65	754	110	27	37	74	28	150	50,7	63,4																																																																																																																																																																																																																													
24	nVidia GeForce 9800 GT	512/GDDR3	140	600	1.500	1.800	256	112	65	754	110	27	37	69	28	140	49,6	66,4																																																																																																																																																																																																																													
25	nVidia GeForce 8800 GT	512/GDDR3	140	630	1.500	1.900	256	112	65	754	110	23	47	69	28	140	49,2	65,9																																																																																																																																																																																																																													
26	ATI Radeon HD 3870	512/GDDR4	160	851	—	2.286	256	320	55	666	106	21	42	69	28	160	47,5	55,6																																																																																																																																																																																																																													
27	ATI Radeon HD 3870	1024/GDDR4	170	775	—	2.250	256	320	55	666	106	21	40	67	27	170	46,0	50,8																																																																																																																																																																																																																													
28	ATI Radeon HD 3870	512/GDDR3	120	775	—	1.800	256	320	55	666	106	20	39	65	28	120	45,0	84,3																																																																																																																																																																																																																													
29	nVidia GeForce 9600 GT	512/GDDR3	150	650	1.625	1.800	256	64	65	505	95	21	44	58	26	150	44,0	54,9																																																																																																																																																																																																																													
30	nVidia GeForce 9600 GT	1.024/GDDR3	140	675	1.650	1.800	256	64	65	505	95	21	43	59	23	140	42,8	57,3																																																																																																																																																																																																																													
31	ATI Radeon HD 3850	512/GDDR3	130	730	—	1.900	256	320	65	666	100	18	33	65	25	130	41,9	65,4																																																																																																																																																																																																																													
32	nVidia GeForce 9600 GSO	384/GDDR3	100	600	1.512	1.800	192	96	65	754	84	20	38	61	22	100	41,8	87,0																																																																																																																																																																																																																													
33	nVidia GeForce 8800 GTS	320/GDDR3	150	575	1.350	1.700	320	96	90	681	143	17	46	59	22	150	41,2	55,1																																																																																																																																																																																																																													
34	ATI Radeon HD 3850	512/GDDR3	110	669	—	1.658	256	320	65	666	100	18	34	60	23	110	40,1	68,3																																																																																																																																																																																																																													
35	ATI Radeon HD 4670	512/GDDR3	100	780	—	2.000	128	320	55	514	95	20	32	51	23	100	38,2	75,4																																																																																																																																																																																																																													
36	ATI Radeon HD 4670	512/GDDR3	90	750	—	2.000	128	400	55	514	95	20	32	51	22	90	38,0	89,1																																																																																																																																																																																																																													
37	ATI Radeon HD 3850	256/GDDR3	90	690	—	1.680	256	320	65	666	100	17	35	60	17	90	37,4	100,0																																																																																																																																																																																																																													
38	ATI Radeon HD 2600 XT	512/GDDR3	90	830	—	1.860	128	120	65	390	60	10	13	23	9	90	17,0	42,4																																																																																																																																																																																																																													
39	nVidia GeForce 9500 GT	512/GDDR3	90	550	1.375	1.600	128	32	65	314	50	8	9	27	10	90	16,8	39,5																																																																																																																																																																																																																													
40	nVidia GeForce 8600 GTS	256/GDDR3	75	745	1.620	2.290	128	32	80	289	71	8	15	29	4	75	16,3	47,0																																																																																																																																																																																																																													
41	ATI Radeon HD 3650	512/GDDR3	70	750	—	1.600	128	120	55	378	75	8	13	21	8	70	15,1	43,6																																																																																																																																																																																																																													
42	ATI Radeon HD 3650	256/GDDR3	60	800	—	1.800	128	120	55	378	75	6	14	22	8	60	14,4	38,5																																																																																																																																																																																																																													
43	nVidia GeForce 9500 GT	256/GDDR3	70	560	1.400	1.620	128	32	65	314	50	7	10	27	4	70	14,3	41,2																																																																																																																																																																																																																													
44	ATI Radeon HD 2600 XT	256/GDDR3	70	800	—	1.400	128	120	65	390	60	8	8	20	8	70	13,8	43,1																																																																																																																																																																																																																													
45	ATI Radeon HD 4550	512/GDDR3	65	600	—	1.800	64	80	55	242	25	7	11	19	8	65	13,7	39,6																																																																																																																																																																																																																													
46	nVidia GeForce 9400 GT	512/DDR2	75	550	1.350	800	128	16	55	314	50	4	9	13	5	75	9,2	26,5																																																																																																																																																																																																																													
47	nVidia GeForce 8500 GT	256/DDR3	55	450	900	400	128	16	80	210	45	4	9	11	5	55	8,4	39,3																																																																																																																																																																																																																													
48	nVidia GeForce 7300 GT	256/DDR2	50	400	800	375	128	4	90	112	40	3	3	10	5	50	6,4	30,1																																																																																																																																																																																																																													
49	ATI Radeon HD 2400 XT	256/DDR3	30	700	—	750	64	40	65	180	33	2	3	8	4	30	5,2	24,3																																																																																																																																																																																																																													
50	ATI Radeon HD 3450	256/DDR2	35	600	—	800	64	40	55	181	50	3	3	6	2	35	4,4	23,7																																																																																																																																																																																																																													

KARŞILAŞTIRMA: 2005 YILININ EN İYİ GRAFİK YONGALARI VE TEORİK SIRALARI

56	ATI Radeon X800 GTO	256/DDR3	60	400	—	490	256	6	110	160	160	0	0	0	0
57	nVidia GeForce 6600 GT	256/DDR3	40	500	—	500	128	3	110	146	146	0	0	0	0

*Güncel eBay fiyatı

Korsanlar yeni hedef peşinde

Nükleer güç santrallerini devre dışı bırakıyorlar, seçimlere hile karıştırıyorlar, metroya biletsiz biniyorlar, sonra da tüm bunları konuşmak için senede bir kez buluşuyorlar. CHIP, **SÜPER HACKER'LARIN KONFERANSI** diye bilinen Defcon'a katıldı ve bilgisayar korsanlarının en son yöntemlerini öğrendi

BARIŞ EMRE ALKİM / FVK

İnternetin karanlık sahipleri eti kanlı kanlı yemeyi seviyor, özellikle de ızgarada pişmiş olursa. Kingpin, Eagle ve GoodSpeed karşılıklı biralarını yudum-luyor, gözlerini ateşe diyor ve ABD seçimlerine nasıl hile karıştıracaklarını, nükleer santralleri ele geçireceklerini ve dünyanın dört bir yanındaki PC'leri nasıl uzaktan kumandalı zombilere dönüştüreceklerini tartışıyor.

İnternetin gangsterlerinin birçoğu için, her sene ABD'de Las Vegas'ta gerçekleşen DefCon adlı süper hacker zirvesinin ipe çekilen kısmı, bu ızgara partisi. Bu etkinliğin süperstarları ise, en yeni saldırı tekniklerini meslektaşlarıyla paylaşan korsanlar. Saldırılarıyla tüm PC'leri felç edebilen, şirketlerin ve güvenlik firmalarının yüreğine korku salan bu adamlar gerçek isimlerinin yerine sadece lakap kullansalar da, Las Vegas'ta uluorta dolaşmaktan çekinmiyorlar. CHIP dergisi olarak biz de oradaydık. Üstelik sadece resmi toplantılara değil, çok az kimsenin davet edildiği ve korsanların asıl muhabbetinin gerçekleştiği mangal partisine de katıldık.

Ortamdaki gerginliği bir anda azaltan "Aramızda hiç polis var mı?" sorusu, konfe-

rans boyunca hiç kimsenin ağzından düşmüyor.

Katılımcılar arasında FBI'dan ve diğer gizli servis örgütlerinden gelenlerin bulunduğu herkesin bildiği bir şey. Ama beş bira-dan ve mangal partisinden ardından "kötü" numarası yapan birçok korsanın aslında hayatlarını güvenlik firmalarına ya da büyük şirketlere danışmanlık yaparak kazandıkları ortaya çıkıyor. Zaten kanun kuvvetlerinin bu etkinliğe seyirci kalması da bu yüzden. Büyük ihtimalle hiç kimse korsanları kışkırtmak ve becerilerini kötüye kullanmalarına sebep olmak istemiyor.

Şaibeli seçimler: Korsanların oylarını bilgisayar üst üste sayıyor

Etler mangalda kızarıırken, korsanların sohbeti ABD'nin en gözde konusu olan başkanlık seçimlerine geliyor. Mouse adlı korsan daha seçimler yapılmadan haftalar önce Obama'nın kesinlikle kazanacağını söylüyor. Bu korsan, onun için çocuk oyuncakları olan bir şey yaptığını ve ABD'nin resmi oy verme bilgisayarlarından birine girdiğini iddia ediyor. Bu işlem, kasanın dışındaki kilitlenmiş. Bu kilit o kadar güvensizmiş ki, sıradan bir posta kutusu anahtarıyla açıl-

NÜKLEER ELEKTRİK SANTRALLERİ

Kimse inanmasa da, korsanlar önde gelen güç santrallerini ele geçirip elektrik üretimine sekte vurabiliyor.

OYLAMA BİLGİSAYARI

4 Kasım'da ABD'de gerçekleşen oylama öncesinde ve sonrasında herkes bu işe bilgisayar korsanlarının katılıp katılmadığını merak ediyor. Bunun zeki korsanlar için hiç de zor olmadığını biliyoruz.

KARGO HİZMETLERİ

Korsanlar postaları, modifiye edilmiş bir iPhone'la farklı adreslere gönderebiliyor.

METRO

Bir RFID yazma cihazı ve birkaç hileyle korsanlar kısa mesafelerde ücretsiz seyahat ediyor.

labiliyormuş. “Yiyecek içecek otomatları bile daha sıkı korunuyor,” yorumunda bulunuyor Mouse. Daha sonra bir veri portunu kullanarak Everest adlı programını çalıştırmış ve bilgisayarın şifreleme algoritmasındaki açıktan faydalanmış.

Sonuç: Artık o oy verme makinesinden istediği adaya istediği sayıda oy atabilir duruma gelmiş. Ama bunun seçim sonuçları üzerinde ne kadar etkisi olduğu tartışılır.

Symantec’in önde gelen güvenlik uzmanlarından Oliver Friedrichs, “Başkanlık seçimleri internet suçluları için tam bir para basma makinesine dönüştü,” diyor. Korsanlar bunun için “Typosquatting” denilen ve ziyaretçilerin internet sitelerinin adresini yanlış yazmasına dayalı bir yöntem kullanıyorlar. Bunun için, öncelikle adayların ismine çok benzeyen, tek bir harf farkı olan siteler kuruyorlar. Çoğu ABD’li seçmenin Barack Obama’nın adını çift “r” ile yazmasından faydalanarak kurulan site bunlara bir örnek. Korsanlar, adayın resmi sitesini aynen kopyalıyor ve adayın kampanyasına maddi destek sağlama kısmından da kredi kartı bilgilerini elde ediyorlar. Böylesi numaralara karşı yüzde yüz etkili bir yöntem bulunmuyor.

Kırılmaya hazır: Dünyanın en güvenli kilidi için 30 saniye yeterli

“Ev PC’lerinde açık kapı bulmak yeni yetmeler için bile çocuk oyuncağı, ama o kadar.” The Alffan takma ismini kullanan korsan bu lafı söyleyip koca bir kahkaka atıyor. “Ama eski usullerin açamayacağı hiçbir kapı yok,” diye ekliyor. Bu dediği, kelimenin tam anlamıyla doğru. Çünkü ağızına koca et parçaları tıkan bu adam, dünyanın en güvenilir kilitlerini tam 30 saniyede açabiliyor. Üstelik bildiğiniz silindirik kapı kilitlerini değil, elektronik korumalı olanları da. Kendi yaptığı ana anahtarın, ülkedeki konut kapılarının %80’ini açtığını iddia ediyor.

Modern alarm sistemleri de para etmiyor. Çünkü yeni sistemlerin birçoğu artık şifreyle değil üzerinde yonga taşıyan bir kartla çalışıyor ve kart sahibi çantasını kili-

WLAN AĞLARI

Korsanlar tüm güvenlik önlemleri alınmış bir WiFi ağını tek bir betikle dize getirebiliyor.

Olayların kalbinde
CHIP Almanya editörü
Fabian von Keudell,
seçme hacker’larla bir
arada

de yaklaştırdığı anda alarm devre dışı kalıyor. TN3 adlı hacker burada devreye giriyor. Yongası üzerinde oynanmış özel bir kartla alarmları kapatabiliyor. Hatta aynı sistemi araçların uzaktan kumandalı kilitleri üzerinde de uygulayabiliyor ve gösteri yapmak için, otelin otoparkında bulunan bir BMW’nin kapısının kilidini olduğu yerden açıyor.

Russel, Zack ve Alessandro da benzer bir teknik geliştirmişler. Chicago’da yaşayan bu üç öğrenci, toplu taşıma araçlarına binen bilet paraları olmadığı için bunu yaptıklarını öne sürüyorlar. “Metro çok pahalı,” diyor Russell. “Bu konuda bir şeyler yapmak gerekli,” diye ekliyor Alessandro. Chicago’daki biletler 13,51 MHz frekansında çalışan RFID yongalarıyla çalıştığı için, üç öğrencinin yaptığı sahte biletler tüm turnikeleri açıyor. Bu genç korsanlar, sadece 48 bit uzunluğundaki zayıf şifreleme algoritmasını KwickBreak yazılımıyla anında çözebiliyorlar. Bu yöntem için gereken donanım 700 Euro civarında, ama karşılığında bu üç öğrenci tatile bile ücretsiz çıkabiliyor. Bunun sebebi, aynı RFID sisteminin Chicago dışında daha birçok şehirde kullanılması. Korsanlar bu sistemin on bir şehirde da-

ha çalıştığını test edip onaylamışlar. Bu şehirlere Londra da dahil.

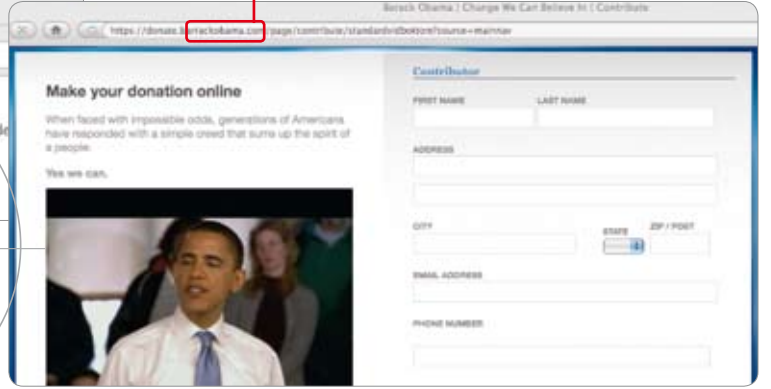
Nükleer kriz: ABD’nin atom santralleri bir korsanın elinde

En kritik sistemlerin güvenliği bile tehlikeye. Artık hiçbir şey tümüyle güvende değil; en azından mangal partisine katılanların hepsi bu görüşte. Defcon katılımcılarının dillerinden düşmeyen bir diğer şey de, IBM’de güvenlik danışmanı olarak çalışan dostları Scott Lunsford’un öyküsü. Lunsford ABD hükümetini arayıp da nükleer santrallerin bilgisayarlarını ele geçirebildiğini iddia ettiğinde herkes onunla dalga geçmiş. Ancak birkaç gün sonra, son gülen korsan olmuş. SCADA (Gözlem, Denetim ve Veri Alım Yazılımı) adlı programdaki açıktan faydalanan Lunsford, bir nükleer santralin kontrol sistemlerini ele geçirmiş. Bu arada, SCADA, Siemens’in, ABB ve Rockwell Automation firmalarının ortaklaşa geliştirdiği bir yazılım. Dünyanın her yanındaki nükleer santrallerde yaygın olarak kullanılıyor. Yazılımdaki hata giderilmiş, ama kötü amaçlı saldırıların gerçekleşme ihtimali her an için mevcut.

Defcon korsanlarının iyi yanı, hepsinin de iyi amaçlar uğruna çalışması. Kıрма çalışmalarının hepsi de bir çözüm ve yama bulmaya yönelik. “Ama bu çözümler her zaman kolay olmuyor,” diye açıklıyor Michael Smith adlı korsan. Bu isim gerçek is- →

.barrackobama.

mi değil elbette. Smith'in uzmanlık alanı, sosyal ağlar. Favori hedefi ise "Linked-In". Korsan, bize sahte kimliklerden, uydurma arkadaş listelerinden ve üzerinde oynamış profillerden söz ediyor.

Birkaç dakika sonra, camları karartmış bir Cadillac Escalade'e atlayıp halka açık bir WLAN bağlantısı üzerinden Linked-In'e giriyoruz. Michael, "Sosyal ağların başlıca iki sorunu var," diye açıklama yapıyor. Bunlardan birisi, kötü programlama. Diğerisi ise saf üyeler. Kanıtlarını birkaç dakika sonra gözler önüne seriyor. MIT'de (Massachusetts Teknoloji Enstitüsü) çalışan bir öğretim elemanının profilini bize gösteriyor. İşin ilginç yanı, bu kişi Linked-In'de bir hesabı olduğundan habersiz, çünkü isim, profil ve fotoğraf bilgileri Michael'a ait. Michael, "Bu işin sihirli sayısı on beştir," diyor. "Eğer listenizde en az on beş kişi varsa, herkes sizin gerçekliğine inanır." Sorun şu ki, bu listedeki arkadaşlar, kendilerine yapılan tüm dostluk tekliflerini sorgusuz sualsiz kabul eden kişiler.

"Linked-In"ın Almanya'daki dengi diyebileceğimiz Lokalisten'de bu iddiayı hemen test ediyoruz. Yem olarak Münihli bir kız kullanıyoruz. Fotoğrafı yok, ama çok inandırıcı bir profile sahip. Sonuçta, ilk 48 saatte yaptığımız arkadaşlık tekliflerinin 30'u kabul görüyor. Bu da kişisel bilgilere erişimin ne kadar kolay olduğunun bir göstergesi. Çok geçmeden, yem profilimize kötü niyetli bir gruptan davetiye geliyor. Sözde çok zengin bir adam, aylık bir fotoğraf yarışması düzenlemiş. Bu grup üyelerinden en açık saçık fotoğrafını gön-

"Güvenlik araçları ancak ve ancak amatör hacker'ları durdurabilir,,

Hacker ve güvenlik uzmanı "The_Alfan"

derenlere ödül veriliyor. Birincilik ödülü, bu milyonerin villasında bir hafta sonu. Ne ilginçtir ki kadın üyelerin birçoğu gerçek adını, adresini ve hatta telefon numarasını seve seve vermekten çekinmiyor. Bu zengin sponsorun gerçekten var olup olmadığını ya da profilin ardında hangi fotoğraf koleksiyonerinin bulunduğu bir sır olarak kalıyor. Michael, işin içyüzüne dair birkaç tüyo daha veriyor: "Eğer bir kişinin profilinde tanınan başka kişiler varsa, o zaman tüm şüpheler ortadan kalkar." Bundan faydalanmak için de Michael insanları zorla kendi listesine ekliyor. Bunun için de sistemin HTML kodundaki bir açıktan yararlanıyor, çoğu çevrimiçi topluluğun IMG etiketinde yer alan bir hatayı değerlendirerek çapraz site betiğiyle (Cross Site Scripting) kod sızdırıyor. Böylece istediği herkesi üye olarak ekleyebiliyor. Karşı tarafın bunu engellemek için yapabileceği hiçbir şey yok. Hatta MIT çalışanları oltaya sık sık takılıyorlar. Hatta kendi tezini "gizli" kalması şartıyla, değerlendirilmek üzere bu profile gönderenler bile çıkmış.

Sosyal topluluklar: Herkesin bir hacker dostu var, istese de, istemese de

Michael bize arkadaşlarından birinin profilini gösteriyor. "Birbirimizin profilini değiştirip duruyoruz," diyor gülümseyerek. Bir başkasının profilini değiştirmek için ne şifreye ihtiyacı var ne başka bir şeye. Küçük bir betik bunun için yetiyor da artıyor bile.

Arkadaşının profilindeki "cinsel yönelim" kısmını değiştirdikten sonra, bir de yazma koruması ekliyor: Böylelikle arkadaş, bu bilgiyi değiştirmek için oturum açtığında sistem onu otomatikman atacak. Geriye kalan tek şey profili tümten iptal etmek. Bu yöntemin Lokalisten ve Xing'de işe yaradığını söylüyor Michael. Konuştuğumuz Alman güvenlik uzmanları da bunu doğruluyor. Sosyal ağ sitelerinin sistemlerini güvenli bir şekilde programlamasının bedeli ise çok yüksek, diyor Michael. "Tüm sistemi sil baştan yazmaları gerekiyor ki bu da çok pahalı."

Mangal partisine dönecek olursak, Hintli hacker Ahmad AES şifresiyle, istemci filtresiyle ve güvenlik duvarıyla korunan WLAN ağlarını nasıl sadece iki tıklamayla yerle bir ettiğini anlatıyor. İlerleyen saatlerde iki şirket başkanının uydu telefonu ile yaptıkları gizli görüşmeye kulak misafiri oluyoruz.

Daha sonra da Graham-Minor bize UPS kargo servisini bir iPhone'la nasıl mahvedebildiğini gösteriyor. Hepsinin de niyetinin iyi olduğunu düşünüp, biz de yemeğimizi yiyoruz.

balkim@chip.com.tr

Donanım TESTLERİ

CHIP TEST MERKEZİ olarak, piyasadaki yeni ürünleri test ediyor ve sizlere tanıtıyoruz. Bu sayfalarda en ilginç ürünlerin incelemelerini bulabilirsiniz.

BURAK AKMENEK

Yeni yılın ilk sayısında sizleri yeni teknolojilerle bir araya getirdik. AMD'nin tipik bir Puma platformu olan ASUS'un M51T modeli size AMD'nin sunduğu yepyeni özellikleri de gösteriyor. ECS ve ASUS'un X58 platformu anakartları ise artık teknolojinin bir üst basamağında olduğumuzun en büyük göstergesi.

Bunun yanı sıra Aopen'ın kasası ülkemizde olan bir eksikliği kapatıyor. Cep telefonlarından GPS cihazlarına, RAM'lerden USB belleklere kadar geniş bir yelpazede

ürünler inceledik. Özellikle size bu sayfaları hazırlarken uzun süre test etme imkânı da bulduğumuz ATEN'in ürünü mutlaka gidip satın alacağınızdan emin olduğumuz parçaların başında geliyor. Bunun yanı sıra Samsung'un monitörünü okurken bir yandan da para biriktirmeye başlayacağınızı tahmin ediyoruz. Biz, teknoloji geliştikçe yazmaktan daha büyük keyif alıyoruz. Dileriz bu keyfi size de yansıtabiliyoruzdur.

akmenek@chip.com.tr

BİLGİ

DEĞERLENDİRME

Test + Teknoloji sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "Toplam CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı". Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

FİYAT PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■□	(89-75 Puan)
orta	■■■□□	(74-60 Puan)
vasat	■■□□□	(59-45 Puan)
kötü	■□□□□	(44-20 Puan)
çok kötü	□□□□□	(19-0 Puan)

İÇİNDEKİLER DONANIM

- 93 Dizüstü:** ASUS M51T
Kablosuz USB Adaptör: Airties Air 2410
LCD Monitör: AOC 2218Ph
- 94 KVM Switch:** ATEN CS661
Kablosuz ağ geçidi: Airties Air 5450
Anakart: ASUS P6T Deluxe
- 96 Kulaklık:** Cresyn CPE-EP0300KL02
LCD Monitör: Datron DA-191WJE08
Dizüstü PC soğutucusu: Digitus Notebook Cooler
- 97 LCD Monitör:** Samsung Syncmaster T260HD
- 98 Anakart:** Gigabyte EP45 UD3R/UD3
Anakart: ECS X58B-A
Atom işlemcili anakart: Foxconn 45CS
- 99 Webcam:** Quickcam Vision Pro
Kulaklık: Inca IH-4150
TV kartı: KWorld Plus TV Hybrid Stick
- 100 Webcam:** Microsoft LifeCam VX-5500
GPS: Mio C725
Ekran kartı: MSI N260GTX
- 101 Sunum aygıtı:** Remote Point Presenter VP 4350
Bellek: OCZ PC2 8500 OCZ2N10662GK
MP3 oynatıcı: Philips GoGear SA 3225
- 102 Dizüstü bilgisayar:** Lenovo ideapad X300
Çok fonksiyonlu lazer yazıcı: Sagem MF5461
Cep telefonu: Samsung SGH M310
- 103 Dizüstü bilgisayar:** Sony Viao VGN-FW11S
Ekran kartı: Sapphire HD 4870 Toxic Vapor-X
USB bellek: Sandisk Extreme Ducati Edition
- 104 GPS:** Tomtom XL
Cep telefonu: SonyEricsson W760i
Akıllı telefon: Toshiba Portege G710
- 105 Kablosuz USB adaptör:** TP Link TL-WN821N
Intel Atom tabanlı anakart ve kasa: XCubox LE200
RCA kablo: TTAf RCA kablo 97119

Bu ürünleri
Hepsiburada.com'dan
satın alabilirsiniz

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR	KABLOSUZ USB ADAPTÖR	LCD MONİTÖR
ASUS M51T	AIRTIES AIR 2410	AOC 2218PH
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS -	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Index, Boğaziçi BİLGİ İÇİN (216) 521 27 25 WEB www.tr.asus.com FİYAT Belli değil	FİRMA Airties BİLGİ İÇİN (212) 444 0 239 WEB www.airties.com FİYAT 89 \$ + KDV	FİRMA AOC BİLGİ İÇİN Datagate, Logosoft (212) 332 15 00 WEB www.datagate.com.tr FİYAT 723 YTL + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
İşlemci AMD Turion X2 Ultra ZM-82, 2,2 GHz	Bağlantı tipi USB	Ekran LCD TFT
Bellek 4 GB DDR2	Standartlar 802.11 b/g/n	Görüntü Alanı 22 inç
Sabitdisk 320 GB	Bağlantı uyarı LED'i Var	Maksimum çözünürlük 1680 x 1050
Ekran 15,4 inç / 114 x 900	Boyut 73mm x 26.5mm x 10.5mm	Tepki süresi 2 ms
Ekran kartı 256 MB Radeon HD 3650 veya tümleşik Radeon HD 3200	OS Uyumluluğu Win. 2000, XP, Vista	Parlaklık 300 cd/m²
Ağırlık 3 Kg	Diğer Uzatma kablosu	Kontrast 12000:1

PUMA GÖZLER ÖNÜNDE: Test Merkezimize AMD tarafından gönderilen ve AMD'nin Puma platformunu en iyi şekilde göz önüne seren Asus M51T aslında yeni elbise giymiş bir manken gibi. Üzerinde 256 MB Radeon HD 3650 ve tümleşik Radeon HD 3200 ekran kartı bulunan ürün, Puma platformunun bir özelliğini de bize yansıtıyor. Ürün fişe takılıyken tam performans ortaya koyarak HD 3650 ekran kartını kullanırken fişten çıkarıldığında ise pil tasarrufu için tümleşik ekran kartı olan HD 3200'e geçiyor. Tabii ki sizin bunu ekran kartı ayarlarında seçmeni gerekiyor. Biz, HD 3650 aktif haldeyken yaptığımız 3D Mark 06 testimizde 3727 puan elde ettik ki bu oldukça iyi bir sonuç. Pil testlerimizde ise ürün ortalama 4 saatlik bir pil ömrü sundu. Lakin ürünün üzerindeki pil yüksek bir olasılıkla ASUS'un bu ürünü satarken kullanacağı pil olmadığından bu sonuç sizi yanıltabilir. Ürünün üzerinde bir adet Blu-Ray okuyucu, 4xUSB yuvası, kart okuyucu ve birer adet HDMI, FireWire, eSATA, D-Sub çıkışları bulunuyor. Ayrıca güvenlik için bir adet parmak okuyucuya sahip. Son olarak ürünün üzerindeki 1.3 Mp'lık web kamerasının arkaya da dönebildiğini belirtelim.

SONUÇ ► Puma platformunun yeteneklerini ortaya koyan Asus M51T, sahip olduğu özelliklerle kullanıcılarını memnun edecek bir ürün.

- ⊕ Ayır ve tümleşik ekran kartı
- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Tasarruflu pil kullanımı

ŞIK VE İŞLEVİLİ: Bayram öncesinde oldukça süslü bir pakette Test Merkezimize gönderilen Airties Air 2410, öncelikle şık tasarımıyla dikkati çekiyor. Siyah üzerine yeşil LED'leri ile çok güzel görünen ürün, aynı zamanda bir metrelik uzatma kablosuyla dilediğiniz yere yerleştirilebiliyor. Böylece modeminizle aranızda bir fiziksel engel bulunsun dahi daha iyi bir yere konumlandırılarak çekim gücü artırılabilir. Üstelik ürünün kalınlığı yüzünden ürünün takıldığı birbirine yakın USB yuvaları da engellenmemiş oluyor. 300 Mbps' a kadar veri aktarımını destekleyen ürün MIMO teknolojisi sayesinde, daha geniş bant aralığı, daha yüksek sinyal gücü ve tutarlı bir aktarım sağlıyor. Ürün, WEP, WPA, WPA2, 802.1x şifreleme sistemleri sayesinde verilerinizin güvenliğini de garanti altına alıyor. Ürün çalışırken, üzerindeki bağlantı yapıldığı ve kablosuz aktarım gerçekleştiğini anlatan 2 adet LED ile size bilgi de veriyor. Ürünü, incelemesini gene bu sayfalarda okuyacağınız Airties Air 5450 cihazıyla beraber test ettik. Testlerimizde gerek çekim gücü gerekse veri aktarım hızından oldukça memnun kaldık. Gerek dizüstü bilgisayarınızda gerekse masaüstü bilgisayarınızda rahatlıkla kullanabilirsiniz.

SONUÇ ► Eğer şık ve kullanımı kolay bir kablosuz USB ağ adaptörü arıyorsanız Airties'in bu becerikli ürününe göz atabilirsiniz.

- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ Güçlü çekim gücü ve veri transferi
- ⊕ Kolay kurulum

YENİDEN AOC: Uzun zamandır Test Merkezimizde göremediğimiz markalardan birisi olan AOC'ye özlemimiz en sonunda bitti. Yeni ürünleriyle gerçekten iddialı olan marka, bu kez ürün gamıyla farkını ortaya koymaya kararlı görünüyor. Bunun ilk örneklerinden birisi de 2218 Ph modeli. Ürünün 12000:1 kontrast oranı gerçekten de etkileyici. Bu rakam dinamik kontrast oranı olmasına karşın oyunlarda ve filmlerde farkını hemen ortaya koyuyor. Ürünün ayağı ve arka kısmı alüminyumdan imal edilmiş ve böylece ürüne şık bir görünüm kazandırılmış. Ön kısmı ise piyano siyahı. Ürünün açma-kapatma tuşu ekranın ortasına konumlandırılırken ayar tuşları ise dokunmatik olarak tasarlanmış. Bu tuşlar kullanılmadığı zamanlarda parlaklığı azaltarak dikkat dağıtmıyor fakat kolayca bulunabiliyor. D-Sub ve HDMI girişleri bulunan üründe DVI girişi bulunmaması dikkatimizi çekti. Özellikle yeni nesil ekran kartlarında hep DVI çıkışının bulunması fakat bu monitörün tüm yeteneklerinin D Sub girişi ile kısıtlanması ise bizi şaşırttı. Yani ürünü tam kapasiteyle kullanmak için ya bir multimedya oynatıcı ya da bir oyun konsolu bağlamanız gerekiyor.

SONUÇ ► Görüntü kalitesiyle evinde bir multimedya merkezi kurmak isteyenlere hitap eden AOC, esnek kullanımıyla dikkat çekiyor.

- ⊕ Ayarlanabilir ayak
- ⊕ Görüntü kalitesi
- ⊕ Düşük tepki süresi

KVM SWITCH	KABLOSUZ AĞ GEÇİDİ	ANAKART
ATEN CS661	AIRTIES AIR 5450	ASUS P6T DELUXE
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Bimel BİLGİ İÇİN (212) 347 75 40 WEB www.bimel.com.tr FİYAT 48 Euro + KDV	FİRMA Airties BİLGİ İÇİN (212) 444 02 39 WEB www.airties.com.tr FİYAT 169 \$ + KDV	FİRMA Index, Boğaziçi, Mersa Sistem BİLGİ İÇİN (216) 521 27 25 WEB www.asus.com.tr FİYAT 336 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Bağlantı arayüzü USB	Arabirim 4 x Ethernet	Form faktör ATX
Desteklediği PC sayısı 2	Kablosuz ağ 802.11 b/g/n	Yonga seti X58
Desteklediği çevreirim sayısı 1	ADSL Standartı ADSL2+	İşlemci yuvası LGA 1366
Kablo uzunluğu Yaklaşık 2,5 metre	Kablosuz güvenlik WPA2-802.1x, WPA, WPA2-PSK, WPA-802.1x, WEP	Depolama arayüzü 6 X SATA II, 2 X SAS, 2 X eSATA
Uyarı ışıkları Var	Türkçe arabirim Var	Bellek yuvası 6 x DDR3 1333
Yazılım kurulumu Yok	Diğer Uyarı ışıkları	Yuva sayısı 3 x PCI-E16X, 1 x PCI-E 4X, 1x PCI

ENFES BİR İCAT: Öyle görünüyor ki ATEN'in ürünlerini her ay inceledikçe markanın tasarımcılarına olan hayranlığımız da artacak. ATEN bu defa son derece basit fakat bir o kadar da kullanışlı bir ürünle karşımıza çıkıyor. ATEN CS661 aslında hepimizin ihtiyacı olan bir ürün ve eminiz ki hepiniz bundan bir tane alacaksınız. Tak-çalıştır özelliği sayesinde bu ürünü bilgisayarınızın USB yuvasına bağlayarak bir dakika içerisinde kullanmaya başlayabiliyorsunuz. Ürünün işlevi ise çok basit: İki adet masaüstü bilgisayar, dizüstü bilgisayar veya dizüstü bilgisayar ile masaüstü bilgisayar arasında iletişim sağlamak. Asıl kullandığınız bilgisayarın (host) ekranında öteki bilgisayarda (remote) açık bulunan belgeyi görebiliyorsunuz. O belgeye müdahale edebiliyorsunuz. Ayrıca kullanımı son derece kolay olan ve ürün takıldığında otomatik olarak açılan yazılım sayesinde iki bilgisayar arasında dosya aktarımı yapabiliyorsunuz. Yani bir USB bellek kullanarak dosya aktarmak zorunda kalmıyorsunuz. Bu sayede iki bilgisayarla da kolayca çalışabiliyorsunuz. Üstelik ürünün üzerinde bulunan bir adet USB yuvası sayesinde USB bellek vb ürünleri de iki bilgisayardan birden kullanabiliyorsunuz.

SONUÇ ► Hem dizüstü hem de masaüstü bilgisayarda aynı anda çalışan herkesin işine yarayacak harika bir ürün.

- ⊕ Kolay kurulum
- ⊕ Başarılı yazılım
- ⊕ Kablosu uzun

IPTV'YE HAZIR: Airties geleceğin teknoloji-lerine şimdiden yatırım yapmanızı sağlıyor. 255mm x 170mm x 33mm boyutuyla masa-üstünüzde genişçe bir yer kaplayan ürün, dilerseniz arkasındaki yuvalar sayesinde duvara da asılabilir. Ürünün neden bu kadar yer kapladığını ise arkasını çevirdiğinizde gördüğünüz 4 adet Ethernet girişi ve bir adet USB girişiyle anlayabiliyorsunuz. Oldukça kolay bir kurulumla sahip olan ürün üzerindeki yazılımı ile size ayrıntılı bir kullanım raporu sunabiliyor. Ürün, IP QoS, VLAN, PVC-Port mapping ve IGMP özellikleri sayesinde IPTV gibi internet üzerinden verilebilecek en güncel servislere de hazır olarak satılıyor. Mesh Teknolojisi sayesinde uzun mesafelere ya da betonarme engellere bağlı olarak yaşanan sinyal zayıflamasını araya konan tekrarlayıcılarla engelleyebilen ürün, bu sayede geniş bir kapsama alanına sahip olabiliyor. Ayrıca MIMO teknolojisi sayesinde kapsama alanı ve bant genişliği artarken veri kayıpları da en az düzeye iniyor. Üstelik ürünün üzerinde bulunan USB yuvasına taktığınız herhangi bir harici depolama aygıtı tüm ağa açık olduğundan kolayca veri paylaşımı ve yedekleme de yapabilirsiniz.

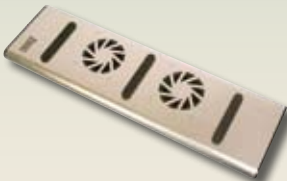
SONUÇ ► Küçük bir kablosuz ağ kurmak isteyenlerden ofis içi kullanıma kadar güvenli ve yüksek veri aktarımı sağlayan bir ürün.

- ⊕ Yüksek güvenlik standartları
- ⊕ Kolay kurulum
- ⊕ Dâhili yazılımlar

ÜSTÜN PERFORMANS: Dünyanın ileri gelen donanım üreticilerinden olan ASUS, Nehalem ile gene iddialı olduğunu gösteriyor. Test Merkezimize gelen ürün 8 adet SATA II desteğiyle oldukça geniş bir depolama alanı sunuyor. Ürünün üzerindeki ağır soğutma sistemi yalnızca estetik bir görüntüyle kalmayarak etkili bir soğutma sunuyor. Hem Crossfire hem SLI desteği bulunan ürün 3 adet PCI-E 16X desteğiyle göz kamaştırıyor. Lakin bu yuvalar birbirine çok yakın olduğundan sanki anakartta 3 adet ekran kartı kurulması istenmiyormuş gibi görünüyor. Açıkçası yüksek seviyeli ekran kartlarının bu yuvalara sığmayacağı aşikâr. Bu da anakartın size sunduğu bir özelliği kolay kolay kullanamayacağınız anlamına geliyor. Ürün, sistem boştayken otomatik olarak devreye girerek enerji tasarrufu sağlayan EPU teknolojisi sayesinde elektrik faturalarınızı azaltıyor. Ayrıca Turbo V yazılımı sayesinde dinamik olarak hız aşırma denemelerinizi yapabiliyorsunuz. Bu yazılım sayesinde sisteminizin sınırlarını kolayca zorlayabiliyorsunuz. Ürünle beraber verilen ve genelde yüksek seviye ürünlerde rastladığımız bir dijital ekran sayesinde sisteminizin verilerini takip edebilirsiniz.

SONUÇ ► Yazılımları ve yüksek performansı ile ön plana çıkan ASUS, gene hız aşırma meraklıları için üstün bir ürün ortaya çıkartmış.

- ⊕ Kullanışlı hız aşırma yazılımı
- ⊕ Etkili soğutma sistemi
- ⊖ PCI-E 16X yuvaları birbirine çok yakın →

KULAKLIK	LCD MONİTÖR	DİZÜSTÜ PC SOĞUTUCUSU
CRESYN CPE-EP0300KL02	DATRON DA-191WJE08	DIGITUS NOTEBOOK COOLER
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Cresyn BİLGİ İÇİN Akortek (212) 210 97 99 WEB www.akortek.com FİYAT 19 \$ + KDV	FİRMA Ufotek BİLGİ İÇİN (212) 444 0 478 WEB www.ufotek.com.tr FİYAT 127 \$ + KDV	FİRMA Bimel BİLGİ İÇİN (212) 347 75 40 WEB www.bimel.com.tr FİYAT 44.39 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Arabirim 3.5 mm Empedans 32 Ohm Hassasiyet 98 dB/mW Frekans aralığı 12 - 22.000 Hz Ağırlık 5.5 g Kablo uzunluğu 120 cm	Ekran LCD TFT Görüntü Alanı 19 inç Maksimum çözünürlük 1440 x 900 Tepki süresi 5 ms Parlaklık 400 cd/m² Kontrast 5.000:1	Uygunluk 15.4 inç ve altı modeller Bağlantı tipi USB Boyut 450 x 95 x 12 mm Fan büyüklüğü 42 mm Fan adedi 2 Gürültü oranı < 25 dBA

L TASARIM: Ülkemize Akortek tarafından getirilen Cresyn markası kaliteli ürünleriyle tanınıyor. Test Merkezimize konuk ettiğimiz EP300KL modeli ilk bakışta L şeklindeki tasarımıyla dikkat çekiyor. Günlük kullanımda kulaklık kablosu gömlek yakamıza vb yerlere ya da elimize takılarak kulağımızdan çıkabilir. Hafif takımlarda kulaklığın yerinden çıkmaması için düşünülen bu ayrıntıyı biz de test ettik ve işe yaradığını gördük. Kulaklık çekildiğinde kepcenin altı kısmına yaslanarak bir direnç gösteriyor. Tabi ki sert hareketlerde kulaklık yerinden çıkabiliyor. Kulaklığın 3,5 mm'lik bağlantı fişi de 90 derecelik bir açı yerine 125 derecelik bir açıya sahip ve bu sayede kabloya bir asimetri verilerek hareket esnekliği sağlanmış. Kulaklığın frekans aralığı genellikle piyasada bulunan 20-20.000 Hz yerine 12 - 22.000 Hz olarak belirlenmiş. Bu geniş frekans aralığı sayesinde düşük ve yüksek frekanslardaki bas ve tizlerde daha net bir performans elde edilmesi sağlanmış. Açıkçası bu ürünü test ederken kullandığımız parçada arkada bulunan bazı enstrümanların varlığını bu kulaklıkla daha net fark edebildik. Tabiki bu fark yalnızca hassas kulaklar için geçerli olacaktır.

SONUÇ ► Eğer kaliteli ve kullanımı rahat bir kulaklık arıyorsanız tasarımı ve performansıyları Cresyn iyi bir seçim olacaktır.

- ➕ Rahat kullanım
- ➕ Kaliteli performans
- ➕ Geniş frekans aralığı

RAHAT ÇALIŞIN: Artık yeni bir monitör alınacağı zaman 17 inç ve üstü ebatlar tercih ediliyor. Bilgisayarımızın içindeki parçalar küçülürken daha geniş çalışma alanı için monitörler büyümekte. Datron'un monitörü 19 inç ve geniş ebatlı. Bu sayede iki adet MS Ofis belgesiyle kolayca çalışabiliyorsunuz. 1440 x 900 çözünürlüğü destekleyen ürün bu sayede size ihtiyacınız olan ayrıntıyı da sağlıyor. Ürünün çerçevesi piyano siyahı ve oldukça şık görünüyor. Hemen önündeki kontrol tuşları ise siyah renkte olmasına karşın, işlevlerini belirten semboller çerçeveye çıkıntılı olarak işlendiğinden görünebiliyor. Günümüzde artık yüksek seviyeli tüm ekran kartlarında DVI arabirimi bulunuyor. Fakat Datron DA-191WJE08'nin üzerinde yalnızca D-Sub girişi bulunmakta. Bu da monitörün oyuncular için değil çalışanlar için üretildiğinin bir işareti. Ürünün pivot ayağı 40 dereceye kadar eğilerek uygun görüş açısını yakalamanıza yardımcı oluyor. Fakat yukarı aşağı ve sağa sola dönmüyor. Monitörün üzerinde kulaklık ya da USB gibi başka bir aparat girişi de yok. Ürünün ayar menüsünün kullanımı ise son derece kolay ve kısa zamanda alışıp ayarlarınızı hızlı bir şekilde yapabiliyorsunuz.

SONUÇ ► Eğer iş veriminizi arttıracak ve masanızın üzerinde şık duran bir monitör istiyorsanız, Datron'u tercih edebilirsiniz.

- ➕ Şık tasarım
- ➕ Düşük tepki süresi
- ➕ Kullanımı kolay menü

FARKLI TASARIM: Bu aralar pek moda olan dizüstü soğutucular pazarına Digitus kendi tasarımıyla dâhil oldu. Ürün, alışlageldik tasarımlardan farklı olarak dizüstü bilgisayarın altını kaplayan bir tabla yerine daha küçük bir tabakadan oluşuyor. Dizüstü bilgisayarın tam altına yerleştirilen ürün, üzerindeki 3 adet kaydırmaz sayesinde bilgisayarınıza sabitleniyor. Böylece bilgisayarınızın güvenliğini garanti altına alıyorsunuz. Soğutucunun altında kendi ayakları bulunuyor ve bu sayede dizüstü bilgisayarınızı yalnızca belli bir açıda sabitleyebiliyorsunuz. Eğer açığı değiştirmek isterseniz ürünü dizüstü bilgisayarınızın altında kaydırmanız gerekiyor. Ürünün sol yanında CF, MD, MS, Mspro, SD, MMC ve SM kart girişleri bulunuyor. Sağ yanında ise 3 adet USB yuvası var. Ürün güç ve veri aktarımı için dizüstü bilgisayarınızın birer USB yuvasını işgal ediyor. Yani 2 adet USB yuvasını alıp bir tane fazladan veriyor diyebiliriz. 2 adet 42 mm'lik fan, küçük ebatlarından dolayı nispeten sesli çalışmalarına rağmen dizüstü bilgisayarınızı etkili olarak soğutuyor. Kurulumu ve kullanımı gayet kolay olan ürün, metal aksamıyla darbelere karşı da dayanıklı.

SONUÇ ► Bir USB-çoklu kart girişi merkezi görevini de gören, bir taşla birden fazla kuş vurabileceğiniz bir ürün.

- ➕ Kolay kurulum
- ➕ USB-çoklu kart girişi var
- ➕ Dayanıklı malzeme

LCD MONİTÖR

SAMSUNG SYNCMASTER T260HD

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Samsung
BİLGİ İÇİN Koyuncu Elk. Kont Bil. (216) 528 88 88
WEB www.samsung.com.tr
FİYAT 734 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	LCD TFT
Görüntü Alanı	26 inç (Geniş)
Maksimum çözünürlük	1920 x 1200
Tepki süresi	5 ms
Parlaklık	300 cd/m²
Kontrast	10.000:1 ms (Dinamik)

- + Düşük tepki süresi
- + Yüksek kontrast oranı
- + Dahili TV tuner

Otomatik ayar Ürünün otomatik çözünürlük ve parlaklık ayarını otomatik olarak yapıyor.

HDTV Monitör!

Arkadaşlarınıza anlatırken şöyle diyeceksiniz “Kendini HDTV sanan bir monitör düşün”

■ Yukarıdaki “Kendini HDTV sanan bir monitör düşünün” başlığı bize değil Samsung’a ait. T260HD’nin broşüründe bulabileceğiniz bu başlık bize çok eğlenceli geldi ve kullanmaya karar verdik. Yalnız ortada küçük bir ayrıntı var ki o da bu monitörün kendini bir HDTV sanması değil aynı zamanda gerçekten de bir HDTV olması.

NEREDEN BAŞLASAK?

Öncelikle monitör dış görünüş olarak Eylül ayında incelediğimiz ve gene ayın ürünü ödülüne layık bulduğumuz T260’a çok benziyor. Yalnız T260 25.5 inç T260 HD ise tam 26 inç. Bu ürün de T serisine has olan gül siyahı renklere sahip. Ürünün açma kapatma tuşu dokunmatik ve çerçevesi şeffaf. Monitörün çerçevesinde parmak izleriniz bariz bir şekilde kalıyor. Fakat ekranın kendisinde bu kusur nispeten giderilmiş. Sabitleme ayağı yukarı ve aşağı ayar yapmaya imkân vermemekle beraber ürünü kolaylıkla sağa sola çevirebiliyor ve eğerek doğru bakış açısını yakalayabiliyorsunuz.

NE İSTERSENİZ BAĞLAYABİLİRSİNİZ

Öncelikle T260 HD’nin arka kısmına baktığınızda giriş çıkışların zenginliği karşısında şaşırıyorsunuz. Monitör klasik D-Sub girişinin yanı sıra bir adet DVI-D girişine de sahip. Bu da 1080p HD filmleri rahatlıkla oynatabileceğiniz bu monitörün keyfini tabi ki en gelişmiş ekran kartlarıyla çıkartabileceğiniz anlamına geliyor. Bunun yanı sıra bir adet HDMI girişi ve optik ses çıkışının (SPDIF) yanı sıra komponent kablo girişleri bulunuyor. Tabi ki SCART girişi de unutulmamış. Ürünün sol tarafında bulunan bir kapağın altında ise ikinci HDMI girişi ve dijital alıcılar için tasarlanan bir Common Interface yuvası bulunuyor. Bu ikinci kısmın daha çok televizyon için, ürünün arkasının ise yan ürünler için tasarlandığı belli.

BÜYÜK VE GÜÇLÜ

Bu kadar büyük bir monitörle çalışırken ne kadar geniş bir alana sahip olacağınızı söylememize zaten gerek yok. Yan yana üç adet ofis belgesini rahatlıkla

sığdırabilirsiniz. Grafik çalışmalarında ise 1920 x 1200 çözünürlüğü ve 10000:1 dinamik, 1000:1 tipik kontrast oranını destekleyen bu ürünle çalışmaktan alacağınız keyfi anlatmamıza sanırım gerek yok. Yüksek çözünürlük demişken Samsung T260HD ile film seyretmeden duramadık. Ürünün parlak ve canlı renkleri sayesinde yüksek çözünürlüklü film dünyasına sizde merhaba diyebilirsiniz. Tabi ki film seyrederken görüntünün tamamına hâkim olabilmek için çalışma mesafesinden biraz daha fazlasına ihtiyacınız oluyor. Oyun oynarken ise başından kalkmak istemiyorsunuz. Hangi oyunu oynarsanız oynayın kendinizi oyunun içerisinde hissediyorsunuz ve iyi bir ekran kartınız varsa kartınızın asıl performansını bu monitörle tam olarak hissediyorsunuz. Oyun demişken yalnızca bilgisayar değil konsolları da hesaba katmak gerek. Bir Playstation 3 ile monitör size paranızın karşılığını verecektir. Ürünün içerisinde bulunan TV tuner sayesinde kablolu yayınlar haricinde analog yayınları da alabilirsiniz. Yani monitörü tamamen bağımsız bir televizyon olarak ta kullanabilirsiniz.

NELER YAPABİLİRSİNİZ?

Çoklu giriş çıkışları sayesinde 5.1 ses sisteminizi, bilgisayarınızı ve oyun konsolunuzu bu monitöre bağladığınızı düşünün. Uzaktan kumandasını da hesaba kattığınızda örneğin bilgisayarınızla download yaparken Playstation 3’ünüzde bir el futbol oyunu oynayıp arada bilgisayarınızı kontrol edebilir, hepsini durdurup habere göz attıktan sonra oyununuza devam edebilir veya dijital televizyon alıcınız sevdiğinizi diziyi bir yandan kayıt ederken siz çalışabilir ve daha sonra dizinizi seyredebilirsiniz. Bu ve benzeri birçok şeyi tek bir monitör üzerinden ve kablo çıkart tak derdiyle uğraşmadan yapabilirsiniz. Üstelik tüm işlerinizde yüksek görüntü kalitesinin tadını çıkartırken çalışma sırasında en fazla 70W güç çeken bu ürünle elektrik faturalarınızdan nispeten tasarruf ta edersiniz.

SONUÇ ► Sahip olduğu özelliklerle bir monitörün sunabileceği en kaliteli özellikleri ve bir HD televizyonun sunabileceği tüm yetenekleri kendisinde toplayan bir ürün.

ANAKART

GIGABYTE EP45 UD3R/UD3

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Kont, Arena
BİLGİ İÇİN (216) 499 62 99
WEB www.gigabyte.com.tr
FİYAT 159 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	P45
İşlemci yuvası	LGA 775
FSB Hızı	1600 MHz
Bellek yuvası	4 x DDR2 1366
Yuva sayısı	1 x PCI-E16X, 3 x PCI-E 1X, 3x PCI

ANAKART

ECS X58B-A

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Mersa Sistem
BİLGİ İÇİN (212) 454 99 00
WEB www.mersasistem.com.tr
FİYAT 269 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	X58
İşlemci yuvası	LGA 1366
Depolama arayüzü	6 X SATA II, 2 X eSATA
Bellek yuvası	6 x DDR3 1333
Yuva sayısı	2 x PCI-E16X, 1 x PCI-E 4X, 2 x PCI-E 1X 1x PCI

ATOM İŞLEMCİLİ ANAKART

FOXCONN 45CS

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Çözüm
BİLGİ İÇİN (216) 540 64 74
WEB www.cozum.com.tr
FİYAT 69 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	MiniITX
Yonga seti	Intel 945GC + ICH7
İşlemci	Intel Atom 230 işlemci 1.6 GHz
FSB hızı	533 MHz
Bellek yuvası	1 x DDR2 533
Yuva sayısı	1 X PCI

DAHA SERİN: Gigabyte EP45 UD3R/UD, daha önce Kasım ayında incelediğimiz Gigabyte EP45 UD3P'nin özelliklerinden biraz daha feragat edilmiş hali. Önceki versiyonunda 2 adet PCI-E 16X yuvası ve 2 adet Ethernet çıkışı bulunurken bu üründe bunlar bire indirilmiş. Feragat edilen PCI-E 16X yuvasının yerine ise 1 adet fazladan PCI yuvası eklenmiş. Tabi bu değişiklikler ürünün düşük performanslı olduğu anlamına gelmiyor. Ürün tamamen Japon malı katı kapasitörlerle donatılmış. Böylelikle ürünün performansı garanti altına alınırken kullanım süresi de uzatılmış. Gigabyte'ın yeni donanımlarında bulunan PCB'de, 1 oz'lık bakır kaplama yerine bu kez 2 oz 'lık kaplama kullanılarak hem iletkenliği arttırmış hem de daha etkili bir soğutma sağlamış. Firmanın yıllardır kullandığı Ultra Durable 2 ise yerini Ultra Durable 3'e bırakmış. Açıkçası yeni soğutma sistemi gene Gigabyte'ın farkını ortaya koyuyor. Kendi içerisinde küçük bir ilerleme sağlarken rakiplerine nazaran daha büyük farklar ortaya koyuyor. Ürünün arkasında birer adet optik ve koaksiyel S/PDIF çıkışı bulunuyor. Zengin bir kutu içeriğiyle gelen ürün aynı zamanda yazılımlarıyla göz dolduruyor.

SONUÇ ► Gigabyte, daha performanslı ve hız aşırıtmada daha iyi sonuçlar ortaya koyacak bir ürün ortaya çıkartmış.

- ⊕ Etkili soğutma
- ⊕ Hız aşırıtmada performansı
- ⊕ Nispeten düşük güç tüketimi

HEM CF HEM SLI: Test Merkezimizde sık sık yer verdiğimiz ECS markası, Nehalem'le birlikte kendini bir üst seviyeye taşımaya hazırlanıyor. Markanın performans meraklıları için ürettiği Black serisi bu defa karşımıza daha da gelişmiş olarak çıkıyor. Öncelikle üzerinde 2 adet PCI-E 16X yuvası bulunan ürün, hem Nvidia SLI hem de ATI Crossfire desteği veriyor. Intel'in örnek anakartında yalnızca ATI desteği bulunduğunu göz önüne aldığımızda bu her X58 anakartta bulunmayan bir özellik. Anakartın arka tarafında bulunan 2 adet ESATA yuvası ve bir adet toslink girişinin yanı sıra 2 adet ethernet girişinin bulunması kartın olumlu özelliklerinden. Ayrıca anakartın gene arka kısmında bulunan CLR CMOS tuşu size BIOS ayarları yaparken yardımcı olacaktır. Ürünün üzerinde bulunan reset ve güç tuşu ise anakartın açık sistem çalışmak için üretildiğinin bir kanıtı. ECS'in üzerindeki bakır soğutucu markanın şimdiye kadar gördüğümüz X58 anakartların içerisindeki en etkileyici soğutucu sistemi olmuş. Ürünle beraber verilen BIOS sürümünü güncellediğinizde ise markanın kendini ne kadar geliştirdiğini daha iyi görebilirsiniz. ECS, bu ürünle kendini daha yukarılara taşımış.

SONUÇ ► Oldukça etkili bir soğutma sistemine sahip olan ECS X58B-A, markanın kendini ne kadar geliştirdiğinin en açık kanıtı.

- ⊕ Hem CF hem SLI desteği
- ⊕ Etkili soğutma sistemi
- ⊕ Uygun fiyat

MINİ MINİ ATOM: Atom işlemcili anakartlar hayatımıza girdiğinden bu yana hayat bazı alanlarda daha da kolaylaştı. Özellikle basit işler için büyük paralar harcayıp performansının yarısını bile kullanmayacağımız sistemler kurmak yerine artık daha ucuz ve basit bilgisayarlara sahip olabiliyoruz. İlk bakışta anakartın üzerinde bir adet PCI yuvası görüyoruz ki bu da ürünün genişleme açısından kısıtlı olduğunu gösteriyor. Fakat zaten bu ürünün üzerine çok yüksek bir ekran kartı koymayacağımızı hesapladığımızda çok önem taşıyor. En çok hoşumuza giden özellik 2 adet SATA II yuvası olması. Bu sayede daha çok depolama alanına kavuşabiliriz. Ürünün arka tarafında bulunan 4 adet USB giriş de başka bir olumlu özellik. Ayrıca 2 adet USB bağlantısı da dahili olarak destekleniyor. Dahili Realtek ALC622 ses çipi sayesinde ürün 5.1 ses desteği veriyor. Ayrıca arka tarafında seri, paralel ve VGA çıkışları da ürünün diğer özelliklerinden. Özetle uygun bir kasa ile bu anakartın özellikle 2 adet SATA II yuvası sayesinde geniş depolama özelliğinden faydalanarak kendinize dilediğiniz gibi, basit işlerinizi görebileceğiniz bir sistem toplayebilirsiniz.

SONUÇ ► Yüksek adette USB yuvası ve SATA II desteğiyle basit işleriniz için kullanabileceğiniz ideal bir ATOM işlemcili anakart.

- ⊕ 5.1 ses desteği
- ⊕ 6 adet USB desteği
- ⊕ 2 adet SATA II desteği

WEB KAMERASI	KULAKLIK	TV KARTI
LOGITECH QUICKCAM VISION PRO	INCA IH-4150	KWORLD PLUS TV HYBRID STICK
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Logitech BİLGİ İÇİN (212) 286 26 90 WEB www.logitech.com.tr FİYAT 139 \$ + KDV	FİRMA Inca BİLGİ İÇİN Pasifik Bilgisayar (212) 212 12 11 WEB www.pasifikbilgisayar.com FİYAT 5.90 \$ + KDV	FİRMA Kworld BİLGİ İÇİN Mersa Sistem (212) 454 99 00 WEB www.kworld-global.com FİYAT Belli değil
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Çözünürlük 2 MP Optik Carl Zeiss Video çözünürlüğü 960 x 720 piksel Fotoğraf çözünürlüğü 1600 x 1200 piksel Kablo uzunluğu 182 cm Mikrofon Var	Arabirim 3.5 mm Empedans 32 Ohm Hassasiyet 120 ± 3 dB/mW Frekans aralığı 20 - 20.000 Hz Mikrofon Duyarlılığı 54dB ± 3dB Kablo uzunluğu 220 cm	Arabirim USB Yayın standardı NTSC/PAL/ SECAM/DVB-T Video kayıt biçimi MPEG2 Fotoğraf kayıt biçimi JPEG, BMP, TIF Uzaktan kumanda Var Diğer USB uzatma kablosu

720P GÖRÜNTÜ: Eğer internet üzerinden görüntülü olarak haberleşmeyi seviyorsanız, hele bir de bu tip yazılımları iş için kullanıyorsanız kaliteli bir donanımına sahip olmanız gereklidir. Özellikle piyasada çok yaygın olan Çin malı ürünlerden uzak durup bu işin erbabı markalara yönelmelisiniz. Logitech'in en iddialı olduğu alanlardan biri olan web kamerasında neden iyi bir marka olduğunu bir defa daha bize kanıtlıyor. Mandallı sistemiyle ister ince kenarlı bir dizüstü bilgisayar ister masaüstünde kolaylıkla kullanılabilecek olan bu kamera 720p kalitesinde video çekebiliyor. Kamera'nın üzerinde bulunan Carl Zeiss lens sayesinde ürünün görüntü kalitesi son derece yüksek. Ayrıca otomatik olarak odak ayarı yapabilen ürün RedLight2 teknolojisi sayesinde yazılım ayarı yapmadan donanımsal olarak ışık ayarı da yapıyor. Özetle kamera-yı sisteminize kurduktan sonra hiçbir ayar yapmadan kolayca kullanabiliyorsunuz. Ürünün üzerinde bulunan mikrofon ise görüntülü ortamlarda bile karşısındaki sese odaklanarak sorunsuz bir şekilde karşı taraf iletiyor. Web kamerası, uzun kablosu sayesinde bilgisayarınızdan uzak yerlere bile kolayca kurulabiliyor.

SONUÇ ► Carl Zeiss lensleri sayesinde yüksek görüntü kalitesine sahip olan, son derece kaliteli bir ürün.

- ⊕ Yüksek görüntü kalitesi
- ⊕ Otomatik ışık ve odak ayarı
- ⊕ Hızlı fotoğraf çekme tuşu

UYGUN FİYATLI: Müzik dinlerken veya oyun oynarken kaliteli bir kulaklığa sahip olmanın önemi tartışılmaz. Müzik dinlerken belki kaliteden fedakarlık edemeyiz. Fakat oyunlarda bu çok ön plana çıkmaz. Daha çok uzun saatler boyunca başımızda taşıdığımız ağırlığın bize verdiği rahatsızlık veya kulaklarımızı sıkımdan kızartan tasarım hatalarıyla boğuşuruz. İşte Inca'nın ürününde de buna önem verilmiş. Kulaklığın ses kalitesi çok yüksek değil. Son derece berrak tizler, güçlü baslar duymuyorsunuz. Fakat kulaklık hafif ve kulaklarınızın etrafını saran yastıklar sayesinde konforlu. Üstelik dış sesleri engellemede de başarılı. Ürünün üzerinde bulunan mikrofon kısa ve sert plastikten yapılmış. Bu yüzden kırımlara açık ve bazen ses iletişimde sorun çıkartabiliyor. Fakat tüm bunlar oyun oynarken, özellikle de Internet üzerinden oynanan oyunlarda arkadaşlarınızla beraber vakit geçirirken bir engel teşkil etmiyor. Ürünün 220 cm'lik uzun kablosu sayesinde kulaklığı yerdeki bilgisayarınızdan bile kolaylıkla kullanabilirsiniz. Son derece uygun fiyatlı kulaklık, rahatlık avantajı sayesinde kulaklarınızı acıtan veya kolayca yıpranan rakiplerine ciddi bir alternatif.

SONUÇ ► Eğer uzun süre oyunun başından kalkmıyorsanız, rahat kullanımıyla Inca'nın bu ürünü ihtiyacınızı görecek.

- ⊕ Rahat kullanım
- ⊕ Uzun kablo
- ⊕ Uygun fiyat

BİLGİSAYARINIZDA TELEVİZYON: Tek bir ürün üzerinden hem iş yapmak hem de oyun oynamak aynı zamanda radyo dinleyip televizyon seyretmek özetle bilgisayarımızı bir eğlence ve iş merkezine dönüştürmek tabi ki elimizde. Bunun için bilgisayarımızı tamamlayan yan ürünlerden birisi de kuşkusuz televizyon kartları. KWorld'ün USB arayüzünden bağlanan TV kartı kalın bir tasarıma sahip olmasına karşın yanında verilen USB kablosu sayesinde yanındaki diğer USB yuvalarını sıkıştırmıyor. Ürünün kurulumu ve kullanımı Türkçe arayüzü sayesinde son derece kolay. Yalnız kurulum sırasında PAL standardını seçmezseniz kanal aramada zorluk çekebilirsiniz. Ürün yalnızca televizyon seyretmek ve kayıt yapmak değil, beraberinde gelen yazılım sayesinde bilgisayarınızda bulunan video ve fotoğrafları da görüntüleme işine de yarıyor. Hatta ürünle beraber verilen yazılımlarla videolarınızı işleyip kendi filmlerinizi bile kolayca yaratabilirsiniz. Ürünle beraber verilen harici antenle analog yayınları da izleyebilirsiniz. Tabi ki piyasadaki diğer ürünlerde olduğu gibi bu antenin de çok yeterli olmadığını belirtmeliyiz. Fakat iyi bir pozisyon bulabilirsiniz net bir görüntü alabilirsiniz.

SONUÇ ► DVB-T desteği olan bu ürünle yalnızca kaliteli bir TV kartına sahip olmuş olmuyorsunuz, geleceğe de yatırım yapıyorsunuz.

- ⊕ DVB-T desteği
- ⊕ Uzaktan kumanda
- ⊕ Türkçe dil desteği

WEB KAMERASI	GPS	EKRAN KARTI
MICROSOFT LIFECAM VX-5500	MIO C725	MSI N260GTX
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA: Arena, Index, Logosoft, Koyuncu BİLGİ İÇİN: (212) 364 64 64 WEB: www.microsoft.com.tr FİYAT: 60 \$ + KDV	FİRMA: Albim BİLGİ İÇİN: (216) 469 23 00 WEB: www.albim.com FİYAT: 799 \$ + KDV	FİRMA: Datagate, Kont BİLGİ İÇİN: (212) 331 21 99, (216) 581 56 00 WEB: www.msi.com.tr FİYAT: 346 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Çözünürlük: 1.3 Mp Optik: VGA Video çözünürlüğü: 640 x 480 piksel Fotoğraf çözünürlüğü: 1280 x 960 piksel Kablo uzunluğu: 180 cm Mikrofon: Var	İşlemci: Samsung 2443-400Mhz Ekran: 7 inç Arabirim: Mini USB, SD/MMC kart Pil ömrü: 2saat Boyutlar ve ağırlık: 123 x 182 x 23 mm, 380 g Diğer: Oto sabitleme sehpa	Grafik işlemci: GeForce GTX 260 Bellek tipi: 896 MB GDDR 3 Bellek arayüzü: 448 Bit Güç girişi: 2 X 6pin Soğutma: Aktif Giriş çıkışlar: 2 X DVI, 1 x S Video

YAZILIM FARKI: Yıllardır yazılımlarının yanı sıra özellikle web kamerası ve klavye alanında adından söz ettirmeyi bilen Microsoft bu kez eğlenceli bir ürünle karşımıza çıkıyor. Yuvarlak hatlarıyla daha ilk bakışta sempati uyandıran web kamerası, değişebilen kapaklarıyla yalnızca kırmızı değil mavi ya da beyaz renklerde de kullanılabilir. Ürünün sabitleme ayağı son derece esnek ve dizüstü bilgisayarınızın ya da monitörünüzün üstüne kolayca takılabilir. Ayrıca masaüstünde kullanılabilir ve kamera sağa sola da döndürülebilir. 180 cm'lik uzun kablosu sayesinde kolayca yerleştirilebilir. Otomatik odaklama yapabilen web kamerasının üzerinde bulunan tek tuşla MSN üzerinde sesli arama yapabilmek mümkün. Yazılımdaki çeşitli ayrıntılar sayesinde MSN ile tam uyumluluk içerisinde bulunan ürün, bu yazılımla birbirini tamamlıyor. Ürünün üzerinde bulunan mikrofon, testlerimizde sesi karşı tarafa başarılı bir şekilde ileterek kalitesini ortaya koydu. Yazılımındaki farklı efektlerle sohbetlerinize renk katacak olan ürün, kaliteli VGA lensiyle size net bir görüntü veriyor. Ayrıca web kamerası ışık ayarını otomatik olarak yapabiliyor.

SONUÇ ► Değişebilir kapakları ve başarılı yazılım paketiyle sohbetlerinize renk katacak bir web kamerası.

- ⊕ Başarılı yazılım
- ⊕ Otomatik ışık ayarı
- ⊕ Esnek sabitleme ayağı

BÜYÜK BOYUTLU: Mio'nun C725 modeli bir GPS'ten öte daha çok aracınızın içerisindeki bir eğlence merkezi gibi düşünülmüş. Ürünün bir GPS'te ihtiyaç duyacağınız taşıyabilirlikten uzak boyutu zaten bunun en açık kanıtı. GPS açıldığında karşınıza çıkan menüden ürünün yön bulma özelliğinin yanı sıra fotoğraf gösterme, müzik çalma ve video oynatma seçeneklerini de görebiliyorsunuz. Ayrıca ürünün üzerindeki AV girişi sayesinde bir dış kaynaktan da görüntü ve ses aktarabilirsiniz. 2GB'lık dahili belleği size yeterli gelmezse SD/MMC kart girişi ile arttırabilmeniz mümkün. Ürünün ekranı oldukça büyük olduğundan ürünle film izlemek çok kolay ve keyifli. Ayrıca ürünün arkasında 2 adet dahili hoparlör de bulunmakta. Dokunmatik ekranı olan ürünün tek sorunu yönetirken ve haritada gezinirken biraz fazlaca baskı istemesi. Hafif bir dokunuş yerine ekrana biraz daha yüklenmeniz gerekiyor. Bir süre kullandıktan sonra buna alışabiliyorsunuz. Üzerinde bulunan 20 kanallı SİRF Star III alıcısı sayesinde kuvvetli bir çekim gücüne sahip olan Mio C725, içerisindeki ayrıntılı Avrupa haritası ile yalnızca Türkiye de değil tüm Avrupada yolunuzu kolayca bulmanıza yardımcı oluyor.

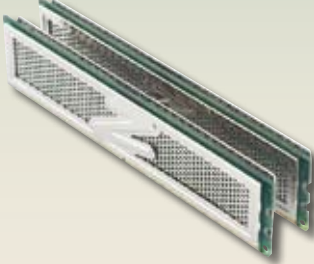
SONUÇ ► Yalnızca size yolunuzu bulmanıza yardımcı olmayan, bunun yanı sıra minik bir çoklu medya oynatıcı görevi gören bir ürün.

- ⊕ Yüksek çekim gücü
- ⊕ Kaliteli LCD ekran
- ⊕ Genişletilebilir bellek

2000 MHZ BELLEK HIZI: İlk bakışta göze oldukça kalın görünen MSI'nın N260 GTX modeli, 2 adet 6 pin'lik güç girişi gerektiriyor. Tam güç altında ortalama 180 watt güç tüketen ekran kartı ortalama büyüklükteki bir fanla soğutuluyor. 65 nm teknolojisiyle üretilen kartın grafik işlemci saat hızı ise 575 MHz. En fazla 2560 x 1600 çözünürlüğü destekleyen ekran kartı, test sırasında kullandığımız full HD destekli monitörümüzde bize bir gösteri sundu diyebiliriz. PhsyX desteği de bulunan kartla bu teknolojiye sahip oyunları oynayabilirsiniz. Tabi ki bu yüksek çözünürlük sayesinde Full HD ve Blu-ray filmleri rahatlıkla izleyebileceğinizi söylememize gerek yok. 3D Mark 05 testimizde 1680 x 1050 çözünürlükte ortalama 19.500, 3D Mark 06 testimizde ise ortalama 15.000 puan veren ürün, Prey oyununda ise 200 FPS'nin üstüne çıktı. 40-60 arası FPS'nin bir oyunu oynamak için kabul edilebilir, 60 ve üstünün ise harika bir sonuç olduğunu göz önüne alırsak bunlar çok iyi sonuçlar. Tabi ki daha düşük çözünürlüklerde daha iyi sonuçlar alınacaktır. Kartın soğutma sistemi yük altında bile görevini yaparak kartı ortalama 55 derece civarında tuttu ki bu da iyi bir rakam.

SONUÇ ► Yüksek performans arayanların tercihi olabilecek ürün aynı zamanda soğutma sistemiyle de ön plana çıkıyor.

- ⊕ Nispeten sessiz çalışma
- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Nispeten az ısınıyor

SUNUM AYGITI	BELLEK	MP3 OYNATICI
REMOTE POINT PRESENTER VP 4350	OCZ PC2 8500 OCZ2N10662GK	PHILIPS GOGEAR SA 3225
		
CHIP PUANI ■■■■■	CHIP PUANI ■■■■■	CHIP PUANI ■■■■■
FİYAT/PERFORMANS -	FİYAT/PERFORMANS ■■■■■	FİYAT/PERFORMANS ■■■■■
FİRMA Interlink Electronics BİLGİ İÇİN Avitec (212) 274 33 34 WEB www.avitec.com.tr FİYAT Belli değil	FİRMA OCZ BİLGİ İÇİN Akortek (212) 210 97 99 WEB www.akortek.com FİYAT 50 \$ + KDV	FİRMA Philips BİLGİ İÇİN 0 800 261 33 02 WEB www.philips.com.tr FİYAT 182 + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
İşaretleme teknolojisi Lazer Bağlantı teknolojisi 2.4 GHz RF Kullanım mesafesi 30 m Güç kaynağı 2 X AA pil Kanal ayarı Var Diğer Taşıma çantası	Bellek Tipi DDR2 Kapasite 2 GB (2X 1024) Sınıf XMP Hız 1066 MHZ Gecikme 5-5-5-15 Voltaj 2.1V	Kapasite 2 GB Arabirim/Pil USB 2.0/Li-Ion Desteklediği formatlar WMA, MP3, WAV, SMV Sinyal - Gürültü oranı 80 dB Ekran boyutu 1.8 inç Diğer Kulaklık

SUNUMLARINIZA YARDIMCI: Etkili bir sunum yapmanın birçok kuralı vardır. Fakat belki de en son akla gelen şey size yardımcı olacak bir işaretleyicidir. Oysa özellikle büyük bir salonda onlarca kişiye karşı sunum yaparsanız bu işaretleyici sizin en büyük yardımcınız olacaktır. Interlink'in VP 4350 ürünü sahip olduğu özelliklerle yalnızca lazer ışınını yöneteceğiniz bir işaretleyici değil, üzerindeki tuşlarla işinizi oldukça kolaylaştıracak bir alet. Öncelikle ürün radyo dalgaları kullandığından daha kesintisiz çalışıyor. Ayrıca kanal ayarı yapılabilirdi için çevrede bulunan diğer benzer ürünlerle çakışmıyor. Ergonomik yapısı sayesinde hem sağ hem de sol elle kolayca kullanılabilen ürün, pille çalıştığı için şarj derdinden de sizi kurtarıyor. Ürünün üzerinde fare imlecini yönlendirebileceğiniz bir tuş bulunmakta. Üstelik sunumlar sırasında slayt gizleme, bir sonraki slayta geçme vb işlevleri kolayca yapabileceğiniz gibi videolara da kolayca hükmedebiliyorsunuz. 30 metrelik çalışma mesafesi sayesinde sunumun bulunduğu bilgisayardan uzaklaşırsanız dahi kolaylıkla anlatımınıza devam edebilirsiniz. Ürünle beraber gelen taşıma çantası ise ürünü güvenle taşımanıza yardımcı oluyor.

SONUÇ ► Tüm sunumunuzu tek bir ürünle yönetebilmenize olanak sağlayan ve işinizi kolaylaştıracak bir ürün.

- ⊕ 30 metre çalışma mesafesi
- ⊕ Mouse görevi de görüyor
- ⊕ Kanal ayarı yapılabilir

PARLAK SOĞUTMA: Amerika merkezli ve dünyanın en prestijli bellek üreticilerinden birisi olan OCZ (OverClockerZ) bu kez de performanslı bir ürünle Test Merkezimize konuk oldu. İlk bakışta üzerindeki metalik, petek dokuya sahip soğutucusuyla dik-kati çeken ürün, bu soğutma sistemiyle dahi hız aşırma için üretildiğini gösteriyor. 2 adet 1066 MHz'lik RAM'den oluşan kit, EPP desteğine sahip. Yani anakartın üzerine bu RAM'leri taktığınızda anakart hız aşırma ile ilgili ayarları otomatik olarak algılayarak işleme sokuyor. Tabi ki bu RAM'leri kullanmak için mutlaka bu desteğe sahip bir anakarta sahip olmanız gerekiyor. Eğer EPP desteğine sahip bir anakartınız yoksa ve hız aşırma yaparsanız bu ayarları elle de yapabilirsiniz. Arttırılmış voltaj korumasına (EVP) da sahip olan RAM'ler 2.3 V ve daha üzerine çıkabiliyor. Biz testlerimizde RAM'i 2.3'e kadar zorlayarak 1.100 MHz'e çıkabildik ama dilerseniz ürünü daha fazla da zorlayabilirsiniz. Bu testlerimizde hiç kuşkusuz ürünün üzerindeki soğutma sistemi etkili bir rol oynadı. Çünkü fazladan bir soğutma sistemi kurup test etmedik. Ömür boyu kullanım garantisine sahip olan OCZ, performans meraklıları için iyi bir tercih.

SONUÇ ► Esnek hız aşırma performansı ve etkili soğutma yetenekleriyle ön plana çıkan, şık bir RAM seti.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Etkili soğutma
- ⊕ Esnek hız aşırma

KOLAY TAŞINABİLİR: Bir kredi kartından bile küçük olan Philips Go Gear SA 3225, kolayca taşıyabileceğiniz bir MP3 oynatıcı. Ürünün 1.8 inçlik ekranı 220 x 176 piksel çözünürlük destekliyor. Bu küçük ekran ürünü yönetmek için ideal fakat video seyretmek vb işler için ancak ihtiyacınızı görebiliyor diyebiliriz. Ayrıca ekran gece kullanımında dahi kolayca okunabiliyor. Ürünün menüsü son derece düzenli ve kontrol tuşlarıyla kolayca yönetebiliyorsunuz. Üstelik menüsünde Türkçe desteği de var. 2GB'lık belleği biraz yetersiz görünse de sizi yolculuklarda oyalayabilir. İçerisinde 20 kanallı bir FM radyo da bulunan MP3 çalardaki radyodan kayıt yapabilirsiniz. Aynı şekilde üzerindeki mikrofonu kullanarak ses kaydı da yapabilirsiniz. Üstelik tek tuşla müzik listenize ulaşabiliyorsunuz. Bu kadar küçük bir ürün kendinden beklendiği gibi yüksek bir performans ortaya koymuyor. Fakat ürünün ses kalitesi ortalamanın üzerinde. Ayrıca pil ömrü de oldukça tatmin edici. Philips, bu ürünün içerisine daha büyük ebatlı ürünlerinde bulunan tüm yetenekleri koymuş fakat ürünün ebatlarını küçültmüş. Böylelikle her şeyi içerisinde barındıran daha küçük bir ürün ortaya çıkmış.

SONUÇ ► Küçük boyutlarıyla her yere sığabilen bir ürün olan SA 3225, uzun pil ömrüyle sizi tatmin edecek bir performans sergiliyor.

- ⊕ Uzun pil ömrü
- ⊕ Yüksek taşınabilirlik
- ⊖ Video ve foto için ekranı küçük

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR	ÇOK FONKSİYONLU LAZER YAZICI	CEP TELEFONU
LENOVO THINKPAD X300	SAGEM MF5461	SAMSUNG SGH M310
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Akora, Boğaziçi, Index BİLGİ İÇİN (212) 331 10 00 WEB www.lenovo.com.tr FİYAT 3299 \$ + KDV	FİRMA Sagem BİLGİ İÇİN Emek Büro Mak., Tesan (212) 222 89 40 WEB www.sagem.com FİYAT 185 \$ + KDV	FİRMA Samsung Electronics BİLGİ İÇİN (212) 444 77 11 WEB www.samsung.com.tr FİYAT 111 YTL + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
İşlemci Intel Mobile Core 2 Duo L7100 1.2 GHz RAM 2048 MB DDR2 Sabit Disk 60 GB SSD Ekran 11.0 inç, Mobile Intel 945 Boyut 400 x 230 x 23 mm Ağırlık 1519 g (pil dâhil)	Baskı teknolojisi Lazer Baskı hızı 16 ppm SB Baskı çözünürlüğü 600 x 600 dpi Bağlantı USB 2.0 Tarayıcı Renkli 600 x 4800 Boyut 495 x 447 x 386 mm	Ekran 1.7 inç 65k Bellek 4 MB Frekans bandı 850/900/1.800/1900 Mhz Boyut ve ağırlık 84 x 45 x 20 mm 84g Kamera 0.3 Mp Diğer WAP, Bluetooth

ZENGİN ÖZELLİKLER: Test Merkezimize konuk olan Lenovo thinkpad X300, 23 mm inceliği ve yaklaşık 1.5 kilo ağırlığıyla oldukça kolay taşınabiliyor. Ürünün en çekici yanı ise üzerinde gelen yazılım paketi. Lenovo'nun kendi farkını koyduğu yazılımlarına ürünün üzerindeki Think Vantage tuşuyla ulaşabiliyorsunuz. Lenovo'nun yazılım paketi sabit diski sarsıntıya karşı korumasının yanısıra pil ömründen tasarruf da ediyor. Ürün, Battery Stretch özelliğiyle pilin bitmesine yakın USB yuvalarını, DVD sürücüyü vs'yi kapatarak size yaklaşık 10 dakikalık daha fazla enerji sağlayabiliyor. Bu sayede yaptığınız işi kaybetmiyorsunuz. Üstelik nelerin kapatılacağını da siz seçebiliyorsunuz. Bunun yanısıra tüm sistemi bir kurtarma dosyası yaratarak DVD'ye yazabiliyor ya da başka bir diske aktarabiliyorsunuz. Ürünün Think Vantage başlığı altında toplanan bu yazılımlarını otomatik olarak kolayca güncelleyebilirsiniz. Sağlamlık üzerine kurulmuş ve özellikle iş dünyası profesyonellerine hitap eden üründe hem iz çubuğu hem de touchpad var. X300'de parmak izi okuyucusunun yanı sıra bilgisayardaki tüm verileri şifreleyen bir de yazılım bulunuyor.

SONUÇ ► 3 saatlik pil ömrüne sahip olan Lenovo, kolayca taşınabilmesinin yanı sıra ek yazılımlarıyla da göz dolduruyor.

- ⊕ Ek yazılım özellikleri
- ⊕ Yüksek taşınabilirlik
- ⊖ Yüksek fiyat

AZ YER KAPLIYOR: Çok fonksiyonlu olmasına karşın az yer kaplayan Sagem, bu sayede ofisinizde veya evinizde kolayca konumlandırılabilir. Ürün bilgisayarınıza USB arabiriminden bağlanıyor. Oldukça hızlı kurulan yazılım sayesinde kolayca kullanıma hazır hale geliyor. Ürün bir ofiste ihtiyacınız olan her şeyi üstünde taşıyor. Faks çekebilen ürün tabi ki tarayıcı olma özelliğinin yanı sıra fotokopi de çekebiliyor. Ürünün üzerinde bulunan USB girişi sayesinde bir USB bellekten baskı alabiliyor veya taradığınız dokümanı USB belleğe aktarabiliyorsunuz. Ayrıca ürünün arka tarafında bulunan USB yuvası sayesinde kablolu ağ kartı bağlayarak ürünü kablolardan kurtarabilirsiniz. Yazıcının 16 ppm'lik baskı hızı, büyük ofisler için olmasa da orta ölçekli ofisler veya evinden çalışanlar için ideal. Testlerimizde, ürünün özelliklerinde yazan 13 saniyelik ilk baskı hızından sapmadığını gördük. Bu, ilk baskı için ortalama bir performans. Ürünün üzerinden SMS gönderilebilmesinin yanı sıra üzerindeki klavyeyi de kullanarak kolayca yönetebiliyorsunuz. Ürünle beraber gelen yazılımlar sayesinde yazıcıyı bilgisayarınız üzerinden de kontrol edebilirsiniz.

SONUÇ ► Orta ölçekli ofisler için ideal olacak, çok yer kaplamayan ve nispeten sessiz çalışan bir lazer yazıcı.

- ⊕ USB bellek yuvası
- ⊕ Nispeten sessiz çalışıyor
- ⊖ USB kablolu veriliyor

SADE BİR ÜRÜN: Samsung, üst seviyedeki telefonlar arasında fırtına gibi eserken bir yandan SGH M310 ile alt seviyede de kendini gösteriyor. Samsung SGH M310, istiridye kabuğu tasarımına sahip bir telefon. Ürünün üzerinde bulunan minik ekran, saati göstermesinin yanı sıra, sinyal çekim gücü ve pil ömrü gibi özellikleri takip edebilmenize de yarıyor. Küçük boyutlarıyla kolayca taşınabilen cep telefonu 4 MB belleğiyle kullanıcıya sınırlı bir alan sunuyor. Maalesef bir bellek genişleme yuvası yok. Bu alana ortalama 500 adet isim ve numara kaydedebilirsiniz. FM radyosu bulunan cep telefonunun aynı zamanda WAP özelliği de var. Geniş tuş takımı sayesinde kolayca kullanılabilen bu ürün parlak kapıyla estetik bir görünüme sahip. 640 x 480 çözünürlükte fotoğraf çekimi yapabilen cep telefonu gece çekimi için flaş desteğine sahip değil. Ortalama 3 saatlik konuşma, 300 saat bekleme süresi olan ürün, kısaca cep telefonunu yalnızca konuşmak için kullananlara yönelik olarak üretilmiş görünüyor. Ürünün uygun fiyatını da göz önüne aldığınızda Samsung SGH M310, satın alması ve kullanması kolay, basit bir cep telefonu gibi görünüyor.

SONUÇ ► Cep telefonunu yalnızca konuşmak için kullanıyorsanız, temel özelliklere sahip ve şık tasarımı olan bu ürün tam size göre.

- ⊕ Uygun fiyat
- ⊕ Geniş tuş takımı
- ⊕ FM radyo

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR	EKRAN KARTI	USB BELLEK
SONY VIAO VGN-FW11S	SAPPHIRE HD 4870 TOXIC VAPOR-X	SANDISK EXTREME DUCATI EDITION
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Sony Eurasia BİLGİ İÇİN 0 444 SONY (7669) WEB www.sony.com.tr FİYAT 3.049 YTL + KDV	FİRMA Arena, Datagate, Penta BİLGİ İÇİN (212) 364 64 64 WEB www.arena.com.tr FİYAT 309 \$ + KDV	FİRMA Sandisk BİLGİ İÇİN Turanlı (212) 216 0520 WEB www.turanli.com.tr FİYAT 48.53 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
İşlemci Intel Mobile Core 2 Duo P8400 2.26 GHz RAM 4096 MB DDR2, Sabit Disk 270 GB Ekran 16.4 inç, ATI Radeon HD 3400, 256 MB Boyut 211 x 37 x 384 cm Ağırlık 3.1 kg (pil dâhil)	Grafik işlemci ATI Radeon HD 4870 Bellek tipi 512 MB GDDR 5 Bellek arayüzü 256 Bit Güç girişi 2 X 6 Pin Soğutma Aktif Giriş çıkışlar 2 X DVI, S Video	Kapasite 4 LCD gösterge Var Arabirim Win XP, Win. Vista, Mac. Ağırlık 300 gr. Boyut 79 x 28 x 18 mm Diğer Metal kasa

HD YANINIZDA: Test Merkezimize konuk ettiğimiz Sony Viao VGN-FW11S büyük ebatlarda bir dizüstü bilgisayar. Standart dizüstü bilgisayar çantalarına sığmayan bu ürünü taşımak için özel bir çanta almanız gerekiyor. Sony ürünlerinin tipik etkileyici tasarımını taşıyan ürün üzerindeki kontrol tuşları ile film izlerken filmi yazılımsal olarak durdurmadan yönetebilmenize, ses vb ayarları yapabilmenize izin veriyor. Ürünün üzerinde bulunan 256 MB'lık ATI Radeon HD 3400 ekran kartı sayesinde birçok oyunu rahatça oynayabilirsiniz. Tabi ki gene bu ekran kartı sayesinde ürünün üzerindeki HDMI çıkışını ve Blu-Ray yazıcısını da kullanarak Bu-Ray ve 1080p full HD filmleri seyredebilirsiniz. Ortalama olarak 3 saatlik pil ömrüne sahip olan ürün kullanım sırasında çok ısınmıyor. Ürünün geniş ekranı size daha rahat bir çalışma imkanı sağlarken en çok 1600 x 900 çözünürlüğü destekliyor. Üzerinde 3 adet USB yuvası bulunan ürün, aynı zamanda bir adet D-Sub ve bir adet iS5400 çıkışına ve çoklu kart girişine de sahip. Tabi ki ses ve mikrofon girişlerini ve 1.3 megapiksel web kamerasını da unutmamak gerek. Ürün büyük olmasına karşın şıklığı ve işlevselliğiyle öne çıkıyor.

SONUÇ ► Full HD filmleri seyretmek ve rahatça çalışmak için her an elinizin altında bulundurabileceğiniz şık bir ürün.

- ⊕ Ergonomik tasarım
- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Blu-ray disk okuyucu

GÜÇLÜ SOĞUTMA: ATI ve Nvidia'nın örnek olarak ürettiği ekran kartlarının farklı üreticilerin elinde bambaşka bir ürüne dönüşmesini keyifle takip ediyoruz. Sapphire'in HD 4870 grafik işlemcili ekran kartına yerleştirdiği Vapor-X soğutma sistemiyle kart bambaşka bir havaya bürünmüş. GPU'yu direkt olarak soğuturken bakır borulardan ve fandan da yardım alan bu sistem, özellikle hız aşırma sırasında ürünü rahatlıkla zorlayabilmenize yardımcı oluyor. Testlerimizde ekran kartını fazla zorlamadan yalnızca GPU ve bellek hızlarıyla ortalama % 8 oynadık ve hiçbir sorunla karşılaşmadık. Özellikle bellekler hız aşırımda esnek bir performans sergiliyor. Yalnız ürün yük altında iken fan 2000 rpm ve üstü değerlere çıkıyor ki bu da ister istemez dayanılabilir ses sınırının biraz üstüne çıkıyor. 55 nm teknolojisiyle üretilen ekran kartı 780 Mhz çekirdek ve 1000 (x4) bellek hızlarına sahip. Direct X 10.4 ve Shader Model 4.0 destekleyen ekran kartı yük altında ortalama 62 derece sıcaklığa ulaşıyor. Güç tüketimi ise üzerinde Toxic soğutucu bulunmayan versiyonuna göre daha düşük. Sapphire HD 4870 Toxic Vapor-X, zengin bir kutu içeriğiyle beraber satılıyor.

SONUÇ ► Sapphire'in ekran kartı, üzerindeki Toxic soğutucusuyla geniş yer kaplamasına karşın etkili bir performans sergiliyor.

- ⊕ Etkili soğutma
- ⊕ Yüksek performans
- ⊖ Sesli çalışıyor

HAVALI: Sandisk'in Ducati serisinden olan 4GB kapasiteli bu taşınabilir bellek ilk bakışta kırmızı rengiyle oldukça havalı görünüyor. Ürünün metal kasası dışarıdan gelecek sert darbelerle dahi direnç gösterebilecek olan bu ürün verilerinizi güvenle taşıma konusunda size bir garanti sunuyor. Ayrıca bir mekanizma yardımıyla kasanın içerisine çekilebilen USB girişi ile ürün yuvada birikebilecek pisliklere karşı nispeten güven altına alınıyor. Ayrıca genelde USB belleklerde yaşanan, USB yuvasını kapatan kapağın kaybolması sorunu da ortadan kalkıyor. Bu mekanizma, USB uç dışarı çıkartıldığında kilitlenerek, siz ürünü USB yuvasına takarken isteminiz dışında kapanması önleniyor. Ürün, veri aktarımı sırasında arkasında bulunan bir LED ile sizi uyarıyor. USB bellek, adını aldığı marka gibi hızı çağrıştıran bir tasarıma sahip. Testlerimizde rastgele erişim hızını 0.7 ms olarak belirledik. Okuma hızı 25.6 MB/s yazma hızı ise 17.3 olarak belirlendi. Bu verilen ürünün ortalamanın biraz üstünde bir veri aktarım performansına sahip olduğunu kanıtıyor. Fakat zaten ürün performansından daha çok tasarımı ile ön plana çıkmak için üretilmiş gibi duruyor.

SONUÇ ► Sandisk Extreme Ducati Edition, ortalama kapasitesi ve veri aktarım hızına rağmen son derece şık tasarıma sahip bir USB bellek.

- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ Dayanıklı kasa
- ⊕ USB ucu koruyucu mekanizma

GPS	CEP TELEFONU	AKILLI TELEFON
TOMTOM XL	SONYERICSSON W760I	TOSHIBA PORTEGE G710
		
CHIP PUANI 	CHIP PUANI 	CHIP PUANI
FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS 	FİYAT/PERFORMANS
FİRMA Tomtom BİLGİ İÇİN (212) 356 97 07 WEB www.tomtom.com FİYAT 505 YTL + KDV	FİRMA Sony Ericsson BİLGİ İÇİN (212) 473 77 77 WEB www.sonyericsson.com FİYAT 560 YTL + KDV	FİRMA Multimedya BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46 WEB www.multimedya.com FİYAT 279 Euro \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
İşlemci 266 Mhz Ekran 4,3 inç Arabirim Mini USB Pil ömrü 3 saat Boyutlar ve ağırlık 118 x 83 x 25 mm, 186g Diğer Oto sabitleme sehpa	Ekran 2.2"inc , 256k renk, TFT Bellek 40 MB (1 GB M2 kart hedyeli) İşletim Sistemi Symbian Boyut 103 x 48 x 15 mm Kamera 3.2 MP Diğer HSDPA, EDGE, MP3, Bluetooth, GPS, Kızıl ötesi, FM Radyo	Ekran 2.4"inc, 65 renk, QVGA Bellek 80 MB (Micro SD kart yuvası) İşletim Sistemi Windows Mobile 6 Boyut 115 x 62 x 13mm Kamera 2.0 MP Diğer HSDPA, EDGE, MP3, Bluetooth, GPS, FM Radyo

HOŞGELDİN TOMTOM: Güncel haritaları ile kullanıcılarının güvenini kazanmış olan TomTom, özellikle kullanıcılarından gelen bilgileri kullanarak kurduğu sistem sayesinde müşterisinden geleni gene müşterisine sunuyor. Test Merkezimize gelen XL ürünü ilk bakışta 4,3 inç ekranıyla kolay bir kullanıma sahip olduğunu gösteriyor. Ürünün Türkçe arayüzü son derece hızlı ve kullanmaya alışmak için çok zaman harcamanız gerekmiyor. Sesli yönlendirme yapabilen ürünün ekranı, üzerindeki alıcı sayesinde çevrede bulunan ışığa göre parlaklığını otomatik olarak ayarlıyor. Bluetooth araç kiti görevini de görebilen ürün aynı zamanda dahili FM vericisi sayesinde araç radyonuz üzerinden kablosuz müzik çalmanızı da sağlıyor. Ürünün en hoşumuza giden özelliklerinden birisi de yalnızca araba kullananlar için değil herkes için üretilmiş olması ve farklı modlar içermesi. Örneğin bir yere gideceğiniz zaman önünüze en hızlı, en kısa, otoyollardan kaçın, yürüyüş rotası, bisiklet rotası ve sınırlı hız gibi seçenekler sunuluyor. Hava durumu bildirme gibi farklı servisleri de olan XL yalnızca bir GPS değil, katma değere sahip bir ürün olarak karşımıza çıkıyor.

SONUÇ ► Sahip olduğu özelliklerle GPS pazarını daha da kızıştırarak olan Tomtom XL, markanın ününe yakışan bir ürün.

- + Kullanımı kolay arayüz
- + Boyutları küçük
- + Yürüyüş ve bisiklet rotası verebiliyor

MÜZİĞİNİ KARIŞTIR: 103 gram ağırlığında ki Sony Ericsson W760i, belki de markanın en çok beğendiğimiz serilerinden olan Walkman ailesinin ürünlerinden birisi. Cep telefonu oldukça yaratıcı bir tasarıma sahip. Ön tarafına yerleştirilmiş güçlü hoparlörleri bir ızgara arkasına konulmuş ve ürün sanki bir müzik kutusu havasına sokulmuş. Kayar kapaklı telefon geniş tuş takımıyla rahatça kullanılabilir. Ürün, track ID özelliği ve dahili GPS yazılımının yanı sıra son derece net ses veren bir müzik çalar. Fakat telefonun en eğlenceli kısmı shake control adı verilen yeteneği. Telefonda çalan parçayı değiştirmek istediğinizde walkman tuşu basılıyken telefonunuzu küçük bir bilek hareketiyle hafifçe "sallıyorsunuz" ve böylelikle müzik listenizden herhangi bir otomatik parça seçilerek çalmaya başlıyor. Yani bu telefona sahip birilerini telefonunu sallarken görürseniz şaşırmayın. Beğenmediği bir parçayı değiştirmeye çalışıyordur. Ayrıca ürünün içerisinde bulunan lisanslı oyunların sayısını gördüğümüzde de oldukça şaşırdık. Özetle Sony Ericsson bir telefonda daha yaratıcılığını ortaya koymuş ve hiç kimsede bulunmayan bir özelliği kullanıcılarına sunmuş.

SONUÇ ► Yüksek ses performansını eğlenceyle birleştiren W760i, yaratıcı bir tasarımın ne kadar keyif verici olabileceğini gösteriyor.

- + Güçlü ses performansı
- + Shake control özelliği
- + Eğlenceli yazılımlar

KOLAY KULLANIM: Eksiksiz QWERTY klavyesiyle iş hayatında elektronik postalarına hızlı bir şekilde cevap vermek isteyenlerin işi kolaylaştıracak bir tasarıma sahip olan Toshiba Portege G710, 130 g ağırlığa sahip. MS Exchange Sunucusu'yla uyumlu olduğu için ofis dışında bile elektronik postalarınıza erişmenizi sağlıyor. Ürünün üzerinde bulunan GPS, gene ürüne takılabilen bir anten yardımıyla kullanılabilir. 320 x 240 piksel çözünürlük sunan ekranında ofis belgelerinizi kolayca okuyabilirsiniz. Ürünün tam ortasında bulunan dokunmatik navigasyon çubuğu ile yönetmesi çok kolay. Fakat navigasyon tuşunu etrafında bulunan diğer kontrol tuşlarını kullanmak için biraz sertçe bastırmanız gerekiyor. Ürünün 2.0 MP kamerası yüksek çözünürlükte ve kaliteli sonuçlar veriyor. Fakat gece çekimleri için üründe bir flaş desteği bulunmuyor. Akıllı telefonun klavyesini kullanmak ise gerçekten çok kolay ve hızlı bir şekilde mesajlarınızı cevaplayabiliyorsunuz. Üstelik tek elle bile kolayca kullanılabilir. Sesle de arama yapabileceğiniz ürün 200 saatlik bekleme 3 saatlik konuşma süresine sahip ve testlerimizde de benzer sonuçlara ulaştığımızı belirtmeliyiz.

SONUÇ ► Geniş ve tam tuşlu QWERTY klavyesiyle elektronik postalarınıza hızlıca cevap verebilmenizi sağlayan, şık bir ürün.

- + Tam tuşlu QWERTY klavye
- + GPS anten girişi
- + Şık tasarım

KABLOSUZ USB ADAPTÖR	INTEL ATOM TABANLI ANAKART VE KASA	RCA KABLO
TP LINK TL-WN821N 	XCUBOX LE200 	TTAF RCA KABLO 97119
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA TP Link BİLGİ İÇİN Infrolink (216) 544 12 44 WEB www.infrolink.com.tr FİYAT + KDV	FİRMA Çözüm BİLGİ İÇİN (216) 540 6474 WEB www.cozum.com.tr FİYAT 179 \$ + KDV	FİRMA TTAF Elektronik BİLGİ İÇİN (216) 425 55 45 WEB www.ttaf.com.tr FİYAT 34 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Bağlantı tipi USB Standartlar 802.11 b/g/n Bağlantı uyarı LED Yok Boyut 93.5 x 26 x 11mm OS uyumluluğu Win. 2000, XP,Vista Diğer Sony PSP desteği	Renk Siyah Anakart Intel Atom 230, 1,6 GHz Yuva sayısı 2 X SATA, 1 X PCI, 1 X DDR2 RAM Güç kaynağı 150 W Boyut Mini ATX 200 x 106 x 321 mm Ağırlık Yaklaşık 3.1 kg	Kablo tipi RCA'dan RCA'ya Uzunluk 2 m Boyut 20 mm genişlik, 6 mm kalınlık Bağlantı noktası 24 k altın Uyumluluk DVD/CD oynatıcılar, profesyonel ekipmanlar, dijital TV kaydediciler vb

KÜÇÜK VE BECERİKLİ: Test Merkezimize konuk olan TP Link TL-WN821N, USB yuvası üzerinde bilgisayarınıza bağlanıyor. Mac ve Linux uyumu bulunmayan ürün, 300 Mbps' a kadar veri aktarımını destekliyor. MIMO teknolojisi sayesinde, bu teknolojiye sahip ürünlerle arasında daha geniş bant aralığı, daha yüksek sinyal gücü ve tutarlı bir aktarım sağlıyor. Çevredeki diğer kablosuz ürünlerle çakışmayan TP Link TL-WN821N, 64/128/152-bit WEP şifreleme, WPA/WPA2 ve WPA-PSK/WPA2-PSK şifreleme sistemleri sayesinde verilerinizin güvenliğini de sağlıyor. Özellikle kablosuz ağlarda bu düzey bir güvenliğin gerekli olduğu tartışılmaz bir gerçek. Kurulumu oldukça kolay olan ürünle yaptığımız testlerde ses ve görüntü aktarımında bir sorunla karşılaşmadık. Test Merkezimizde bulduğumuz katta, araya duvarlar girmesine karşın veri aktarımı her zaman tatmin edici bir seviyede kalmayı başardı. Taşınması ve kullanması oldukça kolay olan ürün, aynı zamanda Sony PSP desteğine de sahip. Üstelik yazılımı size veri aktarımı ile ilgili ayrıntılı bir rapor sunarak durumunuzu kontrol etmenizi de sağlıyor. Bu özellikle limitli internet bağlantısını kullananlar için önemli bir özellik.

SONUÇ ► Özellikle MIMO destekli ürünlerle asıl performansını ortaya koyan, taşınması, kurulumu ve kullanımı kolay bir ürün.

- ⊕ Güçlü veri transferi
- ⊕ MIMO desteği
- ⊕ Kolay kurulum

KEYFİNİZE GÖRE: Test Merkezimizde bir süredir tartıştığımız bir konu var. Piyasada Intel Atom işlemcili anakartlar bulunmasına karşın sistem kurabileceğimiz kasaları bulmak çok zordu. Çözüm ise Çözüm Yaz. ve Don. A.Ş'den geldi. Üstelik te her şey içerisinde bir paketle. İçerisinde kendi Atom işlemcili anakartını bulunduran kasa bunun dışında çıplak geliyor. Yani kendi istenize göre DVD okuyucu, kart okuyucu, dilediğiniz kapasitede sabit disk, ekran kartı ve RAM'i kendiniz sisteminize kuruyorsunuz ve kullanım amacınıza uygun bir ürün ortaya çıkartıyorsunuz. Şık görünümüne sahip olan kasa ayrıca dikdörtgen yapısıyla bir rafa kolayca sığacak şekilde tasarlanmış. Ürünün üzerinde bulunan 6 adet USB girişlerinden ikisi önde. Ayrıca gene ön kısımda kulaklık ve mikrofon girişleri de bulunuyor. Anakartın üzerinde bulunan genişleme yuvalarının azlığını göz önüne aldığımızda bu şık kasayla evinize bir multimedya bilgisayar kurabilirsiniz. Dilerseniz Office programlarınızı çalıştırabileceğiniz basit bir iş bilgisayarını olarak ta kullanabileceğiniz bu sistem hem şık hem de kullanışlı olmasıyla ön plana çıkıyor. Kasanın içi ise montaj sırasında sorun çıkartmayacak kadar geniş.

SONUÇ ► Piyasada var olan bir eksikliği kapatan ürün, dilediğiniz sistemi kurmanıza izin veriyor.

- ⊕ Estetik tasarım
- ⊕ Kolay montaj
- ⊕ Esnek sistem kurulumu

KALİTELİ AKTARIM: Son derece kaliteli bir televizyon yada projektör aldınız. DVD oynatıcınızın performansından da eminsiniz. Fakat performansta hep bir eksiklik hissediyorsunuz. Ama bunun adını bir türlü koyamadınız. İsterseniz biz size yardımcı olalım. Her iki ürün arasındaki veri otoyolunu en kaliteli asfaltla kaplayıp şeritleri açmanız yani daha kaliteli bir kablo kullanmanız gerekiyor. Geçen ay SCART'tan SCART'a sinyal aktaran kablosunu incelediğimiz TTAF'ın bu defa da RCA kablosunu test ettik. Bu kablounun da incelediğimiz tüm TTAF ürünlerinde olduğu gibi bağlantı noktaları 24 ayar altın kaplama. Bu sayede en yüksek veri aktarım hızı sağlanmış. İletkenliği en yüksek madde olan altın ile kaplı bağlantı noktası sayesinde kabloda zamanla dış etkenlerden dolayı oluşabilecek bozulmaların da önüne geçilmiş. Ürünün bağlantı noktalarında ayrıca plastik yerine metal kullanılarak dış darbelerle karşı da dayanıklılığı arttırılmış. Bu kaplama ürünü biraz ağırlaştırırsa da sağladığı koruma düşünüldüğünde önemli bir sorun oluşturmuyor. Ayrıca kablounun uçları kolay kolay eğilmiyor. Testlerimizde yüksek kalitede sinyal aktarımı sağladığımızı da belirtmeliyiz.

SONUÇ ► Eğer kendinize mükemmel bir ses ve görüntü sistemi kurmak istiyorsanız TTAF'ın RCA kablosunu mutlaka listenize eklemelisiniz.

- ⊕ 24k altın
- ⊕ Esnek yapı
- ⊕ Metal kaplama

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

Oyunlara yeni soluk

Hala gerçek zamanlı ışın izleme (ray-tracing) özelliği olan grafiklerle oyun oynayamıyoruz. Bari gerçekçi fizik simülasyonlarıyla avunalım değil mi?
Karşınızda nVidia Physx...

7 Aralık Güvenlik önlemlerine çok güvenmeyin

Azınlık Raporu filmini izleyenler hatırlayacaktır. Başroldeki Tom Cruise, iris taraması yapılan kapılardan geçmek için, geçiş izni olan birini öldürerek göz kürelerini çıkarıp geçiş amacıyla kullanmıştı. O kadar vahşi olmayan (neyse ki) bir yöntemle, dâhili web kamerası üzerinden yüz tanıma teknolojisini kullanan bilgisayarlara izinsiz girmek, teoride (ve gelen haberlere göre pratikte) mümkün. Bunu denemek için bilgisayarın kayıtlı kullanıcısının görüntüsü bir video konferans esnasında kaydedilmiş. A4 boyutlarında alınan çıktı, dizüstü PC'ye giriş yaparken kameraya tutulunca bu hileye kanan sistem geçişe izin vermiş. Öyle ya da böyle dizüstü PC'lerde okunup yazılan tüm veriler şifrelenmedikçe (örneğin BitLocker ile) basit bir boot edebilir CD / DVD hatta USB bellekle bile kullanıcı hesaplarındaki şifrelerin "uçurulmasını" ve sisteme girilmesini sağlayan yazılımlar mevcut. Bu bağlamda parmak izi okuyucusunun da ne kadar güvenlik sağladığı tartışma konusu.

10 Aralık Küresel krizin Sony'ye etkisi

Son günlerin en popüler konularından biri kuşkusuz ekonomik kriz. Aslında görünen o ki buna kriz yerine daha ağır bir tanımlama olarak "buhran" demek daha doğru. Zira uzmanlar, söz konusu ekonomik daralmanın bir iki yılda geçebilecek gibi olmadığını belirtiyor. Bu konuda pek çok spekü-

lasyon yapılıyorsa da hemfikir olunan bir gerçek, 2009'un çok zor geçeceği. Sony cephesinden gelen bir haber bu noktada oldukça manidar. Japon elektronik devi, 8 bin kişiyi işten çıkaracağını açıkladı. Böylece 160 bin olan toplam işgücünün yüzde 5 azaltılması ve ek olarak bazı yatırımların yeniden gözden geçirilerek, kârsız işlerden çıkılmasıyla maliyetleri 1,1 milyar dolar azaltmayı planlayan Sony'nin sene başından beri (Japon Yeni'nin dolar karşısındaki yükselişiyle bağlantılı olarak) hisseleri yüzde 70 değer yitirdi. Fakat bana asıl şaşırtıcı gelen Daiwa SB Investments yöneticisi Katsuhiko Mori'nin Sony hakkındaki demeci oldu. Mori; "Tasarruf için hedeflenen rakam büyük ama yeterli olmayabilir. Sony'nin sabit bir geliri garanti edecek çekirdek bir işi yok" diyerek firma hakkında kafalarda soru işaretleri oluşturdu.

13 Aralık Hangi elektronik eşya marketi?

Media Markt'ın ülkemize geliş elektronik eşya mağazacılığında gerçek bir milat oldu. Artık tüm ürünlerde en düşük fiyat garantisi ElectroWorld, Darty ve Bimeks'te de var. Öyle ki bu mağazalar hizmet konusunda ikinci safhaya geçti. Sözelimi Media Markt satın aldığınız ürünü daha düşük fiyata bulursanız aradaki fiyat farkının iki katını size ödüyor. Darty fiyat farkıyla birlikte bir kutu çikolata hediye ediyor. ElectroWorld fiyat farkının %120'sini size ödüyor v.s. Bazı mağazalar böyle bir

Gözlere dikkat En yüksek güvenliği sağlayan iris tarama yöntemini Azınlık raporu filminde Tom Cruise aşmıştı. Yüz tanıma özelliğini aşmak çok daha kolay.

katma değer yarışına girmişken hala en düşük fiyat garantisi vermeyen elektronik eşya mağazalarının bulunması çok şaşırtıcı. Dergimizde daha önce yayınlanan Elektronik eşya mağazaları testinde kullandığımız puan ağırlıklarının neredeyse birebir aynen www.chip.com.tr'de gerçekleştirdiğimiz ankette karşımıza çıkması, beni pek fazla şaşırtmadı. Zira son kullanıcı olarak alışveriş yapmadan önce iki konu benim için çok önemli; birincisi satın aldığım ürünün fiyatı uygun mu. Amiyane bir tabirle acaba kazık yiyor muyum? İkincisiyse satın aldıktan sonra ürünü beğenmezsem ne olacak. Mağaza koşulsuz iade kabul ediyor mu? Bu iki temel kriteri sunmayan bir mağazadan alışveriş yaptığınızda işinizi şansa bırakmış oluyorsunuz aklınızda bulunsun.

15 Aralık nVidia "Fiziksel olarak bastırıyor"

nVidia son zamanlarda AMD ATI'nın atakları yüzünden epey prestij kaybetmiş de aslında boş durmuyor. Firmasının Physx özelliği, tahmin edebileceğiniz gibi, gerçek dünyadaki fizik simülasyonlarını oyun içi grafiklerle yapmaya olanak sağlıyor. Sözgelimi bir kaya parçasının yamaçtan yuvarlanıp çevreye zarar vermesi, rüzgarın perdeyi dalgalandırması ya da ateş ettiğiniz objelerin hareketi, Physx sayesinde gerçekçi bir şekilde canlandırılabilir ve daha da önemlisi bu hesaplamaları GPU (en azından GeForce 8 serisi) yapıyor. Bu özelliklerin pratikte nasıl olacağına dair ipucu vermek adına yayınlanan Mirror's

GPU ve Physx nVidia, Şubat 2008'de Ageia'yi satın aldıktan sonra oyun geliştiricilerin Physx'i desteklemesi için elinden geleni yapıyor.

Geniş açının sihri
10 mm odak uzaklığıyla çekilen bu süper geniş açı fotoğrafı, Sigma 10-20 mm F4-5.6'nın yapabileceklerine iyi bir örnek teşkil ediyor.

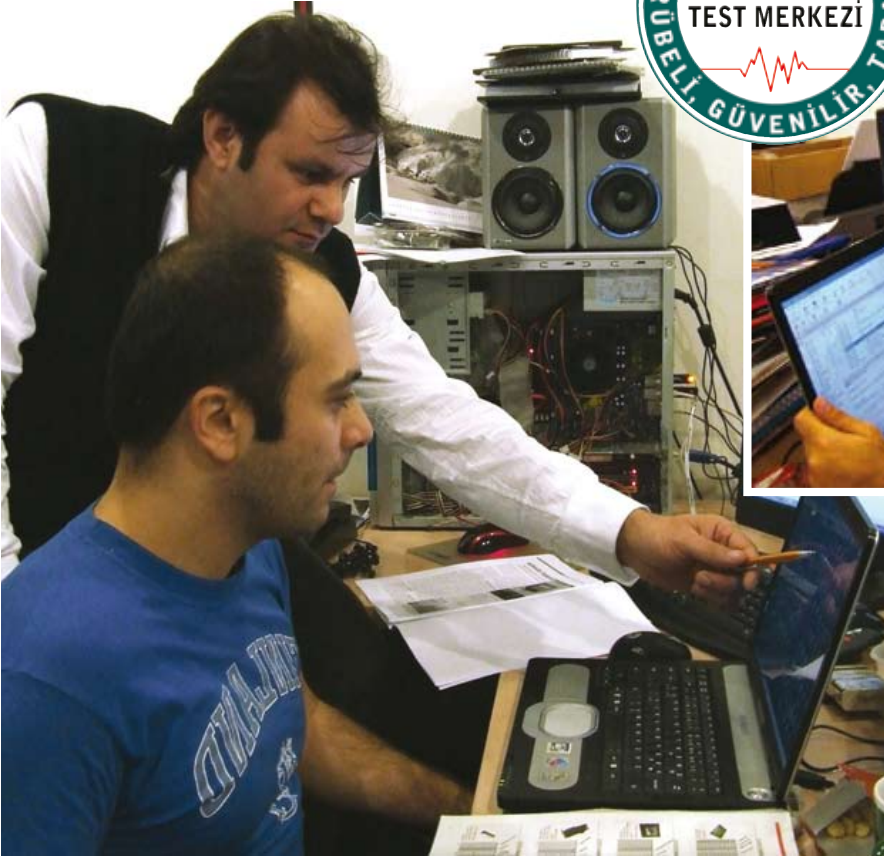
Edge videoları ise umut vaat ediyor. Aslında hâlihazırda Unreal Tournament 3 ve Ghost Recon Advanced Warfighter gibi oyunlarda Physx desteği varsa da, Physx'in akışkan dinamiği başta olmak üzere pek çok alanda kullanılacağı etkileyici grafiklerle hazırlanan Cryostasis, nVidia'nın popülaritesini artırabilir. Oyunun 2009 başında piyasada olacağı belirtiliyor. Oyun geliştiriciler, sağladığı imkânlar yüzünden Physx'i sevdi. Bakalım 2009 içinde kaç tane Physx destekli oyun göreceğiz.

18 Aralık yeni bir Imagine Cup yeniden...

Yazılım geliştiren bir öğrenciyse Microsoft'un uluslararası yarışması Imagine Cup'ı mutlaka duymuşsunuzdur. Yazılım geliştirme kategorisinde jüri üyesi olduğum bu yarışmada aslında oyun geliştirme, IT becerisi, kısa film, fotoğraf ve gömülü sistem geliştirme gibi farklı kategoriler de bulunuyor. Her yıl farklı bir tema çerçevesinde düzenlenen Microsoft'un küresel öğrenci yarışması Imagine Cup 2009 için başvurular başladı. Yarışmanın bu yılki teması "Küresel ve zorlu problemlerin teknoloji ile çözüldüğü bir dünya düşleyin" olarak belirlendi. Geçtiğimiz yıl Türkiye'den de proje ekiplerinin 2 yarışma dalında dünya finaline kaldığı ve toplam 200 bin dolarlık para ödülü dağıtılacak olan yarışmaya kayıt olmak ve bilgi almak için 1 Mart 2009 tarihine dek <http://imaginecup.msakademik.net/> adresini ziyaret edebilirsiniz. Yarışmayla ilgilenen arkadaşlara küçük bir uyarı; hala zaman varken projeye başlamak (en azından fikir bazında) ve geliştirmek için zamanı iyi kullanmak şart.

22 Aralık DSLR için objektif seçimi

Daha önce satın aldığım Canon 50 mm F1.8 II objektif bana 170 TL'ye mal olmuştu. Sirkeci'deki bir spot dükkandan aldığım bu objektif, düşük ışık şartları için ideal. 450D'nin kit objektifi 18-55 F4.5-5.6 IS'ten pek memnun olduğum söylenemez. Bu aralıkta şu ana kadar görebildiğim fiyat / performans açısından en başarılı objektif, Tamron 17-50 mm F2.8 (KDV dâhil 960 TL – hepsiburada.com fiyatı). Tele içinse Canon 70-200 mm F4L IS tek kelimeyle mükemmel. Amerika fiyatı yaklaşık 1000 dolar olan bu objektifin ülkemizde kaç satıldığını bilmiyorum ama en azından 2-2,5 katıdır sanırım. Zira nedendir bilinmez ülkemizdeki Sigma ve Tamron fiyatları ile ABD fiyatları arasında fahiş denebilecek farklar yok. Fakat iş Canon'a gelince (özellikle üst seviye objektiflerde) çoğu zaman ABD fiyatını 2 ile çarpmak bile yetmiyor. Geldik fotoğrafçılığın "alet işler el övünür" diye tabir edilebilecek süper geniş açı kısmına. Süper geniş açı bir objektifle çok etkileyici fotoğraflar çekebilirsiniz. Özellikle bulutlu bir hava ve açık alanda çekeceğiniz 10-12mm'lik bir fotoğraf, fotoğrafçılığa bakışınızı tamamen değiştirebilir. Kişisel tercihim bu noktada (şimdilik) Sigma 10-20 mm F4-5.6 ya da Tokina 11-16 mm F2.8. Tokina'nın ülkemizdeki durumunu bilmiyorum fakat Sigma 10-20 mm'yi önümüzdeki ay Test Merkezi'mize konuk edeceğiz. 📷

TEST CİHAZLARI

Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP Top 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burda önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçırın okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip edebiliyorlar. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir katego-

ride yer alıyor ise bu tüm tabloyu etkiliyor. Bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz. TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performansı iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise diğer tüm Fiyat/Performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

DEĞERLENDİRME: CHIP her TOP 10'u şu sınıflara ayırıyor.

- Zirve sınıfı (100-90 puan),
- Üst sınıf (89-75 puan)
- Orta sınıf (74-45 puan)

CHIP TOP 10

Donanım listeleri

- 109** 16 GB USB bellekler
- 109** Giriş seviyesi 600 \$ altı dijital makineler
- 109** 150 \$ üstü ekran kartları
- 109** 150 \$ altı ekran kartları
- 110** 19 inç LCD monitörler
- 110** 22 inç LCD monitörler
- 110** Navigasyon sistemleri
- 110** SATA II sabit diskler
- 111** Video ve resim gösteren MP3 çalarlar
- 111** 1.000 \$ altı 15.4 inç dizüstü bilgisayarlar
- 111** 12.1 inç dizüstü bilgisayarlar
- 111** 2,5 inç harici diskler

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

16 GB USB bellekler

16 GB USB bellekler

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (\$ + KDV)	Ortalama okuma (MB/s)	Ortalama yazma (MB/s)	Restekte erişim süresi (ms)	Donanım özellikleri	GB başına maliyet (\$)	Kullanılabilir kapasite	Yazma kilitli / Uyarı LED'i	Ready Boost	Genel tasarım	Katlanabilir / Kapak	Boyutlar (E x B x K) mm	
YENİ	1	Corsair Flash Voyager GT	93	77	69	27.2	23.5	1.2	75	85	4.6	15.1	Var	Yok/Var	80	Yok/Var	23 x 75 x 13
YENİ	2	OCZ ATV	89	87	59	27.3	22.9	1.2	80	55	4	14.9	Var	Yok/Var	90	Yok/Var	21 x 81 x 10
YENİ	3	Sandisk Cruiser Contour	84	70	69	25	19.6	1.3	80	85	4.5	15.2	Var	Yok/Var	90	Saklı/Yok	24 x 73 x 9
YENİ	4	OCZ Diesel	85	100	49	25.6	21.8	1	70	50	3.3	14.9	Var	Yok/Var	75	Yok/Var	17 x 60 x 6
YENİ	5	Corsair Flash Voyager	70	68	59	23.6	12.5	1.6	75	85	3.9	15.1	Var	Yok/Var	80	Yok/Var	23 x 75 x 13
YENİ	6	A-Data C801	63	80	45	23.9	7.51	0.8	60	50	3	15	Var	Yok/Yok	65	Yok/Var	12 x 70 x 9
YENİ	7	Stormax	61	95	37	19.5	11.7	1	60	45	2.5	14.9	Var	Yok/Var	60	Var/Yok	16 x 63 x 11

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Corsair Flash Voyager GT
Hem performanslı hem de şifreleme yazılımıyla geliyor.

Giriş seviyesi 600 \$ altı dijital fotoğraf makineleri

Sıra	Model	Toplam puan	Fotoğraf kalitesi	Fiyat (\$ + KDV)	Donanım özellikleri	Hız	Dok. formatı	Depolama çözümü	Pil süresi	Görüntü sabitleyici	Ekran boyutu, odak aralığı, ekran bellek kartı, ağırlık
1	Sony Cyber-shot DSC-H3	81	94	450	66	90	69	0,25 s	180 / 590	optik	8,0 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 264 g
2	Fujifilm FinePix S5700	75	73	320	77	75	69	0,32 s	360 / 1.130	-	7,1 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, 4 x AA, SD-Card, xD-Card, 400 g
3	Casio Exilim EX-Z1050	68	87	250	43	93	48	0,13 s	250 / 720	-	10,0 megapiksel, 38-114 mm, 2,6 inç, NP-40, SD-Card, 155 g
4	Panasonic Lumix DMC-FX100	66	90	600	51	45	55	0,65 s	160 / 480	optik	12,0 megapiksel, 28-100 mm, 2,5 inç, CGA-S005E, SD-Card, 176 g
5	Samsung Digimax L77	66	83	300	51	61	72	0,47 s	90 / 290	-	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, SLB-0637, SD-Card, 160 g
6	Casio Exilim EX-V7	66	74	440	62	56	55	0,63 s	130 / 450	algılayıcı	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, NP-50, SD-Card, 190 g
7	Canon PowerShot A590 IS	64	80	310	52	59	55	0,52 s	270 / 2.160	optik	8,0 megapiksel, 35-140 mm, 2,5 inç, 2 x AA, SD-Card, 220 g
8	Fujifilm FinePix Z5fd	64	91	290	39	62	59	0,49 s	120 / 340	-	6,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-40, xD-Card, 148 g
9	Fujifilm FinePix F50fd	64	89	450	49	38	59	0,54 s	150 / 390	senör	12,0 megapiksel, 35-105 mm, 2,7 inç, NP-50, SD-Card, xD-Card, 180 g
10	Sony Cyber-shot DSC-W55	63	75	210	43	80	72	0,36 s	210 / 860	-	7,1 megapiksel, 38-114 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 147 g
11	Fujifilm FinePix F40fd	62	86	380	37	63	59	0,31 s	180 / 490	-	8,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-70, SD-Card, xD-Card, 180 g

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Sony DSC-H3
Ele çok iyi oturan DSC-H3, ISO 400'e kadar olan ayarlarda iyi bir fotoğraf kalitesine sahip.

150 \$ üstü ekran kartları

Yeni
Yeni

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perf.	Fiyat (\$ + KDV)	3B performansı	Birlikte gelenler	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Bellek saat hızı (MHz)	Üretim teknolojisi	Çıkışlar		
1	Sapphire HD 4870 X2	93	Orta	580	95	85	85	2 GB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	2 x 750	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
2	Zotac GTX 280 AMP Edition	92	Kötü	620	94	85	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1150	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
3	MSI N260GTX	90	İyi	346	90	83	85	896 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	575	65	2x6 pin	2 x DVI, 1 x Video
4	Asus EN9800 GX2	88	Kötü	713	85	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
5	Sapphire HD 4870 Toxic Vapor-X	87	İyi	309	77	85	85	512 MB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	2x6 pin	2 x DVI, 1 x Video
6	MSI N9800GX2	86	Orta	607	81	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
7	Point of View GF9800 GX2	80	Kötü	644	76	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
8	Gigabyte HD 4870	75	İyi	299	72	85	80	512 MB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
9	GeCube HD 4870	70	İyi	299	70	80	100	512 MB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
10	Sapphire 3870 X2	69	Orta	429	59	90	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Sapphire HD 4870 X2
Sapphire HD 4870 X2, çift işlemcisi ve yüksek performansıyla hız meraklıları ve oyuncuların rüyası olacak.

150 \$ altı ekran kartları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perform.	Fiyat (\$ + KDV)	3B performansı	Birlikte gelenler	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Bellek saat hızı (MHz)	Üretim teknolojisi	Çıkışlar		
1	Sapphire Radeon HD 3850	97	iyi	139	100	90	86	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	829	55 nm	1 x 6 pin	2 x DVI, 1 x video
2	AMD HD 4670	82	çok iyi	90	80	87	-	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video
3	Gigabyte GV-R4650C	80	iyi	105	78	85	85	1 GB	GDDR2	PCI-E 2.0x16	800	80 nm	55 nm	1 x DVI, 1 x DSub, 1 x HDMI
4	Gigabyte GV-NX86S256H	78	orta	139	76	85	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1008	80 nm	-	2 x DVI, 1 x video
5	MSI NX8600 GTS T2D256E0C	78	iyi	129	76	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1050	80 nm	1 x 6 pin	2 x DVI, 1 x video
6	MSI NX8600 GT T2D256E0C	68	çok iyi	89	64	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	800	80 nm	-	2 x DVI, 1 x video
7	Gigabyte GV-NX86T256H	67	iyi	103	62	83	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	720	80 nm	-	2 x DVI, 1 x video
8	HIS HD 3650 IceQ 512 MB GDDR3	64	orta	148	58	85	80	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	890	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video
9	PowerColor AX3650-512MD3	64	orta	105	59	85	75	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video
10	Sapphire HD 3650 256MB GDDR3	60	çok iyi	75	53	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	801	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Sapphire Radeon HD 3850
Eğer orta seviye bir bütçeniz varsa hele hele hızlı bir işlemci ile bu kart, sizi rahatlıkla uzun süre idare edebilir.

19 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Teknik özellikler	Servis dok.	Alan büyük. (inç)	Maks. çözünürlük	Piksel aralığı	Maks. kontrast	Maks. parlak. cd/m ²	Video girişleri	Tepki süresi (ms)	
1	Neovo X-19A	79	çok kötü	678	87	80	64	80	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
2	Samsung 961BF	77	orta	348	82	53	100	80	19	1.280 x 1.024	0,294	1000:1	300	DVI-D/D-Sub	2
3	Asus PG191	77	kötü	499	71	73	80	90	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
4	Philips 190X7FB/00	73	orta	353	76	61	70	90	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
5	Belinea 1975 S1	73	orta	335	80	63	70	80	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
6	Neovo E-19A	69	orta	420	72	61	64	80	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
7	Samsung SyncMaster 932B	68	çok iyi	250	80	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	5
8	Samsung 960BF	67	orta	348	65	53	90	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D	4
9	Philips 190C7FS/00	67	orta	294	76	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	5
10	Samsung SyncMaster 931C	63	orta	356	65	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	2

Neovo X-19A
Görüntü kalitesi dışında video girişleriyle de beğenimizi kazandı.

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

22 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri	Ergonomi	Servis dok.	Maks. çözünürlük	Standart kontrast	Dinamik kontrast	Tepki süresi (ms)	Video girişleri	Boyutlar (mm)	Ağırlık (kg)		
1	HP W2207	86	5	450	100	82	100	100	1680 x 1050	1000	-	300	5	D-Sub/DVI	523,5 x 289 x 481,3	9
2	ASUS PG221	85	2	849	98	100	83	89	1680 x 1050	2000	-	350	2	D-Sub/DVI	527x445x244	10.7
3	Samsung T22	84	4	422	98	70	82	67	1680 x 1050	1000	-	300	2	D-Sub/DVI	520x441,5x215	5.8
4	Samsung 2232 GW	78	4	495	99	69	88	67	1680 x 1050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	518 x 419 x 210	4.94
5	Samsung 2232 BW	75	4	475	94	69	86	67	1680 x 1050	1000	3000	300	2	D-Sub/DVI	518 x 419 x 210	4.95
6	AOC 2218 Ph	74	2	723	92	80	82	78	1680 x 1050	-	12	300	2	D-Sub/HDMI	505 X 442 X 280	7.90
7	Philips 220XW8FB/00	74	4	466	89	83	79	56	1680 x 1050	1000	3000	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	518 x 368 x 64	7.29
8	LG L226WTQ-WF	74	4	475	94	69	80	56	1680 x 1050	-	3000	300	2	D-Sub/DVI	501 x 423 x 233	5.65
9	Benq FP222W H	72	4	439	84	73	73	89	1680 x 1050	700	-	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	422x 518 x169	5.8
10	AOC 2217PWC	72	4	489	74	85	90	78	1680 x 1050	-	3000	300	5	D-Sub/DVI	505 X 442 X 280	5.58

HP W2207
Yüksek görüntü kalitesi ve ergonomiyi bir arada sunuyor.

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Navigasyon sistemleri

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam Puan	Fiyat (dolar + KDV)	Performans	Donanım	GPS sistemi	Ekran	Dahili hafıza	Kart yuvası	Harita	Araç kiti	
1	MIO C725	98	Kötü	799	100	100	SIRFStar III, 20 kanal	7 inç	2 GB	SD/MMC	Tele Atlas, Batı Avrupa, 34 Ülke, 39 ile detaylı Türkiye	Var
2	MIO C720	95	Kötü	795	100	92	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	2 GB	SD/MMC	Tele Atlas, Batı Avrupa, 34 Ülke, 39 ile detaylı Türkiye	Var
3	Tomtom XL	95	İyi	330	100	89	-	4,3 inç	1 GB	Yok	TeleAtlas	Var
4	GPSTURK 8608	94	Orta	448	100	89	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	64 MB	SD/MMC	Başarsoft, Doğu Avrupa	Var
5	GPSTURK 3503	90	Çok iyi	294	100	72	SIRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	64 MB	SD/MMC	Başarsoft, Doğu Avrupa	Var
6	MIO Moov 200	85	Çok iyi	269	95	89	SIRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	1 GB	SD/MMC	Tele Atlas, Batı Avrupa, 34 Ülke, 39 ile detaylı Türkiye	Var
7	Piranha Voyager	85	Çok iyi	310	77	89	SIRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	128 MB	SD/MMC	Navturk	Var
8	Garmin Nüvi 255W	82	Kötü	688	90	72	-	4,3 inç	2 GB	SD/MMC	Navcity, City navigator europe nt	Var
9	Navteq Bulbul B90	80	İyi	358	80	70	SIRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	64 MB	SD/MMC	Navteq	Var
10	Garmin Nüvi 200 Pink	79	İyi	339	80	65	-	3,5 inç	240 GB	SD/MMC	Navcity, Rec Routable Hwy Basemap	Var

MIO C725
Yalnızca yönünüzü bulmaya yardımcı olmuyor. Aynı zamanda bir eğlence merkezi görevini görüyor

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

SATA II sabit diskler

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Okuma hızı (MB/sn)	Yazma hızı (MB/sn)	Rasgele erişim süresi (ms)	Sıcaklık (derece)	Megabyte maliyeti (dolar)	Kapasite (GB)	Önbellek (MB)	Disk dönüş hızı (rpm)	
1	Samsung HD250HJ	93	Çok iyi	51	91.9	86.6	13.5	33.0	0.20	250	8	7200
2	Western Digital WD1001FALS	92	kötü	253	91.3	81.2	12.6	33	0.25	1000	32	7200
3	Seagate ST3500320AS	90	orta	100	88.1	79.1	12.4	37	0.20	500	32	7200
4	Seagate ST3320613AS	90	orta	75	102.3	91.4	18.1	34	0.23	320	16	7200
5	Seagate ST31000340AS	89	kötü	225	88.9	79.6	12.9	38.0	0.23	1000	32	7200
6	Western Digital WD7500AAKS	84	iyi	130	81.9	75.9	13.5	43	0.17	750	16	7200
7	Seagate ST3250410AS	83	iyi	64	75.6	69.9	13.4	31	0.09	750	16	7200
8	Samsung HD320KJ	77	orta	80	67.7	65.6	14.1	33	0.25	320	8	7200
9	Western Digital WD5000AAKS	77	çok kötü	99	66.9	62.2	13.1	37	0.20	500	16	7200
10	Seagate ST3750640AS	76	çok kötü	179	66.6	62.9	13.1	43	0.24	750	16	7200

Samsung HD250HJ
Gerek uygun fiyatı gerekse yüksek performansı ve az ısınmasıyla bu disk çok beğendi.

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Video ve resim gösteren MP3 çalarlar

Sıra	Model	Fiyat/Performans Toplam puan	Fiyat (YTL+KDV)	Donanım / Ekstra özellikler	Servis / Dokümantasyon Ergonomi	Kapasite / Ekran	Harita yuvası	Bluetooth / Wi-Fi	Metin / E-kıyaf gösterme				
1	Apple iPod Touch	83	Vasat	540	90	48	100	72	85	8 GB / 3.5" TFT LCD (480 x 320)	Yok	Var	Var
2	Creative Zen X-Fi	82	Vasat	260	95	72	70	70	80	8 GB / 2.5" LCD (320 x 240)	Yok	Yok	Var
3	SamsungT10	81	Vasat	214	85	72	86	57	80	2 GB / 2.0" TFT LCD (320 x 240)	Yok	Var	Yok
4	Creative Zen V 4gb	79	Vasat	199	85	72	100	58	80	4 GB / 2.5" LCD (320 x 240)	Var	Yok	Yok
5	Creative Zen WAV 2gb	76	Orta	129	83	92	59	56	80	2 GB / 1.5" TFT LCD (176 x 132)	Yok	Yok	Var
6	CreativeZen V	75	İyi	82	85	84	83	40	80	1 GB / 1.5" OLED (176 x 132)	Yok	Yok	Yok
7	Piranha Signum	75	Çok iyi	72	83	78	66	57	75	1 GB / 2.0" QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var
8	Philips SA 3345	74	Vasat	302	80	60	73	65	80	4 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Yok	Yok	Var
9	Piranha Tornado	74	Orta	146	81	73	66	59	75	1 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Var	Var	Var
10	Piranha Patriot Plus	73	Orta	156	82	58	49	65	75	2 GB / 2.8" QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

iPod Touch
Ürünün üzerindeki kısa-yollarla video seyretmek, fotoğraf görüntülemek ve müzik dinlemek çok kolay.

1.000 \$ altı 15.4 inç dizüstü bilgisayarlar

Sıra	Model	Fiyat / Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Performans	Donanım özellikleri	Tasınabilirlik	Ergonomi	Birlikte gelenler	İşlemci	Yonga seti	Ekran yongası	Bellek (MB)	Sabit disk (GB)	Ağırlık (kg)	
1	Casper Nirvana CPM-P735-9F95	82	iyi	999	97	90	77	72	25	Core 2 Duo P7350	Intel PM45	GeForce 9600M GS (512 MB)	1 x 2 GB	250	2.65
2	Crea NU5-84M	76	orta	999	93	63	70	75	50	Core 2 Duo P8600	SiS 671	Radeon Mobility HD 3400	1 x 2 GB	250	2.63
3	Medion Akoya MD 96684	76	çok iyi	699	68	74	95	74	80	Core 2 Duo T2330	Intel PM965	GeForce 9300M G (128 MB)	1 x 2 GB	160	2.99
4	Dell Inspiron 1525-C220	76	orta	999	71	82	86	87	55	Core 2 Duo T7250	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	160	2.71
5	Samsung NP-R510 XA02TR	76	orta	999	88	81	88	72	55	Core 2 Duo T5850	Intel GM965	GeForce 9200M GS (256 MB)	3 x 3 GB	220	2.7
6	Exper Karizma 510-B70	76	orta	939	84	68	82	55	85	Core Duo T5600	Intel PM965	GeForce 8600M GS (512 MB)	2 x 1 GB	160	2.79
7	Compaq Presario C799TR	75	iyi	899	85	87	69	73	25	Core 2 Duo T5750	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	200	2.6
8	Datron Aero TW7M	66	orta	899	64	75	62	61	70	Core Duo T5450	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	120	2.74
9	Crea NU5-54EH	61	orta	799	62	76	51	59	50	Core Duo T5450	SiS 672 (FX)	SiS Mirage 3 (128 MB)	1 x 2 GB	160	2.66
10	Datron Aero PL5C	52	orta	719	61	71	21	55	40	Core Duo T2130	ATI RC410M	Radeon Xpress 200M/1100M	1 GB	120	2.51

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Casper Nirvana CPM-P735-9F95
GeForce 9600M grafiklerle her oyunu zorlanmadan oynatabilirsiniz.

12.1 inç dizüstü bilgisayarlar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (S + KDV)	Performans	Tasınabilirlik	Donanım	Ergonomi	Birlikte gelenler	Yonga seti	Ekran yongası	Bellek	Sabit disk	Ağırlık (kg)
1	MSI PR200 MS-1221	85	Orta	1,799	99	74	79	85	90	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	250	2.07
2	Acer TravelMate 3045WTMi	82	İyi	1,199	70	82	97	72	100	Intel 945GM	Intel GMA 950	2 X 1GB DDR2 553	120	1.75
3	Acer 2920-6A2G16Mi	82	Çok iyi	1,099	87	60	100	77	100	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	160	2.1
4	Exper Karizma 210-B22S	75	Çok iyi	1,019	79	71	69	71	90	SiS M671	SiS 351 Mirage 3	2 X 1GB DDR2 667	250	1.98
5	Datron Aero MS12	71	Çok iyi	908	83	76	63	76	35	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	160	1.84

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

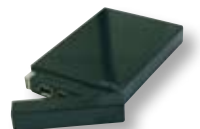
MSI PR200 MS-1221
Ürünün az sayıdaki dezavantajlarının başında kuskusuz yüksek fiyatı geliyor.

2.5 inç harici diskler

Sıra	Model	Fiyat / Performans Toplam puan	Fiyat (dolar + KDV)	Donanım Performans	Donanım özellikleri	Ergonomi	Kutu içeriği	Ortalama okuma hızı	Ortalama yazma hızı	Rastgele erişim süresi (ms)	Sabit disk	Disk dönüş hızı	Tampon bellek	Yedekleme hızı	
1	Lacie Little Disk 250 GB	93.3	52	159	96	100	75	100	40.8	33.8	15.7	Belirtilmemiş	-	-	var
2	Maxtor OneTouch4 Mini 120 GB	80.0	65	109	94	65	90	75	28.1	27.1	16.3	Belirtilmemiş	-	-	var
3	Maxtor OneTouch4 Mini 160 GB	79.8	62	113	92	65	90	75	28.3	27.1	16.6	Belirtilmemiş	-	-	var
4	Microbox Premium VIP 320 GB	79.7	76	92	91	75	85	83	29.2	29.3	21.3	Seagate ST9320421AS	7200 RPM	16 MB	yok
5	Microbox Premium OTC 250 GB	77.4	80	85	79	65	77	80	29.1	27.4	18.1	Toshiba MK2552GSX	5400 RPM	8 MB	var
6	Maxtor OneTouch4 Mini 320 GB	76.3	48	139	69	65	90	75	29.1	26.6	22.3	Belirtilmemiş	-	-	var
7	Stormax 320 GB	76.2	69	97	70	50	77	80	29	27.5	17.7	Fujitsu MHZ2320BHG1	5400 RPM	8 MB	yok
8	Stormax 160 GB	75.4	100	67	68	50	77	80	27.7	26.8	17.3	Fujitsu MHZ2160BHG1	5400 RPM	8 MB	yok
9	Seagate FreeAgent Go 250 GB	75.0	58	113	68	55	100	65	27.6	26.5	22.3	Belirtilmemiş	-	-	yok
10	Seagate FreeAgent Go 320 GB	74.6	47	139	66	55	100	65	27.4	26.5	23	Belirtilmemiş	-	-	yok

TEST DEĞERLERİ

TEKNİK VERİLER

Lacie Little Disk 250 GB
2.5 inç kategorisinde FireWire sayesinde gerçek bir performans şampiyonu.

Sanal kitapçılar

Kitap alışveriş siteleri

Kitap almak için evden dışarı çıkmınıza gerek yok. On binlerce **KİTAP İNTERNETTEN ALINABİLİR** durumda. Üstelik hatırı sayılır indirimler ve kampanyalar bu sitelerde sizleri bekliyor.

NEDİM ŞAHİN

İnternette kitap almak çok cazip bir hal aldı. Gerçek kitapçıların dükkan ve personel gibi giderlerinden uzak olan sanal kitapçılar, eksilen bu masraf giderlerini fiyatlara indirim olarak yansıtıyor. Böylece köşe başındaki kitapçıdan 10 liraya alabileceğiniz bir kitabı internette 6-7 liraya alabiliyorsunuz.

Peki kitap alışverişi için onlarca internet sitesinden size en uygun olanı hangisi? Yazımızda on adet kitap alışveriş sitesinin dikkat çeken yönlerine değineceğiz.

Kitapyurdu.com

Türkiye'nin en köklü kitap alışveriş sitelerinden olan kitapyurdu.com yaklaşık sekiz yıldır hizmet veriyor. Yıllar içerisinde tasarımı çok az değişse de, sitenin içeriği ve tedarik yönünden pek çok yenilik yapıldı. İlk olarak sitenin puan sistemi dikkatimizi çekiyor. Kitap aldıkça bonus tarzı puanlarınız birikiyor ve bu puanları kullanarak yeni kitaplar alabiliyorsunuz. Çok az sanal kitapçı bu sisteme sahip.

Sitenin diğer bir dikkat çekici özelliği ise, kitapların gönderilmesinde gösterilen hassasiyet. Örneğin, eğer satın aldığınız üç kitaptan biri stoklarda yoksa önce adresinize diğerleri gönderiliyor.

Stokta olmayan kitap ise temin edildiğinde gönderiliyor. Böylece ellerinde olmayan bir kitap için tüm siparişin gecikmesi önlenmiş oluyor. İncelediğiniz kitabı satın alanların başka hangi kitapları satın aldığı,

ürün sayfalarında gösteriliyor. Ayrıca çok satan kitapların ilk on sayfasını site üzerinden okuyabiliyorsunuz. Hemen her kitaba kullanıcıların yorum yapmış olması da diğer önemli özelliklerinden.

Idefix.com

Idefix.com'u daha çok düzenlediği sanal kitap fuarlarıyla ve "Türkiye ne okuyor?" araştırmasıyla tanıyoruz. Sanal kitap fuarlarında düzenlenen büyük indirimler sayesinde kitapları çok ucuza alabilirsiniz. Bundan ötürü fuar zamanlarını takip etmekte yarar var.

"Türkiye ne okuyor?" araştırmasında hangi ilin ne kadar kitap satın aldığına yer veriliyor. Ayrıca illerde hangi kitapların en çok satıldığı da araştırma kapsamında listeleniyor.

Kitabın yanı sıra film ve müzik satışının da yapıldığı idfix.com'un dikkat çekici bir başka özelliği de, yedi adet bankanın kredi kartıyla taksitli alışveriş imkanının bulunması. Bir alışveriş sitesinin geniş ödeme seçeneklerine sahip olması, geniş kitlelere ulaşmasında en önemli etkenler arasında yer alıyor.

Netkitap.com

Netkitap.com incelediğimiz siteler arasında en iyi tasarıma sahip olanı. Sade ve kullanışlı tasarım sayesinde sitede gezinmek daha zevkli hale geliyor.

Siteden indirebileceğiniz "Yeni Çıkanlar

Programı" ile siteye yeni eklenen kitapları masaüstünüzden takip edebilirsiniz. Netkitap.com diğer kitap alışveriş sitelerinde rastlamadığımız bu özelliği ile dikkat çekiyor.

Ana sayfada 1 YTL, 2 YTL, 3 YTL ve 4 YTL fiyatındaki kitaplar gruplar halinde gösteriliyor. Ayrıca "Topluluk" başlığı altında site üyelerinin kitap yorumlarına yer verilen ayrı bir bölüm de bulunuyor.

Kitapdostu.com

Haber sitelerinde görmeye alıştığımız animasyonuyla dikkat çeken kitapdostu.com, yeni çıkan kitapları "flaş haber" formatıyla ekrana taşıyor.

Anında destek uygulaması sayesinde site yetkilisiyle birebir görüşme olanağına da sahipsiniz. PTT ile kapıda ödeme seçeneği, sitenin diğer dikkat çekici özelliği.

Pandora.com.tr

Pandora.com.tr "Üniversite kitapları" ve "İngilizce kitaplar" bölümleriyle internette hizmet veriyor. Üniversite kitapları sayfa-

Geniş içerik Kitapyurdu.com kullanışlı özelliklerinin yanı sıra geniş içeriğiyle de dikkat çekiyor.

Sanal kitap fuarı Düzenlenen kitap fuarları idefix.com'un en önemli özelliklerinden.

sında, üniversitenizi seçerek ders kitaplarınıza görüntüleyip satın alabiliyorsunuz. "Ödül Alanlar" sayfasında yerli ve yabancı kitap ödülleri kazanan yayınlara ulaşmanız mümkün. Bu sayfada listelenen elliye yakın ödül sayesinde aradığınız türde kitaplara daha hızlı erişebilirsiniz. "Books on Turkey" bölümünde ise Türkiye hakkında yazılan yabancı dildeki kitapları inceleyebilirsiniz.

Kitapyeri.com

Kitapyeri.com'da satın aldığınız kitaplardan kazandığınız puanları hediye çekine çevirebilirsiniz. Bu hediye çeklerinden de kitap almaya devam edebilirsiniz. Beğendiğiniz ve almak istediğiniz kitapları istek listenize ekleyip bu listeyi arkadaşlarınızla paylaşabilirsiniz. Sitenin tasarımı ise gözü yormayacak ve kafa karıştırmayacak şekilde çerçeveler kullanılarak yapılmış.

Tumkitaplar.com

Her siparişinizde bir adet kitap hediye eden Tumkitaplar.com bu özelliğiyle diğer alışveriş sitelerinden ayrılıyor. Hediye olarak almak istediğiniz kitap site tarafından değil sizin tarafınızdan belirleniyor.

Kitapdenizi.com

Kitapdenizi.com "S.O.S. Kitap Destek" bölü-

müyle dikkat çekiyor. Sitede arayıp da bulamadığınız kitapları bu bölümden ilgililere bildirebiliyorsunuz. Böylece satın almak istediğiniz kitabın siteye eklenmesine katkıda bulunuyorsunuz. Sitede elliden fazla kategori bulunuyor. Bu sayede istediğiniz türde kitaplara daha hızlı ulaşmanız mümkün oluyor.

Kitapambari.com

Kitapambari.com'da sevdiğiniz için hediye çekleri oluşturabilirsiniz. Hediye çekinin miktarını belirleyip ödeme yaptıktan sonra ilgili kişiye e-posta gönderiliyor. Bu e-postadaki bağlantıya tıklayan arkadaşınız sizin belirlediğiniz miktara göre ücretsiz olarak kitap siparişi verebiliyor.

Kitapalemi.com

Site puan sistemi ve sürekli indirim garantisi ile dikkat çekiyor. Vitrine taşınan kitaplara uygulanan indirimlerle özellikle set halindeki kitaplar uygun fiyatlara alınabilir.

Diğer siteler

- www.ohiyesa.com
- www.kitapadresi.com
- www.kitapvadisi.com
- www.nadirkitap.com
- www.kitapstore.com

Tasarım Netkitap.com göze hoş gelen tasarımıyla kitap alışveriş zevkinizi katlıyor.

Kıyafet çeşitleri Pandora.com.tr üniversite kitaplarına ve İngilizce kitaplara yer vermesiyle öne çıkıyor.

Mini Photoshop! Şaka yaptığımızı mı düşünüyorsunuz? Bu ufak sürümün pek çok farklı amacı var. İşte fotoğraf düzenlemeleriniz ve sunumlarınız için en iyi optimizasyon seçenekleri.

YİĞİT US

En iyi Photoshop Elements ipuçları

Yeni: Akıllı "Smart Brush"

Görüntü optimizasyonu yeni sürüm Photoshop Elements 7 ile daha da kolaylaşıyor. Farklı fırça darbeleri (brush strokes) ve maskelenmiş bir düzeltme katmanı, »Smart Brush« seçeneğiyle oluşturulabiliyor. Size birçok yeni işlevi ve eski element sürümüyle nasıl "smart brush" aracı yapabileceğinizi tanıtalım istedik.

İLK ÖNCE SEÇİM: Adobe, gökyüzünü ya da dişleri düzenlemek gibi pek çok kullanışlı işlev sunuyor. Özelliği, soluk renkli gökyüzüne sahip bir fotoğraf üzerinde deneyebilirsiniz. »Blue sky« seçeneği ile manzaraya dokunmadan gökyüzünü boyamanız yeterli. Gökyüzü canlı bir maviye dönüşecektir. Çok fazla işaretlediğinizi düşünüyorsanız

nız [Alt] tuşuyla düzeltmeniz mümkün.

MASKE DOKUNUŞLARI: Bulutların ve topun mavi gökyüzü ile yeterince uyumlu olduğunu düşünmüyorsanız sorun değil. Katman paletinde, mavi alanlı bir katman göreceksiniz. Bu katmanın yanındaki minyatür maskeye tıklayın. %50 opacity değeri ve siyah renkle "Smooth Brush"ı işaretleyin. Doğal bir görünüm kazanana kadar bulutları boyamaya başlayın. "Quick selection" ile topu işaretleyin ve maskenin bu kısmını da siyah renkle doldurun.

DOLDURMA YÖNTEMLERİ: Gökyüzü hala yeterince dolgun görünmüyor mu? »Opacity« değerini düşürmeye devam edin. Renk eğimi, öncelikli doldurma yöntemi

olarak »Color Burn«ü kullanır. Alternatif olarak »Linear Burn« ve »Multiply« özelliklerini katman seçeneklerinden işaretleyerek kullanabilirsiniz.

6. SÜRÜMDE: "Quick selection" aracıyla görseli işaretleyerek »Smart-Brush« tekniğini oluşturmanız mümkün. Akabinde katman paletinde üst solda yer alan »Create adjustment layer« seçeneğine tıklayın. Buradan yapacağınız işe göre örneğin »Brightness/Contrast« ya da »Gradient«i seçin. Böylelikle yedinci sürümdekine benzer biçimde katman maskeli bir düzeltme katmanına kavuşacaksınız. Belirtildiği üzere "level"lar ve maskeler her daim gelişmeyi sürdürüyor.

Yüz takipçisi: Portreleri otomatik işaretleyin

Bu özellik sayesinde sevdiklerinizin yüzlerinin bir koleksiyonunu yapacak ve atadığınız anahtar sözcüklerle çağırabileceksiniz. Şaşırtıcı mı? O halde »Keyword-tags« alanını görüntüleyin.

»People« kategorisindeki »Family« gibi alt kategorilerden birine sağ tıklayıp »Create new keyword tags«i işaretleyip seçiminiz için bir anahtar kelime atayın.

KİŞİLERİ YÖNETMEK: Görüntü satırını [Shift] tuşuna basarak uzatmayı tercih edin. Böylelikle Elements, tüm katalogdaki binlerce görüntüyü taramak zorunda kalmayacak. Tabii bunların sadece insan fotoğrafları olması gerekiyor. Taramayı kolaylaştırmak için »Keyword-tags« seçiminden »Search faced attached to tags« düğmesine tıklayın.

GEÇİŞ TÖRENİ: Belli bir kullanım miktarından sonra Elements, yüz görüntülerinde artık hata yapmayacaktır. Şimdi kolay sınıflandırma için iki olasılık söz konusu:

Dilara'nın başarılı bir portresini yakalamak için görüntüye »Dilara« anahtar sözcüğünü atayın. Böylelikle Elements artık anahtar sözcüğün yanında hep bu kişisel resmi görüntüleyecektir.

[Ctrl] tuşuna basılı tutarak Dilara portreleri serisini işaretleyin (Mac'lerde bunun için »command« tuşunu kullanabilirsiniz). İşaretli fotoğraflardan birinin üzerine »Dilara« anahtar sözcüğünü çekin. Böylelikle işaretlediğiniz tüm fotoğraflar »Dilara« anahtar sözcüğüne sahip olacak. Böylelikle

arkadaşlarınızı ve akrabalarınızı etiketlendirmeniz çok daha kolaylaşıyor.

ARAYIN VE BULUN: Ana pencereye dönecek olursak, »Search / Details« komutlarıyla kişileri arayabilirsiniz. Elements 7'de pencerenin üst solunda yer alan arama kutusuna, aradığınız kişinin adını yazmanız yeterli.

PRATİK: Kişisel slayt gösterileri hazırlayın

Kişisel tatil fotoğraflarınızı zum, müzik ya da geçiş efektleriyle neşeli bir slayt gösterisine dönüştürüp, bunu sevdiklerinizle paylaşabilirsiniz. Gelin bunun Elements'te nasıl yapıldığına kısaca bakalım.

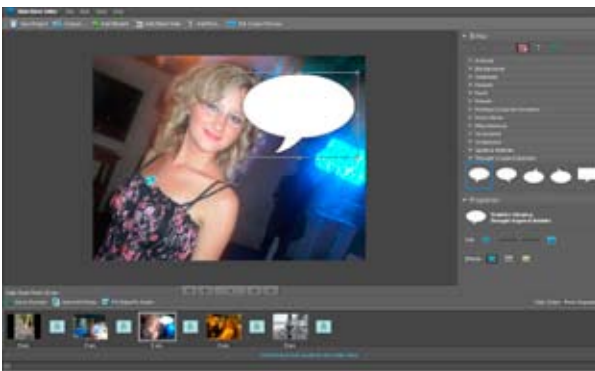
DÜZENLEYİCİYİ ÇALIŞTIRIN: İlk [Ctrl] tuşuna basılı tutarak sunumunuz için tüm görsellerinizi işaretleyin. Daha sonra üstte sağda yer alan »Create« ve akabinde de »Slideshow«a tıklayın. »Slideshow presets«tan »Static Duration«ı resim başına on saniye olarak ayarlayın ve »Transition«ı da

»Random« olarak işaretleyin. Doğa manzarası biçiminde en iyi sonuçlar için »Trim to paper size«ı seçin.

RENKLİ EKLENTİLER: Bir sonraki »OK« sizi »Slideshow editor«e yönlendirecek. Resimlerinizi düzgün sıraladıktan sonra audio bar'ı kullanarak müzik ekleyebilirsiniz. Herhangi bir resme tıklayıp konuşma balonunu açarak bir metin alanı oluşturabilirsiniz. Zum efektlerini ise »Horizontal scroll and zoom« seçeneğiyle oluşturabilirsiniz. Yeşil çerçeveyi, ilk görüntü küçük bir imaj klipi gösterene değin aşağı sürükleyin.

Sonra »End«e tıklayın ve büyük resmi zum efektinin sonu için hazırlayın. Yaptığınız işlemleri »Preview« komutuyla inceleyebilirsiniz.

KAYDEDİN: »Output«a tıklayın ve »Save as file«ı »Picture file (.wmv)« ile seçin. En iyi görüntü kalitesi için 800 x 600'u tercih edin. E-posta ekleri için 320 x 240 çözünürlüğü tavsiye ediyoruz.

7. SÜRÜM TESTİ

GÜNCELLEMeye DEĞER Mİ?

Smart Brush özelliğini bir yana bırakırsak, yedinci sürümünde Photoshop Elements'in pek çok yeni özellikle geldiğini belirtmeliyiz.

Belirlenen fotoğraflar Flash albümleri olarak bir FTP sunucu üzerinden **www.photoshop.com** adresinden yüklenebiliyor. Elements, düzenlenmiş fotoğrafları çevrimiçi olarak yükleyebilir. Rahatsız edici insanlar yarı otomatik olarak görüntüden çıkartılabilir. Böylelikle tarihi bina ya da anıt fotoğraflarındaki insan kirliliğinden kurtulmanız mümkün oluyor. Ayrıca yazılım artık »Actions« betiklerini de destekliyor ancak art arda gelen komutlar kaydedilemiyor. Eğer bulduğunuz komut dizisini eklemek isterseniz, çevrimiçi kaynaklara ya da daha büyük Photoshop sürümüne ihtiyaç duyacaksınız. Elements 7'nin fotoğraf düzenleme-deki yeni arama alanı, motifleri adeta ışık hızında gösteriyor.

Bilgi: Windows için tam sürüm 100 Euro ve yükseltme 80 Euro.

+ Güncelleme sayesinde fotoğraf albümlerinizi internette paylaşabiliyorsunuz.

■ Pratik »Actions« özelliği tamamen kullanılamıyor.

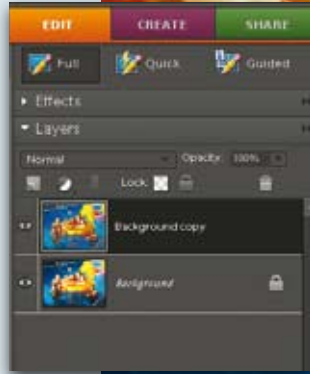
İpucu: KATMANLARLA ÇALIŞMAK

Photoshop Elements'ta hayli önemli olan »Shadow/Highlight« özelliği bulunmuyor. Hatta fotoğraf katmanları için katman maskelerinin dahi olmadığını belirtelim. Bu nedenle fotoğraflarınızın arka planındaki ışığı onlara zarar vermeden, alternatif katman maskeleri kullanarak nasıl düzelteceğinizi anlatıyoruz.

KATMAN TEKNİĞİ: İlkin, »background« katmanını [Ctrl] + [J] tuş bileşimini kullanarak kopyalayın. Daha sonra [Shift] + [Ctrl] + [Alt] + [N] tuş bileşimiyle kopyaladığınız katmanın altına koyabileceğiniz boş bir katman olan »Layer2« yi oluşturun. Şimdi en üstteki katmanı işaretleyin.

KONTRASTI DÜZENLEMEK: Önizlemedeki görüntünün sağındaki »Quick« e tıklayın. Quick sekmesinin sağında »Shadow« ve »Highlights« seçeneklerini göreceksiniz. Ayrıca »Sharpness« ı da arttırmayı unutmayın. Sonra »Full« e tıklayın.

KARIŞIK SÜRÜMLER: Şimdi [Ctrl] + [G] tuş bileşimini kullanın. En üstteki katman sağa kayacak ve fotoğraf tekrar karanlık bölgeler gösterecektir. Yumuşak bir fırça seçin; hangi rengi seçtiğiniz önemli değil. Ortadaki boş katmanın paletine bir kez tıklayın. Şimdi alanı daha parlak göstermek için yeniden boyayın. İşte önünüzde geliştirilmiş sürüm hazır. Eğer bunu çok parlak bulursanız, »Eraser« seçeneğini kullanarak size çok parlak gelen alanları, eski görünümüne kavuşacak biçimde silmeye başlayabilirsiniz. Halihazırdaki katmandaki boyamalarınızla, eski ve düzeltilmiş katmanlarını birleştirebilirsiniz. Böylelikle Photoshop'ın pahalı tam sürümündeki katman maskesi uygulaması programınızda emrinize amade biçimde yer alıyor.

Daha iyi performans

Elements 6 ve 7'yi daha iyi performans için uyarlamak elinizde. »Edit / Presets / Performance« ı seçin ve »History objects« rakamını (adımlar yeniden belirlenebiliyor) en az değer olan 200'e çekin. Kullanılabilir çalışma alanını %75 oranına yükseltin. Birden çok sabit disk ya da sabit disk bölümlenmesi mi kullanıyorsunuz? Öyleyse ek serbest çalışma alanı ciltlerine tıklayın. Bu işlem size kullanılabilir hafıza rezervi sağlayacaktır. Akabinde bilgisayarınızı yeniden başlatın.

Fotoğraflara otomatik çerçeve

Herhangi bir sorun yaşamadan fotoğraflarınıza fotoğraf çerçevesi ya da arka plan uygulamaları ekleyebiliyorsunuz. Bu uygulamanın sınıflandırmasında »Content« paleti için önce »By type« seçeneğine ve daha sonra da sağdaki »Topics« e tıklayın. Şimdi »Film Poster« a çift tıklayın. Fotoğrafınız artık bir film posteri gibi görünecek. Kayar çubuk yardımıyla çerçeveyi çekiştirerek fotoğrafınıza gerekli ayarlamaları yapabilirsiniz. [Ctrl] + [T] ile fotoğrafınızın ve çerçevenin ebadını değiştirebilirsiniz.

Görsel boyutunu düzenleyin

Büyük bir görsel dosyayı ölçüsü belli küçük bir görsele tam olarak oturtmak istiyorsunuz:

1. Her iki görseli de yükleyin ve büyük dosyayı etkinleştirin.
2. »Image / Scale / Image size« ı seçin.
3. »Image size« dialog kutusunu açık bırakın ve »Window« menüsüne tıklayarak alt sağda yer alan daha küçük dosyaya tıklayın. Böylelikle küçük görselin piksel verisini dialog kutusuna yüklemiş olacaksınız.
4. »OK« e tıklayın.

Matematik uzmanı: Yazıcı ve internet için doğru ölçüler

Bir dosyayı yazdırırken boyutlar ne olmalı? Ve e-postalar için çözünürlük nasıl daha da ufaltılır? Her iki durum için de Photoshop Elements'in birden çok çözüm önerisi var.

YAZDIRMA BOYUTUNU KONTROL EDİN: Biz 12 megapikselli bir fotoğraf dosyasını yükleyip »Image / Scale / Image size«a tıkladık. Elements 7 bize, 150 santimetrelik bir yazdırma genişliği sundu ki bu, 72 dpi'lık kayıt yapan kameranın oluşturduğu fazlasıyla yüksek bir değeri. Kaldı ki yazdırma için de çok az bir değeri. »Resolution« sekmesinden »Resample image« sekmesindeki işareti kaldırın ve gerçek değer olan »300«ü girin. Yazılım derhal yazdırma genişliğini 300 dpi için 36 x 24 santimetre olarak hesaplayacaktır. Aslında 250 dpi bile yeterli. Böylelikle 43 santimetrelik bir ölçüye ulaşabiliyoruz.

BOYUTLANDIRIN: Bir görselinizin 15 x 10'luk çıktısını almak istiyorsunuz ve görselinizi buna göre ufaltmak istiyorsunuz. Bu işlemi gerçekleştirmenin en iyi yolu »Image size« kutusundaki »Resample image«i etkinleştirmekten geçiyor. »Document size«a

15 santimetre yazın ve »Resolution« alanına »300« değerini girin. Dosya boyutu fark edilir biçimde ufalacaktır.

PRATİK KESME ARACI: Fotoğraf kenarlarından bıktınız ve kesinlikle e-postalara eklenen fotoğraf boyutlarının tam oturması için gereken ufaltmalardan bezdiniz.

»Crop« aracını açın ve yukarıdaki »Breath« alanına »600px« değerini girin. Dikkat, »Height« ve »Resolution« alanları boş kalmalı. Görselinizdeki kesilmesi gereken alanı belirleyin ve seçili alana tıklayın. Elements, akabinde seçiminizi 600px'e indirgeyecektir.

RAW dosyaları: Hızlı dönüştürün

Photoshop Elements ile RAW dosyaları dönüştürmek artık sorun değil. Nihayetinde yazılım Adobe'un Tools Camera Raw aracının mini sürümü. Dilerseniz size, küme işleme yöntemiyle yüksek kalitedeki dijital fotoğrafları tek müdahaleyle nasıl

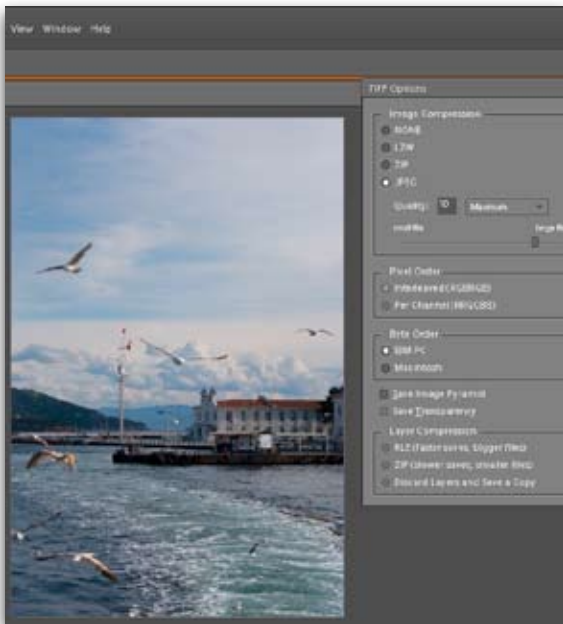
işleyeceğinizi gösterelim.

SEÇİN: Elements'taki fotoğraf yönetiminin [Ctrl] tuşuna basılı tutarak RAW dosyaları işaretleyin. [Ctrl] + [I] tuş bileşimiyle dosyaları »Camera Raw dialog« kutusuna taşıyın. Tüm açılmış öğeleri bir film şeridi halinde solda göreceksiniz. Yine [Ctrl] tuşu yardımıyla işlemek istediğiniz fotoğrafları seçin. Burada Elements, sizin belirlediğiniz ayarları kullanıyor.

SONUÇ: Görsellerinizi daha ileri işlemlerden geçirmek istiyorsanız »Open image«e ve »Done«a tıklayın. Yazılım ayarlarınızı kaydedecek ve fotoğrafınızı düzenleyicide (organizer) gördüğünüz haliyle kaydedecektir.

KÜME MODU: Düzenleyicide RAW dosyalarına tıklayın ve [Ctrl] + [E]'ye basın. Küme işleme yöntemiyle RAW fotoğraflarınız JPEG ya da TIFF olarak kaydedilecektir. Açılır menüden »Photo size«a tıklayarak pikselleri belirleyebilirsiniz. 📌

yigitus@chip.com.tr

UZMAN İPUCU

ÖNEMLİ KISA YOLLAR

Şurası kesin ki, klavyede pratik kısa yol kullanımı, işlerinizi fareyle yapmaktan çok daha fazla zaman kazandırıyor. Örneğin kesme aracını tek bir [C] ile ya da »Clone Stamp«i [S] ile etkinleştirebilirsiniz. İşte size en işlevsel kısa yollar:

Ctrl +	Ara çubuk	Görüntüyü yakınlaştırır
Alt +	Ara çubuk	Görüntüyü uzaklaştırır
Ctrl +	+	Görüntüyü adım adım yakınlaştırır
Ctrl +	-	Görüntüyü adım adım uzaklaştırır
	Ara çubuk	Seçili alanı hareket ettirmek »hand tool«u etkinleştirir
1 2 3 4 5		Araç ya da katman için »opacity« değerini değiştirir (etkin olan araca göre değişiyor)
6 7 8 9 0		
Ctrl		Herhangi bir aracı »move tool«a dönüştürür
↑		Seçili alanı ya da katmanı hareket ettirir
← ↓ →		
D		Beyaz arka plan, siyah ön plan düzenlemesi
X		Arka ve ön plan seçimlerini tersine çevirir
#		»Brush« ya da »retouch« araçlarıyla çalışırken çapı azaltmak için kullanılır
Ctrl + #		»Brush« ya da »retouch« araçlarıyla çalışırken çapı artırmak için kullanılır

PC'niz ne kadar güvenli?

Önceden uyaralım ve haber verelim: CHIP DVD'sindeki araçlarla Windows'unuzdaki, programlarınızdaki ve hatta donanımlarınızdaki **AÇIKLARI BULUP YAMAMA** şansına sahipsiniz.

CEM ŞANCI

Her ay okumak isteyebileceğiniz şeylerin arasında, kesinlikle çok daha güzel şeyler vardır ama aylık güvenlik raporlarının ardı arkası kesilmezken, buna zamanınız kalmayabilir: Daha fazla virüs, daha fazla açık, daha fazla tehdit her gün web'den üzerimize akıyor. Zira virüs üretme kitleri gibi, çocuk oyuncağı küçük yazılımlar sayesinde artık herkes küçük bir uğraşla virüs yazabiliyor ve bunları sayısız bilgisayarın üzerine salabiliyor. Şu anda, güvenlik şirketi Sophos, 11 milyon zararlı yazılım tespit etmiş durumda. Her beş saniyede bir güvenlik uzmanları, onu ziyaret eden bilgisayara virüs bulaştırmaya çalışan yeni bir web sitesi keşfediyorlar. Tüm bunların ötesinde, şu soru gittikçe daha fazla insanın aklını yemeye başlıyor: Bilgisayarım yeni tehditlere karşı ne kadar güvende?

DVD içinde verdiğimiz güvenlik araçları bölümü, sisteminizi kontrol edip güven altına almak için gerekenleri kolaylaştıran komple bir çözüm sunuyor. Araçlarımız her güvenlik açığını ortaya çıkarıyor, nerede aksiyona ihtiyaç olduğunu gösteriyor, bilgisayarın risk altındaki tüm alanlarını

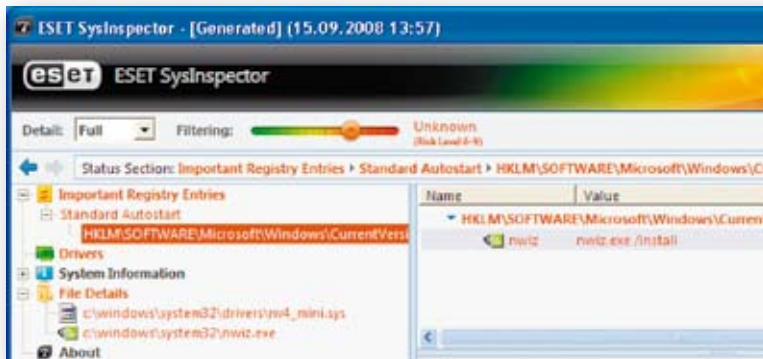
koruma altına alıyor. Virüs tarayıcılar ve güvenlik duvarları artık yeterli olmadığı için, güvenlik paketimiz, rootkit detektörleri, güncelleyiciler, tarayıcı korumaları ve çok daha fazlasını barındırıyor.

Elbette ticari güvenlik paketleri değişik güvenlik araçlarını bir araya getiriyor ve tek bir arayüz üzerinde topluyor. Ancak bunların bizim bedava araçlarımızın karşısında iki önemli dezavantajı bulunuyor: parayla satılıyorlar ve kimi zaman sistemi yavaşlatıyorlar.

Windows: 4 kontrol, 0 virüs ►

Araç: Eset SysInspector

Eğer işletim sistemi çökerse elbette virüse karşı tüm karşı önlemler de geçersiz kalır. Bu yüzden sistemi devamlı kontrol altında tutmalı ve Windows başladığı andan itibaren stabil kalmalıdır. Eset SysInspector, XP ve Windows üzerinde bilinen ve en çok saldırıya uğrayan dört noktayı, mevcut güvenlik açıklarına karşı kontrol etmek için kullanıyor. Yazılım kurulumu bile ihtiyaç duymuyor, hatta bir USB bellek üzerinden bile çalıştırılabilir. Bir kere çalıştıktan sonraysa araç dört kritik alanı analiz edi-

Dikkat Kırmızı işaretleri dosyalar zararlı yazılım içeriyor olabilir.

CHIP DVD İÇERİĞİ

Mükemmel genel koruma

Antivir PE ► Popüler bedava virüs tarayıcısı

a-squared Hijack Free ► Virüsleri bulur

avast 4 Home ► Virüs avcısı

Avert Stinger ► virüsler hakkında yardım eder

Avira AntiRootkit Tool ► Rootkit hakkında uzman

BTF Sniffer ► İzlerinizi siler

Eset SysInspector ► Riskli bölgeleri tarar

Gmer ► Maskelenmiş yazılımları bulur

NoScript ► Firefox kullanıcılarını korur

Outpost Firewall Pro ► Ağ üzerinden kontrol

PC Security Test 2008 ► Hacker saldırılarını simüle eder

Radix Antirootkit ► Maskelenmiş yazılımları avlar

Secunia PSI ► Yazılımların güvenlik açıklarını arar

Spyware Terminator ► Casus yazılımları siler

Sunbelt Personal Firewall ► Hacker ve virüsleri bloklar

ThreatFire ► Kötü yazılımları tespit eder

TrueCrypt ► Sabit diski şifreler

UpdateStar ► Kurulu yazılımları günceller.

DVD'DE: Bu yazılımları CHIP-Code **WINDOWS GÜVENLİĞİ** altında bulabilirsiniz.

yor: registry, işlemler, başlangıçta, programlar ve ağ bağlantıları. Eğer klasörleriniz arasında kırmızı ile işaretlenmiş dosyalar görürseniz, bu alanları geçmeye çalışan bir tehdit olduğunu anlayabilirsiniz, ancak Sysinspector sadece tespit yapıyor, silme işlemini siz yapmak zorundasınız.

Ancak müdahalede bulunmadan önce ikinci bir test ile Sysinspector'un sonuçlarının doğru olduğundan emin olun, çünkü bazı testlerimizde bu yazılım nVidia ekran kartı sürücülerini de kırmızı ile işaretledi. Söz konusu ikinci testi ise hızlı bir tarayıcı ile yapabilirsiniz (www.runscanner.net).

Dikkat: Simüle saldırılar ►

Araç: PC Security Test 2008

Eğer bilgisayarınızda malware bulunduğunu tespit etmiş ve onlardan kurtulmuşsanız, ayrıca bu zararlı yazılımların sabit diskinize nasıl girdiğini de tespit etmek zorundasınız. PC Security Test, bu noktada yardımcı oluyor. Değişik saldırıları simüle ederek, bilgisayarınızdaki potansiyel açık noktaları fark etmenizi sağlıyor. Yazılımı kurduktan ve çalıştırdıktan sonra "Standard checks | Start" seçeneğine tıklayarak testi başlatabilirsiniz. Eğer virüs yazılımı veya güvenlik duvarı rapor vermeye başlarsa, bu güzel bir işarettir. Eğer güvenlik yazılımlarınız alarm vermiyor ise, bir sorunuz var demektir. Ya bu yazılımlar güncel

değildir veya bir virüs hâlihazırda Windows sistem dosyalarınıza bulaşmış ve yazılımı etkisiz kılmış demektir. Bu durumla baş etmek için bir rootkit tarayıcısı nasıl kullanmanız gerektiğini sonraki ipucunda bulacaksınız. Ama sonuçta, PC Security Test güvenlik açıkları tespit edip, onları kapatmanız için gerekli uyarıları yapar.

Rootkitler: Maskelenmiş virüsleri bulmak ►

Araç: Radix Antirootkit

Zararlı yazılımlar gittikçe daha akıllı hale geliyor. İyi saklanmış şekilde güvenlik duvarlarını ve virüs tarayıcılarını yanıltıp bilgisayarlara gizli ADS veri akışı üzerinden sızabiliyorlar.

Rootkitler durumunda, sadece bir tarayıcı bu çeşit zararlı yazılım için uzmanlaşmış kabul ediliyor. Yazılım, zararlı yazılımı kaldırıp, enfekte olmuş sürücülerini, sistem dosyalarını ve işlemleri tamir edebiliyor.

Radix Antirootkit yazılımını bir USB bellek üzerinden çalıştırmanız gerekecektir, böylece Windows'un dosya koruma protokolü yolunuzun üzerine çıkmayacaktır. "1-click-check" sekmesindeki tüm seçenekleri etkinleştirin. Registry kontrolünden önce bir uyarı mesajı alacaksınız. Eğer bir rootkit orada herhangi bir şeyi değiştirmişse, tarayıcı gerekli tamiraty yapamaya çalışacaktır ki bu kimi zamanlarda siste-

BİLGİ

PC güvenliği listesi

Listeyi gözünüzün önünden ayırmayın ve her maddeyi uygulayın. Windows'u, uygulamalarınızı, tarayıcınızı ve donanınızı korumaya yardımcı olacak.

WINDOWS GÜVENLİĞİ

- ☐ Otomatik güncellemeleri aktive edin
- ☐ Virüs tarayıcı, güvenlik duvarı ve anti casus yazılımları kurun
- ☐ Tüm güvenlik araçlarını güncelleyin
- ☐ Sistemi düzenli olarak tarayın

YAZILIMLARI KORUMAK

- ☐ Daima son versiyonu kullanın
- ☐ Otomatik güncellemeleri açın
- ☐ Gerekirse otomatik güncellemek için UpdateStar'ı kullanın
- ☐ Daha güvenli olan alternatiflerini araştırın
- ☐ Beta versiyonlarını kurmayın
- ☐ Beta kullanıyorsanız, ilk fırsatta tam sürümüyle değiştirin

İNTERNET TARAYICISINI KORUMAK

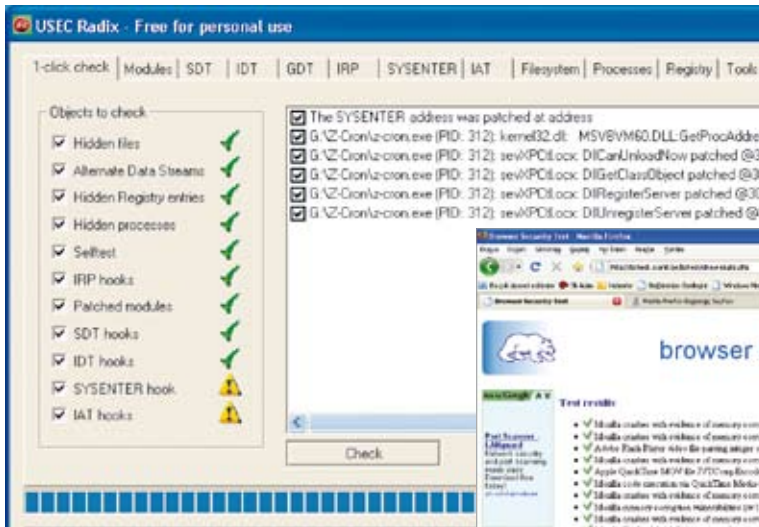
- ☐ Sörf için limitli kullanıcı hesabı kullanın
- ☐ En güvenli ve az kullanılan tarayıcı yazılımını tercih edin
- ☐ ActiveX gibi skript dillerini kapatın
- ☐ Phishing, pop-up önleyici gibi güvenlik ayarlarını açın

E-POSTA SALDIRILARINDAN KORUNMAK

- ☐ Güvenli kabul edilen e-posta yazılımlarını kullanın
- ☐ Otomatik ön izleme özelliğini kapatın
- ☐ Spamihilator gibi bir spam önleyici servis kullanın
- ☐ Bilinmeyen kullanıcılardan gelen postaları açmayın

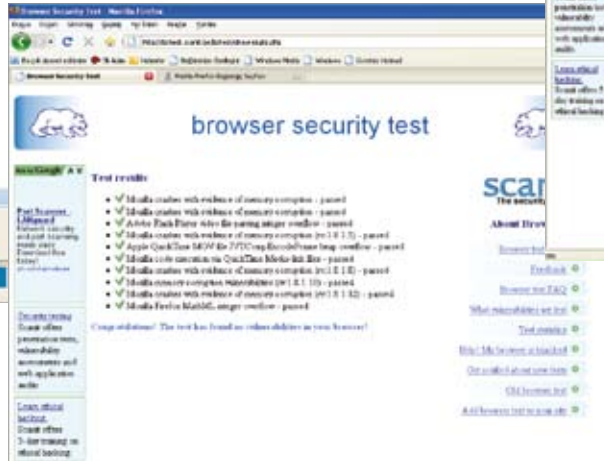
DONANIMINIZI KORUYUN

- ☐ Diğer kullanıcılara sınırsız hak vermeyin
- ☐ BIOS'u ayrı şifre ile koruyun
- ☐ CD, DVD veya USB üzerinden açılışı kapatın
- ☐ Sistem sabit diskini şifreleyin
- ☐ DeviceLock gibi bir yazılımla bütün sürücülerinizin kayıtlarını tutun

Her şey yolunda On değişik exploit ile yapılan saldırı başarısızlıkla sonuçlandı, Firefox tarayıcımız güvenli.

**Rootkitleri
avlamak** Radix
tarayıcısı
maskelenmiş
virüsleri bulur, siler
ve gerekli dosyaları
tamir eder.

Yamalı Tüm güvenlik güncellemeleri yüklenmiş Internet Explorer, 9 testin sadece birinde açık veriyor.

min kilitlemesine neden olabilir. Ama eğer kontrolden de vazgeçerseniz, o rootkit ile yaşamaya mecbur kalacaksınız. Tüm testler yapıldıktan sonra yazılım, modifiye edilmiş ve tamir edilmiş dosyaların bir listesini görüntüleyecektir.

Programlar: Tüm açıkları kapamak ▶

Araçlar: UptadeStar, Secunia PSI

Sadece Windows değil ayrıca kurulu yazılımlar da bir tehdit kaynağıdır. Hacker'lar bu yazılımlardaki açıklar vasıtası ile bilgisayarınıza zarar verebilirler. Bu tehditleri yok etmenin tek yolu ise, yazılımların en son güncellemelerini kurmaktır.

Pek çok kritik yazılım, kendi otomatik güncelleme rutinine sahiptir. Örneğin virüs tarayıcıları. Üstelik daha kuruldukları anda güncellemelerini kontrol ederler. Burada ilk yapmanız gereken, kurulu olan yazılımlarınızın otomatik güncelleme seçeneği olup olmadığını kontrol etmeniz ve varsa, bu özelliği açmaktır. Diğer yazılımlar içinse UpdateStar isimli, otomatik güncelleme yazılımını kullanmak durumundasınız. Çünkü her bilgisayarınızı açışınızda, otomatik güncellemesi olmayan yazılımlarınızı elle kontrol etmeye kalkışmak imkânsız bir iştir. Elbette bu işi yapabilen birçok yazılım var. İhtiyacınız olacak araç ise yüklü programlara göre değişebilir. Eğer yazılım, sizde yüklü programları ne kadar çok tanıyorsa, o kadar iyidir. DVD’de verdiğimiz iki yazılım da aslında benzer. Kurulup çalıştırdıktan sonra, mümkün olan ya-

zılımların bir kontrolünü yapın. Eğer güncel değilse, güncellemelerini yaptırın.

Web tarayıcı: Çakılma Testi ▶

Araç: Bcheck web sitesi

Web tarayıcı sadece en bilinen hedef değil, saldırının etkisinin de çok büyük olmasına neden olan bir yazılımdır. Bu saldırılar PC'ye, modifiye edilmiş web siteleri üzerinden yönlendirilir ve Buffer Overrun hatalarının tetiklenmesini sağlarlar. Bu sayede içeri sızan hacker, bilgisayarın kontrolünü alabilir. Web tarayıcınızın doğru korunup korunmadığını test etmek için <http://bcheck.scanit.be/bcheck> adresine girip bilgisayarınıza yapılacak sanal saldırıyı denemenizde fayda var. Siteyi açtığınızda he-

Tarayıcınız bu testi geçecek mi?

men tarayıcınızı ve işletim sistemini gösterecektir. Bu bilgi elbette bir hacker için altın değerindedir. Test için doğru opsiyon olan “Only test for bugs specific to my type of browser” zaten etkinleştirilmiş olmalı. “Start the test” tuşuna bastığınızda tarayıcınızdaki bir açığın var olması durumunda muhtemelen bir çakılma yaşayacaksınız.

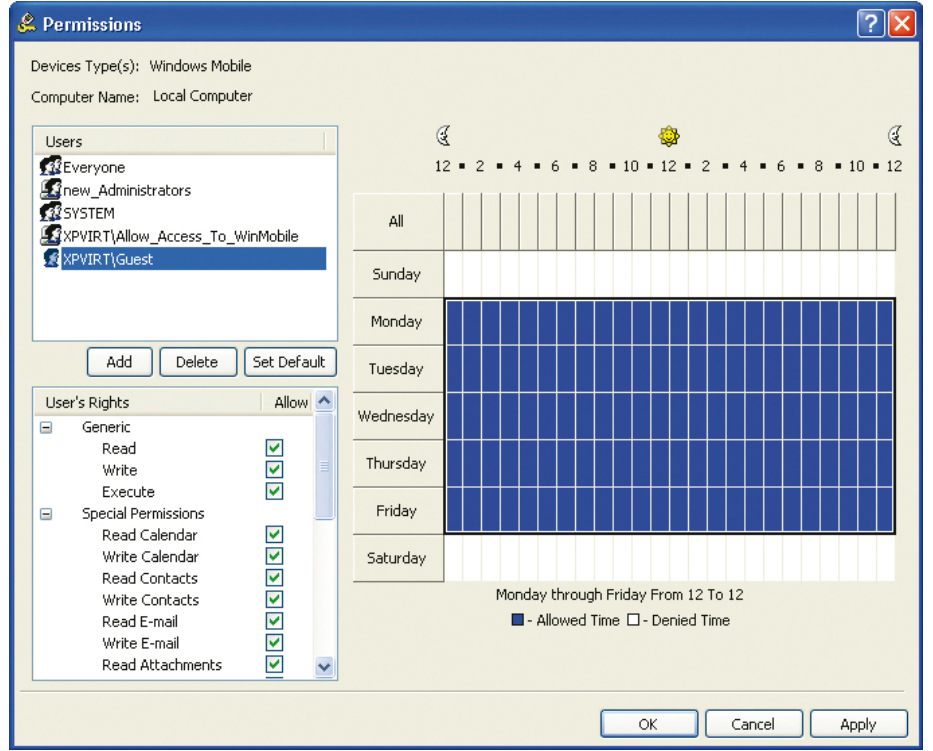
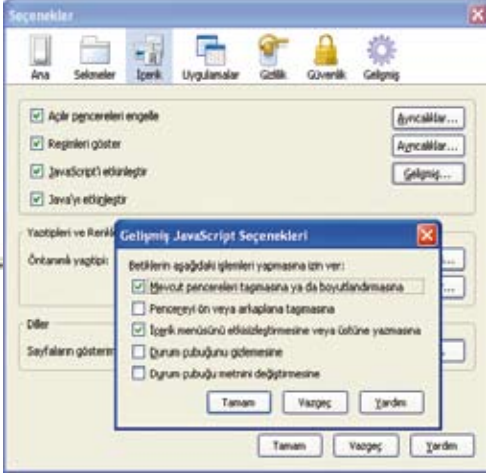
Testimizde kullandığımız Firefox tarayıcısında 9 ayrı açık ortaya çıktı. Internet Explorer'da ise açık sayısı yedide kaldı. Eğer test çakılmadan biterse, test sonunda bir doğrulama alacaksınız. Eğer tarayıcı çökerse, testi tekrar yapmanızı tavsiye ederiz. Ancak testin sonunda, tarayıcınızdaki açık-ları öğrenebilirsiniz.

Tarayıcı: IE ve diğerlerini güvene almak ►

Araç: Tarayıcıya göre değişken

Eğer tarayıcınız çakılma testinden geçemediyse, güvenlik deliklerini kapamanın zamanıdır. Buradaki tek problem, tarayıcıları tamamen güvenli hale getirecek mucizevi bir yöntemin olması. Bilinen tüm önlemler alınsa bile bu gelişmiş yazılımlar, çok kullanıldıkları için daima hacker'ların hedefidir ve hiç tahmin edilemeyen noktalarında açıklar ortaya çıkabilir. Ayrıca, tarayıcınızı nasıl güvenli hale getirdiğiniz, onu kullanma biçiminizi de etkileyecektir. Örneğin, fotoğraf sitesi Flickr'ı sık kullanan biriyseniz, tarayıcıdan görselleri kapatmanız canınızı çok sıkacaktır, görseller çoğu zaman bilgisayarlara virüs yüklemek için kullanılsa da, onları açık tutmak isteyeceksiniz. Ama size yardımcı olacak şu ipuçlarına dikkat edin: Limitli hesap kullanmak: Bilgisayarınızı açarken yönetici değil de limitli bir hesap seçmek, işinizi kolaylaştırabilir çünkü bilgisayarınıza sızmaya çalışan zararlı kod, tehlikeli bölgelere yazabilme hakkı olmadığı için etkisiz kalacaktır. Skript dilleri-

Script dilleri internet tarayıcılarında ekstra güvenlik için JavaScript gibi tehde açık dilleri iptal edebilirsiniz.

ni kapatın: ActiveX ve JavaScript'e dikkat edin. Pek çok kötü amaçlı yazılım bu dilde yazıldığı için, kullanılmasına izin verdiğinizde kolayca bilgisayarınıza sızabilirler. Skript dillerini tarayıcınızın özellikler menüsünden kapatabilirsiniz. Firefox için bunu şu şekilde yapabilirsiniz: "Araçlar | Seçenekler | İçerik"

Internet Explorer içinse: "Araçlar | İnternet Seçenekleri | Gelişmiş". Ayrıca Opera için, "Araçlar | Seçenekler | Gelişmiş". Sekmelerini tıklamalısınız. Ancak bu özellikleri kapadığınızda, işinize yarayacak siteleri de engellemiş olabilirsiniz. Örneğin, online virüs tarayıcı siteleri. Ancak tüm tarayıcılar bir uyarı ve iptal seçeneği sunar. Böylece o siteye girdiğinizde, sadece o site için geçici olarak script dillerini açabilir, kısıtlamaları kaldırabilirsiniz. Ayrıca tarayıcıların özelliklerindeki "Exceptions" alanında da, bu sitelerin adreslerini yazarak, kısıtlamaların onlar için geçerli olmamasını sağlayabilirsiniz.

SABİT DİSKİ İZLEMEK: Çalıştığınız ve nette gezindiğiniz süre boyunca arka planda bir virüs tarayıcı mutlaka çalışıyor olmalıdır. Bu noktada ücretsiz bir anti virüs yazılımı tercih edebileceğiniz gibi, çok daha fazla virüse ve açığa karşı duyarlı olan ücretli, tam sürüm bir anti-virüs yazılımı da tercih edebilirsiniz. Ama başta da söylediğimiz gibi, ücretli bir sürüm dahi olsa, anti virüs yazılımları da güvenliği %100 garanti edemez. O nedenle küçük hileler ile hacker'lara karşı uyanık bir kullanıcı olmak gerekir.

Donanım: Bloklama ve kodlama

Araç: DeviceLock, TrueCrypt, PC-Antiklaw

Bilgisayarınıza, enfekte olmuş bir USB bellek takıp çıkarmak fazla zaman almaz. Özellikle de bilgisayarınız herkesin kolaca ulaşabildiği bir odada duruyorsa, kötü niyetli insanların bilgisayarınıza sizi izleyecek bir yazılım yüklemeleri, sadece bir USB bellek takıp çıkarmak kadar basittir. Dolayısıyla bilgisayarınızdaki açıklardan biri de, donanım girişleridir. En çok etkilenen donanım bileşenleri BIOS, sürücüler ve USB, Firewire portlarıdır. Dolayısıyla şu donanım koruma yöntemleri işinize yarayabilir: **BIOS:** BIOS'a kullanıcı şifresinden farklı bir şifre atmanız, bir şekilde bilgisayarınızın açılış şifresini öğrenmiş, ya da görmüş birinin içeri sızmasını önleyecektir. Ama dikkat edin, eğer BIOS şifresini unutursanız,

ihtiyacınız olduğunda kasayı açıp CMOS pilini sökmeniz gerekecektir.

Bir diğer koruma yöntemi de, BIOS içindeki ayarlardan, CD, harici disk veya USB bellek ile açılış iptal etmektir. Bu sayede sadece kasanın içindeki şifrelediğiniz Windows üzerinden açılış gerçekleşebilir ve Linux açılış CD'leri gibi araçlarla bilgisayarınızı açıp, sabit diskinizdeki verilere ulaşmak imkânsız olur.

SÜRÜCÜLER: BIOS içinden isteyen DVD ile bilgisayarı açabilmesinin önüne geçebilirsiniz ama çalışan bir bilgisayarın sürücülerini de korumak önemlidir. Bu nedenle sizden habersiz yapılan girişleri görmek için DeviceLock, TrueCrypt gibi bir yazılım kullanabilirsiniz veya kasanızın sürücü girişlerinin kapaklı ve kilitli olmasına özen gösterebilirsiniz.

PC HİRSİZLİĞİ: Bilgi çalmak için bazen hacker olmaya gerek kalmayabilir. Teknik olarak bir dizüstü bilgisayar kolayca bir çanta ya sığdırılıp çalınabilir. Tabi bu durumda içindeki bilgiler de çalınmış olur. Artık bir çocuk bile içinden sabit disk söküp verilerinize ulaşabilir. Bu hırsızlığı önlemenin kesin yolu, bilgisayarınız, sökümü kolay olmayacak sabit noktaya zincirlemenizdir ki, bunun için satılan özel zincirleri ve kilitleri dizüstü bilgisayarınızın arkasındaki kilit logolu bölmeye geçirip kitlemeniz yeterli olacaktır. Bilgisayarı kırmak için büyük bir gürültü çıkarmadan o zinciri yerinden sökmek mümkün olmayacaktır. ☑

cem sancı@chip.com.tr

Veri hırsızlığından korunun!

Web siteleri tıpkı bir ahtapot gibi uzun vantuzlarıyla **KULLANICILARIN VERİLERİNİ ÇALMAK** için sessizce sotede bekliyor. CHIP size internetin ahtapotlarından kurtulmanın yollarını açıklıyor.

YİĞİT US

CHIP DVD İÇERİĞİ

En iyi iz yok ediciler

Adblock Plus ► Reklam amaçlı açılır pencereleri engeller

CustomizeGoogle ► Arama motorları için pek çok güncelleme sağladığı gibi Google izlerini de engelliyor

Enigmail ► Thunderbird için GnuPg eklentisi sağlıyor

Firefox ► Yüksek derecede etkili tarayıcı

Gpg4win ► Tam şifreleme paketi

GPGrelay ► Kapsamlı e-posta koruma

IE7pro ► Sörf sırasında bıraktığınız izleri silme ve reklamları engelleme özelliğine sahip

JAP ► IP adreslerini anonim hale getiriyor

JonDoFox ► Ön tanımlı güvenlik ayarlarıyla Firefox'ta çalışan bir yazılım

Mozilla Thunderbird ► Kapsamlı bir e-posta istemcisi

NoScript ► Firefox'taki betikleri engelliyor

Tor + Privacy + Vidalia ► İnternete bağlantıyı şifreliyor

TrueCrypt ► Sanal, şifreli disk sürücüler eklemenize yarar

Web assicibility ► Betikleri inceler ve engeller

DVD'DE: Tüm araçları CHIP-Code **ANONİM SÖRF** altında bulabilirsiniz.

Bu kadarı da fazla! Sürekli artan saldırılar karşısında internete girsek mi girmesek mi bilemiyoruz... İnternet kullanıcıları, veri hırsızlarının doymak bilmez iştahlarını kabartacak yardım paketleri göndermeyi sürdürüyor. Web siteleri, arama motorları ve profil tanımlayıcılar açgözlülükle, kullanıcının sörf yaparken bıraktığı kırıntıları yalayıp yutuyor. Ve bu bilgiler çoğu zaman tahminlerimizin ötesinde önem arz ediyor. Örnek olarak Google'ı alalım: Üst düzey veri hırsızları yeni tarayıcı Chrome'u kullanırken gözleri doymak bilmiyor. Tarayıcı, kullanıcının tüm verilerini Google sunucusuna gönderiyor. Chrome tarayıcıları bağımsız bir ID'ye sahip olduklarından, Google tüm hareket ve verileri kolaylıkla ayırt edebiliyor. Bunun veri güvenliği için bir kâbus olduğu aşık; hele ki "General Terms" ve "Conditions" başlığı altında, Google'ın kayıt esnasında kullanıcıları veri güvenliği konusunda ikna etmesinin ardından.

Peki bu koşullar altında tüm internet kullanıcıları Google'dan derhal vaz mı geçmeli? Hayır... Google internetteki tek veri hırsızı değil; sadece büyük oyunculardan biri. Tekrar yineleyelim, savunmasız değilsiniz. Ya bu vantuzlu kolu derhal kesersiniz ya da sinsi tuzaklara doğru karanlıkta el

yordamıyla yolunuzu bulmaya çalışırsınız. Bu duruma düşmemeniz için CHIP size bir kurtarma planı hazırladı. Hakkınız olduğu üzere, önemli kişisel bilgilerinizi paylaşmak istemediklerinizi ayırt etmeye yarayacak, kapsamlı bir koruma programı hazırladık. Bu sayımızda yer alan DVD'de ihtiyaç duyacağınız en önemli araçlara yer vererek kişisel bilgilerinizi korumanız için gereken tüm düzeneği CHIP sizin için sağladı.

Tarayıcı: Canavara çerez yok!

Chrome ya da Internet Explorer 8 gibi beta yazılımlardan uzak durmanızda yarar var. Bunlarda sızıntı sağlayan açıkların yüksek derecede riskli olduğu bir gerçek. Ancak kararlı sürümler dahi risk içeriyor çünkü nihayetinde veri hırsızları için en kıymetli alana dönüşmekteler. Özellikle de çerezler (cookie) onlar için en lezzetli mahsulleri oluşturuyor (► **S. 124'deki kutu**). Kısacası internetle işiniz bittiğinde sisteminizden çerezlerin otomatik olarak silindiğinden emin olmalısınız. Size bunun en ünlü iki internet tarayıcı üzerinde en uygun biçimde nasıl gerçekleştirebileceğinizin yollarını açıklıyoruz:

Internet Explorer'da bunu »Araçlar/İnternet seçenekleri«den yapacaksınız. »Gelişmiş« sekmesinde, farenizi "Güvenlik"

“Denetlemesi zor”

Prof. Dr. Hannes Federrath,
Regensburg Üniversitesi IT
Güvenliği Yönetimi

Sayın Federrath, web siteleri yöneticileri özel verilere ulaşmak için ne gibi yöntemler izliyor?

İlkin, çok da gerekli olmadığı halde yasal güvence altında bulunan kişisel detay verileri toplanıyor. Sonrasında ziyaretçinin tıklayarak eriştiklerinden oluşan bir akış kontrol altına alınarak, görüntülediğiniz ürünler, forumlara yazdığınız yorumlar, hatta bir web sitesinde geçirdiğiniz zaman, istisnasız olarak yönelimleriniz üzerine pek çok şey anlatıyor. Hatta yaptığınız arama girdileri diğer kullanıcıların etkinlikleriyle karşılaştırılır istatistik haline getiriliyor.

Peki, bu kullanıcı verileri hangi amaçla kullanılıyor ve ne çeşit tehlikeler gözlemliyor?

Tercihlerini bildiğim belirli müşterilere sahip olunca her şey daha kolay oluyor. Reklam satan bir müşteri olarak kaynak gelirinizin artacağı da cabası.

Bu yasal mı?

İzin alınmaksızın yapılmış hali yasak ama bunun da güçlüğü denetlenilebildiği ortada. Web siteleri arasında tanımlayıcı bilgilerin eşleştirilmesi başlı başına kötü bir şey. Pek çok web sitesinde görebileceğiniz bir banner reklamına tıkladığınız vakit, kullanıcı bilgileri üçüncü parti olarak adlandırılan çerezlerle bağlanıyor. Bu yüzden en iyisi kapattıktan sonra çerezleri silen tek bir tarayıcı kullanmanız.

diğiniz bir e-posta gibi, bir kullanıcı adı ve şifreyle internete bağlandığınızda kendinizden bir şeyler açığa çıkartıyorsunuz demektir. Web postalarının gelen kutunuzu diledikleri zaman diledikleri gibi denetleyebilmesi, işi daha da sorunlu hale getiriyor. Google’i örnek alalım. Kişisel reklam uygulamaları için gelen ve giden posta trafiğini denetlemede anahtar kelimelerin yer aldığı bir program uyguluyor. E-postalarınızın şirket tarafından ele geçirilmesini istemiyorsanız, Outlook ya da Thunderbird gibi yerel bir posta istemcisinde şifreli uygulamalar kullanmanızda yarar var. GnuPG, GPGol ve WinPT’yi içeren Gpg4win, bunun için ideal bir paket

Şifreleme için, GnuPG özel ve açık anahtarlar oluşturuyor. Bunun için paketi içeren WinPT’yi açın. Açılıştan sonra, »Create a GnuPG key pair«e gidin ve buraya isminizle e-posta adresinizi girin. En az sekiz karakterden oluşan bir şifre atayın ve anahtarların bir yedeğini harici bir sabit diske ya da harici başka bir medyaya kaydedin.

Kullanıcı IP’si

Anontest		
Location	TR, Istanbul, Istanbul	Show on map
Net access	Dogan İletişim Elektronik Servis Hizmetleri A.Ş., Dogan İletişim Elektronik Servis Hizmetleri A.Ş.	Whois IP
Reverse DNS	popus.doganburda.com	Geçmişte ziyaret edilen site
Header	Value	Rating
Content	https://www.jondos.de/en/	bad
Browser	Mozilla/4.0 (compatible; MSIE 7.0; Windows NT 5.1; .NET CLR 1.1.4322; .NET CLR 2.0.50727)	bad
Cookies	SESS4e653c26d59c05410aded6aea6329e67# Zlhgtc9nug0tctscskdlob55	medium
Language	tr	
Charset	Header is empty	medium

Yüklenen araçları gösteren dosya biçimleri

Güvenliğinizi sınavın www.jondos.de/en adresinden tarayıcınızın sizin ve bilgisayarınızın hangi bilgileri gönderdiğini öğrenebilirsiniz.

kısmına yuvarlayın ve “Tarayıcı kapatıldı-ğında Temporary Internet Files klasörünü boşalt” seçeneğinin önündeki kutucuğu işaretleyin. Firefox’ta ise seçenekleri »Tools / Options / Data protection« altında bulabilirsiniz. »Third-party cookies«i kaldırıp »Keep until I close Firefox“u işaretleyin.

Hiçbir zaman tarayıcının şifrelerinizi düzenlemesine izin vermeyin. Internet Explorer’da bunu engellemenin yolu, »Internet seçenekleri/ İçerik/ Otomatik tamamlama / Ayarlar“a tıklamaktan geçiyor.

Bir sonraki pencerede, »Formlardaki kullanıcı adları ve parolalar«ın önündeki işareti kaldırın. Firefox’ta ise aynı ayarları »Settings / Security« yolundan bulabilirsiniz.

Artık sıra ince ayarlar yapmaya geldi. Internet Explorer, IE7 için bir reklam filtresini etkinleştirip Proxy ayarlarını yapan eklenti sayesinde sörf alışkanlıklarınızın bıraktığı izlerden kurtulabilirsiniz. Eğer söz konusu filtre önemli içerikleri engellemeye başlarsa, IE7’nin uzman ayarlarını eklentiye sağ tıklayarak açın ve »Advanced web filter / Display filter info«ya tıklayın. Bir açılır pencere ilgili bağlantıyı yönetebileceğiniz şekilde devreye girecek ve bunu yine bir sağ tıkla etkinleştirebileceksiniz.

Adblock Plus Firefox için idealdir. Bu eklenti dilediğiniz şekilde uyarlayabileceğiniz bir filtre eklentisiyle çalışmaktadır. Eklenti tarayıcıyla açın ve tarayıcıyı kapatıp ye-

niden açın. Eğer bir reklam filtreyi aşmaya çalışırsa meraklanmayın. Reklama sağ tıkla tıklayıp »Adblock Plus: block frame’i ve »Adblock Plus: block graphics“i seçin. Kurduktan sonra, size tarayıcınızı yönetebileceğiniz bir çubuk sunacak. »Options«ın altından JavaScript ve ActiveX’i kaldırmayı unutmayın.

Firefox’ta öğeleri engellemek için hiç betik kullanmayın. Web sitesinde betikleri engellemeye yarayan araç ekranın uzun kenarında sonuçları size gösterecektir. Kişisel uygulamalar bağlam menüsü kullanılırken devre dışı bırakılabilir. Eğer bir siteye izin vermek isterseniz »Settings«in altındaki »NoScript“ ile bunu yapabilirsiniz.

Artık tamamlamanız gereken tek bir adım kaldı: Web’e bağlantınızı anonim hale getirmek. Doğrudan bir IP adresiniz olmadığı vakit veri hırsızlarının kurbanı olmanız o kadar da kolay değil. En iyi gizlenme yollarından biri de Firefox’taki eklentisi sayesinde açılıp kapanması gayet kolay olan Tor-Bundle. Anonim sörf için »Start Tor«a tıklayın ve anonim hale getirmek için tarayıcıda »Deactivate Tor«a tıklayın. Böylelikle güvenliği sağlayacak ama yükleme işleminin biraz uzamasına katlanacaksınız.

E-postalar: Suçluları kilitleyin

Artık tarayıcımız güvende ama hala verilere ulaşılması için ufak da olsa açıklar var. Her defasında örneğin web’den kullan-

“Her tık avcıları daha da iştahlandırıyor”

Hırsız numaraları

İZ BIRAKMA:

Web sitesi yöneticileri JavaScript'in iz bırakan araçları sayesinde kullanıcıların davranışlarını bir araya getiriyor. Bu yolla kullanıcının arama motoru sayesinde bir siteyi ziyaretini, bağlantısını, girdiği bir URL'yi, ne kadar süreyle hangi siteyi ziyaret ettiğini ve başka bir ana sayfaya ne zaman geçtiğini görebiliyorlar. Bu bilgi onlara nasıl bir site tasarlayacaklarını ve ziyaretçi sayısını kontrol etmelerini sağlıyor. Bütün profesyonel web siteleri ziyaretçilerini hali hazırda kaydediyor.

HEDEF ALMA:

Web sitesi yöneticilerinin hedef alma yöntemleri çok çeşitli olabiliyor. Bunlardan biri kullanıcıyı bir çerezle kandırıp, ziyaret edilen bağlantılar ya da ürünlerin bilgisini almak. Toplanan veriden, kullanıcıya yönelik belirli reklam yapma amacıyla yararlanılıyor. Bir başka yaklaşımsa müşterileri tek bir veri merkezinde toplamak. Bu bir üreticinin piyasaya açacağı kampanyaları için farklı web sitelerine yapılacak reklâmlardan komisyon almaya yarıyor. Kullanıcı bu tarz bir siteye yöneldiğinde, arka plandaki bir araç tüm etkinlikleri kaydediyor. Eğer aynı müşteri reklâm ortağı olan başka bir siteyi ziyaret ederse, yazılım olası uygun ürünleri hesaplayıp bir algoritma üzerine yerleştiriyor ve akabinde alışveriş hileleri, açılır pencereler geliştiriyor.

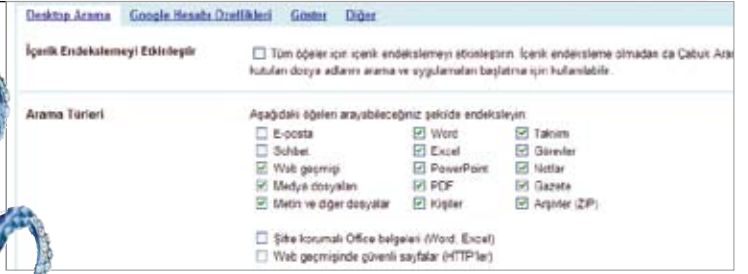
Hırsız numaralar

CUSTOMIZEGOOGLE:

Mozilla eklentisi olan CustomizeGoogle ile özel verilerinizi güvenceye almak için tarayıcıyı kullanın. Eklenti tek tıklamayla Google aramalarını Yahoo, Wikipedia, Lycos ve AltaVista gibi arama motorlarıyla otomatik olarak entegre ediyor ve kullanıcının izlenmesini iptal ediyor. Ayrıca Google çerezlerini anonimleştirip Google Analytics yazılımını engelliyor.

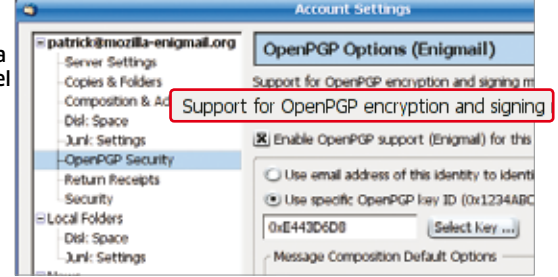
TRACKMENOT:

Eğer avcılara gerçek bir numara çekmek istiyorsanız TrackMeNot bunun için mükemmel bir eklenti. Kullanıcı bilgilerinin oluşturulmasını dört ana arama motoru olan Google, MSN, Yahoo ve AOL'de engelliyor. Yazılımı <http://addons.mozilla.org/firefox/3173> adresinde bulabilirsiniz.

Google Desktop
E-posta ya da sohbet gibi arama seçeneklerini, özel verilerinizi daha iyi korumak için iptal edin.

Şifreli mesajlar Enigmail eklentisi e-postalarınızı anonimleştirmede OpenPGP anahtarını kullanıyor.

Şimdi posta istemcisinde bazı ayarlar yapmanız gerekiyor. Thunderbird'de Enigmail isimli bir araca ihtiyacınız var. Söz konusu eklentiyi »Tools / Add-ons / Install«dan kurabilirsiniz.

Yeniden başlattıktan sonra "OpenPGP" girdisini menü seçeneklerinde bulacaksınız. "Kullanıcılar"da, »Tools / Accounts / OpenPGP Security« anahtarı girmek için tıklayın. »OpenPGP« girdilerini etkinleştirin ve »Use the email address of this account to identify the OpenPGP key«e (yukarıdaki resimdeki gibi) tıklayın. Bu yöntemle e-postalarınız artık güvende ve artık kimse onları okuyamayacak. Şifreyi çözmek için genel kullanıcı anahtarlarını bağlantılarınızla değiştirin. »File / Email public key« ile »OpenPGP / Manage key«den bunu kendinize gönderebilirsiniz. Eğer bir başkasının anahtarını alırsanız, bağlam menüsüne »Import OpenPGP« altından kaydedin.

GnuPG'yi Outlook Express'e ya da Windows Mail'e entegre etmek için biraz daha dolambaçlı bir yoldan gitmelisiniz. Outlook 2003 için Gpg4win size özel olarak GpgOL eklentisini sunuyor. Diğer sürümleri DVD'mizdeki GPGrelay aracından bulabilirsiniz. Bu yazılım genel bir çözüm olarak sunucuya e-posta alıcısı arasında bir tür ayıklama sağlıyor. Bu tarz e-posta adresleri için iyi bir servis sağlayıcı olarak <http://10minutemail.com>'u önerebiliriz.

Sabit disk: Özel, özel olarak kalmalı

Web uygulamalarını masaüstünüze entegre hale getirdiğinizde veri hırsızlarının hakkınızda bilgi sızdırmasını gerçekten çok kolaylaştırıyorsunuz demektir. Google Desktop'ın standart ayarlamalarında, araç tüm etkinlikleri dinliyor ve günlüklerini (log) tutuyor. Aslında uygulamadan memnun olmalısınız; bu sayede dosyalarınızı

farklı bilgisayarlarda ya da internette arayıp bulmanız mümkün! Google dizini bir sunucuda saklıyor. En güvenli yol böylesi hizmetlerin bilgisayarınıza erişimine izin vermemek ama bu defa da kullanımı daha rahat işlevlerden yoksun kalıyorsunuz. Orta yol bir çözüm olarak, e-posta, web protokolleri ya da bağlantılar gibi arama seçeneklerini iptal edebilirsiniz. Google Desktop'ın yerine, ihtiyaç duyduğunuz tüm uygulamalar zaten »Options« menüsünde elinizin altında. Ayrıca gizli verilerinizi korumayı bir parola ile sağlamlaştırabilirsiniz. Eğer zaten Gpg4win'i yüklemişseniz, bağlam menüsündeki »GPGe«yi kullanarak GnuPG anahtarıyla dosyanızı işaretleyip şifreleyebilirsiniz. Daha fazla güvenlik için TrueCrypt aracını kullanmalısınız. Yazılım verileri, dosyaları, hatta tüm disk sürücülerini koruma altına almada uzmanlaşmış. Dili değiştirmek için sıkıştırılmış dil paketini DVD'mizden açın ve içeriğini TrueCrypt dizinine kopyalayın. Son olarak yazılımı açın ve »Settings / Language« altından dili değiştirin. Sabit diskinizde "Private" adlı daha sonra bir disk sürücüsü olarak kullanmak için boş bir dosya oluşturun. Veriyi şifrelemek için şimdi TrueCrypt'te »Volumes / Create new volume«a gidin ve burada »Create a container file« seçeneğine tıklayın. Bir sonraki adımda, yeni disk sürücünüzü gizli mi yoksa görünür mü olacağına karar verip boş dosyayı seçin. Sürücünüzü ne büyüklükte istediğinizi belirleyin ve şifre korumasına alın.

Akabinde, TrueCrypt'teki »Volume«de disk sürücünüzü, oluşturduğunuz dosyanın yoluna ekleyin. Artık rahatlıkla veri hırsız ahtapotun vantuzlarını görmezden gelebilirsiniz. Nihayet bilgisayarınız tam anlamıyla korunuyor ve tamamen anonim.

yigitus@chip.com.tr

Sabit disk için Check up

Sabit diskiniz iyi çalışıyor mu, verileriniz güvende mi? DVD'mizdeki profesyonel araçlarla sabit disklerinizi tarayıp kontrol edin ve hızlı, **GÜVENLİ BİR SİSTEMDE** çalışmanın keyfini sürün.

CEM ŞANCI / MH

Acı ama gerçek: Windows Tuning pek kullanışsız. En azından sabit diskiniz parçalara ayrılana kadar işe yaramıyor. Dolayısıyla veri taşıyıcılarınızı arada sırada çekaptan geçirmeniz gerekir. Bu şekilde sistem performansınızı arttırabilirsiniz.

Her şeyden önce, Windows'unuzun bulunduğu partiyonu iyice bir temizleyin. Fiziksel okuma hatalarından kurtulun. Böylece maksimum hıza ulaşırsınız. Bu basit işlemi uygulayarak hızınızı optimumda tutabilirsiniz. Ardından bir yedekleme noktası oluşturun.

Sonra kişisel dosyalarınızı Windows içinden temizlemeyi deneyin. Birikmiş çöplerinizi, gereksiz internet dosyalarını, geçici dosyaları silin. Eğer yanlış bir şey silerseniz, bu işleme başlamadan önce aldığınız yedeğe dönebilirsiniz. Yazımızda bu işlemleri nasıl otomatikleştirebileceğinizi öğreneceksiniz, zira veri depolama ve sabit disk temizleme gerçekten insanı çileden çıkartabilen bir süreçtir. Bir kere sisteminizi kurduktan sonra, bilgisayar kendini otomatik olarak kontrol edip, sabit diskinizi daima uygun koşullarda tutacak.

lece maksimum hıza ulaşırsınız. Bu basit işlemi uygulayarak hızınızı optimumda tutabilirsiniz. Ardından bir yedekleme noktası oluşturun.

Daha fazla hız: Yol tümseklerini kaldırın

Çöp veriler ve okuma hataları, sabit diskinizi yavaşlatan en önemli detaylardır. Elbette Windows'unuzu da. Çöpe atılacak gereksiz verilerden hemen kurtulmanız halinde, sabit diskinizin hızlandığını fark edeceksiniz.

SABİT DİSKİ TEMİZLEMELER: Öncelikle, HDCleaner yazılımını yükleyin. Bu araç, kurulumdan sonra bir "restore point" (geri yükleme noktası) yaratacaktır. Sistem partiyonunu seçip "Search Hard Disk" seçeneğini tıklayın. "Next | Do not send to the recycle bin" seçeneğini seçin ve deaktife çevirin. "Take backup of the files as ZIP" seçeneği ile gereksiz dosyalarınızı silmeden önce sıkıştırıp yedekleyebilirsiniz. Temizleme işleminiz bitince, sağ üstteki "Go to" sekmesinin altındaki "Search for duplicate files" seçeneğini tıklayın.

CHIP DVD İÇERİĞİ

Diskiniz için daha çok güç

Drive Backup 8.5 ► Tüm sabit diski klonlar
Partition Manager 2008 ► Disk bölümlerini yönetir

Defraggler ► Korunan verileri akıllıca yönetir

Gigabank Software ► İnternette veri saklar

HDCleaner ► Veri çöplüklerini ve otomatik başlamaları siler

HDD Health ► Çökmeden önce alarm verir

HdiskPerf ► Sabit disk performansını grafiksel olarak gösterir

MHDD ► Sabit disk hatalarını aramaya yardımcı olur

O&O Drive LED (Demo) ► SMART verilerini okur

PC Inspector File Recovery ► Acil durumda verilerinizi kurtarır

Smartmontools ► SCSI disklerini bile hatalar için kontrol eder

UltraDefrag ► XP'nin defragmentasyonundan daha fazlasını verir

WWBMU ► Windows açılış yöneticisinin yerine geçer

Z-Cron ► Veri güvenliğini otomatikleştirir

DVD'DE: Tüm araçları **CHIP-Code** **DİSK BÖLÜMLEME** altında bulabilirsiniz.

Temizleme işlemi, sistem partiyonunu seçtiğinizde başlayacak. Sadece zararsız multimedya dosyalarının silindiğini göreceksiniz. Daha gelişmiş bir silme işlemi için "Search all files" seçeneğini kullanmalısınız. Ama tam olarak hangi dosyaların güvenlice silinebileceğini biliyor olmanız lazım. Eğer gereksiz DLL dosyalarını silmek istiyorsanız, ayrıca kimi uygulamaları ve kayıtları da temizlemek istiyorsanız, "Clean Center"ı kullanabilirsiniz.

SABİT DİSKLERİ TAMİR ETMEK: Belirli bir sektördeki fiziksel hataları avlayıp yok etmek için Windows'un CheckDisk'ini kullanabilirsiniz. "Bilgisayarım" içindeki sistem partiyonuna sağ tuşla basıp, özellikleri seçmelisiniz. Ardından Araçlar içindeki Hata Kontrolü bölümünden "Şimdi kontrol et" tuşu ile işleme başlayabilir ve "Dosya sistemi hatalarını otomatik olarak düzelt | Hatalı sektörleri bul ve düzelt" özelliğini aktive edebilirsiniz. Kontrolü başlatabilmek için PC'nin yeniden başlaması gerekir.

Daha fazla güvenlik: Yedek Alın

Partisyonlarla uğraşırken her zaman bir risk vardır. Bu yüzden sistem partiyonunuzu, acil bir durumda geri döndürebilecek şekilde yedeklemelisiniz. Yedekleme yapmak için ihtiyacınız olacak sabit disk yedekleme yazılımı için, Drive Image'ı kullanabilirsiniz. (<http://www.drive-image.com>) 15 günlük deneme sürümü bulunan bu yazılımı, dilerseniz 15 gün sonunda satın alabilirsiniz. Yazılım bu süre boyunca tam fonksiyonla çalışacaktır. Ancak yedekleme için ihtiyacınız olacak depolama alanı, Windows partiyonunuzun büyüklüğüne göre değişecektir.

5 GB'A KADAR: Dilerseniz bir DVD'ye kaydedebilirsiniz veya hızlı bir internet bağlantınız varsa küçük partiyonlar için Microsoft, internet üzerinde parola korumalı 5GB'lık depolama alanları sağlar.

Bu alanlardan faydalanmak için <http://skydrive.live.com>. Adresini ziyaret edebilirsiniz. Ayrıca bir Windows Live ID'ye de ihtiyacınız olacak. Windows Live'in ana sayfasındaki "Sign-in | Register" bölümünden bir tane edinebilirsiniz. Hesabınıza giriş yaptıktan sonra dilediğiniz gibi yükleme yapabilirsiniz. Ancak burada bir sınırlandırma var ki, dosya boyutlarınız 50 MB'ı aşamaz. Çözüm ise basit: yedek alırken oluşturduğunuz sıkıştırılmış dosyayı 50 MB'lık parçalara bölmelisiniz. WinRAR programını kullanıyorsanız, yedeklerinizi sıkıştırırken aynı zamanda 50 MB'lık parçalara da bölebilirsiniz. Ancak 5 GB boyutundaki bir yüklemeyi, standart ADSL hizmeti ile kısa sü-

Çöpleri ayırmak Takas dosyalarını çöp bölümünden kaldırın ve 1.024 MB boyutunda bir alan belirleyin. Bu bir ofis bilgisayarı için yeterlidir.

rede yapamayacağınızı da hatırlamanızda fayda var. Bu süreç, interneti kullanma oranınıza göre, üç, dört veya daha çok gün sürebilir. Temmuz ayında 3G servisleri ve daha hızlı karasal bağlantılar devreye girdikten sonra elbette bu süreç çok daha hızlanacaktır.

Dolayısıyla eğer, çok hızlı bir bağlantı yoksa yedeklerinizi bir harici sabit diske kaydetmeniz daha mantıklı olacaktır.

100 GB'A KADAR: Eğer yedeklerinizin boyutu 5 GB'dan büyükse, Microsoft'un bedava sabit disk alanı işinize yaramayacaktır. Ha-

rici bir sabit disk kullanmanız bu kez bir zorunluluk olacaktır.

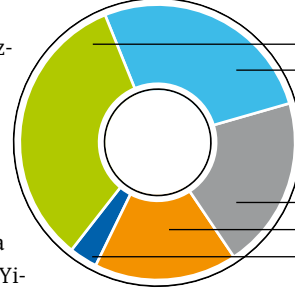
TERABYTE BOYUTU: Eğer yüzlerce GB boyutunda bir sabit diskiniz varsa, taşınabilir minik bir sabit disk işinize yaramayacaktır. Yedek almak istediğiniz diskiniz kadar büyük bir başka diske ihtiyacınız olacaktır. Yine Drive Image, yedekleme süreci-
nize yardımcı olacaktır.

Daha fazla güç: Partisyon Kurun

Bir XP veya Vista, kocaman dev tek parça bir sabit diskle, başlarken veya çalışırken rahat olamayacaktır ve hızı düşecektir. Dolayısıyla diğer adımımız belli: En az 3 partisyon kurmak ve Windows'un, kişisel bilgilerden ve devamlı artan çöp birikintilerinden uzakta tutmak. Bunu nasıl yapacağınız ise sabit diskin durumuna bağlıdır. Eğer yeterli boş alan varsa, eski altyapıyı değiştirebilirsiniz. Ama sisteminizde neyin nerede olduğunun kontrolünü çoktan kaybetmişseniz, sistemi sil baştan kurmak gerekecektir ki, bu kulağa en zor gelen seçenektir.

SABİT DİSKİ KURMAK: Ücretli bir yazılım olan Paragon Partition Manager'in, kişisel kullanımlar için üretilmiş bedava Partitio-
n Manager 9.0 Express versiyonunu veya 30 günlük demo sürümünü indirip, sabit disk kurma işlemine başlayabilirsiniz: (www.paragon-software.com) Programı

300 GB'LİK BİR DİSKİN BÖLÜMLERİ

- 100 GB LINUX**
- 80 GB VISTA VE PROGRAMLAR**
- Bölümümüz** Kişisel veriler ve çöpler işletim sisteminden ayrılmış.
- 60 GB MÜZİK, RESİMLER VE BELGELER**
- 50 GB XP VE PROGRAMLAR**
- 10 GB VERİ ÇÖPLÜĞÜ**

KAYNAK: CHIP 2008

kurduktan sonra "Advanced partitioning and hard disk management" bölümüne girin. Şimdi sabit diskinizin bölümlerini görüyor olmalısınız. Çoğu kişinin bilgisayarı ana disk "C:/" olarak görülür ve işletim sistemi burada saklıdır. Eğer sizin sisteminiz başka bir bölümdeyse onu seçin. Şimdi "Expanded Partition" kısmında 24 taneye kadar mantıksal partisyon ekleyebilirsiniz.

Her biri kendi sürücü harfine sahip olacaktır ve ayrı birer sürücü olarak görülecektir. Burada sabit diskinizi şu şekilde bölmenizi tavsiye ederiz: XP için 50 GB sistem partisyonu, çöplere 10 GB alan ve geri kalanı, kişisel dosyalarınız için bir sabit disk bölümlenmesi... Eğer çift işletim sistemli bir bilgisayar kuracaksanız, ikinci bir partisyonu da yeni işletim sistemine ayırmanızı tavsiye ederiz ki, Vista kurulacaksa sistem ve uygulamalar için 80 GB'lık bir alan tavsiye ederiz. Linux kurulacaksa, bu sistem kendi Swap dosyalarını ana partisyonunda sakladığı için ona daha fazla alan gerekecektir. Mevcut Windows partisyonunu genişletmek isterseniz yapacağınız şey, "Redistribute free disk space" seçeneğini tıklamak. Bir sihirbaz, sizi diğer adımlara taşıyacaktır. Yeni bir partisyon yaratmak içinse "Advanced partitioning" sekmesi altındaki "Create partition" seçeneğini tıklamalısınız. Ardından bir sürücü harfi seçmeniz ve istediğiniz boyutu belirtmeniz istenecektir. Seçimlerinizi yaptıktan sonra yazılım otomatik olarak partisyonu yaratacak ve kullanıma hazır şekilde teslim edecektir.

SİNEKKAYDI WINDOWS: Partisyonlarınızı kurduktan sonra, ilk önce kişisel verilerini taşımalısınız. Başlangıç menüsünü açıp "Personal files" sekmesine sağ tuşla tıklayıp, Personel Files klasörünü taşıyabilirsiniz. Ardından "Properties"i seçip, "Target" tabında "Move" özelliğine tıklayın. Şimdi veri partisyonunu ve Windows'un yedek klasörünü tanımlamalısınız. Ayrıca Windows'un ömür çürüten Swap dosyalarından ve sinir bozan Temp klasörlerinden, veri çöplüklerinden de aynı şekilde kurtu-

BİLGİ

Çökmeler, hatalı başlangıçlar? Dert değil.

Disk bölümlenme işlemleri sırasında sorun yaşıyorsanız Recovery Disk ve PC Inspector File Recovery sizi kurtaracaktır.

Evet, disk bölümleriyle uğraşmak güvenli bir işlemdir. Ve evet, sadece bu yüzden, milyon dolarlar değerinde müşteri verisini kaybeden firmalar var. Ama doğru bir hazırlıkla bu senaryoları bertaraf edebilirsiniz.

KURTARMA DİSKİ YAPMAK

Paragon Partition Manager, "Security" isimli bir araç sunuyor. Demosunu indirip 30 gün ücretsiz kullanabileceğiniz bu yazılımı kurunca "Create bootable recovery CD" seçeneğini tıklayın ve sihirbazın adımlarını takip edin. "Typical" ayarlar geçerliken yazılımın seçtiği standart diski hazırlarsınız.

Ama ayrıca isterseniz "Advanced" seçeneği ile kendi istediğiniz yazılımları da kurtarma diskine ekleyebilirsiniz, örneğin

PC Inspector File Recovery. Ve bu CD'yi yazmak için başka bir yazılıma ihtiyacınız olmayacak, Paragon yakma işlemini kendisi halledecek.

VERİLERİNİZİ BÖYLE KORUYACAKSINIZ

Eğer ters bir şey olmuşsa, bilgisayarınızı kurtarma diski ile açın. "Standart mode"u seçin. Böylece "Boot Corrector"u veya "Recovery Wizard"ı açabilirsiniz. Ayrıca dilerse-
niz Partition Manager'i çalıştırabilirsiniz. Eğer bu sistem çalışmazsa, alternatif olarak güvenli kipte açılımı deneyin. Bu çok konforlu değil ve sadece DOS tipi bir arayüz bulacaksınız, ama nihayetinde, veri kurtarma daha efektif çalışacaktır. Eğer yardıma ihtiyacınız olursa, [Alt] + [F1] tuşları ile daha fazla bilgi alabilirsiniz.

Sabit diskin sonu

Solid State Diskler eninde sonunda sabit diskin yerine geçecek

Burada bahsi edilen pek çok ipucu ve yöntem, mesela sabit diskin ısısını kontrol etmek, yakında tarihe karışacak. Çünkü sabit diskin yerine geçecek olan teknolojiye ne sorun çıkaran mekanik motorlar ne de ısınma problemi olacak. Solid State Disks dediğimiz yeni diskler, aynı USB hafıza flashlarında olduğu gibi, veriyi küçük flash çipleri üzerinde saklıyor. Sessizce çalıştıkları gibi, sarsıntılardan da etkilenmiyorlar. Şu anda bu teknolojinin tek dezavantajı, fiyatının ve hafıza boyutlarının seri üretim için doğru oranda olmaması. Ama bu eninde sonunda değişecek.

YAKINDA BÜTÜN DİZÜSTÜLERDE

Aslında sadece SSD ile piyasaya çıkan ve içinde klasik sabit disk bulunmayan ilk dizüstü bilgisayar çoktan piyasaya çıktı. Asus'un Eee PC'si. Bu bilgisayar veri depolamak için bir SSD kullanıyor. Araştırma şirketi iSuppli'nin verilerine göre 2009'un sonunda, üretilecek dizüstülerin yarısında SSD kullanılacağı saptanmış (www.isuppli.com/news/default.asp?id=7869). Elbette fiyatların satın alınabilir düzeye inmesi her zaman halka ulaşmanın anahtarıdır.

labilirsiniz. Şimdi yeni partisyonda bir "Temp" klasörü oluşturun. Daha sonra "My Computer/Bilgisayarım" imgesine sağ tuşa tıklayıp, "Properties/Özellikler" seçeneğini tıklayın. "Gelişmiş" sekmesinde "Çevresel değişkenler" özelliğini seçin. "Temp" ve "Tnp" klasörleri için geçerli dosya yolunu buradan değiştirebilirsiniz. "OK" dedikten sonra, "System properties" içindeki "Advanced | System performance" sekmesinin altındaki "Settings/ayarlar" seçeneğini tıkla-

yrı. "Advanced/Gelişmiş" sekmesi altındaki "Change/Değiştir" özelliğini seçin. Çöplerinizi yığmak istediğiniz partiyonu seçin ve "User Defined Size" kutucuklarına "1024 MB" yazın. Bu değer pek çok koşul altında yeterli olacaktır. İleride çöpleri yığdığınız partiyonu formatlayarak tüm gereksiz verilerden bir seferde kurtulabilirsiniz.

ÇİFT BOOTLU SİSTEM: Eğer XP ve Vista'yı birlikte aynı sabit disk üzerinde kullanıyorsanız, muhtemelen XP açılış sırasında, Vista'nın aldığı bütün geri yükleme noktalarını silecektir. Bu aslında Vista'ya ait bir açık yüzünden gerçekleşiyor ama eninde sonunda can sıkıyor. Bu sorunu yenmek için WWBMM isimli ücretsiz Boot Manager'i kullanırsanız, Vista'nın geri dönme noktalarının silinmesini engelleyebilirsiniz.

Daha fazla konfor: Otomatik takip ve yedekleme

Sabit disk bölümlene ve veri taşıma sayesinde, artık harika çalışan bir Windows'unuz var. Ama hala bir problem var. Yedeklemeler hala çok sinir bozucu ve sıkıcı süreçler. Bu işlemi Drive Backup kullanarak otomatikleştirebilirsiniz ve zamandan önemli ölçüde tasarruf edersiniz. Ayrıca sabit disk kontrol edecek özel bir araç yüklemek de çok akıllıca bir fikir olacaktır. Bu araç, sabit disk devamlı kontrol edip, eğer bir çakılma tehlikesi varsa, alarm verecektir.

OTOMATİK YEDEKLEME: Drive Backup'ı çalıştırıp "Enter back-up in the calendar" seçeneğini tıklayın. Sihirbaz içinde, "Base Hard Disk 0" diskinin "Master Boot Record" alanına ulaşın. Veri partiyonunu hedef olarak tanımlayın. Eğer iki partiyon da aynı fiziksel disk üzerinde bulunuyorsa, ya başka disk üzerindeki bir partiyonu seçin ya da harici bir sabit disk belirleyin. Aksi takdirde, muhtemel bir çakılmada sadece işletim sistemini değil, yedeklerinizi de kaybedeceksiniz. Şimdi yedeğe bir isim ve

zaman girme zamanı. Örneğin, "her ayın 5'i". Eğer çalışırken rahatsız olmak istemiyorsanız, yedek alma zamanını uyuyacağınız saatlere ayarlayabilirsiniz. Ancak bunun için bilgisayarınızı bütün gece açık bırakmak durumunda kalabilirsiniz. Eğer yedeklemenizi gün içinde yapacaksanız, "Hot Processing Technology" özelliğinin açık olduğundan emin olun. Bu özellik, siz çalışırken yedeklemenin arka planda yapılmasını sağlar. Eğer özellik açık değilse, Drive Backup yazılımının ana ekranına gidip, şu sırayla ihtiyacınız olan seçeneğe ulaşabilirsiniz: "Tools | Settings | Options for Hot Processing | Activate Hot Processing | Always Use Hot Processing".

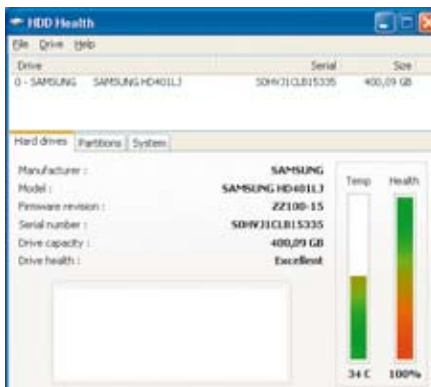
NOT: Eğer Drive Backup yerine başka bir yazılım kullanmak isterseniz, Z-Cron'u da tercih edebilirsiniz.

SABİT DİSKİ İZLEMEK: Şimdi, devam eden bir güvenlik için emin olmanız gerekiyor. HDDHealth yazılımını kurun. Başlangıçtan sonra bu yazılım hemen, "Drive Health" ibaresi altında sabit diskin durumunu gösterecektir. Eğer bu değer "Excellent" ise sabit diskiniz mükemmel durumdadır. Ayrıca sabit diskinizin çalışma ısısını da bu yazılımla izleyebilirsiniz. Pek çok üretici 40-50 derece arasındaki sıcaklıkları tavsiye eder. Eğer sıcaklık daha artarsa, PC'nizin havalandırmasını kontrol edin veya sabit disk soğutmak için uygun bir soğutma çözümü bulmaya çalışın.

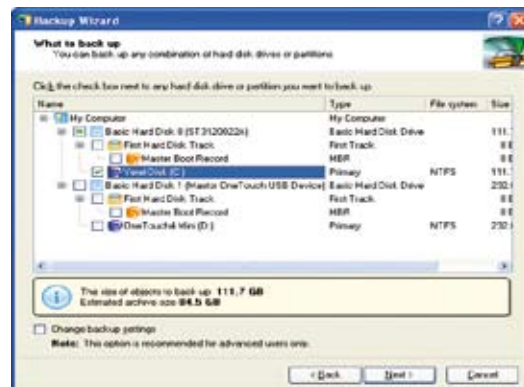
Yazılım tarafından izlenen değerleri "Drive | SMART Attributes" seçeneği ile görebilirsiniz. Bu detaylar sabit diskin üreticisine göre değişebilir. "Threshold" değerlerini görmeye başladığınız andan itibaren sabit diskiniz tehlike altında demektir. HDDHealth yazılımı, bu durumda alarm çalarak sizi uyacaktır. "Worst" ifadesinin altındaki sayılar ise sabit diskin, hatasız olarak kaç kere dolabileceğini ifade eder. Bu sayıdan sonra artık veri kayıpları yaşamaya başlarsınız. Eğer bu sayı çok defa geçilirse, sabit diskin ömrü de hızla kısılacaktır.

Şimdi otomatik mekanizmayı çalıştırabilirsiniz: Ana pencerede "File | Options" seçeneğini tıklayıp "Open HDDHealth window at startup"ı iptal edin. "Notifications" tabı altındaki "PopUp"ı tıklayın. En güzeli sesleri de kapatmak. Bu özellikler gerçekten de sinir bozukluklarını önlemek için. Şimdi disk için alarm sistemi etkinleştirildi. Eğer donanımınız bozulmak üzereyse, verilerinizin bir yedeğinizi alıp, kendinize yeni bir sabit disk alın ve burada açıklandığı gibi, tüm verilerinizi ona taşıyınız.

cemsanci@chip.com.tr

İzleme HDD Health yazılımı sabit diskin başlangıç ve çalışma ısısını takip edip gösteriyor. Ayrıca model ve seri numaralarına da ulaşabiliyor.

Tam otomatik sistem Master Boot Record'un yer aldığı Windows disk bölümünü seçin ve ne zaman ve nereye yedekleneceğini belirleyin.

İleri Seviye Teknisyenlik Eğitimleri

Bu sayımızda, bir adım daha giderek ileri seviye teknisyenlik eğitimlerine bir bakış sunacağız.

İleri seviye teknisyenlik eğitimleri arıza tespiti, çözüm bulma ve lehimleme tekniklerine dayalı olarak bilgisayar bileşenlerinin onarılmasını kapsamaktadır.

Bu ay DVD içerisinde verilen dokümantasyon, PC bileşenlerinin montaj ve demontaj süreçlerinden başlamakta, teknik servis araç ve gereçlerinin tanıtımından sonra da anakart örneği üzerinden problem çözme ve onarım süreçlerini anlatmaktadır. Daha sonra ileri düzey L3 seviyesi teknisyenliğin temeli olan "Temel Elektronik" dokümantasyonları sunulmuştur.

119 slaytlık bir sunum dosyasından oluşan "Temel Elektronik Eğitimi" kapsamında elektronik bileşenlerin tanınması, çalışma prensipleri, elektrostatik açıdan korunması ve tutulması ile elektronik bileşenlerin depolanması konularına yer verilmektedir.

Pasif bileşenler başlığı altında dirençler, kondansatörler, indüktörler, diyotlar ve bağlantı elemanları, aktif bileşenler başlığı altında ise transistörler ve tümlleşik devreler geniş biçimde ele alınmaktadır.

Devamında ise gerilim ve akım tanımları, alternatif ve doğru akım konuları ile elektrik/elektronik ölçüm cihazlarının tanıtım ve kullanım bilgilerine de yer verilmiştir.

Temel elektronik bilgilerinin ardından L3 seviyesinin ikinci aşaması olarak kabul edilebilecek olan onarım eğitimi ve videoları yer almaktadır.

Onarım derslerinde L2 seviyesindeki test ve temel kontroller, montaj ve sökme işlemleri, sorun giderme yöntemleri, şematik diyagramların kullanılması ve yedek parçalar konuları ele alınmıştır.

Bu kapsamda bir ürünün teknik serviste görsel muayenesinden başlayarak geçirdiği tüm aşamalar; sökme, monte etme, uzay montajı, arıza tespiti, hata ayıklama ve tamir kılavuzlarının kullanılması aşamaları aktarılmaktadır.

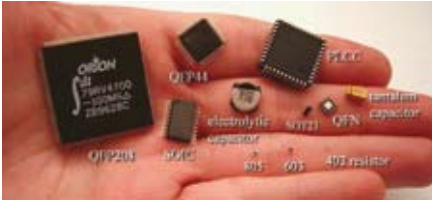
Tamir test ve araçlarının, ölçüm cihazlarının, tamir ve test yazılımlarının tanıtımını da içermekte olan bölümde, son olarak örnek bir LCD onarım süreci detaylı bir şekilde anlatılmaktadır.

CİZGİ
TAGEM

Bu ay sunulan dokümanların en önemli kısmını ise, lehimleme konusu oluşturmaktadır. Lehimleme teknikleri, ileri seviye teknisyenliğin üçüncü ve geniş kapsamlı ayağıdır.

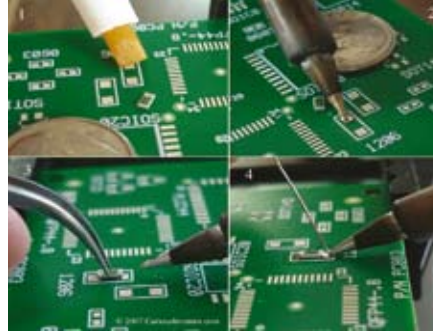
205 slaytlık eğitim sunumu içerisinde lehimleme kılavuzu, yüzey montaj teknolojileri, SMT ve BGA rework işlemleri ile ilgili kapsamlı bilgiler yer almaktadır. 100'ün üzerinde video ile desteklenen bu bölümde ayrıca çeşitli PDF kaynaklarına da yer verilmiştir.

Lehimleme kılavuzu, temel kavramları, lehim türlerini, lehimleme havayalarını, delikli montaj (through hole) örneklerini ve lehimleme potalarını kapsamaktadır. Devamında ise lehimleme tekniklerinde kullanılan cihaz, alet ve kimyasal malzemelerin tanıtımları da yapılmıştır.

Örneklerin ardından "Yüzey Montaj Teknolojisi" konusu ele alınmaktadır. Adından da anlaşılacağı gibi yüzey montaj teknolojisi (SMT) yüzey montaj bileşenlerini devre kartına doğrudan bağlamak için kullanılan teknolojidir. Delikli montaj yardımıyla yapılan eski monte etme yöntemlerinden farklı bir şekilde bileşenler monte edilir.

Bu aygıtlar hafif, ucuz, küçüktürler ve ayrıca PCB (Printed Circuit Boards), yani devre kartı üzerinde birbirine yakın bir şekilde yerleştirilebilirler.

Devamında SMT bileşenleri incelenmiş ve yüzeye monteli parçaların monte işlemi basamakları ele alınmıştır.

Sıvı lehim ve flux ile hazırlama, bileşen yerleşimi, yeniden lehimleme, denetim, rework/backload ve temizleme aşamaları detaylı bir şekilde aktarılmıştır.

Ayrıca LeadFree rework süreçleri ve BGA istasyonları incelenmiş, konum temizleme ve hazırlama, delik transfer, lehim pastası uygulaması, mikro kalıp baskılama örneklerine yer verilmiştir.

X-ışını incelemesi konusunun arkasından son olarak özet alıştırmalar ve örnek uygulama hataları sunulmuştur.

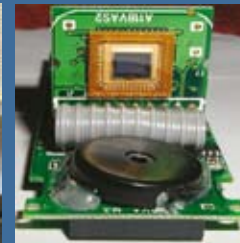

Piyasa Gözetim Çalışmaları Test Laboratuvarı

TÜBİDER, bilişim piyasasına arz edilen ürünlerle ilgili yaygın ve sürekli hale gelmiş şikâyetleri değerlendirerek, piyasaya arz edilen ürünleri 'piyasa gözetimi' yaklaşımı çerçevesinde belirli ölçütlere göre izlemeye, incelemeye başlamıştır.

Bu kapsamda incelemeye alınan PC Güç Kaynakları, UPS cihazları, Bluetooth cihazları, PC ses sistemleri ve WebCam ürünlerinin teknik yeterlilikleri, Çizgi TAGEM tarafından sunulan laboratuvar hizmetleri ile test edilmiştir. Hem ithalatçıların, hem de tüketicilerin yararına olan bu gözetim faaliyetlerine laboratuvar hizmetleri verilmeye devam edilecektir.

Piyasa gözetimi kapsamında değerlendirmeye alınan ürünlerin; etiket değerleri ile gerçek değerlerinin uyumluluğu, ürünlerin taşıması zorunlu belge, sertifika ve işaretleri taşıyıp taşımadıkları, taşıdıkları belge, sertifika ve işaretlerin gerçek olup olmadığı, uymaları zorunlu teknik mevzuata uygun üretilmiş olmaları, tüketiciyi doğru bilgilendirmeleri, herhangi bir ayıp taşımamaları ve taşıdıkları ayıpların gizlenmemiş olması, gibi temel kriterler bakımından incelenmektedir.

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
mkars@chip.com.tr

Bunlardan vazgeçemeyeceksiniz!

Microsoft'un çevrimiçi hizmetlerini ilk duyurduğundan bu yana iki yıl geçti. Bugün üçüncü seviyesi de tamamlanan ürün yelpazesi etkileyici bir boyuta ulaşmış durumda.

1 Aralık 2008 Microsoft'un olmazsa olmazları

Microsoft'un çevrimiçi ve yerel uygulamalardan oluşan paketinin 3. etap güncelleştirmeleri de geçtiğimiz ay içinde tamamlandı ve 14.0.8050.1202 sürüm numarası ile kullanıcıların beğenisine sunuldu. Ücretsiz araçlar ve web hizmetlerinden oluşan bu kapsamlı pakette ilk göze çarpan değişiklik ismi. Bundan sonra "Windows Live Essentials" olarak adlandırılacak pakette bilinen Windows Live araçları güncellenirken ek olarak birçok yeni çevrimiçi hizmet de sunulmaya başlanmış.

E-postalarınızı okuyabilmeniz için Mail, resim düzenleme için Photo Gallery, anında mesajlaşma için en popüler yazılım Messenger 9, basit video düzenleme işlemlerinizi yapabilemeniz için Movie Maker, blog yayınlama aracı olan Writer, ebeveyn denetim aracı Family safety ve özel araç çubuğu Live Toolbar paketindeki yerel uygulamaları oluşturuyor.

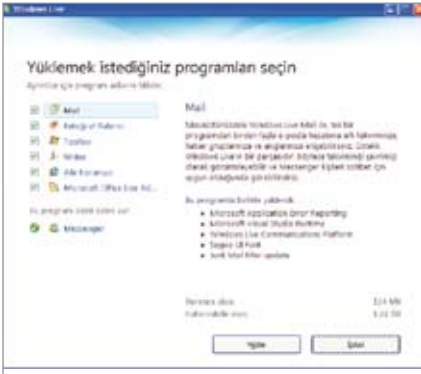
Calendar, Events, FrameIt, Groups, Home, Hotmail, People, Photos, SkyDrive, Spaces ve Sync'den oluşan çevrimiçi hizmetler ise biraz daha ağırlıkta.

Paketin bileşenlerinin birçoğu, son haline ulaşmış olsa da, bazılarının 2009 başında yeni özelliklerle tazelenacağı de gelen bilgiler arasında. Bu paketin internetten indirebileceğiniz 1 MB büyüklükteki kurulum dosyası kurulum süresince internete bağlı olmayı gerektiriyor. Ancak CHIP DVD'de bulacağınız tam paketi kullanarak bu durumu atlatabilirsiniz. Yine DVD'de yer alan

özel Live Essentials bölümünden servislerle ilgili tanıtım videolarına ulaşarak ek bilgi de alabilirsiniz.

4 Aralık 2008 En sonunda insan gibi konuşan bir yazılım

Daha doğrusu insan gibi konuşan bir web servisi desek çok daha doğru olacak. Şimdiye kadar metinleri seslendirmeye olanak tanıyan text-to-speech yazılımları gerçekçilikten çok uzaktı. Yeni nesil olanlar ise gerçekçiliği sağlıyorlar belki ama aynı altyapıyı kullandıkları için onlarda da Polonya TV kanallarındaki gibi tek tip ses problemi var. Gerçi Voiceforge (<http://api.voiceforge.com/demo/demo.html>) sitesi bunu değiştirecek gibi duruyor. Servis bir ilki gerçekleştirip metinlerinizi farklı uluslardan ve farklı yaşlarda kadın ve erkek karakterleri kullanarak seslendirmenize olanak tanıyor.

Olmazsa olmaz Microsoft'un çevrimiçi ve yerel yazılımlardan oluşan yeni paketi bir çok ihtiyacınıza çözüm sunabiliyor.

Şu an 50 farklı ses karakteri mevcut. Yukarıda verdiğim bağlantıyı kullanarak tümünü deneyebilirsiniz. Türkçe cümleler çok başarılı değil belki ama özellikle Fransız, Rus ve Arap şivesi ile İngilizcenin ne kadar başarılı olduğuna hayret etmemek elde değil. Blog ve kendi sitelerinize size has ses eklemek ve Web 2.0 uygulamaları

nızı seslendirmek için ideal bir servis olabilir. Mutlaka bir göz atın. Site sürekli yeni ses karakterleri ile güncelleniyor.

9 Aralık 2008 Microsoft, Vista'yı çok daha hızlı güncelliyor

Belki de birçoğunuz Vista servis paketinin ilkini daha yeni kurmuş olabilirsiniz. Baştan söyleyeyim eğer böyle yaptıysanız bunca zaman boşu boşuna performans da dâhil olmak üzere birçok avantajdan uzak kalmışsınız demektir. SP2 dağıtılmaya başlayınca daha hızlı olacağınıza eminim. Sevindirici haber şu ki yeni paket çok uzakta değil. Microsoft seri bir şekilde Windows Vista ve Windows Server 2008 için geliştirdiği ikinci hizmet paketi üzerinde çalışıyor. Service Pack 2'nin beta sürümü bir süre önce Technet ve MSDN üyeleri için kullanıma açılmıştı. 4 Aralık Perşembe gününden beri de beta sürümü isteyen herkes indirip deneyebiliyor. Meraklıların dikkatine!

Service Pack 2, bilgisayarda SP1'in kurulu olmasını gerektiriyor. Yeni paket, SP1'den bu yana çıkmış istikrar, performans ve güvenlik güncelleştirmelerini bir araya getirmesinin yanında yeni donanım desteği de sunuyor. Yerleşik Blu-ray yazma ve Bluetooth 2.1 desteği, Windows Connect Now (WCN) kablosuz ağ yapılandırması ve VIA 64-Bit işlemcilerle sunulacak destek bu yeniliklerden sadece bazıları. Ek olarak şu anda internette indirilip elle kurulabilen Windows Search 4.0'ı da içinde barındıracak. Uyku modundan çıkan bir PC'nin kablosuz ağa daha hızlı bağlanması için yapılacak güncellemeler ise gelecek olan düzeltmeler içinde en dikkat çekenlerin başında geliyor.

Aldığımız haberlere göre Windows Vista için yayınlanacak olan ikinci servis paketi, 2009 Nisan ayında hazır olacak. Şu anda halen beta aşamasında bulunan Vista SP2 için büyük bir ihtimalle önümüzdeki Şubat ayında bir Release Candidate yayınlanacak ve test aşamasının ardından da Nisan ayında final sürüm hazır olacak.

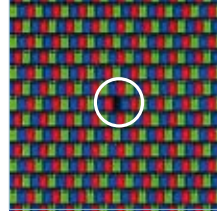
12 Aralık 2008 Hatalı pikselleri kendiniz tamir edin

Yoksa siz de monitörünüzdeki o hatalı noktaya mı takılmış durumdasınız? LCD'sinde böyle bir hata olmayan herhalde sorunun ne kadar rahatsız edici

olduğunu tahmin edemez. İşin en kötü yanı da tamire gönderdiğiniz diz üstü bilgisayarınız ya da monitörünüzden ayrı kalacağınız süredir. Ancak hemen pes etmeyin. Çünkü aslında bu sorunu yazılımsal olarak çözmek için bir şansınız var. Bunun için ilk olarak birazdan bahsedeceğim yazılımlar ile hatalı pikselin türünü öğrenmeniz gerekiyor.

Eğer nokta parlak beyaz ya da kırmızı, yeşil ve mavi renklerden birinden oluşuyorsa bu bir takılmış piksel olabilir ve kurtarma olasılığınız çok yüksektir. Eğer siyah bir nokta ise bu durumda sebep bozuk bir transistor olabilir. Nadiren siyah nokta da takılmış bir piksel olabilir. Ancak büyük olasılıkla bu bir ölü pikseldir ki bu durumda ne yazık ki şansınız yok.

Ölü piksellerin hem tespiti hem de tamirinde UDPixel (<http://udpix.free.fr/>) yazılımı size yardımcı olmaya çalışıyor. Yazılımı çalıştırdığınızda sol taraftaki bölümden farklı renkleri deneyerek hatalı pikselin konumunu belirleyebilirsiniz. Daha sonra sağ bölümden hatalı piksel sayısı kadar flaş pencere oluşturup bunları sorunların üzer-

rine taşıyın ve birkaç saat boyunca bu şekilde bırakın arada frekansı değiştirmeyi unutmayın. Yazılım, tam çözüm garantisi vermiyor ama denemekle bir şey kaybetmezsiniz.

17 Aralık 2008 Microsoft'tan açık kaynak camiasına yeni katkı

Yazılım geliştiriciler Channel 9'u (<http://channel9.msdn.com/>) bilirler. Bilmeyenler için kısaca özetlemek gerekirse MSDN yani Microsoft yazılım geliştiricilerinin bir araya gelip tartıştığı, röportajların yer aldığı blog sayfası olarak tanımlanabilir. Aslında Microsoft'un tarihindeki en iyi girişimlerinden biri olan Channel 9, uzun bir süredir mevcut. Benim bu siteden bahsetme nedenim ise farklı. Bu ayın başlarında Microsoft, bu başarılı blog sisteminin temelini oluşturan motorun basit bir sürümünü mimarisini geliştirmek adına açık kaynak camiasına açtı ve yine kendi açık kaynak proje sunucusu olan Codeplex (<http://www.codeplex.com/oxite/>) üzerinden tüm kodlarını yayınladı.

Microsoft, Oxite olarak adlandırılan bu yeni açık kaynak blog platformu ile ilgili olarak henüz sadece yazılım geliştiricilere hitap edebilecek düzeyde olduğunu belirtiyor. Yani henüz resmi olarak Wordpress ya da Joomla gibi platformların karşısına çıkabilecek düzeyde bir rakip değil. Alpha aşamasında olan Oxite kısaca bir blog ya da bir web sitesi tasarlamaya olanak tanıyan bir içerik yönetim sistemi olarak da tanımlanabilir. Platform şu an için pingback ve trackback yönetimi, yorum yönetimi, gravatar desteği ve tekil sayfa düzeyinde RSS desteği sunuyor. Altyapısını ise ASP.NET MVC (Model-View-Controller) framework sağlıyor.

Oxite ile hazırlanmış bir örnek blog sayfası görmek isteyenler VisitMix'i (<http://visitmix.com/>) ziyaret edebilirler.

Visitmix Microsoft'un ücretsiz içerik yönetim sistemi Oxite ile çok şık web sayfaları ve bloglar hazırlanabiliyor.

Ücretsiz yazılımlar

Her ay
YENİ

FREEWARE ► AÇIK KAYNAK ► GÜNCEL

CHIP, her ay yüzlerce ücretsiz yazılımı inceliyor ve en iyilerini sizlerle paylaşıyor. Bu ücretsiz araçlar pek çok ihtiyacınıza çözüm sağlıyor.

1 GLARY UTILITIES 2.9.0.518

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98 / 2000 / NT / 2003 / XP / VISTA
DİL TÜRKÇE

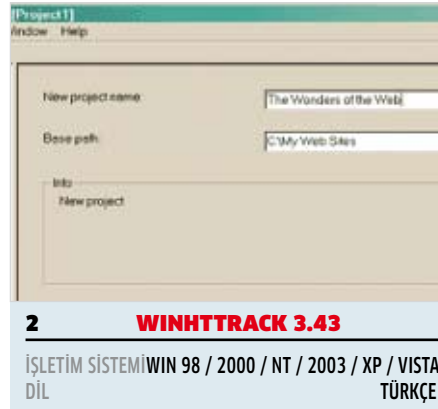
Sistem dostu

Sisteminizin bakımını yaparak performansınızı arttırmak ve sisteminizi daha korunaklı hale getirmek için kullanabileceğiniz bir yazılım olan Glary Utilities ile; kayıt defterini temizleyebilir, geçici dosyaları siler, bozuk kısayollarınızı tespit ederek onarabilir, bilgisayarınıza sızan casus yazılımları kaldırabilir ve kazayla kaldırdığınız dosyalarınızı kurtarabilirsiniz.

İpucu 1 ► Birimler menüsü altında görebileceğiniz listede, Sistem Araçları başlığı altında bulunan işlemlerden İşlem Yönetimi'ni seçerek, o an sisteminizin arka planında çalışmakta olan işlemleri denetleyerek yönetebilirsiniz.

İpucu 2 ► Yine birimler menüsünden ulaşabileceğiniz Gizlilik & Güvenlik başlığı altında listelenen işlemlerden Belirti-İz Temizleme'yi seçerek, tüm tarayıcılarınızın bıraktığı izleri ve sisteminizdeki tüm kişisel izlerinizi oldukça kolay bir şekilde ortadan kaldırabilirsiniz.

Bilgi için: www.glaryutilities.com

2 WINHTTRACK 3.43

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98 / 2000 / NT / 2003 / XP / VISTA
DİL TÜRKÇE

İnterneti indirin

WinHTTrack sayesinde bir internet sitesinin içerdiği tüm öğeleri bilgisayarınıza kolaylıkla indirebilir ve böylece internet bağlantısı olmadan da bu siteyi gezebilirsiniz.

İpucu 1 ► Yazılımı açtığınızda karşınıza çıkan bölümleri takip ederek; içeriğini indirmek istediğiniz internet sitesinin adresini, site içeriğinin bilgisayarınızda kaydedilmesini istediğiniz yeri belirleyebilirsiniz. Ayarlar menüsünü kullanarak da, sitenin içerdiği dosya türlerinden hangilerini indirmek isteyip istemediğinizden tutun da, limit bilgilerine kadar pek çok ayar hakkında seçimlerde bulunabiliyorsunuz.

İpucu 2 ► İndirmek istediğiniz internet sitesinin adını yazdığınız bölümde bulunan URL list (.txt) başlığının hemen yan tarafında bulunan butona tıklayarak, içeriğine internet sitelerinin adreslerini liste halinde yazacağınız TXT formatındaki bir dosyayı seçerek işinizi kolaylaştırabilirsiniz.

Bilgi için: www.httrack.com

CHIP DVD'DE

Tüm programlar ücretsiz

- 1 Glary Utilities 2.9.0.518 ► Sistem dostu
- 2 WinHTTrack 3.43 ► İnterneti indirin
- 3 Defraggler 1.05.111 ► Diskinizi birleştirin
- 4 iTunes 1.11.0 ► Müzik keyfi
- 5 EASEUS Partition Manager 3.0.1 ► Diskinizi bölümlendirin
- 6 ClamWin Portable 0.94.1 ► USB belleğinizi koruyun
- 7 Fotosizer 1.19.0.293 ► Resimlerinizi boyutlandırın
- 8 MediaCoder 0.6.2.4222 ► Dosyalarınızı dönüştürün
- 9 AYIN ARAÇI
DVD Flick 1.3.0.4 ► Videolarınızı DVD'ye dönüştürün
- 10 FreeCommander 2008.06c ► Dosya yöneticisi
- 11 doPDF 6.1 Build 281 ► PDF oluşturun
- 12 SiSoftware Sandra Lite 2009 ► Sisteminizi yakından tanıyın

Güncellemeler

- 1 The GIMP 2.6
- 2 Opera 9.6
- 3 Revo Uninstaller 1.75

► **DVD'DE:** Yazıda adı geçen bütün araçları CHIP CODE **FREEWARE** altında bulabilirsiniz.

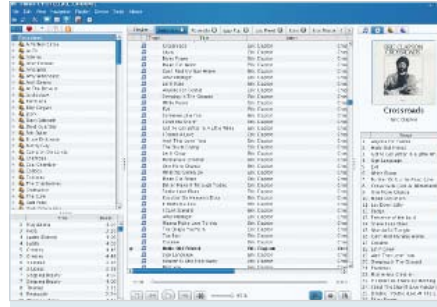
3 DEFRAKKER 1.05.111

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL WINDOWS 2K / XP / 2003 / VISTA
TÜRKÇE

Diskinizi birleştirin

Sisteminizin performansını arttırmak için dosyalarınızın belirli bir düzende bulunması gerekmektedir. Defragger sayesinde, zamanla dağılan dosyalarınızı ait oldukları yerlere alabilir ve böylece sisteminizi hızlandırabilirsiniz.

İpucu ► Yazılımın üst menüsünde bulunan Hareket butonuna tıkladığınızda açılan kısımdan Klasörü Birleştir yazısına tıklayarak, tüm diski birleştirmek yerine, sadece seçeceğiniz klasörü birleştirebilirsiniz. **Bilgi için: www.defraggler.com**

4 ATUNES 1.11.0

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL WIN 98 / 2000 / NT / 2003 / XP / VISTA
TÜRKÇE

Müzik keyfi

Java kullanılarak hazırlanmış açık kaynak kodlu aTunes ile müzik dosyalarınızı dinleyebilir, müzik arşivinizi düzenleyebilir, istediğiniz müzik dosyalarını CD'ye kopyalayabilir veya isterseniz radyo dinleyebilirsiniz. **İpucu** ► Araçlar menüsünde bulunan Radyo Ekle yazısına tıkladığınızda açılan pencereye radyo kanalının ismini ve adresini girerek aTunes'a radyo kanalı ekleyebilir, Radio Browser ile de kayıtlı radyolardan dilediğinizi dinleyebilirsiniz. **Bilgi için: www.atunes.org**

GÜNCELLEMELER

Buradan, popüler araçların son sürümleri, en iyi eklenti araçları ve ilginç Freeware projeleri hakkında bilgi alabilirsiniz.

THE GIMP 2.6

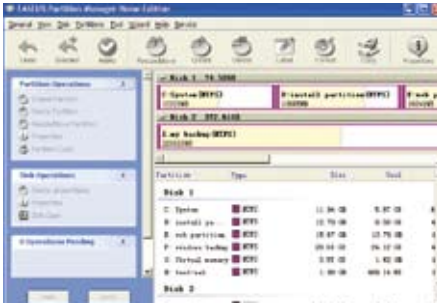
Açık kaynak kodlu, ücretsiz ve Türkçe destekli bir resim işleme yazılımı olan The GIMP'in sunduğu kullanışlı birimleri kullanarak, fotoğraflarınızın üzerinde profesyonel kalitede retuşlar yapabilir ve fotoğraflarınızı daha güzel kılabilirsiniz. **Bilgi için: www.gimp.org**

OPERA 9.6

Kullanıcı dostu bir internet tarayıcısı olan Opera'nın sunduğu gelişmiş klavye kontrolleri sayesinde, internet üzerinde basit ve hızlı bir şekilde dolaşabilirsiniz. **Bilgi için: www.opera.com**

REVO UNINSTALLER 1.75

İçeriğinde birçok temizleme aracını da barındıran, Windows'unkine alternatif olabilecek ölçüde kullanışlı bir program kaldırma aracı. **Bilgi için: www.revouninstaller.com**

5 EASEUS PARTITION MANAGER 3.0.1

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL WIN 2K / XP / 2003 / VISTA
İNGİLİZCE

Diskinizi bölümlendirin

EASEUS Partition Manager yazılımını kullanarak sabit diskinizi farklı parçalara ayırabilir ve her bir parçayı farklı bir sabit disk gibi kullanabilirsiniz. Ayrıca, yarattığınız bu diskler üzerinde düzenleme ve silme gibi işlemleri kolayca uygulayabilirsiniz.

İpucu ► Diskinizi kopyalamak için yazılım ekranında listelenen disklerden, üzerinde işlem yapmak istediğinizin üzerine sağ tıklayarak açılan menüden Copy yazısına tıklayabilir, bölümlendirmek için ise, yine sağ fare menüsünden Resize/Move seçeneğini kullanabilirsiniz. **Bilgi için: www.partition-tool.com**

6 CLAMWIN PORTABLE 0.94.1

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL WIN 98 / ME / 2000 / XP / 2003 / VISTA
İNGİLİZCE

USB belleğinizi koruyun

Açık kaynak kodlu ve taşınabilir bellekleri için geliştirmiş bir Antivirüs yazılımı olan ClamWin Portable sayesinde, taşınabilir belleğinizi taktığınız bilgisayarlardan belleğinize bulaşabilecek olan birçok virüs ve trojana karşı korunabilirsiniz.

İpucu ► Yazılımın virüs ve trojan veritabanını, en son çıkmış olan virüs ve trojanları da bulunduracak şekilde güncellemek için, üst menünün alt kısmında bulunan Starts Internet Update butonuna tıklayabilirsiniz. Böylece güncel virüs tanımlama dosyaları hemen yüklenecektir. **Bilgi için: www.clamwin.com**

7 FOTOSIZER 1.19.0.293

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL WIN 2K / 2003 / VISTA
TÜRKÇE

Resimlerinizi boyutlandırın

Elinizde boyutlandırılmayı bekleyen çok sayıda resim var diyelim. Buna ayrıca, bu işlemi yapmak için kısıtlı bir vaktiniz olduğunu ya da bu işlem için fazla vakit kaybetmek istemediğinizi de ekleyelim. Buna çözüm için de Fotosizer'ı önerelim.

İpucu ► Evet, Fotosizer sayesinde bu işlemi çok kısa bir sürede bitirebilirsiniz. Yapmanız gereken şey sadece resimlerinizin bulunduğu klasörü seçmek, istediğiniz boyutlandırma ölçülerini belirlemek ve sağ alt kısımda bulunan Başla butonuna basmak. **Bilgi için: www.fotosizer.com**

8 MEDIACODER 0.6.2.4222

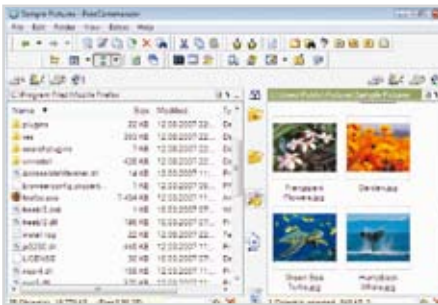
İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98 / ME / 2000 / XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE / TÜRKÇE

Dosyalarınızı dönüştürün

MP3, OGG, AAC, AAC+, AAC+V2, FLAC, WMA, WAV, H.263, H.264, XVID, DIVX, MEG 1\2\4, AVI MP4, VCD ve DVD dosya biçimleri başta olmak üzere daha pek çok ses ve video biçimini destekleyen MediaCoder sayesinde, video ve ses dosyalarını kolay bir şekilde dönüştürebilirsiniz.

İpucu ► Yazılımı, Options | Languages | Turkish yolunu takip ederek Türkçeye çevirebilirsiniz.

Bilgi için: <http://mediacoder.sourceforge.net>

10 FREECOMMANDER 2008.06C

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2K / XP / VISTA
DİL TÜRKÇE

Dosya yöneticisi

Sağ ve sol panele ayrılmış olan FreeCommander ekranını kullanarak, dosyalarınızı bir alandan bir başka alana çok kolay bir şekilde kopyalayabilir veya taşıyabilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken tek şey, iki ekranda listelenen verilerinizi bir ekrandan diğer ekrana taşımak, hepsi bu. Yalnız Vista kullanıcılarının bu işlemi yaparken canı biraz sıkılabilir.

Zira Vista her kopyalama işlemi için güvenlik nedeniyle izin istemekte.

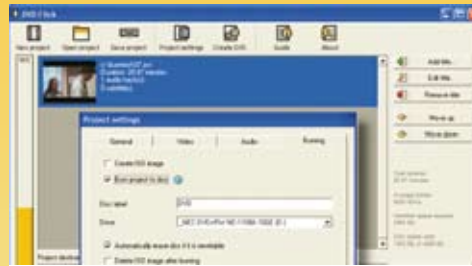
İpucu ► İsterseniz iki ekrandan birini FTP alanı olarak tanımlayarak, verilerinizi kolay bir şekilde bilgisayarınızdan internet ortamına da taşıyabilirsiniz.

Bilgi için: www.freecommander.com

AYIN ARACI

9 DVD FLICK 1.3.0.4: Videolarınızı DVD'ye dönüştürün

Bilgisayarınızda çeşitli formatlarda bulunan video dosyalarınızı DVD formatına çevirmek ve bu sayede bu videoları DVD oynatıcınızda ya da ev sinema sisteminizde oynatmak istiyorsanız, DVD Flick size bu konuda yardımcı olacaktır. AVI, MPG, MOV, ASF, WMV, FLV ve MP4 dosya biçimlerini destekleyen yazılım ayrıca, OGG, MP3, H264 ve MPEG-1\2\4 gibi codec bileşenlerine de destek veriyor.

9 DVD FLICK 1.3.0.4

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98 / 2000 / NT / 2003 / XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE

İpucu 1 ► Yazılımı açtığınızda ekranın sağ tarafında göreceğiniz Add title butonunu kullanarak, DVD formatına çevirmek istediğiniz videoyu seçebilirsiniz.

İpucu 2 ► Videoyu seçtikten sonra, menüde bulunan Project settings butonunu kullanarak; yaratmak istediğiniz disk biçimini, desteklemesini istediğiniz video ve ses türünü belirleyebilirsiniz.

İpucu 3 ► Menüler arasında bulunan Menu settings butonuna tıklayarak, bu bölümde bulunan temalar arasından, oluşturacağınız DVD'ye yerleştirmek istediğiniz arabirimin tasarımını seçebilirsiniz.

İpucu 4 ► Create DVD butonunu kullanarak, videonuzu DVD formatına çevirmek için son aşamayı başlatabilirsiniz. Bu aşama, sistem özelliklerine göre değişim gösterecek bir süreçte tamamlanacaktır. Bu süre içinde bilgisayarınızı yoracak başka bir işlem yapmamanızı öneririz.

Bilgi için: www.dvdflick.net

11 DOPDF 6.1 BUILD 281

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2K / XP / 2003 / VISTA
DİL TÜRKÇE

PDF oluşturun

Ücretsiz bir yazılım olan doPDF sayesinde kolayca PDF dokümanları hazırlayabilir, tek tıklamayla Excel, PowerPoint, Word ve e-postalarınızı PDF biçimine dönüştürebilirsiniz.

Pek çok dil desteğine sahip olan yazılım, Türkçeyi de destekliyor.

İpucu ► Yazılımı, bilgisayarınıza kurulduktan sonra kendini diğer yazılımların Dosya / Yazdır menüsüne ekliyor ve siz Yazdır butonuna bastığınızda, oluşturacağı PDF dokümanını nereye kaydetmek istediğinizi soruyor. Bu işlemin ardından da dokümanınız hızlı bir şekilde PDF formatına dönüşüyor.

Bilgi için: www.dopdf.com

12 SISoftware SANDRA LITE 2009

İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP / 2003 / VISTA / 2008
DİL İNGİLİZCE

Sisteminizi yakından tanıyın

Bir sistem, analiz ve raporlama aracı olan SiSoftware Sandra Lite, sisteminizde bulunan yazılım ve donanımları inceler ve size bunlar hakkında detaylı bir rapor sunar. Bu yazılım sayesinde sisteminizde bulunan işlemci, bellek, ses kartı, ekran kartı, portlar ve yazıcılar hakkında bilgi edinebilirsiniz. Yazılım bu konuda oldukça başarılı.

İpucu ► Home | Hardware | Computer Overview yolunu takip ederek sisteminizin donanımıyla ilgili detaylı bilgi alabilir, Benchmarks sekmesinden ulaşabileceğiniz kategorilerden istediğinizi seçerek de, sisteminizi çeşitli testlere tabi tutabilirsiniz.

Bilgi için: www.sisoftware.net

Tips + Tricks

DONANIM VE YAZILIM sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

RECEP BALTAŞ

1. Firefox 2.x,3.x: Tarayıcıdan uygulamaları başlatmak

İnternette sörf yaparken genellikle pencere modunu tam ekran olarak kullanırsınız. Bu durumda diğer uygulamaları başlatmak için, öncelikle masaüstüne gitmeli ya da Başlat menüsünü açmalısınız. Böyle yapmak istemiyorsanız işte çözüm.

Doğrudan erişim: Programların kısa yolu için, tarayıcınızın menü sekmesinden istediğiniz programı seçip eklemeniz yeterli.

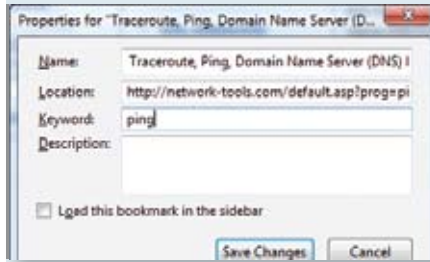
İPUÇU ► Uygulamalar çift yoldan çalıştırılabilir, örneğin; ya Hızlı Başlat'tan ya da klavye kısayolundan bunu gerçekleştirebilirsiniz. Ücretsiz olan "External Application Buttons"ı tarayıcınıza direkt olarak eklemek için ise <http://extensions.geckozone.org/ExternalApplicationButtons> adresini ziyaret etmeniz yeterli. Böylece uygulamayı simge durumunda küçültüp masaüstüne veya başlat menüsüne gitmenize gerek yok. Web sitesindeki "Version compatible Firefox 3 bağlantısına tıklayın ve Firefox ile XPI dosyasını açın. Yazılım yüklemesi için izin verilsin mi uyarısına "Şimdi yükle" ile onay verin. Son olarak tarayıcınızı yeniden başlatın.

Tarayıcınız artık ihtiyaç duyduğunuz programları hızlı çalıştırmak için gerekli ayarları sunacaktır. Bu özelliği kullanmak için menü listesinde veya araç çubuğunda boş bir alana farenizin sağ butonu ile tıklayın ve "Düzenle" komutunu verin. Açılan pencerede "Applications" düğmesini bulun ve bu düğmeyi sürükleyip araç çubuğuna bırakın. Bu bağlamda menü çubuğunda

serbest alan olduğu sürece bu işlemi gerçekleştirebilirsiniz. Daha sonra pencerede "Tamam" butonuna tıklayın ve yeni butonun yerini unutmayın. Daha sonra buraya farenizin sağ tuşu ile yeniden tıklayın ve içerik komutu olan "Yeni butonu" seçin. Uygulamaların olduğu program listesinden seçimi yapın (Örneğin : Skype.exe) ve "Aç" komutunu verin. Seçtiğiniz programın simgesi panelde hemen yer alacaktır. Diğer programlar da bu şekilde işleyecektir. Ön tanımlamanıza göre tarayıcınızdaki 9 uygulama veya gelişmiş seçenek için Firefox profil dosyasında "externalapp.rdf" dosyasını kaydedin.

2. Firefox 2.x,3.x: Sunucu erişimlerini tarayıcınızdan test etmek

"Ping" komutu sunuculara giriş imkânı sunmakla beraber gecikme sürelerinin ölçümünü de gerçekleştirmektedir. Fakat herhangi bir sunucunun çalışıp çalışmadığını test etmek için her defasından komut satırını açmanız şart mı?

Kopya: "Ping" kelimesini anahtar kelime olarak tanımlayınız, böylece sunuculara giriş kontrol etmek için adres satırını kullanabilirsiniz.

İPUÇU ► Ping testini doğrudan web sayfaları üzerinden de yapabilirsiniz, böylece zamandan da tasarruf etmiş olursunuz. İlk olarak <http://network-tools.com/default.asp?prog=ping> sitesini açınız. Ortada açılan ilgili pencereye sunucunun ismini "www" koymadan yazınız (örnek : chip.com.tr) ve ardından "Submit" linkine tıklayın. Şimdi sayfanın adresini "Yer imleri/ Yer imi ekle"

İçindekiler

İLETİŞİM VE İNTERNET ► SAYFA 138

1. **Firefox 2.x,3.x:** Tarayıcıdan uygulamaları başlatmak
2. **Firefox 2.x,3.x:** Sunucu erişimlerini tarayıcınızdan test etmek
3. **Internet:** Ortam dosyalarını doğrudan web üzerinden dönüştürmek
4. **CHIP forumundan:** Adresleri ve e-postaları Thunderbird'den kurtarmak

DONANIM ► SAYFA 139

5. **Sabit disk:** Yeni kurulum olmadan sabit diski değiştirmek
6. **Sürücü sorunu:** Web kamerası sistem açılışında çalışmıyor
7. **Ekran kartı:** Olduğundan düşük gözüken sistem belleği
8. **Ayın hatası:** Modem faks çekmek istemiyor
9. **Dizüstü soğutması:** Ev yapımı çözüm
10. **Profesyonel ipucu:** Dizüstü bilgisayar için güç
11. **CHIP Forumundan:** Sisteme takılı ekran kartı algılanamıyor

DİKKAT Program kodlarının verildiği bölümdeki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (><) ile belirtiliyor.

komutunu vererek veya CTRL+D yaparak kaydedin.

Daha sonra oluşturduğunuz bu yer imine sağ tıklayınız. Buradaki anahtar kelime alanına "ping" adındaki anahtar kelimeyi yazınız. Daha sonra adres bölümüne gelin ve "End" tuşuna basarak satır sonuna gelin. Buradaki "host=" bölümünden sonra yer alan web sayfasını silin ve onun yerine "%s" değerini yerleştirin. Bu sayede artık tarayıcınızın adres satırı yoluyla istediğiniz web sayfasına ping testi gerçekleştirebilirsiniz. Örneğin adres satırına Yazdığınızda doğrudan chip.com.tr alan adına ping atılacaktır.

DİKKAT! Bazı web sayfaları ulaşılabilir olsalar da sunuculardaki güvenlik duvarı ICMP (Internet Control Message Protocol) paketlerini görmezden gelmektedirler. Bu gibi sorunların üstesinden gelmek için alternatif olarak <http://www.iwebtool.com/ping?domain=%s> web sitesini yer imi olarak kullanabilirsiniz. Fakat bu web sayfası saatte sadece beş sorguya izin vermektedir.

3. Internet: Ortam dosyalarını doğrudan web üzerinden dönüştürmek

Elektronik postanıza, medya oynatıcınızın oynatmayacağı bir biçimde müzik ve video dosyası içeren bir ileti geldi. Dosyaları özel bir program kurmadan en hızlı şekilde uygun formata nasıl çevirebilirsiniz?

Dönüştürülebilir: Bu web sayfasına istediğiniz videoyu yükledikten sonra uygun biçime çevirebilirsiniz.

İPUÇU ► Eğer bir dosyanın biçimini değiştirmek zorundaysanız, bilgisayarınıza özel bir program indirip kurabilirsiniz. Fakat tüm bu işlemleri yerine getirebilecek bir web sitesi mevcut. Adres satırına <http://media-convert.com/tr/> yazın ve işlemi yapabileceğiniz web sayfasını açın. Web sitesinin düzgün çalışabilmesi için "Java" Programının bilgisayarınızda yüklü olması gerekmektedir. Yine güvenlik ayarlarınız kısıtlı ise Internet Explorer'da "Araçlar / İnternet seçenekleri" sekmesini açın. "Güven-

4. CHIP FORUMUNDAN

Adresleri ve e-postaları Thunderbird'den kurtarmak

Osram'ın sorusu:

Thunderbird'ü varsayılan elektronik posta programım olarak kullanıyorum. Bilgisayarımda olan bir sorundan beri program tam olarak işlevini görmüyor. Şimdi en iyi çözüm olarak programı yeniden kurdum. Buna rağmen daha önceden bir yedekleme yapmadım. Daha önceki adreslerimi ve elektronik postalarımı kurtarabilir miyim?

Beachy'nin cevabı:

Eğer hala aynı işletim sistemini kullanmaya devam ediyorsan belki "Mozbackup" aracı sana yardımcı olabilir. Aracı ücretsiz olarak <http://mozbackup.jasnapaka.com/> adresinden indirebilirsin. Program; takvim, elektronik posta gibi yüklemeleri, yer imlerini, adres defterini, geçmiş, kenar çubuğunu, çerezleri ve Mozilla Firefox, Thunderbird, Sunbird, Flock Mozilla Suit ve diğer yüklenmiş tüm uygulamaların program ayarlarını ve şifrelerini de geri alacaktır. 1.4.8. sürümünden beri, MozBackup Firefox ve Thunderbird'ün taşınabilir sürümleriyle de sorunsuz çalışmaktadır. Tüm değişimleri ve yenilikleri üretici firmanın web sitesinde bulabilirsin. Sadece programı çalıştırın ve geri yüklemek istediğiniz dosyaları "Geri yükle" seçeneği ile kurtarın. Tüm verilerinizi geri yükledikten sonra onları tekrar kullanmaya devam edebilirsiniz.

lik" ayarları listesinde "Scripting" ayarlarında "Scripti Aktifleştir" sekmesini çalışır hale getirin. Firefox'da ise "Araçlar / Ayarlar" menüsüne geldikten sonra "Java scripti etkinleştir" seçeneğini aktif hale getirin.

Bu işlemleri yaptıktan sonra ana kutucuğun yanındaki "Gözet" düğmesine tıklayın. Şimdi dosyaya ulaşmak ve onu seçmek için sabit diskinizden dosyanın bulunduğu konumu seçin. Site seçtiğiniz dosyanın biçimini otomatik olarak tespit edecektir. Şimdi "Çıkış Biçimi" bölümünden Windows, DVD Pal, iPod veya istediğiniz bir başka dosya biçimini seçin. Burada yine birçok dosyayı birleştirmek, dosyayı parçalara ayırmak veya seste değişiklik yapmak, imaj çözünürlüğü, ses veya fotoğraf kalitesini ayarlama gibi birçok değişik ayarı da bulabilirsiniz. Son olarak eklemeye başlamak için sağ üstteki "Ok" butonuna basınız.

Öncelikle kaynak dosyanız upload edile-

cektir. Operasyonun ilerleyişi web sitesinde bulunabilir. İşlem otomatik olarak sonlandığında ise dosyanızın son hali için bir indirme linki alacaksınız. İndirme işlemi 24 saat içinde gerçekleştirebilirsiniz, böylece bu bağlantıyı arkadaşınıza da gönderebilirsiniz. Fakat şunu da unutmayınız ki bu servis yasal olmayan dosyaları çevirmeniz için kullanılacak bir web sitesi değildir. Web sayfasının yine popüler ofis formatlarını da PDF olarak kaydetmenize ve göndermenize olanak tanıdığını da belirtelim. **DİKKAT!** Büyük çaplı dosyaların dönüşümü için bu yöntem önerilmez zira dosyanızı indirmeden önce sisteme göndermeniz gerekmektedir ve bu da var olan ADSL bağlantınız ile tahmin ettiğinizden çok daha uzun sürebilir. Bu durumda işlem için ekstra bir yazılım yüklemek daha karlı olacaktır.

5. Sabit Disk: Yeni kurulum olmadan sabit diski değiştirmek

Vista, sistem sabit diskinin teklediğini ve en hızlı şekilde değiştirilmesi gerektiğini haber veriyor. İyi bir sisteminiz var ama Vista ve bütün diğer programları yeniden yüklemek çok zamanınızı alacak. Fakat tüm bunlara Vista'nın beraberinde getirdiği bir özellik ile artık gerek kalmıyor.

Yedekleme Merkezi: Bilgisayarın tam güvenliği ve kusursuz sabit disk değişimi için bu Vista aracı kurtarıncınız oluyor.

İPUÇU ► Bir zamanlar, disk değişimi için Norton Ghost gibi pahalı programlara gereksiniminiz vardı. Fakat artık bu işlemi Vista kendisi yapabiliyor. İşletim sisteminin "Denetim Masası/Sistem ve Bakım" a gidin, buradan da "Yedekleme ve Geri Yükleme Merkezi"ne geçin. Vista şimdi size hangi sabit diski nereye yedeklemek istediğinizi soracak. Hepsini DVD'ye yazma veya taşınabilir diske yedekleme gibi bir imkânınız var. Ortalama bir Vista kurulumu 20 GB'tan tan yaklaşık 5 DVD medya kadar yer işgal edebilir. Bu durumda da en iyi seçim harici sabit disk olacaktır.

Güvenlik sürecinden önce harici diskte yeterli boş depolama yeri bulunduğundan emin olun ve cihazın NTFS biçimli oldu-

ğundan da emin olun. Ama güvenliğe daha fazla önem veriyorsanız bu yedeği bir başka diske de kopyalayabilirsiniz. Dinamik Sürücü Vista tarafından hedef sürücü olarak kabul edilmez ve bu yüzden de veri yedekleme diski olarak kullanılamaz.

30 GB'lık kurulumumuz 30 dakikadan daha az sürede harici diske kopyalandı. Daha sonra bilgisayar bunu takiben kapatıldı ve hatalı sabit disklerin değiştirilmesine başlandı. PC'yi daha sonra Vista DVD'si ile tekrar geri yüklemeyi başardık. Vista DVD'den ön yükleme yaptıktan sonra kurulum rutinleri başlar. Seri numarasını girdikten sonra sistem size hangi bölüme kurulması gerektiğini soracaktır. Yeni diski bölümlenmek için NTFS dosya sistemini kullanmanızı öneriyoruz. Formatın bölüm bölüm çok uzun olduğunu gözlemleyebilirsiniz. Şimdi Vista kurulum diskini tekrar takın. Bununla beraber "Kurulum"dan "Onarım seçeneklerini" seçin. Vista hatalı bölüm bulamayınca "Devam " seçeneğini tıklayın. Sıralanan seçeneklerden "Bilgisayarı tamamen onarmayı" seçin. Alet güvenlik verilerini arayacak ve bağlı harici sürücülerden bu verileri otomatik olarak bulacaktır. İşlemi onayladıktan sonra 30 dakika boyunca geri yükleme işlemi gerçekleşecektir. İşlem bittğinde eski işletim sisteminize kavuşabilirsiniz.

6. Sürücü sorunu: Web kamerası sistem açılışında çalışmıyor

Uzun zamandan beri kullandığınız bilgisayarınıza format attınız. Akabinde web kamerasız dâhil bütün sürücülerini kurdunuz. İlk başlarda sorun olmamasına karşın daha sonra sistem yeniden başladığında web kamerasının çalışmadığını fark ettiniz.

İPUÇU ▶ Sorunun kaynağı uzun zamandan beri CD'leriniz arasında çizilen sürücü CD'niz olabilir. Sürücü her ne kadar yüklenmiş gibi gözükse de bozuk dosyalar nedeni ile düzgün çalışmayabilir. Bu durumda web kamerasının üretici firmasının web sayfasına girip çalışan ve güncel sürücüyü indirmeniz gerekiyor. Daha sonra indirdiğiniz bu sürücüyü kurmadan önce eski sürücüyü silin ve sistemi yeniden başlatın. Son olarak indirdiğiniz bu sürücüyü kurun ve sistemi tekrar yeniden başlatın.

7. Ekran kartı: Olduğundan düşük gözükken sistem belleği

Bilgisayarınızı satın alırken her ne kadar 2 GB sistem belleği olmasına dikkat ettiyseniz de eve geldiğinizde aslında bu miktarın 1536 MB yani yaklaşık 1.5 GB olduğunu gördünüz. Toplam kapasitenin tamamını kullanamıyorsunuz.

8. Ayın hatası Modem faks çekmek istemiyor

PROBLEM AVM'nin kendi programını kurduktan sonra Fritzbox, okuyucumuz Sabri Can Bey'in işini yapması sırasında hiçbir işlem kabul etmiyor. Diğer her şey çalışmasına rağmen, Sabri Can Bey FritzBox Fon WLAN 7050'de bir hata olmasından şüpheleniyor ve CHIP Test Merkezine başvuruyor.

TEŞHİS İki konuya inanamıyoruz; birilerinin hala faks çektiğine ve bunun bu kadar zor olduğuna. Yeni bir bilgisayar kuruyoruz; elimizdeki bir FritzBox 7050'yi en son Firmware ile güncelliyoruz ve cihazı ADSL bağlantısı ile çalışır hale getiriyoruz. Fritzbox yazılımını kuruyoruz. Olması gerektiği gibi fakslıyor. Biz de bir donanım hatasından şüpheleniyoruz ve Sabri Can Bey'e kendi FritzBox'ını bize yollamasını rica ediyoruz. Üç gün sonra sadece Fritzbox değil bilgisayarı da test merkezimizin laboratuvar masasında buluyoruz. Sistemi harekete geçiriyoruz ve aynı hatayı bizde doğruluyoruz: Fritz fakslamıyor. Kutu bir anormallik göstermiyor. Bununla beraber kayıt »FritzBox Internet« içinde »Fritzfax« menüsü altında internet ve telefon ayarları da yapılmış durumda. Sonuç olarak CAPI (Common ISDN Application Programming Interface) ile ilgili bir problem olduğu ortada.

ÇÖZÜM FritzBox'un CAPI arabirimi bir tuş bileşimi aracılığıyla ilişkili bir telefonda rahatça kapanıyor ve açılıyor. Biz de bu durumda "Fritzfax" programını kapatıyoruz. CAPI arabirimini #96*2* tuş kombinasyonu ile kapatıyoruz ve de bununla beraber #96*3* ile aynı şekilde yeniden başlatıyoruz. Yeni bir başlangıçtan sonra Fritzfax programlarının tümü kusursuz çalışıyor. Menü gir-disinden de bu yeniden görülebiliyor.

İPUÇU ▶ Aslında hırsız yanı başınızda. Sisteminizdeki ekran kartı TurboCache veya HyperMemory özellikli ve böylece sistem belleğinden bellek kullanan bir ekran kartı. Ekran kartının sistem belleğini kullanması anakartların hızlı DDR1 ve DDR2 bellekleri kullanmaya başlamalarından sonra gelişen bir durum. Ekran kartı üreticileri ürünlerini daha uygun fiyata mal edebilmek için kartın üzerindeki bellek miktarını düşürme yoluna gittiler. Böylece daha düşük hafızalı ekran kartları üretilip gerekli olan

hafızanın sistem belleğinden karşılanması sağlanmaya başlandı. Bu ekran kartları 64MB belleğe sahip olsalar dahi sistem belleğinden 256 MB hatta 512 MB gibi miktarlarda bellek alabiliyorlar. Aynı şekilde 32MB belleğe sahip olan bir kart bu teknoloji ile sistem belleğini ele geçirerek 256 MB'lık bir kart gibi gözükabiliyor. Tabii ki sistem hafızası 1GB ve üzeri olduğu durumlarda bu miktarlar bir nebze karşılanabiliyor. ATI'nın HyperMemory, nVidia'nın ise TurboCache diye adlandırdığı bu teknolojilerin altında maliyeti düşürmek yatıyor. Burada dikkat edilmesi gereken nokta kartların kutularının üzerinde 256 MB veya 512 MB yazmasıdır. Aslında bu kartlar 64 MB veya 128 MB gerçek belleğe sahiptirler. Kutu üzerindeki rakamlara ulaşmak ise ancak sistem belleği kırpıldığında mümkün olacaktır.

9. Soğutma: Ev yapımı çözüm

CHIP Okuru Barış Şenkal dizüstü bilgisayarının ısınmasından şikâyetçi olduğunu ve bu sorunu çözmek için kendisinin bir soğutma çözümü geliştirdiğini belirtti. Yaptığı bu çalışmayı bizlerle paylaştığı için okurumuza teşekkür ediyoruz. Bu yazıyı okuyarak siz de kendi dizüstü soğutucunuzu yapabilirsiniz.

Ev yapımı: Böyle bir sistem için evinizdeki bir sehpayı kullanabilir ya da kendi kaplamanızı da yapabilirsiniz.

1 Yıl önce aldığım bir dizüstü bilgisayarım var ve çok ısınıyordu. Bunun üzerine ekte resimleri olan küçük sehpayı yaptım ve kapladım. Soğutmaya hissedilir bir katkısı oluyor. Bu düzenek piyasadaki emsallerine göre çok daha ucuz. Fanlardan büyük olanları 6 \$ küçük 4 \$ ancak piyasada daha ucuzları da var ayrıca 1 fan da yeterli olabilir. Önemli olan fanı veya fanları doğru yere yerleştirmek bilgisayarın altında hazır bulunan deliklerden bir fener yardımıyla RAM ve ekran kartını görebilirsiniz, bilgisayarın kendi fanı işlemcinin olduğu yerde. Bu fanlar 12v akım ile çalışıyor yani 12v doğru akım veren bir adaptörün kablolarını kesip fanlara lehimleyebilirsiniz. Lehim seti marketlerde var. Ya da devreyi kendiniz yaparak da fanları çalıştırabilirsiniz. Ben sehpayı köpükten yaptım.

10. PROFESYONEL İPUCU FUJITSU SIEMENS DİZÜSTÜLERE DOPİNG

Dizüstü PC için güç

Eski dizüstü bilgisayarınızın pili hemen bitiyor ya da cihaz hiç açılmıyor. CHIP'in yardımlarıyla bu problemi ortadan kaldıracabilirsiniz.

Okuyucularımız dizüstü bilgisayarlarının iki üç yıl sonra enerji kullanımı konusunda sorunlar çıkarttığını bildiriyorlar. Neredeyse tüm güç kaynağı hataları sistemin devamlı prize takılı çalıştırılmasından kaynaklanıyor. Sistem parçalarında ise nadiren hata yer alıyor. İzleyen ipucunda CPU çekirdek kontrolcüsü yanında, herhangi bir devre bilgisi olmadan nasıl bir tamir gerçekleştirilebileceğini açıklıyoruz.

Fujitsu Siemens Lifebook serisi E4010 ve C1110 modelinde birkaç yıl sonra güç kaynağı konusunda sorunlarla karşılaşılabilir. Sadece çalışmayı reddetmekle kalmıyor aynı zamanda sık sık bir ön uyarı olmadan da kendini kapatabiliyor.

Fujitsu Siemens hata kabul etmiyor

CHIP, Fujitsu Siemens'e eğer böyle tanınmış hatalar olursa, bunların tamiri için bir değişim poliçesi olup olmadığını sordu. Basın dairesinin verdiği habere göre, girişimci bu modellerde hiçbir üretim hatasına rastlamamış, bu yüzden de değişim poliçesi uygulanmıyor.

Forumlar güç problemini doğruluyor

Kesinlik kazandırmak için arızalı bir Lifebook satın aldık ve onu CHIP'teki dizüstü uzmanlarına araştırmaları için teslim ettik. Gerçekten de aletin bir gevşemiş güç kontrolcüsü sorunu vardı ve bundan dolayı ilk önce sadece aletin tuş takımına güçlü bir şekilde basarak aleti çalıştırmayı başarabildik. Dizüstü bilgisayarı söktükten sonra gevşeyen bağlantıları yeniden lehimledik. Daha sonra aleti yine bir araya topladık ve artık cihaz daha güvenilir ve daha yüksek süre kolayca çalışabiliyor.

Teşhis: Dizüstü sadece elle basılarak başlatılıyor

Başlama yardımı Birçok Lifebook dizüstü sadece klavyenin sol [Alt] tuşuna güçlü bir şekilde basıldı-ğında çalışıyor. Daha kötüsü: Bilgisayar başladıktan birkaç dakika sonra aniden kapanıyor ve kaydedilmemiş veriler kaybediliyor. Şaşırtıcı olan durum: Etkilenen aleller garanti onarımı için çok eski.

Adım 1: Vidaların sökülmesi

Hafıza oyunu Dizüstünün iç kısımlarına ulaşmak için, alt taraftaki tüm vidaların sökülmesi gerekmektedir. Pilin altındaki sökölmesi gereken vidaları da sakın unutmayın. Vida delikleri ayrıca optik okuyucunun çukurlarında da bulunmaktadır. Üç farklı vida çeşidi bulunmaktadır. Vida deliklerini bir kalemle rahatlıkla işaretleyebilirsiniz.

Adım 2: Kapama tabakasını çıkarma

Hafif şiddet Tabakalar ara sıra birbirlerine tutturulmuş olabilir. Böyle durumlarda telleri birbirinden ayırmak için size sadece dikkatli çekme hareketi yardımcı olabilir. Her eylemden önce gerçekten alttaki tüm vidaların sökülmüş olduğundan emin olun. Zarar görmüş plastik teller güç bela temin edilebilir fakat tutacakları kırıdığınızda bunları tek tek yapıştırmak zorunda kalabilirsiniz.

Adım 3: Klavyeyi yerinden çıkarmak

Sadece ayrılmış Altta-ki kapağı tam olarak çıkardığınız zaman sadece klavyenin çerçevelerini çıkartabilirsiniz. İki vidayı optik sürücünün çukurunda kesinlikle unutmayın. Klavyenin kendisi iki şeritle çift taraflı olarak yapıştırılmıştır. Bu parçayı yukarıdan kolayca çıkartabilirsiniz. Bu mühür şerit kablolarını klavyede bırakın ve özenli hareketlerle bu kısmı sökün.

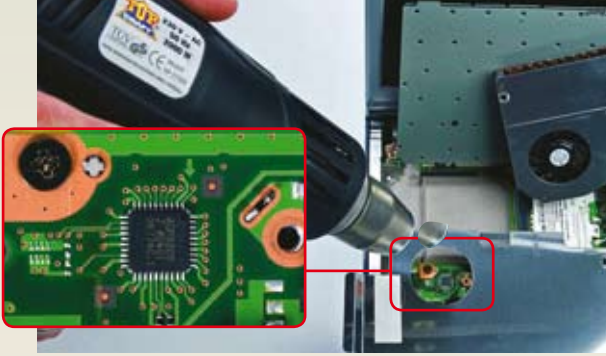
Adım 4: Soğutucuyu çıkarmak

Kabloyu açık bırakmak

Hatadan sorumlu olan yongaya ulaşmak için soğutucuyu çıkarmalısınız. Siyah kabloyu en sol kenarda dik olarak çıkartın, kaldırma esnasında -ve daha sonra tekrar bir araya toplarken- dikkatli olunuz. Havalandırma kablolarını ayırmaya (iğnelerini çıkarmaya) ihtiyacınız yok. Fanı havalandırma klavyenin göstergesine geçici olarak bırakabilirsiniz.

Adım 5: Yongayı kurutmak

Doğru ölçü Şimdi alışveriş merkezinden alınan sıcak hava tabancası ile lehim yerlerini kısaca eritebilirsiniz. Böylece yeniden tam olarak bağlantı sağlanacaktır. Bitişik yapı parçalarını gereksiz yere ısıya maruz bırakmamak için önceden güç kontrol yongasını çıkarılan macun ile maskeledik. Daha sonra yongayı iki defa 5 ten 10 santimetreye kadar aralıklarla birer dakika sürecek kadar kurutun.

Adım 6: Daha fazla termal macun sürmek

Çok fazla değil Lifebook modeline göre işlemci ısısı bir termal macun ile veya klasik bir pasta ile iletilebilir. Soğutucuyu yerine yerleştirmeden önce daha fazla termal macun kullanmalısınız böylelikle işlemciyi en uygun şekilde soğutabilirsiniz. Eğer işlemci üzerinde hâlihazırda termal macun varsa önce bu termal macunu temizlemeniz ısı iletimi için daha iyi olacaktır.

Adım 7: Parçaları birleştirmek ve test etmek

Zahmetli iş Şimdi parçaları sırasına göre geri monte etmeye başlayabilirsiniz. Kabloların doğru konumda olduğundan emin olun -özellikle de klavyenin altındaki soğutucunun pozisyonundan. Soğutucuyu iyice yerleştirdikten sonra vidayı da oraya tam olarak yerleştirmelisiniz zira parça oraya tam olarak oturduğunda işlem başlar. Şimdi kesintisiz Windows oturumları için önünüzde hiçbir engel kalmadı.

11. CHIP FORUMUNDAN

Sisteme takılı ekran kartı algılanmıyor

The Unknown'un sorusu:

Sorunum ekran kartım algılanmıyor. Bilgisayarı açtığımda oyunuma giremedim, sorun vermişti. Uzun süre araştırdım, DirectX yüklüydü, sorun o yüzden değildi. Sonra Aygıt Yöneticisine girdim. Gördüm VGA Görüntü Bağdaştırıcısı". Yani ATI Radeon HD 3450 yazmıyordu. Sağ tıklayıp "Sürücü Yazılımını Güncelleştir"e tıkladım. Ve ardından da "Güncel sürücü yazılımını otomatik olarak ara" ya tıkladım. Ve indirilen "Intel(R)G33/G31 Express Chipset Family" idi. Tekrardan sürücüyü kaldırdım. ATI'nın sitesinden en güncel sürümünü indirdim. Fakat kurulumda "Yüklenabilir herhangi bir bileşen bulunamadı!" diye sorun geldi ve kurulamadı. Kasa ile gelen Ekran Kartı CD'si ile denedim ve yine aynı sorunu verdi. Ekran kartına uyumadığını düşünerek Radarsync programı ile sürücüyü indirdim ve yine aynı sorundan kurulamadı.

Takılı değil: Ekran kartı sisteme takılı olmasına karşın sistemden çıkartılmış gibi gözüküyor.

Recep Baltaş'ın cevabı:

Bilgisayarınızda iki ekran kartı var ve sanırım siz kabloyu bütünleşik karta takmışınız. Kasanızın arkasına bakın ve VGA kablosunu HD 3450'ye takın. Kart devreye girecektir. Sorun hala devam ederse BIOS'a girip bütünleşik ekran kartını devre dışı bırakın. Ayarları F10 ile kaydederek çıktıktan sonra sistemi kapatın ve monitör kablosunu HD 3450'ye takın. 🇹🇷

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini uguronur@oyunbara.com e-posta adresine gönderin.

Dumansız bir yaşam

Sigaranın, Avrupalı kâşiflerin Kuzey Amerika'ya gidip, oranın yerli halkıyla barış çubuğu tütürmesine kadar uzanan çok eski bir tarihçesi olduğunu biliyor muydunuz? Çağımızın vebasası olan kanserin en büyük nedenlerinden biri olan sigara, her yıl milyonlarca insanın ölümüne sebep oluyor. Başkalarının içtiği sigaranın dumanına maruz kalarak, en az onlar kadar tehlike altında olduğunuzu bilmeniz gerekir.

Her ne kadar ülkemizde kapalı alanlarda sigara içilmesini önleyen yasalar çıksa da, bu durumu ne ölçüde etkiler bilemiyoruz. Sigara.gen.tr web sayfasında, sigara içerek ne gibi bir yanlıştın içinde olduğunuzu açık ve net bir şekilde görebilirsiniz.

Sigaranın içinde bulunan zehirli maddeler, bu maddelerin vücudumuza etkisi, pasif içicilik gibi bir çok konuda makale bulabileceğiniz web sayfası, halkı bilinçlendirmek adına oldukça başarılı bir proje.

Biyoloji dünyası

Herhangi bir canlı bir biyoloji kitabında istendiği kadar ayrıntılı ve açık anlatılmış olsa da okullarda ezber dersi olarak öğretilmeye çalışıldığından öğrenci üzerinde pek olumlu sonuçlar bırakmıyor. biyolojidunyasi.com öğrencilere biyoloji dersini sevdirmek ve daha eğlenceli hale getirip bilgi sunmak amacı ile kurulmuş bir eğitim sitesi. Protista, fistoloji, zooloji gibi birçok dalda bilgi edinebileceğiniz bir kaynak.

Uçurtma tarihi

Baharın ve güneşin yavaş yavaş içimizi ısıtmaya başladığı günlerde gökyüzümüzü renklendiren oyuncaktır uçurtma. Uçurtmayı çocukların eğlence oyuncağı olarak anımsarız. Fakat azımsanmayacak kadar rağbet gören uçurtmanın şenlikleri, yarışmaları, festivalleri ve okulları mevcut. ucurtmadunyasi.com adresinde uçurtmanın geçmiş tarihini öğrenebilir, uçurtmayla ilgili organizasyonlara ulaşabilirsiniz.

Diş doktorunuz

Hemen herkes yaşamının bir döneminde mutlaka diş doktoruna gitmek zorunda kalmıştır. Teknolojinin ilerlemesine rağmen insanlar üzerinde hala bu konuda genel bir korku ve endişe duyulmaktadır. Hastalara uygulanacak olan işlemler hakkında bilgi vererek sizleri telkin edecek olan bir site disdoktoru.com. Bu sitede hastalıkların yanı sıra diş sağlığı ve ağız bakımı hakkında da pratik bilgiler alabilirsiniz.

Makarna şöleni

Türkiye makarna tüketiminde İtalya'dan sonra gelmekte. Makarna yurdumuzda ana yemek olarak değil de tamamlayıcı olarak tüketildiği için aperatif olarak da tüketilen bir besindir. makarna.gen.tr adresinde de en gelişmiş makarna tariflerine, makarna diyetlerine, makarna soslarına ulaşabilirsiniz. Bu siteyi Makarna hakkında en büyük kaynaklardan biri olarak tanıtmak sanırım yanlış olmayaacaktır.

Çocuk sevgisi

Hayatımızın en önemli varlıklarımızdır çocuklarımız. Çocuksevgisi.com çocuk eğitimi ile ilgili tecrübelerini paylaşmak isteyen anne-babalar için kurulmuş bir site. Anne ve babalar çocuklarıyla birlikte eğlenceli vakit geçirebilirler, ebeveynler çocuklarıyla ilgili hikâyelerini paylaşabilirler, uzmanlar tarafından çocuk psikolojisi hakkında bilgi alabilirler, sergi bölümünde fotoğraflarını paylaşabilirler.

İstanbul rehberi

İstanbul'da boğaz manzarasında yemek yemek, İstanbul'a başka bir şehirden seyahat etmek ya da İstanbul'lular için gezmek istedikleri yerlere ulaşmak, İstanbul'un gizli kalmış eski fotoğraflarını ve günümüz İstanbul'unun en yeni fotoğraflarına göz atmak isteyenler için İstanbul kadar özel bir site istanbul.net.tr. İstanbul'da nereye hangi yoldan gidilir ayrıntılı haritası ile en güzel mekânların adreslerinin olduğu bir site.

Günümüzde Atatürk

"Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapacak için kendinde kuvvet bulacaktır. Mustafa Kemal Atatürk.

"Tarihini bilmek isteyenler ve yaşadığımız her günde tarihte ne oldu bilmek isteyenler için faydalı bir link ataturktoday.com. Geçmişimizde ne olmuş Mustafa Kemal hangi ilkleri getirmiş, kimlerle savaşmış, hangi savaşları kazanmış, öğrenmek için ziyaret edebileceğiniz bir adres.

Savunma sanatı

Türk Do web sitesi, savunma sanatlarıyla ilgili birçok doküman ve kaynağı içeriğinde barındıran başarılı bir çalışma olarak yayın hayatını sürdürüyor. Kick Box, Taekwon-Do, Karate-Do, Aikido ve Capoeira gibi ünlü savunma sporları hakkında çok geniş bir içeriğe sahip olan site, Türkiye'de bulunan bütün resmi spor federasyonlarının aylık faaliyet programları ve haberlerini de düzenli bir başlık altında ziyaretçileriyle paylaşıyor.

Rastgele avcı

Rastgele Avcı web sitesinin amacı, Türkiye Avcılarının sorunlarını tartışmaya açmak ve bunlar için çözüm üretmek olarak açıklanıyor. Ülkemiz avcılarının daha iyi şartlarda avlanmaları ve yabancı avcılarının avlanma seviyelerine gelebilmesi için neler yapılabileceğini tartışmak için oluşturulan bu platformda, av donanımları, dernekleri ve komisyonu ile ilgili bilgilendirici makale ve bölümlere de yer veriliyor.

Paylaşmak

Yazgelistir.com, Türkiye'de yazılım geliştirme alanında çalışan veya bu alanda kendini geliştirmek, tartışmak ve bilgilerini paylaşmak isteyenleri bir araya getirmeyi amaçlayan bir oluşum. Yazılım geliştirme teknolojileri büyük bir hızla geliyor ve tek bir kişinin tüm gelişmeleri takip etmesi de kolay değil. Bu durumda anahtar kelime "paylaşmak". İşte yazgelistir.com da bu temel fikir üzerine kurulmuş bir web sayfası.

Türk sultanları

Tarihten Bir Yaprak sloganı ile yayın hayatını sürdüren bu web sitesi, Türk Sultanları'nın hayatları bütün gerçekliğiyle ziyaretçilerine sunmayı amaçlıyor. Genç Osman, Tuğrul Bey, Alp Arslan, Melikşah, Osman Gazi ve Fatih Sultan Mehmet gibi, tarihimize isimleri altın harflerle yazılmış olan Türk Sultanları ile ilgili geniş ve detaylı makaleler bu web sitesinde ziyaretçileri tarafından keşfedilmeyi bekliyor.

Finans dünyası

Finans Dünyası web sitesi, hızlı, güncel ve kapsamlı olarak internet kaynaklarını etkin ve kullanışlı bir şekilde derleyen; dinamik, zengin içerikli bir finans rehberi olarak yayın yapıyor. Para piyasalarından son dakika haberleri ve sıcak ekonomi gündemini sıcak sıcak haber ve yorumlarla ziyaretçilerine sunan sitede ayrıca en son hisse senetleri bilgilerine güncel bir şekilde ulaşabilir ve takip edebilirsiniz. ☑

DVD'de göze çarpanlar

PC'NİZ İÇİN EN İYİ YAZILIMLAR Sizler için seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

EJAY TECHNO5

Müzik yazılımı

TAM SÜRÜM

Müzikseverlerin dikkatine! Bu programı kurduğunuz andan itibaren saatlerinizi, hatta günlerinizi gözden çıkartmak zorunda kalacağınızı unutmayın. Sadece hazır sesleri kullanarak basitçe birbirinden güzel parçalar hazırlayabilirsiniz.

- 406 MB
- Windows 2000 / XP / Vista

BIG MUTHA TRUCKERS

Tam sürüm oyun

TAM SÜRÜM

Eğer devasa boyutlarıyla son sürat giden bir TIR'ın direksiyonunu sallamanın vereceği keyfi merak ediyorsanız, Big Mutha Truckers'a göz atmalısınız.

- 546 MB
- Win. 98-2000-XP / 128 MB RAM

ASHAMPOO WINOPTIMIZER 5

Sistem dostu

TAM SÜRÜM

Ashampoo WinOptimizer, sisteminizden en iyi verimi alabilmeniz için sisteminizin ihtiyaç duyduğu gerekli iyileştirmeleri yapar ve bu sayede size, eskisine oranla daha stabil çalışan bir sistem sunar.

- 10,1 MB
- Windows 98 / 2000 / 2003 / XP / Vista

WINDOWS TUNING

AVEDESK 1.4

Masaüstünüzü özelleştirir

ÜCRETSİZ

Masaüstü ikonlarınızı AveDesk ile özelleştirebilir ve bu sayede, görünüşünden sıkıldığınız işletim sisteminize

farklı temaları kullanarak kolaylıkla hareket kazanılabilmektedir.

- 5,74 MB
- Windows 98 / ME / 2000 / XP

SHOCK 4WAY 3D 1.29

Ekran uygulaması

ÜCRETSİZ

Bu yazılım sayesinde, her ne kadar tek bir monitör üzerinde çalışsanız da, tüm işlerinizi dört farklı monitöre yayabilecek ve

işlerinize hız kazandırabileceğiniz gibi, aynı zamanda çalışma saatlerinizi daha eğlenceli kılabilir.

- 8,06 MB
- Win. / XP / Vista

WINFLIP V0.50

Windows aracı

ÜCRETSİZ

Bu program sayesinde, Windows XP altında da aynı Vista'da olduğu gibi Win+Tab

tuş bileşimi ile açık olan uygulamalar arasında kolaylıkla geçiş yapabiliyorsunuz.

- 665 KB
- Win. XP

1-ABC.NET PASSWORD ORGANİZER

Şifre yöneticisi

TAM SÜRÜMÜ

Tüm size özel şifrelerinizi organize edebileceğiniz ve bu sayede kullandığınız tüm

şifreleri belirli bir sıraya koyabileceğiniz kullanışlı bir yazılım. Böylelikle şifreleri unutmak problem olmaktan çıkacak.

- 275 KB
- Windows 98 / 2000 / 2003 / XP / Vista

ABYLON BASIC 7.30.02.1

Güvenlik yazılımı

DENEME SÜRÜMÜ

Artık, içeriğini kimsenin değiştirmesini istemediğiniz dosyaları köşe bucak sakla-

manıza gerek yok. Zira abylon BASIC verilerinizin güvenliğini sağlayacak ve böylece verileriniz için endişe duymak zorunda kalmayacaksınız.

- 13,5 MB
- Windows 2000 / XP / Vista

INTERNET SECURITY 8.0.0.506

Antivirüs yazılımı

DENEME SÜRÜMÜ

Kaspersky AntiVirüs ile sağlanan güvenliğin yanı sıra, ebeveyn kontrolü, kişisel Firewall, Antispam filtreleme, gizlilik kontrolü ve daha fazlasını sunan iyi bir yazılım. Bilgisayarınız için eksiksiz güvenlik paketi arıyorsanız tam size göre.

- 41 MB
- Win. XP / Vista

CLAMWIN PORTABLE 0.94.1

Güvenlik aracı

ÜCRETSİZ

Açık kaynak kodlu ve taşınabilir belleklerin için geliştirilmiş bir Antivirüs yazılımı olan ClamWin Portable sayesinde, taşınabilir belleğinizi taktiğiniz bilgisayarlardan belleğinize bulaşabilecek olan birçok virüs ve trojana karşı korunabilirsiniz.

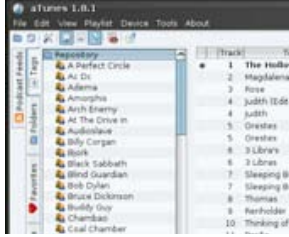
► 5,97 MB
► Win. 98 / ME / 2000 / XP / 2003 / Vista

ATUNES 1.11.0

Müzik aracı

ÜCRETSİZ

Java kullanılarak hazırlanmış açık kaynak kodlu aTunes ile müzik dosyalarınızı dinleyebilir, müzik arşivinizi düzenleyebilir, istediğiniz müzik dosyalarını CD'ye kopyalayabilir veya isterseniz radyo dinleyebilirsiniz.

► 18,1 MB
► Windows 98 / 2000 / NT / 2003 / XP / Vista

PARAGON PARTITION MANAGER 9.0

Sürücü dostu

DEMO

Paragon Partition Manager, sabit diskini yedeğini alarak tüm sürücülerin bölme işlemini sorunsuz bir şekilde gerçekleştiriyor. Böylece sistemi baştan kurmadan diski bölümlüyorsunuz.

► 69,2 MB
► Windows 2000 / XP / Vista

FIREFOXPORTABLE

Web tarayıcısı

ÜCRETSİZ

Firefox'un taşınabilir bellekler için oluşturulmuş özel CHIP sürümü ile McAfee SiteAdvisor, NoScript ve PhishTank SiteChecker eklentileri bir arada.

► 11,3 MB
► Windows 98 / 2000 / ME / XP / Vista

CHIP DVD'DE

TAM SÜRÜM ► CHIP CODE: TAM SURUM

eJay Techno5
Big Mutha Truckers
1-abc.net Password Organizer
Ashampoo WinOptimizer 5

WINDOWS TUNING ► CHIP CODE

AveDesk 1.4
BBIE - Bart's Boot Image Extractor 1.0
CDBurnerXP 4.2.3.1110
Desktop Sidebar 1.05 Build 116
.NET Framework - 32 bit 3.5
Shock 4Way 3D 1.29
TrueCrypt 6.1
ViOrb Beta 2.4
ViStart Beta 6
Visual Tooltip 2.2
WinFlip v0.50
XPScene 1.2.8.317

ARŞİVLEME ► CHIP CODE

Anti-Twin 1.8
Cobian Backup 9.5.0.201
DeepBurner Free 1.9.0.228
Defraggler 1.05.111
DirSync Directory Synchronizer 3.0.8 Build 415
Auslogics Disk Defrag 1.5.20.335
O&O Drive LED 2.0.383
FastCopy 1.91
Fresh Diagnose 7.96
HD Tune 2.55
HDCleaner 2.365
HDDClone Free Edition 3.7.2
HDD Health 3.3 Beta
HDiskPerf 1.0.6
IrfanView 4.20
IsoPuzzle 1.7 Beta
MHDD 4.6
Object FIX ZIP 1.7
PC Inspector File Recovery 4.0
PDF/A Quick Master 4.0
Recuva 1.21.373
SiSoftware Sandra Lite 2009
Smartmontools 5.37
TestDisk & PhotoRec 6.11 Beta
Portable Undelete Plus 2.98

DEEPBURNER FREE 1.9.0.228

Multimedya yazılımı

ÜCRETSİZ

Bu yazılımla her türlü veri, müzik ve fotoğraf diski oluşturabilir ve kapak tasarımıyla kendi kapaklarınızı, etiketlerinizi ve booklet'lerinizi oluşturabilirsiniz.

► 2,67 MB
► Windows 95 / 98 / ME / NT4 / 2000 / XP

Unstoppable Copier 3.56
Z-Cron 4.4

WINDOWS GÜVENLİĞİ ► CHIP CODE

a-squared HiJackFree 3.1.0.16
Avira AntiVir Personal 8.2.0.334
avast 4 Home 4.8.1229
Avira AntiRootkit Tool 1.0 Beta
Eset Sysinspector 1.1.2.0
Gmer 1.0.14
McAfee AVERT Stinger 10.0 Build 1602
NoScript 1.8.2.1
Outpost Firewall Free v1.0.1817
PC Security Test 2007
Radix Anti-Rootkit 1.0.0.4
Secunia Personal Software Inspector 1.0.0.1 Final
Spyware Terminator 2.5.0.567
Sunbelt Personal Firewall 4.6.1861
ThreatFire (Cyberhawk) 4.0.0.10
TrueCrypt 6.1
UpdateStar 2.4 Build 686

ANONİM SÖRF ► CHIP CODE

Adblock Plus 1.0
CustomizeGoogle 0.76
Enigmail 0.95.5
Firefox 3.0.4
gpg4win 1.1.3
GPGrelay 0.959
IE7pro 2.4.4
JAP 00.10.003
JonDoFox 2.1.2
Thunderbird 2.0.0.18 Türkçe
NoScript 1.8.2.1
Password Safe 3.5
Tor & Privoxy & Vidalia 0.2.0.32
TrueCrypt 6.1

KİŞİSEL VERİ GİZLEME ► CHIP CODE

7-Zip 4.60 Beta
abylon BASIC 7.30.02.1
BeCyPDFMetaEdit 2.37.0
CyberGhost VPN
Enigmail 0.95.5
Exif Tag Remover 2.0
GNU Privacy Guard (GnuPG)

DVD FLICK 1.3.0.4

DVD yazılımı

ÜCRETSİZ

Video dosyalarınızı DVD formatına çevirmek ve bu sayede bu videoları DVD oynatıcınızda ya da ev sinema sisteminizde oynamak istiyorsanız, DVD Flick size bu konuda yardımcı olacaktır.

► 11,7 MB
► Windows

Tam sürüm Big Mutha Truckers

Atlayın tırınıza, düşün yollara; eğlence sizi bekliyor. Her türlü bilgisayarda rahatça oynayabileceğiniz eğlenceli bu tır simülasyonunda hız limiti yok.

RECEP BALTAŞ

Başınız belada Motosiklet çeteleri tırınızın üstüne çıkabiliyor.

Her zevke uygun Tırılarınızı farklı seçeneklerle kişiselleştirebilirsiniz.

Birçok araba yarışı oynamış olabilirsiniz fakat bunların içinde tır simülasyonlarının yeri tamamen ayrı. Bu büyük devler ile yarışmanın zevkine ise Big Mutha Truckers ile varacaksınız. Empire Interactive gibi kaliteli oyunlar çıkaran bir firma tarafından piyasaya sürülen Big Mutha Truckers müzikleri, oynanışı ve atmosferi ile sizi içine çekebilir.

Tır şoförlüğü yaptığımız oyunda dört karakter mevcut. İstedığınız karakteri seçerek oyuna başlıyorsunuz. Oyuna başlarken karşınıza iki seçenek çıkıyor. Seçeneklerden bir tanesinde ticarete atılıp para kazanmaya çalışabilir diğerinde ise size verilen basit görevleri yerine getirip ilerlediğiniz ve nispeten daha eğlenceli olan bölüm. İkinci seçeneği seçerek oyuna başladığımızda karakterimiz ile bize verilen görevleri tek tek gerçekleştirmemiz gerekiyor. Örneğin belli bir süre içinde bir yere uğrayıp bize verilen paketi teslim etmek ve buna benzer daha birçok görev mevcut. İlk seçeneği seçtiğinizde ise oyunun asıl amacını seçmiş oluyorsunuz diyebiliriz. Belirli bir miktarda para ile başladığınız bu bölümde amacınız şehirlerarası taşımacılık yaparak para kazanmak.

Taşımacılık sanatı

Bu büyük araçları kullanarak taşımacılık yapmak sanıldığı kadar kolay değil tabii ki. Hiçbir sorun yokken aracınızda aniden bir arıza meydana gelebiliyor ki bu da zaten oyunu üreten firmanın düşündüğü ve oyuna daha fazla zevk katan, aslında ufak, fakat bir o kadar da oyunu gerçeğe yakın kılan eğlenceli ayrıntılar. Size verilen süre-

Pembe panjurlu Oyunda bayan tır şoförleri de mevcut.

de veya yolda bir hata yaptığınızda ise en son istasyondan tekrar oyuna devam ediyorsunuz. Tabii ki bu kadar uzun yola çıkmışken harcadığınız benzine de dikkat etmeniz gerekiyor. Ara sıra ibreye bakarak benzinin bitmesinden dolayı yolda kalmaktan kurtulabilirsiniz.

Motosiklet çeteleri ticaretin boyutları bu oyunda biraz farklı zira aldığınız bir ürün diğer şehre gittiğiniz anda daha değerli bir hal almış olabiliyor. Bu sayede 1000 Dolar'a aldığınız bir ürünü 3000 Dolar'a satabilirsiniz.

Kısacası oyunun içinde işleyen bir borsa sistemi mevcut. Durum böyle olunca da fiyatlar günden güne değişiklik gösterebiliyor. Bu kadar yükü rahat bir biçimde taşıyabilmek ise apayrı bir uğraş. Bir yol boyunca sizi soymaya çalışacak olan motosikletli çeteler ve hız limitini aştığınız anda yakanıza yapışan polisler başınızı çok ağrıatacak.

Özellikle de değerli bir yük taşıyorsanız bu çeteler tırınıza tırmanıp konteynrlarınızı bile koparabiliyorlar. Polisler sizi yakalar ise hapisanede bir gün misafir etmekten çekinmiyorlar. Kısacası maceraya atılmaya hazır olun.

Tam sürüm Techno eJay 5

Kendi müziğinizi kendiniz yaratabilmeniz Techno eJay 5 ile artık çok kolay. Örnek dosyaları seçin, parçaları birleştirin ve kendi partinizin DJ'i olun.

DirectX Yazılımının çalışması için gerekli olan DirectX'in güncel sürümü bilgisayarınızda yoksa CHIP DVD'deki Basic Kit bölümümüzden yükleyebilirsiniz.

Techno 5, ritimlerinizi profesyoneller gibi usta bir şekilde karıştırabilmeniz için tasarlanmış harika bir yardımcıdır. Techno 5, eJay tarafından yapılmış en son müzik oluşturma aracı olmasının yanı sıra eJay firmasının ödüllü müzik oluşturma yazılımları arasındaki en son müzik oluşturma aracıdır. İsterseniz siz de hemen 5000 telif haklı, ücretsiz Techno/ Electro Trance ve diğer ses kliplerini içeren paketle kendi müziğinizi yapmaya başlayabilirsiniz. Techno 5, size 5 sanal enstrüman, 9 farklı efekt, equalizer, CD yazabilme özelliği ve yaptığınız müzik parçalarını .wav uzantılı olarak alma imkanı sunuyor. Ayrıca şunu da söyleyelim ki bu kadar seçenekle birlikte müziğinizi yaparken oldukça eğleneceğinizden eminiz.

1. Kurulum

Programı “Çalıştır” dediğinizde önünüze gelen pencerede Türkçe olmadığından size uygun dil seçeneğini seçtikten sonra “İleri” diyerek kurulumla devam edin. Kuracağınız yerin farklı olmasını istiyorsanız bunu Browse bölümünden belirleyebilirsiniz. Kurulumun ileri aşamalarında sizden DirectX 9.0 ya da daha üst sürümünü isteyecektir. Eğer bilgisayarınızda varsa kurulum aynen devam edin, şayet yoksa hemen alttaki seçeneği işaretleyerek siteye doğrudan bağlanıp indirebilirsiniz. Bunları yaptıktan sonra kurulumu tamamlamış olacaksınız.

2. Kullanım

Programı ilk açtığınızda önünüze ne yapmak istediğinizi seçebileceğiniz anlaşılır sek-

Kolay kullanım Yazılımın karşılaştırmada her şey açık ve net bir biçimde belirtiliyor.

meler çıkacaktır. Hızlı bir şekilde öğrenmeniz için bilgilere hemen ulaşabileceğiniz link sekmesi, kendi müziğinizi CD içine aktarabilmek için “CD Burn” sekmesi, ayarlamalar sekmesi, müziklerinizi kaydedip ve yüklediğiniz dosya yönetimi sekmesi ve müzik düzenleyici sekmesi. Örneğin “Song Arranger” (Müzik düzenleyici) sekmesini seçtiğinizde kendi müziğinizi yapmaya başlayabilirsiniz. Üstelik ekranda karşınıza çıkan sanal tuşların üstünde gezdirdiğinizde çıkan yardım notları, size bunların ne işe yaradıkları konusunda oldukça yardımcı olacaktır.

İlk olarak menülere kısa bir göz atıp birkaç pratik denemeden sonra işiniz daha kolay olacaktır. Sağ alttaki menülerden müzik oluşumu için daha detaylı menülere ulaşabilirsiniz. Ekranın sol alt kısmındaki “Sound clip archive” sekmesini seçtiğinizde ise, size hazır olarak verilmiş ses efektlerini 5 başlık kategorisinde gösterecektir ve bunları müziğinizin kutucuklarına sürükleyerek istediğiniz yere koyup anında çalarak test edebilir, dinleyebilirsiniz. Kutucuğa sürüklediğiniz efekti kaldırmak ya da biraz daha düzenlemek de mümkün.

Song Arranger Artık kendi müziklerinizi kendiniz oluşturabilirsiniz.

Tam sürüm

1-abc.net Password organizer

E-posta şifresi, Messenger şifresi, cep telefonu Pin numarası, banka hesabı şifresi derken kafanız allak bullak mı oldu? Bu araç imdadınıza yetişiyor.

Gerek internet siteleri, gerek bilgisayar-da bulunan bazı dosya/klasörleri açabilmek için çeşitli kullanıcı adları ve parolalara sahip olabilirsiniz. Bu parolaların sayısı zamanla artar ve artık tüm parolaları akılda tutmak çok zor bir hal alabilir. Yine bu şifreleri gelişigüzel bir yere yazmak da ileride şifrelerin kaybedilme riskini ortaya çıkartır.

1. Kurulum

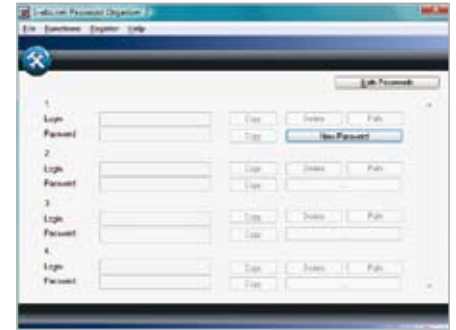
CHIP DVD arabiriminden yazılımı çalıştırın. Sırasıyla "I agree", "Install" ve "Finish" butonları ile kurulumu tamamlayın. Daha sonra karşınıza gelen ilk ekrandan bir ana şifre belirleyin. Daha sonra yazılımı açın. Şimdi internet tarayıcınız ile http://1-abc.net/0007/ed/ccc_tr/m1.htm adresine girin ve e-posta adresinizi buraya yazın. Daha sonra yazdığınız e-posta adresine gelen

bağlantıya tıklayın. Gelen ikinci e-posta ile birlikte yazılımın kullanım anahtarı da gelecektir. "Register" menüsünden bu anahtarı girin ve yazılımı tam sürüm haline getirin.

2. Özellikler

Password Organizer ile tüm parolaları, giriş bilgilerini bir kayıt altına alıp düzenleyebilirsiniz. Anında haberleşme araçları (Messenger, ICQ gibi), e-posta siteleri (Hotmail, Yahoo, Gmail gibi), dosya ve klasörlere ait parolalar, telefon PIN kodları gibi bilgileri kayıt altına alabilirsiniz. Ayrıca bu bilgilerin başkaları tarafından görülmesini engellemek için de parolayla koruma sağlayabilirsiniz. Bütünleşik rastgele parola üreticisiyle yeni parola üretmede size yardımcı olur. Parolaları kolayca kopyalayarak giriş alanlarına kolayca yapıştırabilirsiniz. Güvenliğiniz için verileri yazdırabilir,

e-postayla yollayabilir ya da TXT biçiminde kaydedebilirsiniz. Parola üretirken büyük, küçük harf, rakam, karışık karakterler kullanılabilir ve çeşitli uzunlukta parolalar üretebilirsiniz. Program USB, disket sürücü ve diğer çıkartılabilir ortamlara da kurulabilir.

Ayrıntılı kayıt Yazılım şifrelerin ait olduğu servislerle ilgili ek bilgileri de kaydedebiliyor.

Tam sürüm

Ashampoo Winoptimizer 5

Windows'un ilk günkü performansından eser kalmadıysa Ashampoo imdadınıza yetişiyor. Yazılım zengin özellikleriyle göz dolduruyor.

Windows iyice hantallaştı ve ilk günkü performansından çok uzak. Sorun değil! Ashampoo'nun Windows için ürettiği Winoptimizer 5 yazılımı sayesinde sisteminizi ilk aldığınız zamanki performansına kavuşturabilirsiniz. Winoptimizer 5, normalde sistemin derinlerine inmenizi gerektiren ayarları birkaç tık ile yapmanıza olanak tanıyor. Öncelikle yazılımının kurulumunu açıklayalım:

1. Kurulum

CHIP DVD arabiriminden kurulumu çalıştırın yönergeleri izleyerek kurulumu tamamlayın. İşlem bitince Ashampoo web sayfası açılacaktır. Burada e-posta adresinizi girdikten sonra yazılımın seri numarası

e-posta adresinize gönderilecektir.

Daha sonra yazılımı ilk defa çalıştırdığınızda »Enter Code« dedikten sonra size gelen seri numarasını girmeniz yeterli. Artık yazılımı kullanabilirsiniz.

2. Kullanım

Tüm Ashampoo uygulamalarında olduğu gibi WinOptimizer 5'in kullanımı da son derece basit. Programı ilk defa kullanacaksanız masaüstüne simgesi yerleşen »One-Click-Optimizer«ı kullanabilirsiniz. Bu simgeye tıkladığınızda yazılım otomatik olarak bütün sistem optimizasyon işlemlerini sırasıyla gerçekleştirmeye başlayacaktır. İşlem bitiminde ise Windows'un hızına siz bile yetişemeyebilirsiniz. Ayarları

kendiniz yapmak istiyorsanız da yazılımı çalıştırarak menüleri kullanabilirsiniz. rbaltas@chip.com.tr

Kolay kullanım WinOptimizer 5'in kullanıcı dostu arabirimi sayesinde Windows'u anında hızlandırabilirsiniz.

CHIP'ten yuvarlak masa: Dizüstü PC trendleri

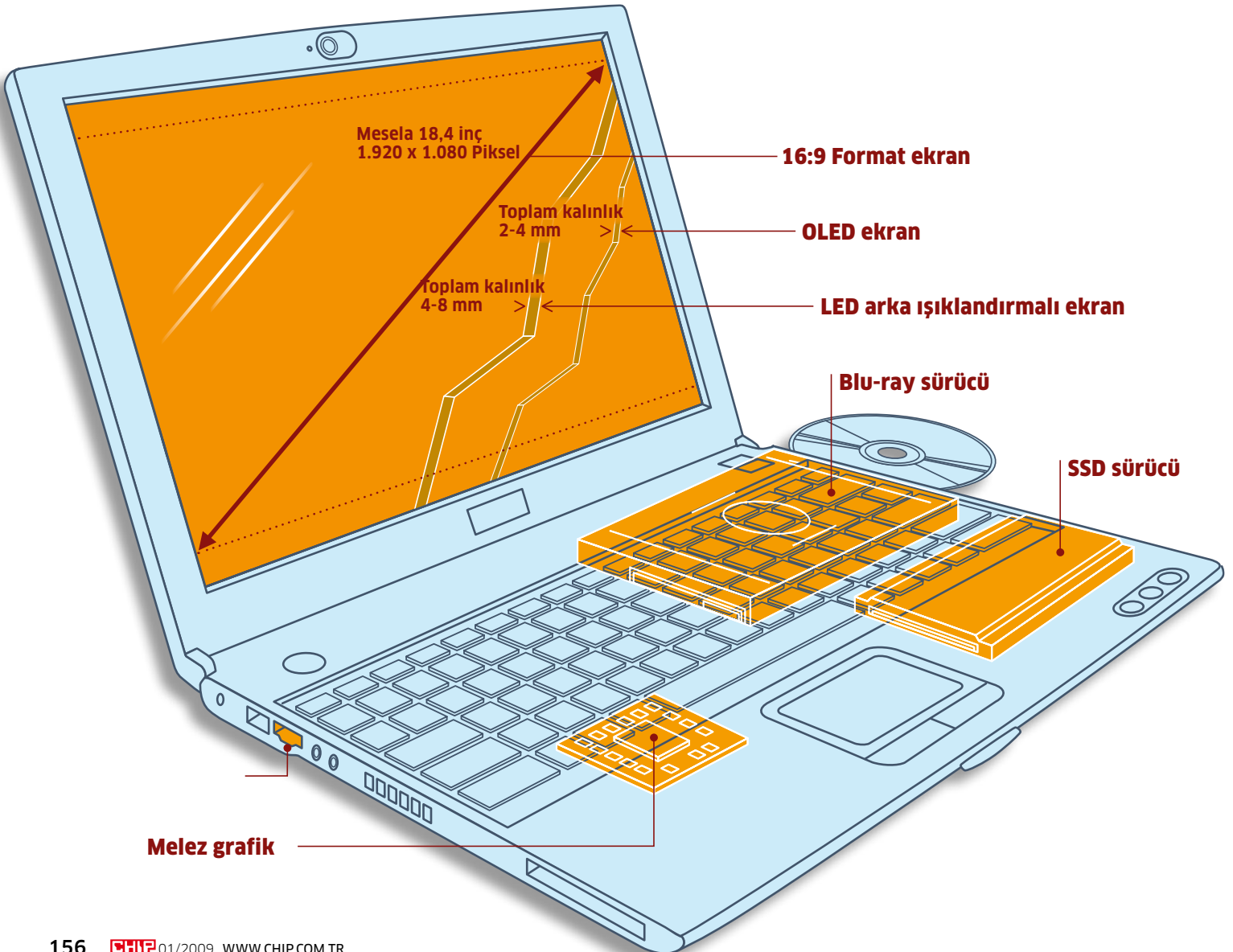
Dizüstü üreticilerinin temsilcileri CHIP'in düzenlediği tartışmaya katıldılar. Mini dizüstülerin tehlikelerinden 2009 yılında dizüstülere gelecek yeni özelliklere, **PİL ÖMRÜNDEKİ ARTIŞA** kadar her şey bu yazıda.

BARIŞ EMRE ALKIM / İK

Farz edelim ki Toyota, 3.000 cc'lik motora sahip bir arabayı 5.000 Euro fiyatla piyasaya sürdü. Halkın ilgisi muazzam olur, diğer tüm firmalar da bu moda uyardı. Peki, sektörün buna tepkisi ne olurdu? Yeni bir pazar açıldığı için coşkulu mu? Yoksa firmanın taba-

nı tehlikeye girdiği için kuşku mu? Otomotiv sektöründe böyle bir şeyin gerçekleşmesi şimdilik hayal olabilir, ama bu girişimin tıpatıp aynısını dizüstü bilgisayar sektöründe EeePC modeliyle Asus gerçekleştirdi. Piyasa araştırma şirketi Gartner, bu yıl beş milyondan fazla dizüstü bilgisaya-

rın satılacağını tahmin ediyor. 2012'de ise bu rakam ona katlanarak 50 milyon olacak. Peki, dizüstü yuvarlak masası katılımcılarının bu rakamlara yaklaşımı nasıl? Şaşırtıcı gelebilir, ama çok mesafeli. Eee PC'nin mucidi Haris Musemic, her şeyden önce Gartner'ın kullandığı "mini dizüstü" tanı-

mının yanlış ya da yanıltıcı olduğuna değiniyor.

“Biz Intel’in ortaya attığı ‘netbook’ terimini benimsiyoruz, çünkü böylesi bir alet gerçek bir dizüstünün yerini tutamaz, onu ancak tamamlayabilir,” diye ekliyor Musemic. Dell firmasından Markus Schütz de “mini dizüstü” ifadesinin sakıncalarına dikkat çekiyor: “Birçok kullanıcı, nasıl bir performans beklemesi gerektiğini bilemeyecek kadar temel teknik bilgilerden yoksun.” Bu doğru, zira güçlü sub-notebook’larla bir hayli zayıf donanımlı netbook’lar görünüm itibariyle çok benziyor.

Netbook pazarında eğilimler: Ufaklıklar her yere taşıyor

Başta gelen dizüstü üreticilerinin hepsi kendi netbook’larını piyasaya sürmüş ya da en azından duyurmuş olsa da, bu ürün kategorisine hepsi ihtiyatla yaklaşıyor. Örneğin, Toshiba’dan Ulrich Jäger “özellikleri azaltılmış ikincil iletişim aygıtı,” diyor ve Fujitso’dan Jörg Hartmann, uzun süreli kullanıma uygun olmayan “temel konfigürasyon”dan bahsediyor. HP’den Martin Mayer ise, “Mini Note” adlı, işadamlarına yönelik netbook’larının sadece bu alanda tutunabileceğini açık açık dile getiriyor.

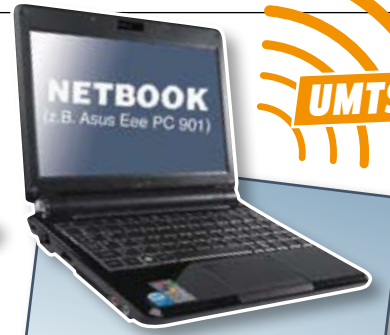
Peki, bu gelişim pahalı dizüstü bilgisayarlarının bindiği dalı kesecek mi? Herkes sözbirliği etmişçesine “hayır” diyor. Asus’tan Musemic, “Yaptığımız araştırmalar göre netbook satın alanların %95’i zaten dizüstü bilgisayar sahibi,” diye açıklıyor. Lenovo’dan Volker Fassbender ise kullanıcıların ikinci ve hatta üçüncü bilgisayarı alma eğiliminden bahsediyor. “Şu anda tüm ürünler için ‘azaltılabildiğin kadar azalt’ diye tabir edebileceğimiz bir moda var. Netbook’lar da tek bir işe yarıyor, o da zahmetsizce web erişimi.”

Katılımcılarımız, netbook’ların ileride ayrı bir dizüstü kategorisine dönüşeceği konusunda hemfikir. Bu aygıtların en büyük avantajı, çok makul fiyata yüksek taşınabilirlik sunması. Bir UMTS USB bağdaştırıcı ve cep telefonu operatörlerinin sunduğu aylık veri aboneliği paketleri sayesinde, netbook’ların fiyatı yakında Avrupa’da 1 Euro’ya kadar düşecek. “Bu yüzden, gelecek nesil netbook’ların hepsinde dahili UMTS modülü olacak,” diyor Samsung’dan Niko Bäuml. Ona göre,

Yüksek teknolojiyle dolup taşıyor

Tüm küçük dizüstü bilgisayarlar, özellikle de pahalı olanlar gelişimlerden nasibini alacak. Sabit disk yerine SSD, OLED ekranlar, lityum polimer piller. Blu-ray yazıcı da optik sürücülü modellerde görülmeye başlanıyor.

Mobil web erişimi: Her zaman her yerde

2009’da modeller çeşitlenecek. Birçoğunda UMTS modülü bulunacak. Üst düzey bileşenler (mesela çift çekirdekli Atom işlemciler) ve dokunmatik ekranlar fiyat sınırını 500 Euro’nun üstüne çekecek.

Hızlı veri aktarımı İster dahili olsun isterse USB bağdaştırıcı şeklinde, UMTS taşınabilir dizüstüler için standart halini alacak.

klasik dizüstülerin yakın gelecekte ortada kalkacağını ve yerini mevcut 17 inç ekranlı bilgisayarların takipçisi 18 inç ekranlı modellere bırakacağını tahmin ediyor. Ancak Lenovo’dan Fassbender, dizüstü pazarını

mini bilgisayarların beklenmedik başarısının ardında apayrı bir şey var: “Kullanıcılar, bilgisayarların cafcıflı özelliklerini gündelik hayatta hiç kullanmadıklarının farkına vardılar.”

Bäumler, Chrome gibi web uygulamalarına doğrudan erişimi olan bir tarayıcının bu modayı güçlendirebileceği görüşünde. Gerçekten de ileride dizüstü bilgisayarların büyük kısmını minimum donanıma sahip web terminalerine dönüştürmek olanaklı. Böylelikle programlar, veri belleği ve işlem gücü gitgide internete kaymış olacak (cloud computing).

Pazar eğilimleri: Yeni moda, 18 inçlik sınıf

Dizüstü üreticilerinin korkulu rüyası olan bu senaryo henüz çok uzakta.

“Gerçek kazananlar, özel amaçlara yönelik dizüstüler olacak”

Volker Fassbender, Lenovo

Tüm katılımcılar önümüzdeki sene dizüstü satışlarında artış olmasını bekliyor, ama bu artış bugünkü gibi %26 civarında olmayacak. Masaüstü bilgisayarların mücadeleyi kaybettiği ise su götürmez bir gerçek.

Bitcom, Almanya’da 2008 yılında masaüstü bilgisayar satışlarının değişmeyecek 4 milyon adette kaldığını açıkladı. Ancak bu, tüm dizüstü bilgisayarların savaştan galip ayrıldığı anlamına gelmemeli. Dell’in yetkilisi, 15,4 inçlik ekrana sahip

bölmelere ayırmaktansa, “Asıl kazanan, özel ihtiyaçlara hitap edenler,” diyor.

Gelecekte kullanıcılar bilgisayar mağazalarına tümüyle kendi ihtiyaçlarına göre hazırlanmış performans, boyut ve donanım talepleriyle gelecek ve çok fazla alternatif arayacaklar. Gelecek yıllardaki teknik keşif eğilimlerine yönelik tahminlerse büyük oranda tutarlı.

Teknoloji eğilimleri: Yeni ekranlar, SSD sabit diskler

Şurası kesin ki, 2009’un sonuna kadar ekran köşegen uzunluğu ne olursa olsun, gö-rüntü biçimi 16:10’dan 16:9’a geçecek.

Bu yeni biçim, üreticiler için ciddi bir fiyat avantajı sağlıyor. Kullanıcıya yansıması ise PC’lerin yolculuklarda daha kolay taşınması ve film izlerken kenarlardan da-

ha az boşluk k a l m a s ı . 2009’da bir başka devrim daha gerçekleşecek: Düşük maliyetli, enerji tasarruflu LED’li ekranlar

geleneksel flüoresan lambaların yerini alacak.

Çok ilginç bir diğer gelişme ise S-video çıkışlarının ortadan kalkması ve yerine HDMI’nin gelmesi. Harici sabit disk bağlantıları için tasarlanan hızlı eSATA da yaygınlaşacak. DVI’nin yerine gelecek olan ekran bağlantısı, eğer yaygınlaşırsa, sadece iş sektörünü ele geçirebilecek. Diğer yandan, Blu-ray sürücülerin popülerleşeceğine kesin gözüyle bakılıyor. Yine de bu gelişmenin piyasayı ele geçirmesi

2009'dan sonra olacak.

Bir zamanların HD-DVD destekçisi Toshiba, bu sefer de DVD görüntü kalitesini yükseltmek için özel bir büyütme teknolojisine destek veriyor. Üreticiler RAM tabanlı SSD sürücülerin kitlesel üretime hazır olup olmadığı konusunda fikir birliğine varmış değiller. SSD'ler hızlı, tutumlu ve hafif olabilir, ama Fujitsu Siemens'ten Hartman'ın çekinceleri var: "Müşteri aynı fiyata çok daha yüksek kapasiteli sıradan bir sabit disk alabildiği sürece, yeni teknolojiyi değil kapasiteyi yeğleyecektir." Lenovo'dan Fassbender ise yeni teknolojinin önümüzdeki bir ya da iki sene içinde 80 GB kapasiteye ulaşmasını bekliyor. Ancak SSD üreticisi Samsung'u temsil eden Baumler, bu kadar iyimser değil: "SSD'ler ultra taşınabilir dizüstülerde kendine yer bulacak, ama kitlesel pazara erişmesine daha çok var."

Batarya eğilimleri: Herkesin hedefi uzun pil ömrü

Asus'tan Musemic, özellikle batarya ömrü konusunda kullanıcı isteklerinin giderilmesi gerektiğini söylüyor: "Son birkaç senede dizüstü bilgisayarların performans değerleri katlanarak arttı, ama pil ömründe hiçbir gelişme yok." Yeni melez grafik yongaları bu yüzden herkesi heyecandırıyor, çünkü normal işletim sırasında dahili grafik yongası kullanılırken, oyunlarda diğer yongaya geçilebilecek. "Bu teknoloji kesinlikle piyasada tutulacak," diyor Musemic.

Peki, ya bataryanın kendisi? Hani yakıt pilleri çıkıyordu? Toshiba'dan Jager "Üretim başlamak üzereyiz," diyor ve açıklamasını sürdürüyor: "Eğer yolculuk yapıyorsanız çok uzun çalışma süresi sağlayan yakıt pilleri tam size göre. Ne var ki uçuşlarda sıvı taşımak yasaklandığı için trenle ya da gemiyle yolculuk yapmak zorundasınız."

Neredeyse her şekilde üretilindikleri için lityum polimer bataryalar burada ön plana çıkıyor. Apple'ın ipince dizüstü bilgisayarı MacBook Air'de böyle bir pil kullanılmış. Fujitsu Siemens'ten Hartmann, "İlke itibarıyla lityum polimer bataryalar her türden dizüstü bilgisayarın yapımına olanak tanıyor," diyor; ama hiç kimse buna somut bir örnek göstermiyor.

OLED ekranlar sayesinde, Mac-

BİLGİ

CHIP YUVARLAK MASA TOPLANTISI

CHIP Almanya yuvarlak masa toplantısına sektörün önde gelenleri, araştırma sahasında çalışanları ve CHIP editörleri davet edildi. En son eğilimlerden ve yeniliklerin arkasında yatanlardan konuşuldu. Bu sefer uzmanlarımızın tartışması, tüketici dizüstü bilgisayarları üzerineydi. Katılımcılar şöyle (soldan sağa): CHIP'ten Ingo Kuss ve Klaus Baasch, Samsung'tan Niko Baumler, Fujitsu Siemens'ten Jörg Hartmann, HP'den Martin Mayer, Asus'tan Haris Musemic, Lenovo'dan Volker Fassbender ve Thilo Huys, Dell'den Markus Schütz ve Toshiba'dan Ulrich Jager.

Book Air'den de ince bilgisayarlar üretmek olanaklı. Samsung 12 inç köşegen uzunluğuna sahip ekranlı bir prototipi tanıttı bile, ama çıkış tarihi henüz belirli değil.

Baumler, yuvarlak masada "OLED'li dizüstüler yüksek fiyat segmentine 2009'da girebilir," diye ipucu veriyor. Organik ekranlar sadece birkaç milimetre kalınlığında, bakış açısı fark etmiyor ve kontrast oranları çok yüksek.

İşlemcilerin ve grafik yongalarının yüksek performansı, sadece özel uygulamalar için saklanıyor. Intel'in yeni dört çekirdekli (Quadcore) işlemcileri ağırlıklı olarak taşınabilir iş istasyonlarında kullanılırken, üst uç oyun dizüstülerinde masaüstü bilgisayarlardakine benzer oyun performansı ortaya koyan harici grafik çözümlerine başvuruluyor. Ancak kitlesel pazarda kurallar farklı işliyor: "Bir dizüstü üreticisi olarak, Intel'in bana belirli bir fiyattan verdiği işlemci neyse onu kullanırım," diyor

Dell'den Schütz. Schütz, ilke itibarıyla AMD işlemcilerin de aynı ölçüde tercih edilebilir olduğunu söylüyor, ama uzmanların ortak görüşü, mobil işlemciler söz konusu olduğunda Intel'in bariz bir teknoloji avantajı olduğu.

Tasarım eğilimleri: Pembe özel modeller, bambudan yapılmış kasalar

Dizüstü üreticilerinin ortak sorunu, ürünlerinin benzer ürünlerden ayırt edilmesini sağlamak. Zira yeni teknolojiler aynı anda tüm üreticilere sunuluyor. Çalışma belleği gibi bazı bileşenlerde ise bir şey yapmak zaten mümkün değil. Bu da yeni bir eğilime, yani kişiselleştirmeye giden yolu açmış. Eğer dizüstü bilgisayarlar "yaşam tarzı ürünlerine" (Dell) dönüşürse, örneğini Lenovo netbook'ta gördüğümüz gibi turuncu ya da pembe renklere bürünmeleri de normal sayılmalı.

Bir diğer örnek de Asus'un bambu ka-

Taşınabilir sinema

Ekran standardının 16:9'a dönmemesinden en çok bu sınıf kar sağladı. 18 veya 20 inçlik ekran, Blu-ray sürücü, HDMI arabirimi ve DVD ölçeklendirme özelliğiyle dizüstünde gerçek sinema keyfi yaşamak mümkün.

Devrim yok ama gelişim sürekli

Yeni 15,6 inçlik (16:9) ekranlı dizüstülerde daha büyük sabit diskler, güç tasarruflu melez grafik yongaları, HDMI arabirimi, bazı modellerde kombo Blu-ray sürücüler ve LED arka aydınlatmalı ekranlar göze çarpıyor.

HDMI portu
Bu yeni arabirim sayesinde dizüstü bilgisayarları LCD ve plazma TV'lere bağlamak kolaylaşacak.

salı dizüstü bilgisayarı. HP'den Mayer, "Özel renklere sahip sürümler ya da kişinin bilgisayara kendi tasarımlarını yapıştırılması büyük ilgi görüyor," diyor.

Farklılaşmanın bir diğer yolu ise, Toshiba'nın daha hızlı internet bağlantısı sağlayan grafiksel arabirimi gibi, üreticinin kendi geliştirdiği yazılım araçları.

İşletim sisteminde eğilimler: Profesyoneller XP'den şaşmıyor

Optimizasyon gerektiren bir konu olduğu için, elbette piyasadaki işletim sistemlerinden hangisinin dizüstü bilgisayarlara en

lamalar var. Bu melez sistemden bahsederken Musemic (Asus) şöyle diyor: "Linux, eğer anakarttaki bir yongada saklanırsa, bilgisayarı birkaç saniye içinde açabiliyor."

Kullanıcı, anında müzik dinleyebiliyor ve basit işler için Windows'u başlatmasına gerek kalmıyor. Musemic'e göre, buna uygun anakartlar ve dizüstü bilgisayarlar piyasada mevcut.

Misafirlerimizin yuvarlak masa yorumlarını özetleyecek olursak, birbirine taban tabana zıt iki senaryo ortaya çıkıyor: İlkinde, dizüstü bilgisayarlar birbirlerinden sadece küçük fiyat ve donanım farklarıyla

ayrılan, kişisel tasarımların mümkün olduğu, model sayısı artan ürünlere dönüşüyor.

Mevcut dizüstülere hitap eden gelişmeler ve teknolojik ilerlemeler var, ama temelde değişen bir şey yok. İşte 2009 yılından beklenenler bunlar.

lindan beklenenler bunlar.

Operatörler bedava web terminali mi sunacak?

Bir önceki senaryonun aksine, ikinci senaryoda netbook'lara sadece dizüstü bilgisayarların yeni bir sınıfı olarak bakılmıyor.

"Vista'nın hala kötü imaj sorunu var."

Markus Schütz, Dell

uygun olduğunu sormadan geçemiyoruz. Windows XP mi, Vista mı, yoksa Linux mu? Ama katılımcılardan hiçbiri bu soruya doğrudan bir yanıt vermiyor. Sorumuzu bir farklı şekilde yöneltiyoruz: Kullandığınız dizüstü bilgisayarda hangi işletim sistemi var? Bu sorunun yanıtı, akıllara durgunluk verecek kadar ortak. Katılan temsilcilerin hepsi de Windows XP kullanıyor. Bunun, Vista'nın SAP gibi kurumsal yazılımlarla uyumsuz olması veya işletim sistemi değiştirmenin masrafları gibi nedenleri var.

Bununla birlikte, Vista'nın hakkını vermek lazım. Katılımcılarımız, Vista'nın daha güvenli çalıştığını, multi-medya desteğinin daha iyi olduğunu ve servis paketlerinden sonra performansın artabileceğini söylüyorlar.

Ancak Vista'nın bir imaj sorunu var. Peki, ya Linux? Acaba tüketici pazarında tutunması mümkün mü? Ortak tahminler, bunun kısa vadede çok olası olmadığına birleşiyor. Linux ancak netbook'lar için uygun. Eğer gerekirse, ikincil sistemler olarak kullanılabilecek yeni uygu-

Oyun dizüstüne taşıyor

Dizüstü bilgisayarlar, mobil Quadcore işlemciler ve masaüstüyle aynı yongayı kullanan harici grafik çözümleri sayesinde mükemmel oyun konsoluna dönüşüyor. 16:9 formatının 16:10'un yerini aldığı burada da görülüyor.

Mobil grafik çözümleri Güç tasarruflı melez grafik yongaları ya da harici kartlar ile oyun keyfi katlanıyor.

Herkese hitap eden dizüstü çözümleri

İster mobil iş istasyonu olsun, ister özel uygulamalar için dayanıklı dizüstüler. En sıradan modellerde bile kişiselleşmeye yönelik bir eğilim göze çarpıyor.

BİLGİ

Acer, Apple ve Sony ne diyor?

Acer ile Sony yetkilileri teklifimizi son anda geri çevirdiler. Telefonda yaptığımız görüşmede ise, katılımcıların önemli ifadelerine onlar da katıldı. Sony'den Stefan Hollander, dizüstü bilgisayarların hesaplı Blu-ray sürücü olarak rolüne dikkat çekti.

Şu anda OLED kullanımı üzerine hummalı şekilde çalıştıklarını, ama sabit bir zaman belirlemediklerini de ekledi. Acer'dan Andre Tegtmeier ise netbooklar sayılmazsa, şu an satılan Acer dizüstülerin %30'unun ekranının halihazırda 16:9 olduğunu söyledi.

Giderek daha fazla kullanıcının Vista'yı kabul ettiğini de belirtti. Apple ise yuvarlak masa toplantılarına katılmıyor.

Konuştuklarımız Stefan Hollander (Sony), Andre Tegtmeier (Acer)

Odak noktalarının internet erişimi olması, sadece özelliklere sahip bu aygıtları ideal birer web terminaline dönüştürüyor. Zira eğer internet gelecekte yeteri kadar hesaplama gücü sunarsa, bildiğimiz, güçlü dizüstü bilgisayarlara gerek kalmayacak. Hızlı bir internet bağlantısı için tüm gereken bir ekran, batarya, klavye (sanal) ve iletişim modülü olduktan sonra, grafik ve işlemci performansının ne önemi kalıyor?

Örneğin, böyle bir terminale "Googlebook" adını vermek mümkün olabilirdi. Hatta internet sağlayıcıların abonelik paketleri sayesinde ek özelliklerden de faydalanılabılırdi.

Ne yazık ki bu düşünce de bir hayalden öteye geçmiyor, tıpkı 5.000 Euro'ya 3.0 litrelik motorlu araba almak gibi... □

balkim@chip.com.tr

Murahhas Üye (CEO) Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karşioğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Yayın Kurulu Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
 Berk Ergin, berk@chip.com.tr
 Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
 Burak Akmenek, akmenek@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Akım, Ercan Uğurlu, Onur Seven, Nazan Öztaykutlu, Uğur Seven, Recep Baltaş, Nedim Şahin, Garo Antikacıoğlu, Andy Ilmberger (AI), Fabian von Keudell (FvK), Markus Hermannsdorfer (MH), Martin Jaeger (MJ), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager (TL), Valentin Pletzer (VP)
Marka Müdürü Asu Bozyayla, abozyayla@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
İzmir Temsilcisi Ziynet Atilla, 0 232 463 78 30
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Tüzel Kişi Temsilcisi Murat Köksal
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM

Grup Başkanı Cem M. Başar
Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici
CHIP Reklam Satış Müdürü Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
 Tel: 0 212 336 53 49, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
 Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90
Maya Akar Center Kat: 7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102 34394 Esentepe / İstanbul

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
İzmir Reklam Tel. 0 232 463 78 30
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336- 53 91
Yönetim Yeri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL
 Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı APA Uniprint Basım San ve Tic. A.Ş.
 Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadımköy / İSTANBUL
 Tel: 0 212 798 28 40
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Doğan Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
 okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
 Faks: 0 212 410 35 12 - 13
 abone@doganburda.com
 www.doganburda.com
 Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

REKLAM İNDEKSİ

ASUS	21
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	7
BİLGE ADAM	51
BİMEL	59
ÇÖZÜM	95
DENTEK	23
DORUKNET	29
EFE RAKI	15
INWIN	25
İNDEX	ARKA KAPAK
MICROSOFT	19-31
MSI	33
PASİFİK	A.KAP.İÇİ
PHILIPS	5
SNC	47
STRATUS	Ö.KAP.İÇİ
TOSHİBA	13
TT NET	9
TURKNET	17
ÜLKER	3
MARKET	
İSTANBUL BİLİŞİM	

Komşular ağınızda cirit atıyor

İNTERNET

Modeminize sadece komşularınızın bağlanabileceğini düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. CHIP, kablosuz ağınızı korsanlara karşı mükemmel bir şekilde nasıl koruyacağınızı ve hızlandıracağınızı açıklıyor.

PC'nize ince ayar

DONANIM

Ne olduğu anlaşılmayan BIOS seçeneklerine son: CHIP'in sunduğu anakart araçlarıyla bilgisayarınızı Windows altından kolayca overclock edebilirsiniz. Maksimum performansı garanti ediyoruz!

Diğerleri

► TEMİZLİK ARAÇLARI

İzlerinizi ve gereksiz dosyaları sisteminizden temizleyin

► TEST: 40/42 İNÇ LCD'LER

Yeni panellerle birlikte fiyatlar da düşüyor

► SEMANTİK WEB

Google kombinasyonu öğreniyor ve daha iyi sonuçlar veriyor

► PHISHING

Bankalar artık internet üzerinden soyuluyor

Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

Windows mitleri

PRATİK

Windows XP ve Vista hakkında çok sayıda efsane anlatılıyor ve saçma sapan önerilerde bulunuluyor. CHIP, gerçekleri açıklıyor ve Windows problemlerinde gerçekten işe yarayan araçlar sunuyor.

